ore ſuo, quod expetere vltra humana merita eſt, ſed oſculis ab ore ſuo, ideſt doceat nos non ore Moſi aut
prophetarum, ſed ore ſuo. Quando autē vel cauſa amoris & familiaritatis hoc attentaret Petrus? Id præ-
ſumeret Baptiſta? Id auſa eſſet ſua immaculata? Tamen Iudas qui frontem omnem poſuerat hominis, ac-
ceſsit, non ad pedes cum Maria, non ad corrigiam calciamentorum ſuorum, acceſsit autem ad caput Chri-
ſti, ipſis etiam ſpiritibus immundis reuerendum, & tremendum, & dicens Aue magiſter, oſculatus eſt eū,
altera quidem manu lapidem ferens, & altera panem oſtentans, iuxta prouerbium. Et quomodo fulmina
tam doloſum & ingratum extinguere neglexerunt: Aut terra dehiſcens non eum viuum tranſmiſit in tar-
Prouerbiū tara? Dederat autem & aliquando Marius Romanus dux ſymbolū ſuis, vt omnes occurrentes quos ipſe
non ſalutaret, & omnes quorum ſaluti non reſponderet in vijs, necarent. Itaque iſte reſalutatione non red-
Marius. dita vel negata, & Iudas data, vtrumq; homicidia perpetrarunt. Reſpōdit igitur dominus quod ſequitur. F
Amice (o amice amice) ad quid ades? Si vt amicus, quare cum armis lignis, lanternis? Sin vt proditor, vt
quid oſcularis filium hominis? Videant autem ſacerdotes Dei, qui cum Deo cotidie ad altare colloquūtur,
qualiter iiſdem labijs filium hominis & ſuas vxores oſculentur. Vxores dixi, quæ ſi non de iure, de facto ta-
Matth. 22. men nihil ab vxoribus differunt. Sed ſecretum mihi. Sed quare ſecretum teneam, quod publicum eſt? Ami-
ce inquit ad quid veniſti? Cata antiphraſin intelligendum eſt, vel iuxta illud: Amice quomodo huc intra-
ſti? O Iuda oſculo filium Dei tradis? Ambroſius, O iaculum in corde. Quaſi dicat. Propter te ſuſcepi in-
grate quod tradis. In hypocriſin ergo per interrogationem pronuntiandum puto, quaſi amantis affectu
corripiat proditorem. Iuda oſculo, &c. Amoris pignore vulnus infligis, ſed lupus erat qui reuera lympha
batur, ideo pacis ſymbolo blandiens de cauda, mortem irrogat. Ambroſ. Tu homo vnanimis. Inimicus
vitari poteſt, amicus non poteſt, ſi inſidiari velit. Illum cauemus, cui non commiſimus conſilia noſtra, hūc
cauere non poſſumus, cui commiſimus, quiq; nos & intus & in cute nouit. Chriſoſt. Quem hominū non
his verbis leniſſet, Iuda oſculo me tradis? Quem eiuſmodi vox non adoptionem flexiſſet, vel quem lapi- G
dem adamantinum non vertiſſet in ceræ molliciem? Et tamen non indignabundus (vt homines aſſolent)
hoc dixit, qui dicere certe potuit, facinoroſe proditor & omnium perditiſsime has mihi pro meis in te be-
neficijs vices reddis? Nihil tale dixit, docens nos quod Paulus dicit, vincere ſemper in bono patientiæ ma-
Rom. 12. lum illatæ iniuriæ, ſi poſsibile eſt. Cæterum nullus ignorat, q̄ dolent grauius illata ab amicis vulnera, de
quo vide per totam hiſtoriam Iob. Vide cap. 19. Vnde Iul. Cæſar cum a multis gladijs cōfoderetur, de vno
Iulij. Cæſ. tantum conqueſtus eſt Bruto, dicens, Kai ſy tecnon, ideſt & tu fili? Nam & hunc inter ſecundos hæredes
nominauerat teſtamenti ſui. Cæterum Iudas non inter ſecundos, ſed inter primos nominatus fuerat hæres
æterni teſtamenti, ſed ipſe præpoſuit denarios. 30. æternæ hæreditati, bene ſecum actum eſſet, ſi natus non
Matth. 26. fuiſſet. Ieſus itaque ſciens omnia quæ ventura erant ſuper eum, proceſsit & dixit eis.
Quem quæritis? Reſponderūt. Ieſum Nazarenum. Dixit eis Ieſus. Ego ſum. Stabat
autem & Iudas qui tradidit eum cum ipſis. Vt ergo dixit eis Ieſus: Ego ſum: abierunt H
retrorſum, & ceciderunt in terram. Ioan. cap. 18. Cum igitur affuiſſet Iudas cum armata manu ex
autoritate vtriuſque ordinis profani & ſacri (ſacrilegi potius) ſciens Ieſus q̄ implenda erant omnia quæ
quæ prophetæ ſpiritu diuino afflati de eo tanto ante prædixerant, proceſsit. Occurrens agnus lupis, mox
futurus holocauſtum odoris ſuauiſsimi, & dixit. Quem quæritis? Non ignorabat Dei ſapientia quæ attin
Sap. 7. git a fine ad finem vſque quem quærerent, qui Iudæ dixerat, amice oſculo me tradis, ſed vt impleretur ad
litteram illud, oblatus eſt, quia ipſe voluit, ita eos rogat, vt dicentibus illis, Ieſum Nazarenum: ſubijciat
ille, ego ſum, paratus ſum, capi, ligari, atque inter ſceleratus reputari. Vt ergo dixit, ego ſum, abierunt re-
tro & ceciderunt in terram. Si igitur vna vox agni mox immolandi tantum incuſsit timoris profanæ illi
cohorti, quis poterit tonitru magnitudinis illius ſuſtinere? Gregorius lib. Moral. 17. cap. 19. Certe vt nos a
Gregorius morte redimeret, mori dominus venit. Qui prius q̄ ad crucis patibulum perueniret, teneri, conſpui illudi:
Iob. 26. & alapis cædi ſe pertulit. Ecce ad quæ & quanta propter nos venire probra conſenſit. Et tamen priuſquā I
ſe teneri permitteret, perſequutores ſuos requiſiuit dicens, quem quæritis? Quibus dicentibus, Ieſum Naza-
renum: ille inferens vocem molliſsimæ reſponſione, armatos licet carnifices ſuos protinus in terram pro-
ſtrauit. Quid ergo facturus eſt, cum iudex venerit, qui vna voce quaſi vna mandibula hoſtes ſuos pertulit
etiam cum iudicandus venit? Quis eius iram tolerat, cuius & ipſa non potuit manſuetudo tolerari? Ceci-
Iudi. 15. derunt inquit retrorſum, imo illud potius mirabile, quomodo non obriguerunt velut lapides. Ad compre-
hendendum venerant dominum homicidæ iſti, quem quærebant, inuenerunt, audiūt, en adſum: Ego ſum,
quare non comprehendunt? Num dixerunt percuſsi a corde ſuo, quod Dauid dixit de Saul, propitius ſit
mihi dominus, ne faciam rem hanc domino meo Chriſto domini, vt mittam manum meam in eum, quia
Chriſtus domini eſt? Abſit vt tale aliquid aſcenderet in cor eorum: ſed non dum venerat hora, vt attonde-
1. Reg. 24. retur Samſon, Sicq; recederet ab eo fortitudo ſua. Verum ſi nunq̄ ſe permitteret comprehendi, non quidem K
illi facerent propter quod venerant, ſed neque ipſe pateretur, propter quod venerat: erat enim caper ille e-
miſſarius: de quo Leui. cap. 16. qui ſuper ſe peccata multorum tulit, & pro tranſgreſſoribus orauit cum la-
chrymis (Hebr. 5.) vt non perirent. Eſai. 53. Quod autem ſancti viri oraturi in faciem cadant ex multis lo-
cis ſcripturæ licet colligere. Hoc enim geſtu orauit dominus Matth. 26. Matth. 2. Apoc. cap. 4. Ezech. 1.
Exo. 3. Cæterum impij retrorſum cadunt: 1 Reg. 4. Et iſti inſani qui venerant comprehēſuri dominum Ieſum, qui
audito verbo illo, ego ſum, non ſuſtinuerunt, & ſunt verba quæ dixit Deus Moſi, ego ſum qui ſum. Quæ
Abulenſis verba quidam doctor exponit pingui quidem Minerua, vt dicunt. Sicut quando aliquis inquit pater fa-
miliæ pulſat a foris oſtium domus obſeratum, & reſpondetur ab vno ex domeſticis, quis pulſat? Reſpōdet
pater familiæ, ego ſum, nec vocat ſe nomine proprio, loquella enim ſua manifeſtum eum facit. Iſta & hic,
qui in

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

quam primum dixit dominus,ego ſum,vel volentes vel inuiti,ceciderunt retrorſum.Sed quia tenere eum
volentibus,nec valentibus oſtendit poteſtatem ſuam: Tempus eſt vt iam comprehendant eum, vt faciat Matth.26.
de neſcientibus voluntatem ſuam. Vnde ſequitur. Iterum ergo interrogauit eos, quem quæri-
tis? Illi autem dixerunt. Ieſum Nazarenum. Dixit autem eis. Dixi vobis ꝙ ego ſum.
Si ergo quæritis, ſinite hos abire. Vt impleretur ſermo quē dixit, quos dediſti mihi,
non perdidi ex eis quemquam. Ergo adoleſcens amictus ſindone,non erat ex.12.Ex quibus verbis
patet,ꝙ dominus neque a ſpecie,neque a voce ab oſculo cognoſcitur,ita ineffabilis erat virtus.Patet ſe-
cundo & illud,ꝙ etiam reprobi ſicut & electi iuxta propoſitum Dei,ſine Deo nihil poſſunt facere,Ioā.15.
Perierat enim iam diu innocentia inquit Hieronymus, ſi malitiæ coniuncta eſſet potentia, Iſti tum per- Hierony.
mittuntur ab vtilitate ſua, donec veniant in profundum malorum. Prouerb.18. & vrgeat ſuper eos pu-
teus os ſuum. Itaque rogantur ſecundo quem quæritis, poſtquam ex caſu receperant animos, & parati Pſal.68.
A eſſent adoriri dominum Ieſum,qui certe niſi mentem perdidiſſent in melius commutarentur,ſentientes in
ſeſe virtutem diuinam,ſed ſaxis duriores in eodem perſiſtentes propoſito,reſpondent id quod prius, Ieſum
Nazarenum quęrimus ad mortem,qui quatriduanos mortuos vita donarat. Ibi dominus Ieſus,dixi vo- Ioan.11.
bis inquit,ꝙ ego ſum,licet vobis per me,quibus verbis poteſtatem eis fecit ſæuiendi in eum quem quęre-
bant,ſed addidit dominus,animam illius ſerua.Iob.2.quod eſt,ſi me quæritis ſinite hos abire,donec gran-
deſcant,quia ipſi mortem quidem ad pręſens differunt, non tamen effugient, plantabunt enim eccleſiam
ſanguine ſuo. Callicratidas cum eſſet nauarchus, amicis Lyſandri rogantibus, vt ſibi vnum quendam ex
inimicis conduceret necandum,acciperetque talenta.50. quamuis pecuniarum tunc maxime ad nautarum Callicrati.
commeatum emendum indigeret,non conceſsit.Sed cum cleander conſiliarius dixiſſet, at ego quidem ac-
cepiſſem,ſi tu fuiſſem,& ego inquit ſi tu eſſem.Quomodo ergo concederet bonus agricola ſelecta illa.11.
grana,ex quibus eccleſiæ ſeges pullulauit,vt comminuerentur a miniſtris Satanæ,ſicut frumentum,quan-
B do princeps iſte naturali ductus inſtinctu,nec paleam vnicam tradere voluit, multa oblata pecuniæ ſum- Prouerbiū
ma? Sinite igitur hos abire: Tyrones ſunt,ſi modo fugiunt,denuo pugnabunt. Vt impleretur ſermo inquit
quem dixit. Ioan.cap.17. quos dediſti mihi: Non perdidi ex eis. Hæc verba Chriſtus dixerat de perditione
animæ interitus,ſi comprehenſi fuiſſent,id quod negatio Petri eſt inditio,qui non tentus.3.tamen negat.

Caput.iiij.Acceſſeruut,& tenuerunt Ieſum.Petrus abſcidit aurem ſerui pō
tificis. Mitte gladium in locum ſuum. De.12.legionibus angelorum. Domi-
nus tengens auriculam,ſanauit ſeruum. Tanquam ad latronem exiſtis cum
gladijs. De adoleſcente induto ſindone ſequente dominum. Comprehen-
ſum dominum Ieſum,adduxerunt ad Annam primum.

C TVnc acceſſerunt, & manus iniecerunt in Ieſum, & tenuerunt eum,
Iuxta Matthæum & Marcum. Sequitur ex Luca. videntes autē hi qui cum
ipſo erant,quod futurum erat,dixerunt ei. Domine ſi percutimus in
gladio? Neque enim aliter ſolui poterant vincula quibus Iſaac (humanum ge- Gene.22.
nus) colligatus fuerat ſuper ſtruem lignorum, & iiſdem Iſaac reſtitui matri ſuæ die
tertia, idest tempore gratiæ euangelicæ, niſi aries ille immolaretur in monte domi-
nus videbit. Gene.22. Capitur ergo vita & ligatur,vt ſoluatur peccator a iure mor-
tis ęternę. Comprehenſus eſt autem non caſu non fortuna,ſed diuina ſorte,ſicut ha
bes in Iona dicente,poſtꝙ ſorte comprehēſus eſt,propter me orta eſt hęc tempeſtas
&c. Vnde Gregorius ſuper illud Iob.cap.39. Quis dimiſit onagrum liberum. Omnis qui peccat. ſeruus eſt Gregorius
D peccati. Et quia incarnatus dominus, particeps factus eſt noſtrę naturę non culpę: liber dimiſſus dicitur, Ioan.8.
quia ſub peccati dominio non tenetur. Quem quamuis macula culpę noſtrę non attigit,paſsio tamen no
ſtrę mortalitatis aſtruxit: quę paſsio quoniam non vnica ſed multiplex fuit,ſequitur,& vincula eius quis
ſoluit? Teneri enim collaphizari crucifigi,noſtrę mortalitatis vincula fuerunt, de quibus ſcriptum eſt, ſi Figura.
ſeptem neruiceis funibus,ligatus fuero,infirmus ero,ſicut cęteri homines. Cum dicit ſeptem, illud ſignifi- Iudic.16.
cat in ſacramento, ꝙ veram carnem aſſumpſit cum omnibus proprietatibus quę naturam conſequuntur
ſicut creata eſt. Quod autem ligatus, facile ſeipſum ſoluit,illud ſignificat, ꝙ non neceſsitate ſed voluntate
captus eſt. Sed cum expleta crucis diſpenſatione, velum templi rumperetur,ſcinderentur Petrę: monumē-
ta panderentur,inferni clauſtrum pateſcerent, quid aliud tot argumentis tantę potentię oſtenditur,niſi ꝙ
illa infirmitatis vincula ſoluebantur,vt ſolutis doloribus inferni,iuxta quod impoſsibile erat,eum detineri
ab eo (Actu.2.) ad cęlum etiam cum membris rediret? Dicendum autem interim ꝙ locus iſte non tranſi-
E torium requirit ocium,nec oculos dormitantes,aut animum oſcitātem. Scriptum eſt enim.1.Reg.4.Poſt-
ꝙ vnus quidem nuntiauit in ciuitate arcam Dei captam, vlulauit omnis ciuitas. Sed & Heli ſacerdos
audito,fugit populus,& ruina magna facta eſt,& duo filij tui mortui ſunt,conturbatus eſt quidem, ſtetit
tamen animo ſuo. Cum autem homo intuliſſet: ſed & arca Dei capta eſt: non ſuſtinuit,ſed cecidit de ſella
retrorſum,& fractis ceruicibus,mortuus eſt,quia inquam audiuit,arca Dei capta eſt. Cęterum qui nūtia-
re voluerit immaculatę vnicū ſuum captum, non erit boni nuntij baiulus. Videntes autem hi qui cū ipſo
erant, & cętera. Amore igitur vt videtur ſuppeditante vires atꝙ audaciam,homines inermes (quod enim
duo gladij contra cohortem armatam?) & pauci hoſtes aggrediuntur, memores promiſsionis ſuę: parati ſu- Lucę.22.
mus tecū in carcerem & in mortem ire. Attamen quoniam in ſummo paſtore perpetuam manſuetudinē
experti

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

experti fuerant, addubitant, num permiſſurus eſſet eos ad arma cõuolare, vnde dicunt: num profanos hos
percutiemus in gladio? Reſpondens autem Ieſus dixit, Sinite vſque huc: Iuxta Lucam: Ioan-
nes: Simon ergo Petrus habens gladium, eduxit illum, & percuſsit ſeruum ſacerdotis
ſummi: & abſcidit auriculam eius dexteram. 23. q. 5 cap. pro membris, c. cũ a Iudæis. Et, 24. q. 1.
Si Petrus. Erat autem nomen ſeruo Malchus. Omnes euangeliſtæ meminerunt de hoc fa-
cto Petri, ſolus tamen Ioannes expreſsit nomen Petri, cæteri enim euangeliſtæ vnus inquiunt ex ijs qui e-
rant cum Ieſu habens gladium, exemit eum, quod autem amputauerit aurem dextram, Lucas refert cũ Io-
Rom. 12. anne. Nomen ſerui ſolus Ioannes expreſsit. Reprehenduntur igitur apoſtoli, qui immemores manſuetu-
dinis Chriſti & præcepti euangelici, dicentis: Noli vinci a malo, ſed vince in bono malum, iniuriam iniu-
ria repellere ac retaliare parabant, cum moderamine tamen. Et ait: Sinite vſq; huc, ideſt ſinite eos ſæuire
in paſtorem: Nihil poſſunt, niſi quod permittuntur, nunc patientia opus eſt, ſatis pugnatum eſt gladijs in F
lege Moſaica, & pugnabitur in lege euangelica ab ijs qui non ſine cauſa gladium portant, an recte, an ſe-
Rom. 13. cus ipſi viderint. Cæterum Simon Petrus qui maiora promiſerat, quiq; arctius diligebat, ira gliſcente, non
expectato domini beneplacito, habens gladium, exemit eum, & percuſsit ſeruum quẽdam ſacerdotis ſum-
mi, qui primus tentabat manus ſacrilegas inijcere in dominum Chriſtum. (Nempe ſæuitia ſua & procaci-
tate referens dominum ſuum:) Et amputauit auriculam eius dexteram, Dei clementia ita moderante ictũ
vt vulnus magis eſſet probroſum & in fame q̃ periculoſum, eſt tamen inſanabile, niſi cito ſuccurratur.
Faber. Apparet autem hoc loco Chriſti virtus diuina mirabilis, qui non permiſit vt tanta turba & tam furibun-
da vnum in ipſos gladium vibrantem Petrum tot videlicet gladijs fuſtibus & armis circum ſeptum repẽ-
Chryſoſt. te oppreſſerint, & in fruſtra conciderint, ſed ea tantum poterant, quæ permiſsi ſunt. Ad hæc Chryſoſt.
Notanter dictum eſt, abſcidit auriculam eius. Videtur enim mihi impetum apoſtoli ſignificare, quoniam
ad ipſum caput impetum fecit, ſed propter galeam impoſitam capiti, a vertice decidit gladius in aurem eã- G
que dexteram. Forſitan autem optabat Petrus (imo ſine forte) quod caligula, videlicet vt tota cohors vni-
cam ceruicem haberet, vt vno ictu omnes meritas darent pœnas. Dicit autem Ioãnes, ſeruum illum fuiſſe
ſummi ſacerdotis, quia magnum eſt quod factum eſt (quandoquidem Saules ſeruatur in demnis a ſangui-
Actu. 9. ne Stephani fundendo, & Petrus ab homicidio, quia futuri erant eccleſiæ principes & paſtores:) Tum q̃
eum curauit in tanto tumultu, vix reperta aure, tum q̃ eum curauit, qui primus manus iniecerat in Ieſum,
& Paulo poſt alapam impacturus erat. Magnum ergo eſt quod factum eſt, reponere videlicet dilectio-
nem pro tam funeſto odio. Hieronymus. Tranſitorie dicendum q̃ Malchus, ideſt rex quondam populus
Hierony. Iudæorum ſeruus factus ſit impietatis, dexteramq; perdiderit auriculam, vt totã litteræ vilitatem audiat
in ſiniſtra. Sed dominus in his qui ex Iudæis credere voluerunt reddidit aurem dextram, & fecit ſeruorum
genus regale ſacerdotium. Fuit autem referente A. Gellio, hæc quoq; antiquitus militaris animaduerſio,
A. Gellius iubere ignominiæ cauſa, militi venam ſolui, & ſanguinem dimitti, cuius rei ratio inquit, in litteris vete- H
ribus non extat. Sed opinor factum hoc primitus militibus ſtupentis animi atq; a naturali habitu decli-
nantis, vt non tam pœna q̃ medicina videretur. Poſtea tamen ob pleraque alia delicta id factitatum eſſe
credo per conſuetudinem, quaſi minus ſani viderentur, qui delinquerent. Poteſt tamen dici, q̃ ideo vena
quibuſdam ſoluebatur, q̃ ſanguinis ſui fundendi parciores fuerint, Iſte itaque qui cæteros inſania anteuer-
tebat, ſanguinem volens fundere, talione mulctatur, atque vtinam medicina appoſita corpori, mederetur
& menti. Dixit ergo Ieſus Petro, mitte gladium tuum in vagina. Calicem quem dedit
Matth. 26. mihi pater, nõ vis vt bibam illum? Omnes enim qui acceperint gladium gladio peri-
Ioan. 18. bunt. Iuxta Matthæum. Quid inquit agis o Petre? Clauicularium meum prædixi te conſtituendum, nõ
ſatellitem, paſtorem non carnificem. Quorſum vero vnus gladius nudatur, aſtante cohorte vna paratis
Matth. 16. mucronibus? Num excidit tibi illud, q̃ cum diceres, nolo te mori, vocatus es Satanas? Mitte gladium tuũ
Matth. 16. in vagina, mitte arma Saulis, quorum reuera nullum habes vſum, & aſſume arma Dauid, baculum & pe- I
1. Reg. 17. ram, & ſi res farat. 5. lapides & fundam. Calicem quem dedit mihi pater, vnus omnium non vis vt bibam
illum? Quamq; contraria autem vox hæc illi, pater ſi poſsibile eſt, transfer calicem hunc a me. Sed ſolent
etiam fortiſsimi milites ſonante claſsico, ante congreſſum trepidare. Ad vbi ad prælium ventum eſt, ſpes
victoriæ & generoſi animi timor ne vincatur, reddit audaces & intrepidos. Tu tamen Petre reconde gla-
dium. Ambro. Scio pleroſq; gentilium gloriari ſolitos, q̃ in cruentam de adminiſtratione prouinciali ſe-
Ambroſi9 curim reuexerint. Si hoc gentiles, quid Chriſtiani facere debent? Hanibalem ferunt dixiſſe, cum foſſam ſan-
Hanibal. guine humano plenam vidiſſet, o formoſum ſpectaculum inquit. Quanto pulchrius illi viſum eſſet, ſi flu-
4. Reg. 21. men aliquod lacumq; compleſſet, ſicut refert ſcriptura de Manaſſe rege. Nec mirum qui ab infantia cœdi-
bus admotus fuit. Sic Voleſus ſub. A. Cæſare pro conſul Aſiæ cum trecentos vna die ſecuri percuſsiſſet
incedẽs inter cadauera vultu ſuperbo, quaſi magnificũ quiddã conſpiciendumq; feciſſet: O rem quidẽ regiã, K
exclamauit. Tu tamen Petre reconde gladium: Omnes enim qui acceperint gladium, &c. Hoc enim ipſo
peccato anima moritur, quodcunq; commiſerit. Nam reuera iuxta litteram ſtare non poteſt verbum Chri-
ſti. Nam vt de infinitis taceam, de Manaſſe ſcriptum eſt. Sanguinem in noxium effudit Manaſſes multũ
nimis, donec impleretur Hieruſalem vſque ad os, & tamen poſt pœnitentiam dormiuit in pace cum pa-
tribus ſuis. Idem legimus in Moſe (Exo. 2.) occidente Aegyptium, & ſepeliente, vt lateret homicidium,
Ambroſi9 nec tamen gladio perijt, quia iuxta Ambroſium, qui non repellit iniuriam a ſocio ſi poteſt, tam eſt in vi-
Alexander cio q̃ ille qui facit. Legimus de quodam Alexandro Tyranno, qui homines viuos ſepeliebat, & quoſdam
aprorum atque vrſorum corijs circundatos canibus venaticis lacerandos præbebat. Lanceam quoq; qua
Polyphronum auunculum morti dedit, conſecrauit, ac coronis exornans, tanquam deam vnam deificauit.

Tu aũt

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Tu autem petre memento verbi illius ex ore Scipionis prolati, malo vnum ciuem conſeruare, quam mille Scipio
hoſtes perdere. Sicut autem dicit Plutar. Quem admodum equis in ipſo curſu nemo iniicit frena/ ſed lōge Plutar.
ante, ita qui animo ſunt in iram precipiti / & ad res moleſtas facile irritabiles rationibus quibusdā ante
preſumptis, in certamen ſunt producendi, . Id quoniam non fit, videmus non n̄o multos ſuo ipſorum Apoc. pri
gladio perire vide i plutar. de Iulio. C. mirabile quiddā. Oēs igitur qui acceperit gladiū, gladio illo pibūt 254. p. c. p
ḡ pcedit ex ore agni ex vtraq̄ pte incidēs. corpus videlicet & aiam, Matt. 10. Cap. ſequitur Anputas 23. 4. pri.
q̄ non poſſum nunc rogare patrem meum: et exhibebit mihi modo pluſq̄. 12. legio ad milita.
nes angelorū? Matth. 26 Q̄ ergo implebuntur ſcripture. que predixerunt, q̄ ſic oportet
fieri: iuxta Mattheum. Lucas. Cap. 22 & cū tetigiſſet auriculam eius, ſanauit eū. Theophyl. Theoph.
poterat dominus dicere & vere dicere, poſſum adducere. 12. legiones Angelorum, plures. n. veriſimile eſt
aduentaſſe ad ortum eius, quorum eſt illa vox, gloria in altiſſimis deo; quorum numerum, Lucas nomine Luc. 2.
A Exercitus comprehēdit, ſed tum deſpenſatorie ita dixit, & quia non veriſimilia dicere videretur inter eot
ſigna veri hominis videlicet timorem meſtitudinem & ſudorem ſanguineum, Putas inquit/ ſic res arma
ta manu Expendienda foret de futuras mihi tot Angelorum copias ex his qui preſtō ſunt mihi iuxta Da
ni. Cap. 7. quot continent hominum legiones duodecim id aūt dixit quaſi alludens ad numerum apoſtolo
rum. Cur aūt negaret pater delictiſſimo filio, quod conceſſit vni ſeruulo videlicet Heliſeo. Vide hyſto. 4.
re. c. 6. poteram ergo ſimilia impetrare a patre meo, ſed ſi id facerem quomodo implebuntur ſcriptureque
predixerunt/ dominum Ieſum tradendum Gentibus vt crucifigatur? quarū nec vnus apex preteribit qui
omnia. &c. Matth. 5 Sanauit aūt aurē ſerui contactu ſuo, Cui nihil ē impoſſibile, repōnens dilectionē p Zenon.
odio. Zenō phi. cuidā ſibi conuiciāti/ diſpereā inquit, niſi te amicū cōciliauero vos igitur ſinite vſq̄ huc,
q̄a ſic op; fieri vnde illud ex puerbio feras, nō culpes, quod vitari non pōt. Quibus verbis admonemur, puerbiū.
malaque nulla ratione poſſint neq̄ declinari neq̄ ppelli, ſale animi equitate leniātur nec cōtra ſtimulos
B videamur calcitrare ſequitur ex. Matt. Luca & Marco. In illa hora dixit Ieſ9 ad turbas. Iuxta Mat puerbiū.
theum. & ad eos qui venerant ad ſe principes ſacerdotum & magiſtratus templi & ſe
niores. Iuxta Lucam. Tres euangeliſte. Tanq̄ ad latronē exiſtis cū gladijs & fuſtibus cō
prehēdere me, cū cotidie fuerim vobiſcū in tēplo, & ſedebā docens, & nō extēdiſ
tis manus i me: et non me tenuiſtis, Lucas. ſed huc ē hora veſtra et poteſtas tenebrarū
Mattheus et Marc. hoc autē totū factū eſt vt (conſequenter) adimpleretur ſcripture pphe Origenes
tarū. Iſteq̄ ſenſus iuxta Origenem. Si quis latronem vult tenere, non eſt incōgruum/ Cum gladijs & fuſ
tibus venire ad eū, quia talis eſt vt omnia audeat, dū modo nihil mali patiatur, Et ſi pōt paratus eſt vti
gladio & fuſte aduerſus ſe comprehendere volentes, potius q̄ vltro ſe tradat, ſuſpendendus mox. Ego au
tem non fui talis, vt omnis Iudea teſtis eſt, & locus doctrine mee, quoniam ſedens in templo p ociū do- Matth. 21
cebam. Alias rogo vos cum bona venia, ſi latro ſum / quomodo me velut Regem ante ſex dies cum ra
C mis excepiſtis, non cum armis? Cum canticis Non cum claſſico, & cui veſtes ſtrauiſtis veſtras nunc ſua
detrahitis? Et ligatum ducere vultis ad crucem, a quo ſalutem flagitaſtis, dicentes, oſianna in excelſis, Eſt
igitur reuera ſtultum, cum gladijs querere: qui vltro ſe tradidit veſtris manibus, & in nocte quaſi latrā
tem per proditorem veſtigare qui cotidie in templo doceat. Dicam audacius aliquid, ſi interdum man9 in
ijcerem in dominum Ieſum, ſolem lumen ſuum negaturum terre, ſicut eo moriente fecit. Mirabile eſt. n. Plutarch.
quod refer plutar. De morte Iul. Ceſaris. Toto illius anni ſpacio quo ille occiſus eſt, ſolis globus & ſine
ſplendore oriens & pallens, imbecillem ac tenuem ex ſe calorem emittebat. Quare grauis ac diſpertientis
imbecillitat- caloris obſcurus aer, ſemicoctos edebat fructus, immaturos & imperfecto flore collabentes
tātum aeri frigus erat. Exierunt ergo tanq̄ ad latronem, qui ipſi reuera latrones cum eſſent, templum dei Matth. 21
D fecerant ſpeluncam latronum. Nec afficimus eos iniuria per hoc, ita enim vocantur a vate ſuo Eſaia in frō
te prophetie ſue, principes tui infideles, ſocij furum. Quorum: Iude & barrabe, quo cum fecerūt paſcha ſu
um. Queritur autem qui ſint iſti principes ſacerdotum quos dominus alloquitur iuxta Lucam, cum dica
tur in Mattheo/ adductū dn̄m ad domū vbi principes ſacerdotū conuenerant pōt dici / aliquos ex illis a
ffuiſſe, qui calcaria adderent vltro currētibus. Poteſt et illud dici, principes ſacerdotum affuiſſe in miniſ
tris quos miſerant, ſicut dictum eſt. Matth. 8. de Centurione. Que. n. aliquis per alium facit, per ſe facere v
detur. Reuera intererat ſacerdotum aſſiſtere comprehendentibus inſignem latronem. O profun
dum patientie dei tolerantis tales peſtes, qui preſiderent populo ſuo. Tu autem lege. Eſaie caput. 5.
in principio, & videbis impletum ad litteram quod ibi dicitur qui ſint autem Magiſtratus Templi/ dic
tum eſt. Luce. Caput. 22. In principio, de ſenioribus populi dicetur infra ſequitur: ſed hec eſt ho
ra veſtra, & poteſtas tenebrarum. Oſtendit dominus his verbis/ tam principes ſacerdotum q̄ tene
E brarum rectores multo ante necem domini meditatos fuiſſe, ſed huc vſq̄ non accepiſſe poteſtatem ſeuiē
di in agnum dei. De hoc vide Danielis. 15. Quomodo propheta erat in lacu leonum diebus ſex
quaſi inter oues, ita & dominus erat in medio cohortis impie quaſi inter Angelos. Et primū quidē proſ
trauit eos, ſecundo ſanat aurem & reſtituit illam loco ſuo, tertio ſinite inquit abire iſtos, de quorum
prodicione non conueniſtis cum iuda. 4. alloquitur principes ſacerdotum impiorum ideo nom ſine ma
gno animi ſui merore, quod velut comprehenſuri latronem non vulgarem/ exiſſent ad illum ſecunda vi
gilia noctis. Sed cum per omnia vidiſſet illos inſanabiles, permiſit eos perficere quod ceperant, vt con
ſequenter implerentur ſcrip. prophetarum. Tunc relicto eo, omnes fugerunt, vnde illud. Nūcius
venit ad Dauid dicens. Toto corde vniuerſus Iſrael (te vero Rege deſerto) ſequitur Abſalonem. Sic fra 2. R. 15.
tres Ioſeph miſſo illo in puteum vel ciſternam, omnes reuerſi ſunt ad paſcua ouium ſuarū. Gene. Cap. 37.

DDD Ceterum apoſtoli

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

Actus. cęterum apoſtoli non tam fugiſſe videtur e pręlio (dixerant.n.domino percutiemus ignauos iſtos cū gla
dio) ꝙ iuſſione domini abiiſſe, cum ait, ſinite hos abire. Nam & paulus fugit dimiſſus in ſporta. Erat.n.
vas electiſſimum, Cum autem tempus inſtaret pugne, virum bellaciſſimum ſe preſtitit dicens. Non ſolū
Marci.14. alligari.ſed & mori paratus ſum propter nomen domini Ieſu. Actu.21.ſequitur. Adoleſcēs autem ſe
quebatur eum amictus ſindone ſuper nudo, & tenuerūt eum. Et ille relicta ſindone
nudus profugit ab eis. Marci.14.ſequitur ex Ioanne.Cap.18. cohors autem & tribunus &
miniſtri Iudeorum comprehenſum Ieſum & ligatum adduxerunt ad Annan primum
Treno.2. Quo autem ſtrepitu quibus clamoribus/quibus inſultibus ductus fuerit noſter Samſon, manibus poſter-
tergum ligatis/Catena collo circūdata, cum buccinarū crepitu decentibus illis en dies quā expectabamus
inuenimus, vidimus. Quoniam Euāgeliſte nō referūt, nr̄a non refert dicere admodū vr̄a refert multa veri
ſimilia cogitare. Quia verum eſt reuera quod dixit ſpiritus ſanctus in lamentis Hieremię. O vos omnes F
Tre.1. qui tranſitis. &c. ſed ad rem. Adoleſcentem hunc. Theophylatus. Iacobum fratrem domini opinatur, vel
aliquem e domo vbi apoſtoli comederant paſcha. Ordinaria dicit fuiſſe Ioannem Euangeliſtam idem
dicit Gregorius Libro Mora.14, Cap.23. ſed cū dicat textus ſinite hos abire, & rurſus relicto eo omnes fu
Theophil gerunt adduci non poſſum vt credam illum fuiſſe vel Iacobum vel Ioannem vel aliquem ex vndecim a-
Gregorius poſtolis. Adde ꝙ apoſtolorum habitus non erat huiuſmodi, cum ſcriptum ſit, Matth.21. apoſtoli impo-
ſuerunt veſtimenta ſua ſuper aſinam & pullum. Reliquit igitur ſindonem iuuenis iſte in manu ſatellitū
Gene.3. ne negare cogeretur, & perderet pallium anime ſue, ſicut illi de quibus ſcriptum eſt: abſcondimus nos. Eo
Auguſti. ꝙ nudi eſſemus, Auguſti. contra duas Epiſtolas pelagianorū lib.pri. Cap.16. venuditatis ſuę quā profecto
cotidie intuebantur, nec confundebantur eos ſubito ſic pudere, vt mēbra illa iam nuda ferre non poſſent
ſed ſtatim operire curarent, non ne ille in motu aperto & illa in occulto contra ſuę voluntatis arbitrium
in obedientia illa mēbra ſenſerunt, quibus vtiꝗ nutu volūtario ſicut cęteris dominari debuerūt? Quod
merito paſſi ſunt: quia ipſi obedientes ſuo Creatori non extiterunt. Et obſerua Auguſtinum dicentem, G
parentes noſtri nuditatem ſuam cotidie intuebantur, Et inquirendum eſt pro quot diebus supponi ly co-
tidię. Legimus autem de Eſaia, ꝙ ambulauerit tribus annis nudus & diſcalciatus. Capi.20. Ambro. Nū-
Eſai.2. quid non erat turpe prophete, cum ei & virilis ſexus occurreret, & muliebris? Nō ne ipſi nos inſpicere nu
Ambro. dos pleruꝗ reueremur? acquieſco ego. Sed conſidera quę figura fuerit facti huius: quid vt pretendat. Eo
ꝙ ita ambulabunt pueri iudeorum & virgines cum in captiuitatē ducentur, Potuit hoc propheta & ſer-
mone exprimere, ſed exemplo exacerbare maluit, vt ſpēs ipſa plus icuteret horroris, ꝙ quomodo prophe
ta depoſita ſaccea tunica (hic.n. erat habitus prophetalis, populi delicta plangētis) fęditatem cernētibus
Hieroni. nudis natibus demoſtraret, ita ominis Aegyptus atꝗ Aethiopia populante Aſſirio nudę fierent, & ni-
hil omino in terra remaneret. Simul ꝙ diſcimus obedientiam prophetarū, ꝙ vir nobilis (tradūt.n.hebręi.
Eſaiam ſocerunt fuiſſe Manaſſe Regis) non erubuerit nudus incedere: ſed dei preceptis nihil honeſtius iu H
dicās, depoſuerit ſaccū quo abiecto, nudus fugerit, vnā prius habēs tunicā: & ipſam cilicinā. Sed eſto vt ſe
Ambroſi. videret propheta, & ſeipſū ꝙ erubeſceret: poterat nō facere quod iubebat poterat turpe arbitrari, impera
Geneſ.2. bat deus. Adā & Eua nudi erāt, nec erubeſcebant. Sara quia riſit: & occulte riſit, incredulitatis arguta ē,
Geneſ.18. Quod eſt aūt quo dixit Adā, abſcondi me: eo ꝙ nudus eſſem: iā texiſti pudēda: vnde tenebras captas: ſed
manifeſta cōfuſſio pudenda texit, occulta conſciētia vmbrā quęrit. Illud ergo fecit pudor: hoc timor (Mul
Pa.31. ta.n.flagella peccatoris) illud erubeſcēda cōcupiſcētia, hoc punīēda cōſciētia demēti ſimilis, qū eū qui cor
dis cernebat interna. Corporis occultatione fugiebat. Nos igitur quoties incurrerimus in manus latronū
Can.5. circum ſentiū ciuitatem dimittamus ſindonem & ſi ita res tulerit, dimitamus & pellem, & cunta quę ha
bemus, protuenda vita animę noſtrę, quę mori neſcit. Cohors ergo & Tribunus. Tribunus dux eſt I
Iob.2. legionis, Cohors iuxta ephorum. 500. habet pedites, iuxta Calliſthenem.700. Iuxta polybium, non gen
tos habet pedites. Ita ꝙ ſatanę ſatellites comprehenſum dominum, feſtine ire compellunt: vno aliquo tra
Tre.3. hente eum per funem, Ceteris conclamantibus, en dies en dies iam diu deſiderata.

Caput quartum. Sequebatur Ieſum petrus a longe & alter diſcipulus qui erat notus pontifici. De prima petri negatione, de quo Euangeliſtę ſatis perplexe loquutur de ſeruo ſacerdotis qui dedit alapam domino chriſto, & quid ad hęc dixerit dominus Ieſus

Adduxerūt igitur eum ad Annam primum. Erat.n.ſocer Cayphę
qui erat pontifex anni illius. Miſerunt autem eum ad Caypham
Ioan.18. pontificem, erat autem Cayphas: qui conſilium dederat iudęis, ꝙ
Ioan.11. expedit vnum hominem mori pro populo & conuenerūt in vnū K
omnes ſacerdotes & ſcribę & phariſęi & ſeniores. Hunc textum ita
ordinauimus de mente Cyrilli. Quod ſi ita eſt manifeſtum eſt omnes negationes
petri in domo Cayphę factās eſſe. Nā ſi Annas. Vt dicit Cyrillus cū iuda pactus
Marci.14. fuerat, huic vbi ſatis factum, ſine mora vinctus, ductus eſt, ad Cayphā autorita
te prę eminentē, quid factum fuerit apud Annam ignoratur, quicquid autem actū
narratur: id in domo Cayphe actum eſt. Remanet vnus ſcrupulus tantū, qui conueniat, vt aliquāto poſt
Ioā. proſequens hiſtorię narrationē, ſcribat, et miſit eū Annas ligatū &c. ſed vide qm̄ nō pſequit ordinē
rerū geſtarū, ſed ad gradū reuocat narrationē; vt id ꝙ cęperat de negatione Petri pficeret ita dicit Cyri-
llus. Non,

El Colegio de Jalisco

Non.n.legis, & miſit eum Annas, ſed miſit igitur eum Annas. ſolet autē hęc dictio eſſe reuocātis orati-
onem a digreſſione, Hic autem non laboratur de veritate hiſtorię, ſed de ordine eius, qui ſicut patet ex
multis locis Euangelij nō ſemper vnus et idem eſt apud omnes. Nam petrus iuxta Lucam & Ioanem in
ter cęnandum dixit animā pro te ponam, & paratus ſum tecū ire in mortem / iuxta Matheum & Marcū
hoc dixit Petrus in monte oliuarū ſed audiamus Nicolaum Cuſam preſbiterū Cardinalem. Tituli. S.p.
ad vincula. 2.par.liber. 6. dū eſſem Rome legatus vrbis anno domini, 1459. vidi in commentarijs. Quis
autem fuerit iſti Cayphas dictum eſt Luce. Cap. 3. in principio. ſequebatur autem Ieſum a longe Ioann. 18.
Simon Petrus, & alter diſcipulus, Diſcipulus autem ille erat notus pōtifici, & intro Math. 26.
iuit in atriū pontificis cum Ieſu. Petrus autem ſtabat ad oſtium. Exiuit ergo alter diſ
F ciplulus qui erat notus pontifici, & dixit oſtiarię, & introduxit petrum. Et ingreſſus
intro, ſedebat cum miniſtris, vt videret finem. prudens & ſciens in flammas manum mittens,
ſicut rei Exitus docuit principio notandum tres Euangeliſtas referre ex omnibus diſcipulis Petrum tantū
ſequtum dominum ſed a longe pretermitto eum de quo Marcus dixit, adoleſcens quidam. &c. ſolus Ioā
nes alterum neſcio quem inducit ſequentem dominum, & adeo veſtigia eius ſequutum, vt petrum ipſum
anteuerterit, Sed ne inquid id conſtantiæ eius tribuatur, ꝙ ceteris fugientibus quoquo verſum, auſus /
fuerit ingredi Atrium ſacerdotis profani, non inquit quia fidelior ceteris ingreſſurus eſt, ſed quia notior
erat & quaſi domeſticus. Vnde autem erat notus nobis diuinare non licet. ſequebatur autem vel amore
diſcipuli, vel humana curioſitatę ſcire cupiens, quid iudicaret vel ſtatueret de domino pontifex, vtrum eū
neci addiceret, an flagellis cęſum dimitteret. ſequebātur ita ꝙ duo iſti (ceteris diffugiētibus) velut oues pa
ſtorem: feſſi quidem & cunctabundi, ſed tamen ſequebantur, & ſequebantur a longe, quorum tamen vm
bre vtinam lux operum noſtrorum ęqui parari poſſit. Sed quid nobis locuſtis cum his Atlantibus? Nos n.
non ſequimur a longe, ſed vt in pluribus toto erramus Cęlo, quippe qui viam arctam nec ſemel ingreſſi
G ſumus qui iubemur tollere cotidie Crucē nr̄am, Luce. 9. ingreſſo itaqꝫ diſcipulo illo (quē Ioanē multi opi
nātur) Cū dn̄o. i. poſt dn̄m in atriū pontificis, verius anti chriſti, Petrū ſtabat pro foribus velut Martha
ne miniſtris aliqua ſuſpitio naſceretur (ꝗ vere iā neqꝫ calidus erat nec feruidus: neſcio autē ſi vel tepidus) Apoca. 3.
Maria inherente veſtigijs domini. Exiuit ergo Ioannes & dixit oſtiarię vt introduceret petrum ꝙ ergo
petrus ad aulā vſqꝫ venit amoris erat, quod ſtat pro foribus timoris erat inditiū ſeruilis: Cauebat. n. ſibi ne
agnitus, raperetur ad lauienā vt qui cōtra iuſticiā publicā gladiū exemiſſet. Multū. n. iā refrigerat ab illa
magnifica promiſſione animam meā ponā pro te, Illud aūt obſeruandū, quur non Ioannes introducit pe Ioann. 5
trum, ſed hoc oſtiarię demandat. Sed Ioannes inquit Chriſo. chriſtum ſpectabat & ſequebatur, & ne mo Chriſoſt.
mento quidem auerti poterat a dilecto ſuo, ideo rogat mulierem Quę ſit autem fęmina hęc quę petrum
introducit in ius ſacerdotale ſi requiras, audies ex ore ſpiritus ſācti, Eam eſſe Reginā pecuniā ſimoniā cui Pecunia.
omnia obediunt, de qua habes, 3. Re Cap. 13. ibi. Quicunqꝫ volebat manū Hieroboā Regis, & fiebat ſa Eze 5. 10.
H cerdotis, ſequitur. Et propter hanc cauſam peccauit domus hieroboam, & delecta eſt de ſuperficie terræ. Exepium.
obtulit aliquādo homo quidam prediueſ Ioāni epō cognomēto Eleemoſynario vt diaconus ordinaretur
frumenti ducenta milia modiorum, & auri libras. 180. Inqꝫ eo tempore quo eccl'ia fame valida premeba-
tur, nec tamen obtinuit quod rogabat. Nunc autem ſi deo placet, vilius licent ſacerdotia, de quo alias.
Dixit ergo ancilla oſtiaria ſummi ſacerdotis cum vidiſſet petrum calefaciētem ſe. Iux
ta Marcum. ſedentem ad lumen. Iuxta Lucam. Lucas Accenſo igne in medio atrij, & circunſedenti
bus illis, erat petrus in medio eorum; Quem cum vidiſſet ancilla quędam ſedentem ad lumen, & eum fui
ſet intuita. Grece per intuita eſt atenifaſa. i. & fixis in eum oculis. Plures. n. quidam eſt atenizin, ꝙ intuē
I ri. intuita eſt illū, ſed artētiſſime. Ioannes, Nūquid & tu ex diſcipulis es hominis iſtius? Lucas.
& hic cum illo erat. Matheus, At ille negauit coram omnibus dicens. Lucas. Mulier nō Ambroſi
noui illum, Ioānes. Non ſum, Marcus, neqꝫ ſcio neqꝫ noui quid dicas. Ambroſius videamus
negandi timorem in petro, quem inter euangeliſtas video eſſe diuerſum, ita nouum fuit petrum potuiſſe
peccare, vt peccatum eius nec ab Euangeliſtis potuerit comprehendi. Id nos altius repetamus. Ad primā
interrogationem quam Euangeliſte referunt factam petro? Matheus dicit reſpondiſſe eum. Neſcio quid
dicis. Marcus, neqꝫ ſcio neqꝫ noui quid dicas. Lucas, non noui illum. Ioānes. Non ſum Ad ſecundam inte
rrogationem Matthęus dicit petrum reſpondiſſe. Non noui hominem. Marcus iterum inquit negauit.
Lucas, o homo non ſum, Ioannes. Non ſum. Ad tertiam interrogationem Matthęus dicit petrum cępiſſe
iurare & deteſtari ꝙ non nouiſſet hominem, Marcus ſimiliter. Lucas, homo inquit neſcio quid dicis. Io
annes iterum inquit negauit petrus. Et ſicut Euangeliſtę ſunt diuerſi in explicando verba petri negantis
ita & in referendis verbis interrogātium ipſum petrum. Mathęus ita dicit de prima interrogatione, Acce
K ſit vna ancilla dicens. Et tu cum Ieſu Galileo eras. Marcus, & tu cum Ieſu Nazareno eras. Lucas, & hic
cū illo erat. Ioānes, dixit petro ancilla oſtiaria dicēs. Et tu cū Ieſu Galilęo eras, Marcus, & tu cū Ieſu Na
zareno eras, Lucas, & hic cū illo erat Ioannes, dixit petro ancilla oſtiaria, nunquid & tu ex diſcipulis es
hominis iſtius? De. 2. interrogatione Mattheus dicit, vidit eū altera ancilla, & cepit dicere circunſtantibus, ꝙ hic ex illis eſt
erat cum Ieſu Nazareno. Marcus, vidit eum altera ancilla, & cepit dicere circunſtantibus, ꝙ hic ex illis eſt.
Lucas, & poſt puſillum alium videns eum dixit, & tu de illis es?. Ioannes, dixerunt petro ſtanti & calefa
cienti ſe, Nunquid & tu es diſcipulis eius es? De tertia interrogatione ita dicit Mattheus, Acceſſerūt qui
aſtabant, dicentes vere tu ex illis es: nam & loquella tua manifeſtum te facit. Marcus / dixerunt ei qui aſta
bant, vere ex illis es, nam & Galilęus es. Lucas alius quidam affirmabat dicens, vere & hic cum illo erat,
Nam & Galilęus es. Ioānes dixit, vnus ex ſeruis pontificis cognatus eius cuius petrus abſcidit auriculā,

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Nõne ego te vidi in horto cum illo? Ex his ita ordinatis / poterit perpẽdere ſtudioſus lector quare dixerit
Ambroſius, ita nouum fuit, petrum potuiſſe peccare, Vt peccatum eius nec ab Euangeliſtis potuerit com
prehendi Nam vt cętera preter mittã ſecũdã negationẽ Matthęus & Marcus ſcribunt ab vna ancilla fac
tam, Lucas ab vno homine, non ancilla, Ioannes a multis hominibus circũſtantibus. In hoc tamen vnum
omnes conſentiunt. Petrus negauit tertio. Dicit autem hoc loco quidam doctor non contemnende au
toritatis hoc modo poteſt fieri vt Petrus negaret quidem ter, ante quã gallus caneret bis negaret autem
pluries ꝙ ter poſt ſecundum cantum galli, & ad huc pluries poſt tertiam. Verum huic poſitioni videtur
Cap. 26. obſtare quod dicit Mattheus. Continuo gallus cecinit poſt tertiam negationem, & ſequitur immediate de
Cap. 22. penitentia Petri, & recordatus Petrus. &c, idem dicit Marcus. Similiter Lucas poſt tertiam negationem,
Ordinaria intulit, & conuerſus dominus, reſpexit Petrum de hoc alij viderint. Itaq; Petrus vna voce mulieris perte
rritus, dum mori timuit, vitam negauit, Sed cum negauit, vitam negauit, nox erat & in domo Cayphe F
& inter miniſtros antichriſti hęc aũt ideo ſcripta ſunt, vt ſciamus neminẽ iactare ſe debere, Nam ſi Petrus
lapſus eſt ꝗ dixit, & ſi omnes ſcãdalizati fuerint, Ego nunq; ſcandalizabor / quis alius iure de ſe preſumat?
Pſalm. 29. Error itaq; petri doctrina iuſtorũ ẽ: & titubatio petri omniũ petra eſt. pro inde qui dixit in abũdantia ſua
Chryſoſt. non mouebor in eternum, auertente deo faciem, turbatus eſt. Et tu inquit cum Ieſu Gal. eras. ſed o muli
er iam non noui illum. Chryſo. O Petre quid eſt hoc. Nec ancillã quidẽ vilem ferre potes, qui tam magna
promiſeras? Et vtiq; illa non aſpere percontata eſt! Non dixit deceptoris & perditi illius diſcipulus es ſed
hominis huius, tanq; eius miſereretur. Dixit aũt, nunquid & tu, quia ioannes aderat, adeo benigne loqu
ta ẽ, ſed nihil horum intelligebat Petrus primo 2, & tertio donec gallus cecinit. nec ſic aduertiſſet, niſi do
Ageſilaus. minus aſpexiſſet eum ſenſum lapideſcentem cum maleficus quidam tormẽta per quã patienter toleraret
quantum inquit Ageſilaus hõ ſceleſtus ad res flagitioſas & turpes tollerantię adfert o quantam petrus ad
rem omniũ honeſtiſſimã inconſtantiam attulit. Nunquid iam eculeo ſuſpenſus erat, excarnificandus har- G
pagonibus & vncis ferreis: ſed homo erat, preſumptione autem pluſq; phariſęus ille / qui non erat ſicut cę
Cyrilus. teri. Cyrillus. Petrus verba ancillę tanq; crimen nõ paruum pertimuit: non timore magis ne captus eſſet
Luce. 18. nec ꝙ nullam Curam pietatis haberet, q; fortaſſis quia pati omnia volebat dum modo chriſtum videret.
Neſcio tamen ſi videre potuit: ſicut dicetur infra ex verbis Marci, Ex amore igitur decidit, & pietatis cau
ſa negaſſe videtur, non recte quidem nec exquiſita ratione, ſed quæ tamen ad eſſe cum Chriſto & vi
dere illum faciebat, quod maxime petrus optabat. Nulla ergo nos deſperatione frangamur humanam fra
gilitatem conſiderantes in Ecleſie fundamento ante victoriam mortis nutabundo. Ceterũ ne meſto vul
tu con dolere Capto videretur, atq; ita expulſus, videre non poſſet vitam ſuam: Cum miniſtris mixtus,
Calefacit ſe, & quæ illi faciebant (alto corde premens dolorem) facere ſimulat, Non. n. veriſimile eſt, in H
tanta meſticia petrum frigoris remedium quęſiſſe, qui multo maiores ita chriſto vincto voluptates rejice
ret, hec Cyrillus ſequitur. ſtabant autem ſerui & miniſtri ad prunas, quia frigus erat, & Ca
lefaciebant ſe. Erat autem cum eis & petrus ſtans, et calefaciens ſe. Ioann. 18. ſequitur
ex Marci capite. 14. Et exiuit foras ante atrium, & gallus cantauit. ſedebat igitur petrus ad
mixtus ſcelerato gregi famulorum, & calefaciebat ſe, Cuius Charitas iam morti proxima erat ſpecta
tor futurus dominicę tolerantie potius quam imitator, ſicut ſcriptum eſt, Cum peruerſo peruerteris, Chri
Chryſoſt. ſoſt. ſed idcirco nõ angelis arbitror commiſſa ſacerdotij poteſtatem, ne cum ipſi minime peccarent, in pe
catoribus ſine miſericordia ſęuirent, quando quidem ipſi infirmitate non circundantur, nec diſcunt ex his
quę paſſi ſunt. Petrus autem reuera freno egebat potius q; calcaribus, ſicut patet in oratione habita ad
Ananiam & vxorem eiuſdem. Erat autem petrus inter malleum & incudem, quia nec cõſiſtere audebat
timens ne deprehenderetur / qui iam ſemel negauerat, nec rurſus auelli poterat a vita animæ ſuæ. Quod
autem dicit Marcus, & gallus cecinit, reducet nos ad memoriam illius verbi, ante quã gallus bis Cantet
terme es negaturus. Negauit ſemel ante gallicinium primum, & bis ante ſecundum. Pontifex ergo in
terrogauit Ieſum de diſcipulis: & de doctrina ſua. Reſpondit ei Ieſus. Ego palam
loquutus ſum mũdo. Ego ſemper docui in ſynagoga & in templo, quo omnes iudęi
conueniunt, & in occulto loquutus ſum nihil. Quid me interrogas? interroga eos
qui me audierunt, quę loquutus ſum ipſis. Ecce hi ſciunt quę dixerim ego, Ioan, 18, põ
tifex igitur / antichriſti viuum ſimulacrum aſſumpta ad horam perſona Samuelis, quo ſpem aliquam iuſ
ti iudicij prę ſe ferret: (ſed nunquid tempus illud tempus erat Celebrandi iudicij) illud tamen agens reue
ra: vt ex varijs domini Ieſu vltro Citroq; collatis ſermonibus, aliquid Calumnię venaretur / quod illi ve
lut Crimẽ maieſtatis lęſę poſſet obijcere, multa interrogauit primũ de diſcipulis / quales eſſent, vnde eos K
eſſet nactus & inquem vſum, deniq; quã eis doctrinam clam tradidiſſet, Dominus autem qui animum
põtificis peruidebat dolo & aſtutia refertum, vt potequi & in magiſtro & in diſcipulos tendiculas pa
rabat: quos ad preſens dominus tutos eſſe volebat: nihil reſpondit ad ſacerdotis vulpinas interrogationes
(Quid. n. reſponderet ſapientia dei: quod non ſeſculixes ille verteret in Calumniam) ſed remittit eum ad
teſtimonium publicum & teſtimonium inimicorum, quo nullum poteſt contingere Certius innocentiæ. Et
mirabile eſt quomodo Nebulo iſte ſemen Chanaam & non Iuda inueteratus dierum malorum ignoran
tiam ſimulat de doctrina chriſti; quam nullus non audierat in tota prouincia Iudæę & maxime ſi ponti
fex erat cuius intererat, de huiuſmodi diligenter perquirere. Ego inquit palam loquutus ſum & docui
populum in Synagoga & in temploquo omnes Iudæi Conueniunt. Idq; vel maxime diebus fe
ſtis loco videlicet & tempore Celeberrimo, & nihil eos docui clam & in receſſu, quod non pre
ceperim eis predicare ſuper tecta. De his ſi ſyncero animo interrogas, vt certior fias, Interroga eos qui

me audierũt

EL COLEGIO de JALISCO

me audierunt, hi eni ſciunt, quid docuerim ego. Et eſto quedam ſeorſum apoſtolus docuerit, non tamen Matth. 24
trepidans, quaſi falſa doceret & ſeditionem concitantia, imo predicabitur inquit hoc Euangelium in to
to orbe. Teophyl. In oculto inquit locutus ſum nihil forte. n. talia medicabatur Pontifex, chriſtum do- Theophi.
minum occulta conſilia ſtruentem, vt ſeditiones excitaret in populo. Ad ſuſpicionem ergo iſtam ita
reſpondit dominus. Alias multas eis. i. apoſtolis explicuit parabolas ſeorſum a turbis ſicut habes in
Marco. Capit. 4. ſicut & totum ſermonen quem Ioãnes comprehendit a capite tercio decimo vſq; ad duo
de vigeſſimum excluſiue apoſtolis tantum coram diſſeruit. Hec cum dixiſſet, vnus aſſiſtens mi-
niſtrorum dedit alapam Ieſu, dicens. Sic reſpondes pontifici? ſic reſpondes pontifici? Ergo
iſte Cayphas erat/ nõ Annas qui põtifex non erat id quod bene obſerua? Reſpõdit eis Ieſus. Si ma
le loquutus ſum, teſtimonium perhibe de malo. Si autem bene. Cur me cedis? Miſit
A igitur eum Annas ligatum ad Caypham pontificem. 93. di. c. dñs. 2. q. 7. preſumunt. Et. cap.
Ecce. Item cap. teſtes. Audi bone & chriſtiane lector/ quibus adorandis auſpitijs redemptionem noſtram
auſpicatur agnus dei. Quidam ex miniſtris qui forte proximus aſſiſtebat ſacerdoti/ alias ſepulchro deal
bato volens tueri dignitatem ſui idoli/ aduerſus liberam ſed veram reſponſionem ieſu. ſicut petrus tue-
ri volebat chriſti domini in columnitatem aduerſus cohortem, nõ expectato iuſſu domini ſui, dedit ala-
pam domino ieſu, magno crimine ſe liberãs inquit Theophylus. Nam vbi ieſus in teſtes vocaret aſſiſten Theophi.
tes dicens, Ecce hi ſciunt/ quid docuerim ego. miniſter volens liberare ſe a ſuſpicione, quod non eſſet
ex admiratoribus Ieſu, percuſſit eum. Auguſtinus. Si cogitemus quis accepit alapam, nonne vellemus Auguſti.
eum qui percuſſit, aut celeſti igne conſumi, aut terra dehiſcente ? ſorberi, aut correptum a legione demo-
num voluptari per omnia tudera ſiue quod eumenides in eum poeſtatem acciperent aut aliqua etiam gra
uiori pena puniri? id q; maxime ſi iuſta opinionẽ multorũ, ipſe eſt cuius dominus ſanarat auriculam ſer-
uus furcifer. Popule meus quid feci tibi? in quo moleſtus fui? Reſpõde michi. Quia eduxi te de terra Egyp Miche. 6.
ti & miſi ante faciem tuam Moſen Aron & Mariam, & cibaui te manna ſuauiſſimo, et dedi tibi ter- Deut. 32.
B ram fluentem lacte & melle, dediſti alapam ſaluatori tuo? popule meus, Quid feci tibi, forte autem dicat Matth. 5.
aliquis, cur non fecit dominus quod ſuos docuit, vt percutienti maxillam alteram pararet. Verum domi-
nus non ſolum alteram parauit maxillam, ſed totum corpus figendum preparauit in ligno. Et hinc potius
demonſtrauit, quod demoſtrandum fuit ſua videlicet illa magna precepta patientię non oſtentatione
corporis/ ſed cordis pręparatione facienda fieri. n. poteſt vt alteram maxillam viſibiliter prębeat homo &
iratus. Quanto ergo melius & reſpondet vera placatus, & ad perferenda grauiora tranquillo animo ſit
paratus? Accepta igitur tanta iniuria quid reſpondeat dei manſuetudo/ audiamus, ſi male loquitus ſum,
teſtimonium peribe de malo, hic inquit iudex viuorum & mortuorum, iuditij tãtum ſpẽs eſt, veritas nuſ-
quam eſt, apud romanũ ſiquidem & gentilem iudicem auditur viciſſim & interrogatur reus, apud te au
tem qui velut paries dealbatus locũ occupas moſi ſerui dei, pro reſpõſo vero iuſto ac modeſto reponitur
alapa. Actu. 23. hoc nõ ẽ agere iuxta leges & iura maiorũ, ſed vti volũtate pro lege. hoc eſt preſumere vo Matth. 26
cem dei dicentis, an non licet michi facere quod volo? pro quo delicto aut ſcelere a me confeſſo/ vel con- Exẽplum
C uicto teſtibus me cędis? Vt merito pariſates Cyri et Artoxerxis mater iuberet eum qui regẽ alloquuturus
eſſet, byſſinis & mollibus vti verbis ſi male loquutus ſum iudici quali quali non recuſſo ſub ire ſentẽtiã
legis, ſi autem ſobrietatis & veritatis verba loquutus ſum infelix & ſcelerate quur me cedis? quod cum do
lore legendum eſt, cum lachrimis & cum multa cordis amaritudine. Et tuam ipſius animam inmaculata Luce. 2.
doloris gladius pertranſibit. Luce. 2. tu autem conſidera inter hęc/ quo ſopore calor ille vęhemens petri cõ
tabuerat qui forte huius tragędię ſpectator aderat.

Caput quintum. De falſis teſtibus: quorum nõ conſtabant teſtimonia
dominum urget pontifex ad reſpondendum & nihil reſpondẽtẽ, adiu
D rat per deum viuum, dicente domino, ego ſum, cayphas ſcidit veſtimẽ
ta dicens, blaſfemauit. Cõdemnatur ad mortem, & depalmatur.

PRincipes autem ſacerdotum et omne concilium querebant falſum Matth. 26
teſtimonium contra Ieſum: vt eum morti traderẽt, et nõ inueniebãt Marci. 14
cum multi falſi teſtes acceſſiſſent, & cõuenientia teſtimonia nõ erãt.
Conſidera igitur quo modo lucifugi, toti oculati in malum, noctẽ hanc in ſomnem
ducũt, perſcrutantes cõſilia quę in caput ipſorum reciderũt, quia nõ potuerũt ea ſta
bilire, nõ magis q̃ philiſtijm deũ ſuum Dagon ante arcam dei. Querebãt falſum teſ pma. ff. 5.
timoniũ contra ſanctũ virũ Naboth/ quia non ceſſit vineę ſuę, & non inuenerant 3. regũ. 21.
E niſi autore Ieſabel, quę poſt ſe traxit omnem ciuitatem/ id eſt & ſacerdotes & ſenio
res populi Reuera autem ſicut oſtendit Dion, longe maiora geruntur paucorum Dion.
conſilio, quam multitudine aut viribus fortiſſimorum iuuenum quod etiam Homeri ſentẽcia confirma
tur cum Agamenonem inducit aſſerentẽ, longe facilius ſe poſſe rem Troianam euertere, ſi decem Neſto-
res aut Vlixes in conſilio haberet, quam ſi decies totidẽ Aiaces vel Achilles fortiter dimicantes. Vnde vo
catus ẽ Hector troianorũ manus, Enęas aũt cor. Iſti igitur ſeſcul ixes vtrũq; adhibuerũt i cõſilio ſuo, ſacer
dotes q̃ ſi cor, & ſeniores q̃ ſi manus, niſi inueſtamus hoc, vt ſeniores quidẽ ſint cor populi. in ſenibus. n.
Eſt ſapiẽtia ſacerdotes aũt loco manuũ cõſtituamus, ipſis. n, autoribus capitur xp̃s, imo ipſis preſentibus
ſicut patuit ex verbis lucę, imo ipſis manus operi nefario inferẽtibus, ſed vide q̃d dicat Eſaias cap. 1. & 3.

Omne caput languidum & omne cor merens. Dabo pueros iudices eorum, & effœminati dominabun-
tur eis. Et cap. 9. diſperdet dominus ab Iſrael caput & caudam. Ex quibus locis ad inuicem collatis, ap-
paret quales ſacerdotes qualeſque ſeniores conuenerint hac nocte aduerſus dominum & aduerſus Chri-
Pſal. 2. ſtum ſuum. Quales? Pueri annorum centum, effœminati, languidi, mœrentes, mutili, capita videlicet ſine
cerebro. Iſti igitur conuenerunt cum principe tenebrarum dum medium ſilentium tenerent omnia, vt vi-
tam morti tradant, quia expedit vt vnus moriatur. Ioan. 11. Et iſti ſunt qui dixerunt Oziæ regi volenti im-
ponere incenſum, egredere, rex de ſanctuario, quia non reputabitur tibi in gloriam a domino. 2. Paralip. 26.
Dicam & ego: Non eſt veſtrum ſacerdotes, non veſtra refert, omnino nō refert de ſanguine fundendo tra-
Reſpub. ctare. Egredimini de hoc tam profano conſiſtorio, quia non reputabitur vobis in gloriam a domino. Hæc
videlicet eſt reſpublica Platonis, in qua omnia ſunt communia, corpore dempto: nulla mater agnoſcat
filium quem lactat, nullus filius agnoſcat parentem, partus mutili lucem non videant, fœminæ vna cum F
viris militent, venentur, gubernent rempublicam, omniumque officiorum, quo ad fieri poteſt participes
A. Gellius ſint, monſtrum potius quam reſpublica. Et obſerua iuxta A. Gell. libro. 15. cap. 7. Quod Senatus con-
ſultus ante exortum aut poſt occaſum ſolis factus, ratus non erat. Sed iſti populi cōſiliatores maligni pro-
fana miſcentes diuinis, & terram cælo, nullo ſeruato ordine iuris, falſum teſtimonium inquirunt contra Ie-
ſum, nec inueniunt, poſt quam bonam noctis partem luſiſſent conſilia ſua. Acceſſerunt inquit multi falſi
teſtes, pecunia ſubornati vt par eſt credere, & tamen inter tot falſos teſtes vix duo inuenti ſunt (imo nul-
lus) qui aliquid veriſimile viderentur afferre, & tamen iſti vere nugabantur. Dicit autem lex, quod in ore
Deuter. 17. duorum ſtabit omne verbum. Quod ſi nullus eſt inuentus, qua præmiſſa informatione iſti boni miſerunt
manum armatam, vt comprehenderetur dominus Chriſtus? Sed effœminati cum eſſent, tales adhibentes
Origenes. conſiliatores quales Roboam, ſic ſtatuerunt, quia capita multa quidem erant, ſenſus nullus. 3. Reg. 12. Ori-
genes. Hoc quidem ad maximam laudem pertinet domini Ieſu, propter vitam ſuam & doctrinam, qui ſic
omnia irreprehenſibiliter & fecit & dixit, vt nullam veriſimilitudinem reprehenſionis inuenirent in eo, G
Ageſilaus nec mali nec multi, nec tales aſtuti & ingenioſi. Sicut autem refert Plutar. De Ageſilao, quoties vel lau-
dari vel vituperari quempiam audiebat, non minus eius qui dicebat, quam de quo verba fierent mores ſe
Augus. diſcere opinabatur. Artaxerxes linguam cuiuſdam in mendatio comprehenſi exectam, tribus clauis con-
figi & affigi præcepit in oſtio domus eiuſdem. Sed his ſycophantis plena eſt terra. Deinde vel poſte-
Marci. 14. rius autem venerunt duo falſi teſtes, & falſum teſtimonium ferebant aduerſus eum di-
Origenes. centes. Quoniam nos audiuimus eum dicentem. Ego diſſoluam templum hoc manu
factum, & per tres dies aliud non manu factum ædificabo. Horum verborum ſenſum po-
ſuimus Ioan. cap. 2. Origenes. Iſti falſi teſtes vocantur ab euangeliſta, licet videantur dicere verum. Non
enim ipſe dixit ſe facturum, ideſt templum ſoluturum, ſed illis commiſit vt facerent, qui apti erant ad hoc
opus, ſibi autem reſeruauit, vt poſt triduū illud ſuſcitaret. Et quod ille dixit de templo corporis, Iudæi præ- H
pediti malicia & de mulſi pecunia, intellexerunt de templo lapideo. Verumtamen apud Pilatum quaſi ſa-
Matth. 27. nius ſapientes, ſeductor ille inquiunt dixit, poſtq̃ tres dies reſurgam, referentes verba illa, ſoluite templum ad
templum, ideſt corpus ſuum ſepulcum. Merito ergo falſi vocantur, qui ſibi non conſtant. Et conſidera q̃
Deuter. 17. non vnus teſtis proceſſit contra Chriſtum, quia iuxta legem teſtimonio vnius, nullus interficiebatur. Sed
nec tres erant, quia multis accedentibus teſtibus falſis, vix duo inuenti ſunt, qui aliquid dicere viderentur,
ſed vere nugabantur. Satanas enim mendaces teſtes facile producit, & multos & vniſonos, ſicut habes.
3. Reg. 22. Verum vllum nunq̃ producet. Horum ſiquidem duorum alter dicebat iuxta Matthæum, poſſum
demoliri templum Dei, & per triduum reædificare illud, alter dicebat iuxta Marcum, ego diſſoluam tem
plum hoc, &c. Et ideo nec horum duorum erant conuenientia teſtimonia. Et eſto eſſent, vterq; mentieba-
Prouerbiū tur. Fruſtra enim herculi, ſub audi, calūniam ſtruxeris, iuxta Prouerbium, de ijs dici conſuetum, qui ſic om- I
nia ſua negotia gerunt, vt nemo queat aut audeat calūniari, quod ſi quis fecerit, operam ludat. M. Cato
M. Cato. Cenſorius plus quadragies in ius vocatus fuiſſe memoratur, ſemper iudicum abſolutus ſententijs. Hiero-
Hieroni. nimus. Falſi teſtes dicuntur, qui verba in alium vertunt ſenſum, & paucis immutatis vel additis, quaſi iu-
ſtam calumniam faciunt. Non ergo erant conuenientia teſtimonia. Siue enim bis dicentes hæc, quoniam
non eadem dixerunt, non ſunt inuenta eorum teſtimonia conuenientia ſibi. Siue autem vnus dixit iuxta
Matthæum, alter autem iuxta Marcum tunc vnus tantum teſtis eſt non duo, & patet. Et exurgens
ſummus ſacerdos in medium, interrogauit Ieſum dicens. Non reſpōdes quicq̃ ad ea,
quæ tibi obijciuntur ab his? Ille autem tacebat & nihil reſpondit. Marci. 14. Matth. 26.
Tacebat veritas, quia tempus tacendi, ne ſi ſecundo reſponderet, rurſus alapam acciperet. Quid autem o-
Chryſoſt. pus erat reſpondere, cum teſtes ipſi ſecum pugnarent. Chryſoſt. Et enim ſolum figura iudicij ibi erat, in ve
ritate autem latronum erat incurſus & ſpelunca parricidarum, vnde cauſa eius velut impij iudicata eſt.
Iob. 36. Silet igitur agnus Dei, loquetur autem aliquando, vt parturiens fœmina Eſai. 42. Cæterum iuxta K
Tullius. Tullium, magnam vim habet conſcientia vtramq; in partem, vt ſemper pœnam ante oculos verſari pu
tent qui peccauerint, & nihil timeant, qui nihil admiſerunt. Quid autem opus eſt reſiſtere teſtibus contra-
ria dicentibus, & maxime vbi maius eſt, libere & fortiter ſilere, quam defendere ſine vllo profectu? Vt
non humiliemur a teſtibus falſis & calumniatoribus improbis. Rurſus ſummus ſacerdos inter-
rogauit eum dicens, Adiuro te per deum viuum: vt dicas nobis, ſi tu es Chriſtus fi-
lius Dei benedicti? Matthæus. 26. Marci. 14. Premente ergo domino alto corde dolorem ſuum,
& tacente velut ouis cum tondetur (nam quando quibus opera tot & tam miranda non perſuaſe-
runt, nuda ſuaderent verba?) ira præceps non inueniens calumniæ locum, excutit de ſolio ponti

ficena

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

ficem, vt væſaniam mentis geſtu corporis demonſtraret. Exurgens enim in medio, & iurauit in ver-
ba domini, adiuro te inquiens per deum viuum, vt dicas nobis, ſi tu es Chriſtus filius Dei benedicti. Vidi-
ſti lymphatici huius væſaniam ſingularem. Quem velut latronem inſignem comprehendi fecit, a cohor-
te Romana, idque non ſine comitatu ſacerdotum quorundam ex primoribus, & ante ſe ligatum poſt
tergum manibus ſtare facit, nunc ſi Deo placet, cum iure iurando an ſit Dei filius & Meſsias in lege pro-
miſſus, rogat. Non tamen lymphaticus hic iuſiurandum detulit domino Chriſto. Abſit enim vt tantus
nebulo tale quid cogitauerit. Bene ergo tacet dominus, ſciens quicquid dixerit, torquendum ad calum-
niam. Et iuxta Origenem, hic tanquam de patre diabolo natus, fere eiuſdem interrogat dominum verbis Origenes.
quibus ſcriptum eſt in tentationibus ſuis interrogatum illum fuiſſe a Diabolo. Cum dixit, ſi filius Dei es,
& cætera. Et rurſus, adiuro te per deum, ne me torqueas. Marci. 5. Cæterum Petrus cui pater reuelauerat, Matth. 4.
A ſine aduerbio dubitantis, ſi, dixit: Tu es Chriſtus, & cætera. Matth. 16. Quid autem opus erat exorziſmis
& adiurationibus veritatem extorquere ab eo, qui veritatem docebat? Qui etiam non rogatus, ad pu- Ioan. 4.
teum vni ſe fœminæ non admodum probatæ famæ reuelauit, dicens: Ego ſum, qui loquor tecum. Et rur- Ioan. 9.
ſus vni cæco nato, vidiſti filium Dei, & qui loquitur tecum ipſe eſt. Cæterum exorziſmis ſiqui ſunt, aut
veritatem aliquam habent, aduerſus obſeſſos a dæmonibus vtuntur vel abutuntur homines, non aduer-
ſus hominem ſobrium & iuſtum, quique dæmones ſolo ſermone pellebat e corporibus. Inquirit hoc loco
Origenes vtrum liceat vti huiuſmodi exorciſmis, dicitque videri Iudaicum, quia dominus poteſtatem dedit Origenes.
ſuis ſuper omnia dœmonia, vt verbo eos expellerent, non autem adiurationibus. Dominus itaque vt ne
vel vmbram excuſationis ſacerdoti iudaico relinqueret in ſua infidelitate perfidia perſiſtenti, ad hunc mo-
dum reſpondit. Tu dixiſti, iuxta Matthæum, Ego ſum, iuxta Marcum. Verumtamen dico vo-
bis, a modo videbitis filium hominis, ſedentem a dextris virtutis Dei, & venientem
B in nubibus cæli. Tanta væſaniæ rabie percitus erat pontifex iſte, vt ei omnis mora longa admodum
eſſet, ideo tacentem dominum exorzizat, & quaſi ad reſpondendum cogit. Qui ſi neget ſe filium Dei, ex-
clamaturus eſt, cur igitur toties te filiũ Dei vocari paſſus es? Si affirmet, calumnias illi inuret blaſphemiæ.
Tacere autem ad iuratum, non licebat, ne videretur dare peſſum nomen Dei, & autoritatem tanti Aaro-
nis facere nauci. Sed dominus iuxta quod ſcriptum eſt, facilius ſcandalum naſci permittitur ꝙ vt veritas Ioan. 14.
relinquatur, quę poſt deum colenda eſt, imo deus eſt, ita clare & perſpicue confeſſus eſt veritatem, vt nul-
lum velamen excuſationis relinqueret incredulis, dicens quod olim dixerat Moſi, & cum capiendus eſſet
a miniſtris Iudæorum, ego ſum. Nec enim debebat negare, apud iudicem interrogatus, veritatem, id quod Ioan. 17.
expediebat nos omnes ſcire. Hęc eſt enim vita æterna, vt cognoſcant te & Ieſum Chriſtum deum verum,
quem miſiſti in mundum. Sublata enim hac veritate ab eccleſia Dei, aruit ſpes noſtra, hominis & iumen-
ti æqualis videtur eſſe conditio. Cæterum ſciens illos non credituros (qui autem crederent Dei filium, quẽ Eccle. 3.
velut latronem ligatum tenebant? Si enim filius Dei eſt, liberet eum de manibus noſtris) adiecit quod pro- Sapien. 2.
C fanum ſacerdotem & circonſtantes a cœpto tam impio parricidio debuerat reuocare, dicens. Attamen di-
co vobis poſt hac videbitis filium hominis ſedentem tanquam vniuerſorum iudicem, qui nunc ſtat iudicã-
dus tanquam ſeditioſus homo, & qui filij Dei honorem ſibi præripit. Origenes. Vide ſi potes diem & ho- Origenes.
ram metiri, non ſecundum breuitatem quæ eſt apud homines horarum & dierum, ſed iuxta ꝙ mille anni Pſal. 89.
ante oculos Dei tanquam dies externa quæ præterijt. 2. Pet. 3. quod ſatis oſtendit parabola de vinea quæ Matth. 20.
quinque horis vel duodecim, id eſt vno die comprehendit totius mundi diſpenſationem ab Adam vſque
ad ſecundũ aduentũ Chriſti ad iudiciũ. Propterea ergo potuit dicere, a modo videbitis filiũ hominis, breue
enim tempus eſt a reſurrectione eius vſque ad aduentum eius reſpectu æternitatis. Ita & Ioannes in reue- Apoc. 1.
latione, ecce venit cum nubibus cæli, & videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt. Dicens au-
tem, ecce venit, velut digito eum nobis venientem oſtendit. Tunc princeps ſacerdotum ſcidit ve-
ſtimenta ſua dicens. Blaſphemauit. Quid adhuc deſideramus teſtes? Ecce nunc au-
D diſtis blaſphemiam. Quid vobis videtur? Qui omnes condemnauerunt eum reum
eſſe mortis. Matth. 26. Marci. 14. Bene ergo perſonatus hic ſacerdos veſtimenta ſua dilacerauit, *nulli tã*
futura vſui, poſt ꝙ eccleſia Dei donata eſt a vero & ſummo ſacerdote vnica tunica, *ſed illa inconſutili.*
Quem enim e ſolio ſacerdotali furor excuſſerat lymphaticus, eadem rabies ad ſcindendas veſtes incitat. Ioan. 19.
Scidit enim dominus ſacerdotium de manu Iudæorum, & tradidit illum apoſtolis & eccleſiæ, ſicut factũ 1. Reg. 15.
eſt de regno, quando tranſlatum eſt tribu Beniamin ad tribum Iuda. Demaratus ſpartiata munus a rege Plutarch.
petere iuſſus, petijt, vt ſibi fas eſſet tiara ſublata in capite, regio more per ſardos incedere. Ibi Micropauſtes
regis patruelis appręhenſa de marati manu, hæc inquit tiara haud cerebrum quod velatura ſit habet. Nec
tu Iupiter eris, ſi fulmen acceperis. Nam videmus ſæpe ſimeas purpura amictas, riſum contuentibus exci-
tare. Hic igitur ſimea erat in purpura licet, & lupus in melota. Hieronymus. Erat autem hoc conſuetu- Hierony.
E dinis Iudaicæ, cum aliquid blaſphemiæ, & quaſi contra deum audierint, veſtimenta ſcindere, id quod fe-
ciſſe legimus Paulum & Barnabam in actis. cap. 14. Vide textum in fine capitis. Vide in actis cap. 12. De
De herode percuſſo ab angelo & quare. Quod autem dixit Samuel ad Saul, ſcidit dominus regnum tuũ
a te hodie, & nihilominus, ipſe multis poſtea regnauit annis, intelligendum eſt, ideo dictum, quia nullus
de ſtirpe eius fuerat regnaturus, quia ei ſucceſsit Dauid, ſicut prædiximus. Nam & ſacerdos iſte, licet veſtes
dilacerauerit, permanſit tamen ſacerdotium penes Iudæos nomine tenus tantum vſque ad euerſionẽ Hie-
ruſalem. Sed audi beſtiam furore percitam diabolico, loquentẽ. Blaſphemauit. Quid nobis opus eſt teſti-
bus, qui delinquentem conuincant, cum reus ipſe ore ſuo iudicetur? Ecce nũc audiſtis blaſphemiam. Quid
vobis videtur? Quod legimus in actis, impetũ fecerunt in eũ, dicẽtes, reus eſt mortis. Ipſi igitur accuſabãt, Actu. 7.

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

ipſi diſceptabant, ipſi teſtes ſub ornabant, ipſi ſententiam ferebant, & omnium officia ipſi tunc occupa-
runt. Denique petunt a Pilato, non vt ſententiam ferat quaſi iudex, ſed vt latam calculo ſuo comprobet.
Origenes. Vere cauſa tua o bene iudex velut impij iudicata eſt. Iob. 36. Origenes. Quantum autem putas fuit erro-
Lucæ. 6. ris, ipſam principalem omnium vitam ream mortis pronuntiare, & tot reſurgentium teſtimonio non aſpi
cere fontem vitæ, de quo in omnes viuentes vita fluebat, aut iuxta Lucam, virtus de illo exibat & ſana-
bat omnes. Sed furor n[illegible]dum neſcit inuidiæ adiunctus. Vnde illud. Naboth benedixit deum & regem.
Darius. 3. Reg. 21. Fertur cum primum Darius audiuit Sardis, captus incenſaſq; eſſe naues ab Athenienſibus, in-
terrogaſſe, quinam eſſent Athenienſes. Id cum audiuit, tum arcum popoſciſſe, eoq; ſumpto, ſagittam quã
impoſuerat, in cælum excuſiſſe, & ea in aerem excuſſa dixiſſe, o Iupiter contingat mihi, vt Athenienſes
vlciſcar. Atque hæc loquutus, cuidam famulorum præcepiſſe, vt ſemper ſibi oppoſita cœna, ter diceret,
here memento Athenienſium, vt vere dixerit poeta, furor arma miniſtrat. Vnde ſequitur. Et viri qui te- F
nebant eum, illudebant ei, & tunc expuerũt in faciem eius, & velauerunt eum. 23. q. 4.
Nimium. Cædentes eum collaphis. Et interrogauerunt eum dicentes: prophetiza no-
bis Chriſte, quis eſt, qui te percuſſit? Et alia multa blaſphemantes dicebant in eum.
Origenes. Non ergo propter ſolam mortem vſque ad quam humiliauit ſe dominus Ieſus, exaltatur vſque ad dexte-
ram Dei, ſed propter palmas & collaphos & ſputamenta quibus viri qui tenebant dominum Chriſtum,
illudebant ei. Quoniam autem ad extremam iniuriam accipitur ſputis conſpuere faciem, manifeſtum eſt
etiam Deut. cap. 25. Tollat inquit mulier calciamentum de pede eius, conſpuetq; in faciem eius, & dicet,
ſic fiet homini, qui non ædificat domum fratris ſui. An non contumelia trinitatis eſt, collaphis cædere
Sapien. 7. eum, qui eſt imago bonitatis diuinæ? Non autem auertit Ieſus faciem a confuſione ſputamentorum, ſicut
Eſai. 50. dicit propheta, vt magis glorificetur vultus eius, quam fuit vultus Moſi glorificatus. Exo. 34. Sed & collaphis
2. Cor. 12. eum cæciderunt, propter quod & ipſi a Satana collaphizantur, non vt non extollantur cum Paulo, ſed vt G
recipiant ſecundum quod fecerunt cum Ieſu. Abſcondam enim faciem meam ab eis, & conſiderabo nouiſ-
ſima eorum. Deut. 32. Et ruſus, abſcondam faciem meam ab eo, & erit indeuorationem, propter omnia
mala quæ fecit. Deut. 31. Quæ mala? Illuſerunt maieſtati diuinæ, & velauerunt vultum eius, quem tanto-
pere ſuſpirabat Moſes, dicens, ſi inueni gratiam in oculis tuis, oſtende mihi faciem tuam. Exo. 33. Si enim
omnes reges deſiderabant videre faciem Salomonis, quia ſapiens erat diues & pacificus, quanto deſide-
3. Reg. 10. rabilior eſt facies eius, quem de facie noſſe, vita æterna eſt? Cæterum iuxta tropologiam qui ſint qui faciẽ
Dei obnubant, vide Ezech. cap. 8. Velat autem & faciem Dei omnis hypocrita, qui faciem ſuam demo-
litur. Matth. 6. Cum intus plenus ſit oſsibus mortuorum. Nec ſedet nunc animo dicere de fœminis noſtra-
Matth. 23. tibus, quæ mentito mundo muliebri multos ad mortem venantur mortales, nec raro ipſæ capiuntur, vel
volentes, ſicut Bethſabe, vel nolentes, ſicut Dina. Sunt enim ſemper in vnum hoc intentæ, non in vnum H
2. Reg. 11. illud quod Maria elegit, Lucæ. 10. Sed quomodo placeant mundo. Ad hæc Chryſoſt. Tu autem interim
Gene. 34. attende, quomodo euangeliſta cum ſumma diligentia ea quæ videntur exprobratiſsima explicat & expo-
Chryſoſt. nit, nihil prætermittens, occultans aut verecundans, ſed gloriam exiſtimans maximam, dominatorem or-
bis terrarum pro nobis talia ſuſtinuiſſe, vt merito dicat apoſtolus, mihi abſit gloriari niſi in cruce & cru-
ciatibus domini noſtri Ieſu Chriſti. Velauerunt ergo vultum eius, & percutientes eum, dicebat, ſi tu es ille
Gal. 6. verus propheta & Meſsias qui venturus erat in mundo, diuina nobis quis eſt qui te percuſſit? Quid igitur
pati & nos debemus, vt reddamus par domino? Horrore plena ſunt hæc, tamen impleri neceſſe eſt omnia
Iudi. 16. quæ ſcripta ſunt. Cum enim paleſtini apprehendiſſent ſanctum Nazareum Samſonem, ſtatim eruerunt
oculos eius, hoc eſt velauerũt faciem eius, & vinctum catenis clauſerunt in carcere. Et multa blaſphemã-
tes dicebant in eum, arrepticiorum more debachantes, prout ſpiritus blaſphemiæ dabat eloqui illis. Eo e-
nim autore ſæuiebant phrenetici in eum, qui multos ex ſuis expulerat e corporibus obſeſſorum. I

Caput. vi De cæteris negationibus Petri, in quibus referendis non parum euangeliſtæ inter ſeſe differunt. Petrus egreſſus de conſilio malignantium, fleuit amare.

EXeunte autem Petro ianuam, ruſus cum vidiſſet eum altera ancil-
la, cœpit dicere circunſtantibus, quod hic ex illis eſt, iuxta Marcum. Hic
erat cum Ieſu Nazareno, iuxta Matthæum: Lucas. Et poſt puſillũ alius
videns illum, dixit, & tu ex illis es. Ioannes: erat autem Simon Pe-
trus ſtans, & calefaciens ſe. Dixerunt ergo ei. Nunquid & tu ex di
ſcipulis eius es? Et iterum negauit cum iuramento, quod non noui ho- K
Prouerbiũ minem. Quia iuxta prouerbium, nemo mortalium omnibus ſapit horis. Non igi-
tur mirum ſi Petrus negat in atrio, quando Adam ab vxore seducitur in paradiſo
(dicat licet Paulus. 1. Tim. 2. Adam non eſt ſeductus a ſerpente videlicet) & Loth
in ebriatur in monte. Gene. 19. & Satanas velut fulgur principitur e cælo, Lucæ. 10. & Paulus poſtquam
2. Cor. 12. tertij cæli ſecreta penetrauit, a Satanę miniſtro collaphizatur. Itaque ſiue vna vel altera ancilla ſiue vnus
homo ſiue multi interrogauerint, non magni refert, ſicut ſupra tactum eſt, dum modo conſtet Petrum ſe-
cundo interrogatum, ſecundo negaſſe cum iure iurando, quod non nouiſſet eum hominem, qui ibi ligatus te-
Chryſoſt. nebatur. Chryſoſt. Mulierce ſimplici voce interrogat, & forte nec proditura confeſſum, & tamen Petrus
ingenue abnegat eum, quem confeſſus fuerat Chriſtum filium Dei, Matth. 16. Quod ſi negat, in domo

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

principis ſacerdotum negat. Ibi enim tenetur Chriſtus in carcere, velatur, & illuditur. Auguſtinus. Ecce
collumna firmiſsima ad vnius auræ impulſum tota contremuit, & ſi cecidit, colliſa non eſt, quia dominus Auguſt.
ſuppoſuit manũ ſuam dicens, ego rogaui pro te, vt non deficiat fides tua. Lucę. 22. Vnde inquit eſt illa vox, I ſal. 36.
animam meam pro te ponam, Ioan. 13. Hoccine eſt ſequi magiſtrum, ſe negare diſcipulum? Siccine pro do-
mino anima ponitur, vt hoc ne fiat, vox ancillulæ formidetur? Sed Petrus homo erat & vere ſicut cæte-
ri, & quia gregi præficiendus erat dominico, diſcere debebat ex ijs quæ ipſe paſſus eſt. Et poſt puſillum Hebr. 5.
interuallo facto quaſi horæ vnius, rurſus qui aſtabant, dicebant Petro, vere ex illis Lucę. 22.
es, nam & Galilæus es, iuxta Marcum & Lucam, & loquella tua manifeſtum te facit, iuxta
Matthæus, Ioannes ita. dicit ei vnus ex ſeruis pontificis cognatus eius, cuius Petrus ab-
ſcidit auriculam: nonne ego te vidi in horto cum illo? Matthæus: tunc cœpit deteſtari,
A Marcus, anathematizare: Matthæus & Marcus, & iurare, ꝙ neſcio hominem iſtum quem
dicitis, ꝙ neſcio quid dicitis: Iuxta Lucam. Chryſoſt. O res nouas & mirabiles, quando capi ma- Chryſoſt.
giſtrum vidit, adeo efferbuit, vt ſtricto gladio, ſeruum percuſsiſſet. Quando autem magis indignari de-
buit, inflammari ſuccendique, tot tantaque obprobria videntem audientemque: tunc abnegauit. Quid fa-
ceres Petre, ſi a iudice interrogareris per tormenta? Vere Petrum loquella ſua prodit, quia aliud dixit inter-
cœnandum, & aliud cum interrogaretur vel a vno vel a multis, non refert. Quem Ieſum inquit, quē hor-
tum, quos Galilæos tu mihi narras? Hieronymus. Hebræi erant qui arguebant & qui arguebatur, ſed vna Hierony.
quæque prouincia & regio habet proprietates ſuas. Vnde Ephrataei non poſſunt ſynthema dicere, ſed pro Iudi. 12.
Sebbolech, Chebolech reſpondentes, iugulabantur. Vnde & illud. Actu. 2. Nonne omnes iſti qui loquun-
tur, Galilæi ſunt? Et quomodo nos audiuimus vnuſquiſque linguam ſuam in qua nati ſumus? Et tamen
qui hæc dicebant, Iudæi erant. Denique ſtabat inter cæteros quidam cognatus eius qui Paulo ante in hor-
B to fuerat auriculæ damno mulctatus pro ſua temeritate inſana. Hic igitur diuino quoddam & ſecretiore
conſilio ſubmiſſus eſt, vt vlciſceretur cognati ſui iniuriam, imo vt Petri temerariam de ſe fiduciam cor-
rigeret. Hic ergo non contentus vnica Petri negatione, quoniam pugna & ſi noctu confecta, inſi-
gnem eum fecerat inter cæteros. Quid inquit pergis inficias ire, te non eſſe e numero diſcipulorum homi-
nis iſtius? An non te modo vidi his oculis in horto cum eo? *Ibi Petrus penitus exanimatus, quaſi mox &*
ipſe cum ſuo duce pœnas daturus, cœpit *ſeipſum furijs vltricibus deuouere, ſi hominem illum noſſet,* ater
eſſet an albus, ita penitus ſibi exciderat, is cui promiſſæ fuerant claues regni cælorum. Cœpit inquit ana- Matth. 16.
thematizare & iuxta Prouerbium timidior inuentus eſt proſpiciente. Homo quidam natura timidus au- Rom. 8.
dita Herculis fama, abdiderat ſe præ metu in ſpecum quendam. Deinde cum aliquando proſpectaret, &
Herculem forte fortuna prætereuntem *vidiſſet*, protinus diriguit in ſaxum verſus, quod adhuc viſitur ſpe-
cie viri velut a ſpecu proſpicientis. Sed Petrus non Herculem mortem autem videbat ob oculos. Quin
C & de Piſandro legimus prodigioſa anxium timiditate. Adeo vt anxius eſſet ne ſuam ipſius animam ali-
cubi videret, quæ ſe viuum reliquiſſet. Sed quia diligentibus deum omnia cooperãtur in bonum, ſequitur,
Et continuo adhuc illo loquente, gallus cantauit, Lucas: & conuerſus dominus: reſpe-
xit Petrum: nutu eum erigens iuxta Chryſoſt. Auguſtinus autem dicit. Qua propter mihi videtur illa Auguſt.
reſpectio diuinitus facta. Quare diuinitus? Quia iuxta Marcum: Cum eſſet Petrus in atrio deor-
ſum, interrogatus eſt ab vna ex ancillis. Quo verbo videtur illud explicari, ꝙ exiſtente domino
in ſuperiori parte ædium & Petro in inferiori oculo corporali videri a Chriſto commode non potuit. Ita
dicit alibi Auguſtinus. Non poteſt dici ꝙ corporalibus oculis eum dominus viſibiliter admonendo reſpe-
xerit, cum dominus intus eſſet coram ſacerdotibus, & ille foras cum miniſtris ad ignem, ſed intus actũ eſt,
in mente actum eſt, in voluntate actum eſt. Miſericordia dominus latenter ſubuenit, cor tetigit, memo-
D riam reuocauit, interiore gratia ſua viſitauit Petrum, interioris hominis vſque ad exteriores lachrimas mo-
uit, & produxit affectum. Negauit primo, & non fleuit, quia non reſpexerat dominus, ſic & ſecundo, ſed
cum in tertia negatione reſpexit, ſtatim Petrus fleuit. Hæc ille contra pelagium. Origenes ſuper Leuiticũ.
Reſpiciam vos & creſcere faciam. Plenum beatitudinis eſt hoc ipſum, ſi quem reſpiciat deus. *Petrus ali-* Origenes.
quando pene perierat, & ex conſecratione apoſtolici numeri, diabolo per os ancillæ *inſpirante fuerat* ere- Leui. 26.
ptus. Sed vbi reſpexit ad eum Ieſus tantum, vbi ad eum placidi vultus ora conuertit, *ſtatim reuerſus,* quo
abierat) in ſemetipſum. Recordatus Petrus verbi domini, ſicut dixerat, priuſquam gallus Matth. 26.
cãtet bis, ter me negabis, egreſſus foras fleuit amare. Recordatur Petrus quomodo ſiue vbi Marci. 14.
dixiſſet ſibi. Nam hoc ipſum veniebat illi in mentem, Chriſtum ſibi *dixiſſe,* futurum vt ſe negaret, prola- Lucę. 22.
pſum enim ſe de præcipitio reuocans pedem: fleuit amariſsime, ſoluta glacie mentis ſuæ, & ita flendo, lo-
cum ſuum recepit, quem negando perdiderat. Væ autem illis, quibus congruit illud: omnis domus Iſrael at-
trita fronte eſt & duro corde. Ezech. 3. Gregorius. Quid aliud de hoc ſentiendum eſt, niſi ꝙ frontem cor- Gregorius
E dis in impudentiam atterit culpa frequens, vt quo crebrius committitur, eo de illa minus animus commit-
tentis verecundetur? Ad tantam enim peccator aliquando duritiam venit, vt iam in correptione ſenſibilis
non ſit. Hic quando ſolo Dei reſpectu Dei corrigitur, qui decem plagis flagellatus, inſenſibilior redditur?
Dicitur autem ad eos qui huiuſmodi ſunt ore prophetæ. Non cogitaſti in corde tuo, ꝙ ego tacens & quaſi Eſai 57.
non videns. Hieronymus. Quaſi inquit non videns, quia diſsimulaui ea ſæpe, vt ſi non timore Dei, ſaltē Hierony.
patientia ad me redires, qui non oculis ſed palpebris interrogo filios hominum. Sunt autem multi de qui- Pſal. 77.
bus dicitur, cum occideret eos, tunc diluculo veniebant ad eum, ſola vexatione aperiente viam intellectui.
Nam morſi a ſerpentibus, multi ſapiebant ſero licet, occiſis filijs vel vxore, interim & ipſi percuſsi, licet nõ Eſai. 29.
exitialiter. Cæterum Petrus adeo profunde dormiebat vigilando, vt nec a gallo canente bis excitari po-

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

tuerit,niſi reſpiceret eum dominus. Sed derelictus eſt ad modicum & in puncto,vt doceatur, & ad dandã
Theophy. alijs veniam ipſe facilis ſit. Pertinacior enim erat,& niſi ſic fuiſſet correctus,alijs veniam non dediſſet,ma
nens in ſua moroſitate. Vnde illud ex ore eius, dimittam fratri peccanti vſque ſepties? Nam pluſquam ſe-
Matth. 18. pties remittere,nullo modo credebat licere. Nunc autem vſque adeo metu confuſus eſt,vt ruinam,non ſen
ſiſſet,niſi dominus reſpexiſſet eum. Perforauit enim dominus armilla maxillam Leuiatam illius, qui ſter-
Gregorius tentem vorauerat Ionam, quia ineffabili deus miſericordiæ ſuæ potẽtia ſic maliciæ antiqui hoſtis obuiat,
vt aliquando eos etiam quos iam cœpit,amittat,& quaſi ab ore illius cadunt,qui poſt perpetratas culpas
ad innocentiam redeunt. Quis enim illius ſemel raptus ore,maxillam eius euaderet, ſi perforata non eſſet?
Figura. An non in ore Dauid tenuit,cum in tantam ſe luxuriæ vora-
An non in ore tenuit Petrum cum negauit? ginem merſit? Sed cum ad vitam vterque redijt, Leuiatam iſte eos aliquo modo quaſi per maxillæ forami- F
na amiſit. Sed hinc cognoſcimus,quantum redemptori noſtro debeamus, qui non ſolum nos in os Leuia-
tam ire prohibuit, ſed ab ore etiam redire conceſsit, qui ſpem peccatori non abſtulit, quia maxillam eius
vt euadendi viam tribueret perforauit,vt ſaltem poſt morſum fugiat,qui incautus prius nequaquam mor
deri metuebat. Videamus aũt ne de nobis dicat illud,ſus lota in luto.2.Pet.2. Sus enim cũ in luto lauatur,
ſordidior aſcendit de huiuſmodi lauacro, ſic qui admiſſum plangit,nec tamen deſerit, lachrymas ſuas in
conſpectu Dei ſordidas facit. Dicit autem. A. Ales ſacramentum pœnitentiæ tunc primum inſtitutum fu-
Alex. Ales iſſe adeo,quando poſt lapſum parentum noſtrorum, poſitus eſt ante viam ligni vitæ gladius igneus. In
gladio ſignificabatur ſuſtinentia pœnæ, in eo autem ꝙ igneus, ꝙ ex charitate ſubeunda eſt pœnitentia,
per quam patebat via ad lignum vitę,a quo expulſi ſunt. Mane autem facto,concilium inierunt
Matth. 27. omnes principes ſacerdotum & ſeniores populi & ſcribæ aduerſus Ieſum, vt eum
Marci. 15. morti traderent. Lucas, Et adduxerunt eum in concilium ſuum dicentes. Si tu es Chri-
Luc. 22. ſtus,dic nobis. Vide ergo mecum ſi potes,ſenes iſtos malicia inſignes,quomodo totam noctem duxe- G
runt inſomnes non in aliud,ꝙ quomodo tantum perpetrarent parricidium. Ineunt ergo concilium cœtus
malignantium(& iuxta prouerbium lerna malorum)contra Dei conſilium, nullum non mouentes lapi-
Gene. 4. dem,vt fundant ſanguinem innocentem, qui re vera clamat contra eos, ſicut ſanguis Abel contra Cain.
Ioan. 8. Lerna lacus fuit apud Argiuos, in quem cum paſsim ab omnibus purgamenta deportarentur vulgo cœ-
ptum eſt dici Lerna malorum. In hoc lacu ferunt. Hydram illam conſtitiſſe, quam Hercules igni Græco
confecerit. Ferunt & Danaum.50.iuuenes Aegypti filios quibus totidem filias ſuas collocarat omnes ea-
dem nocte trucidaſſe,atque horum capita in eum locum fuiſſe congeſta. Lerna igitur malorum concilium
peſtilentum ſacerdotum intellige, ſaxum tota nocte voluentes, inutili & caſſo labore cum Siſypho,ſed
tandem recidit in caput eorum. Adductum igitur in ſuum concilium (vere ſuum,imo principis tenebra-
rum)rogant eum,velut veritatem ſcire cupientes(quorum pater diabolus,pater mendatij vocatur)rogãt H
autem id quod prius interrogauerat ſummus ſacerdos. Volentes audire ex ore Chriſti quod iam ſemel dixerat
in conſilio nocturno. Si tu es Chriſtus,dic nobis. Simpliciſsimi interrogatores & ſeculixes inſidiatores,
quem palmis de honeſtauerant & ſputamentis & cuius vultum velauerant,dicentes,diuina nobis,ſi tu es
qui venturus es cum nubibus iudex omnium,hunc eundem rogant vtrum nam ipſe ſit ille Chriſtus in lege
promiſſus. Et ait illis. Si dixero vobis,non credetis mihi. Ex quo patet ꝙ maiores Iudæorum
non agnouerunt Chriſtum eſſe Meſsiam: dicit enim non credetis, & patet ꝙ ſi agnouiſſent, crediſſent
vel volentes vel inuiti. Si autem interrogauero, non reſpondebitis mihi,neque dimitte-
tis. Ex hoc autem erit filius hominis ſedens a dextris virtutis Dei. Dixerunt autem
omnes. Tu ergo es filius Dei? Qui ait. Vos dicitis,ꝙ ego ſum vel me eſſe. At illi di-
xerunt. Quid adhuc deſideramus teſtimonium? Ipſi enim audiuimus ex ore eius. Si
inquit dixero qui ſim,dicturi eſtis id quod Cayphas,ecce audiſtis blaſphemiam. Quod ſi vos interrogem I
2. Cor. 3. ex teſtimonijs ſcripturæ quam cotidie euoluitis (ſed velamen eſt ſuper cor eorum) qualis futurus ſit Chri-
ſtus quem expectatis,& an teſtimonia ſcripturarum in me vnum ad amuſim congruant, id quod ex ope-
ribus quæ inter vos feci,facile eſt deprehendere, non reſpondebitis mihi ex animo, qui nihil aliud medita-
mini,ꝙ quomodo per fas vel nefas perpetretis homicidium: neque per conſequens me abſoluetis,etiam ve
ritate cognita. Non enim hoc agitis interrogando,quod in iuſtis iuditijs fieri conſueuit,vt videlicet agnita
veritate,vel abſoluatis innocentem vel nocentem damnetis,ſed vt quod facere decreuiſtis, iuſticiæ titulo
facere videamini. Qui ergo iam ſemel dixi vobis quis ſim,dicam & illud,quod quicunque audierit, tinniẽt
1. Reg. 3. ambæ aures eius: Ex hoc erit filius hominis ſedens a dextris virtutis Dei. Ad hæc illi quomodo ſub obſcure
loquutus videbatur,intulerunt. Tu ergo es filius Dei, ille qui nobis promiſſus eſt tot vaticinijs propheta-
rum,ſomnijs figuris & myſterijs ſcripturæ? Vos inquit dicitis ꝙ ego ſum. Sed illi affirmando, negabant,
Ieſus Chriſtus autem quod illi videbantur inficiari,confirmat,dicẽs, vos dicitis ꝙ ego ſum. Nam ego iam K
dixi in Exo. cap. 3. Ego ſum qui ſum. Et Ioan. 18. Ego ſum, & Marci. 14. Ego ſum. Ad hæc aſpides ſurdę in-
tulerunt concluſionem quam ſumme auebant, dicentes, ſi ipſe ore ſuo condemnatur, quid adhuc ludimus
tempus in ſubornandis teſtibus,cum res vltra votum ſucceſſerit? Ipſi audiuimus blaſphemiam ex ore eius.
Hoc eſt decretum ſenatus conſulti hodierni diei, blaſphemiæ crimen inurere ſapientiæ Dei, vnde ſequitur
in textu. Lucæ. 23.

Caput. vij. Surgens omnis multitudo vinctum Ieſum duxerũt ad Pilatum.
Iudas id videns: retulit. 30. argenteos: & abiens laqueo ſe ſuſpendit: quia
audiuit ex ore ſacerdotum: quid ad nos. Sacerdotes emunt agrum ex ar-
gento

Fondo Reservado
EL COLEGIO de JALISCO

ET ſurgens oīs multitudo eorū: et vincientes Ieſum:duxerunt illū ad pilatum a caipha in pretorium iuxta Ioannem et ipſi non introierunt in Pretorium(erat autem mane)vt non contaminarentur: ſed manducarent paſcha. Inuenta itaq; a bonis iſtis conſiliatoribus & zelatoribus reipublice cauſa ſatis ſuperq; idonea quur chriſtum accuſarent de blaſphemia:quo nullū crimen apud iudęos capitalius eſt:in hanc ſentētiā facile diſceſſum eſt ab omnibus ꝙ quocunq; modo decreuerant occidere dominū ieſum. Nihil autē ſupererat:niſi vt cauſam mortis eius in gentes etiam transferrent: quia ſic ſcriptū eſt:tradetur gentibus et illudetur,&c. viſum eſt itaq; prędidi pilato reum domi- Luce .18.
num tradere ,i. ligatum velut blaſſemus : vt non a iudęis ſed a gentibus crucifixus videretur. Conſur-
A git itaq; conſilium omne vna cum coniurata turba quam ad tantum facinus perpetrandum pertraxerāt
et ligatum dn̄m adducūt a domo Caiphe in pretorium.i.domū pilati qui pręerat iudęę prouintie tiberij
Cęſaris nomine .Habebant enim hunc morē iudei : vt quem ad iudicaſſent morti: ligatum traderent iu-
dici. Traditur autem gentium iudici.Non.n.iudicari reus poterat ex lege:ipſe ſine dolo atq; peccato , &
ipſe quidem potuit vincula ſoluere ſicut Samſon:ſemel .2.3. & vſq; centies ſed quia agnus erat qui immo Iudi.16.
labatur pro Iſaac:ſuſtinuit duci:qui permiſit ſe capi ad mortem:mortem autem crucis.Et ipſi inquit non Gene. 22.
introierunt:vt non contaminarentur vere male vertit eis: Chriſoſtomus Unde? qui ſanguinem iuſtū pe- Chryſoſt.
cunia emerant:qui de ſanguine iuſto fundendo in paſchate tractabāt:qui teſtes falſos ſubornauerant:qui
indemnatum/ ad mortē adiudicarant;nūc timent calcare(odeum im mortalem)pilati iudicis atria: came Math.23.
lum vorantes imo barrabam:excolantes culicem o prepoſteram & prophanam religionem ſacerdotum
iſtorum:qui cum totam noctem expendiſſent /inquirentes quomodo effunderent innoxium ſanguinem:
nunc timent tanti ſamueles ne calcantes atrium gentilis iudicis : immundi reddantur ad manducandum
panem azimum paſchatis ſui hui boni ſic impletis preceptum illud;nox hęc obſeruari debet a filijs iſrael
B a generatione in generationem! Exo.12.Et ſicut dicit abulenſis/quinq; &. 40.contaminationes inueniū
tur in lege:inter quas iſta non reperitur.Sed quia iuxta gregorium *bonarum mentium eſt culpam agnoſ* Gregori.
cere:vbi culpa non eſt:iſti qui non erant *ſicut cęteri: vt pote qui etiam culicem excolabāt(Matth.23.* ab Luce .18.
omni ſpecie mali voluerunt abſtinere:*iuxta pauli preceptum(Pri.teſſa.5.)*Ideo ne contaminarētur: ſtant
pro foribus,heret lingua : & mens mea deficit in explicanda nebulonum iſtorum vęſania lymphata:qui
cum ſtent foris clamantes,crucifige crucifige eum:ne contaminentur:non attingunt gentilem iudicis li-
men. Dicunt autem quidam ſicut refert faber:hunc ritum fuiſſe iudęis : vt liceret celebrare paſcha intra Faber.
duas veſperas.i.in vtra uis duarum:quarum altera primi menſis plenilunio eſſet vicinior aut ęque vicina
vt altera.Illo autem anno ſecundam veſperam fuiſſe viciniorem illi veſperę qua magnū incipiebat ſabba
tum:quare in ea licuiſſe iudęis celebrare paſcha ſuum impium.Id ſi verum eſt:bonis auſpicijs: tāto perpe
C trato parricidio:tanto ſuper ſe accepto ſanguine ſanctificauerūt ſe ipſos:vt phaſe ſuum manducarent.pre
terea ſciēdū iuxta eundē fabrum : ꝙ quatuor erant mortium genera:quarum poteſtatem habebat domus
concilij:quod erat ſacerdotum & ſeniorū vnius &. 70. Poterant.n.lapidare comburere:occidere:ſuffo- Faber.
care:vt habetur in libro zanhedrin Babilonio: vbi de crucifigendi poteſtate nullus ſermo habetur ve-
rum iſti inueterati/non fuerunt contenti vna iſtarum mortium:ſed morte omnium turpiſſima condemne Sapi.2.
mus eum.Ita.n.dixerat dominus:ſi exaltatus fuero a terra.&c. Ioan.12. Et ſicut exaltauit moſes ſerpen-
tem.&c.Ioan.3.Ad hec auguſtinus.O impiam & ſtultam cecitatē: habitaculo vʒ contaminarentur alie Auguſti.
no:& non contaminarētur ſcelere proprio nam ꝙ dominus erat qui eorum impietate ducebatur ad mor
tem:non eorum cōſcientie ſed ignorantię deputetur.Sed ſi deum non agnouerūt:quare non vel ſicut ho
mini iuſto pepercerunt qui ſalutem multam operatus fuerat in medio terre eorum. ps.73. Sciendū propter
D ſenſum litterę:quod ſicut dicit Rabi ſalo.ſuper illud. Exo.21. ab altari meo euelles eum;quod hoc tam de Abulēſis.
laicis quam de ſacerdotibus intelligebatur. Eo.n.tempore vnicus tantum gladius erat;& hic *penes regē*
& eadem pęna imponebatur ſacerdoti pro furto & adulterio & homicidio & cetera/*quę & laicis.* Alia
tamen erāt in quibus ſacerdotes differebant a populo. Nec quo ad cauſas ciuiles & *forenſes* erāt diſtincti
iudices:ſed in vna quaq; ciuitatum erāt iudices ſedentes pro foribus ciuitatum:*decidentes* tam forenſes ꝙ
criminales cauſas:ſiue ſacerdotum ſiue laicorum. Conſilium autem. 70. *ſenum.i.canhedrim* erāt in hieru
ſalem:vel vbi erat tabernaculum domini;& huic pręerat ſūmus ſacerdos:*quando* rex defecit in iſrael; vel
iudex aliquis tempore iudicum. Huic tamen poſitioni videtur contrarium quod legitur iudi.Capi.17. &
capite.21. In diebus illis non erat rex in iſrael:ſed vnuſquiſq; quod ſibi rectum videbatur: hoc faciebat.
Ex quibus verbis patet quod nullum erat id temporis canhedrī ſenum.70. ſi Unus quiſq; faciebat quod
bonum ſibi videbatur. Alia autem erant officia ſacerdotum:vʒ offerre pro peccatis:orare:purificare : diſ-
cernere inter lepram & lepram &c.quorum nullum ad laicos pertinebat. Non ergo culpantur ſacerdotes
quod de morte inquirerent:ſed quod ipſi erant accuſantes:& teſtes & iudices:ipſi emerunt ſanguinē iuſti deuter.17.
E argenteis.30.Itaq; in quo impij iſti profani ſceleſti:ſardanapali contaminari potuerint/non video:qui pe
ſtilentiores erant ipſo iuda:vtrum autem & ipſo ſatana:alij viderint mihi non liquet. Nox iſta inquit lex Exo.12.
obſeruabilis eſt domino/quam iſti totam diabolo dedicauerūt habetis igitur & vos o ſacerdotes dei quos
imitemini Serapiones: Antonios & paulos:quoties māducaturi eſtis paſcha veſtrū in veritate. Sequitur
Exiuit ergo ad eos pilatus foras.Ioan.18. Sequitur ex Matth. 27. Tunc videns iudas qui
tradidit eum:ꝙ damnatus eſſet:penitentia ductus: retulit. 30. argenteos principibus De pe.di.
ſacerdotum et ſenioribus populi dicens:peccaui tradens ſanguinem iuſtum. At illi 6.ca.p.di.
dixerūt 5. iudas.

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

dixerunt. Quid ad nos? Tu videris. & proiectis in templo argẽteis, reſceſſit, & abi
ens, laqueo ſe ſuſpendit. Hieronymus & Faber videns Iudas dominum morti ad iudicatum, & tra
ditum pretorię pręſ. vt crucifigeretur, preciũ retulit ſacerdotibus, quaſi in poteſtate ſua eſſet pſequuto-
rum mutare ſentẽtiã, Quod ſi peccauit qui vendidit, quanto magis qui precium obtulerunt, quo eum pro-
uocarent ad proditionẽ magiſtri; peccaui inquit verum nihil illi profuit ſera pęnã, per quam ſcelus corri-
2. cor. 2. gere non potuit, ſed abſumptus triſticia ſęculi, morte ſua crimen duplicauit. Non potuit a ceruos ſuę cõſci
Origenes ẽcię ſtimulos & flagella perferre, ideo laqueo ſe ipſum necauit Auguſtinus ſuper illud. 2. re. Cap. 12. pecca
Auguſti. ui domino. Nõ mediocre fidei robur eſt, aut parum mitis & obedientis animi inditium, quod cum audiſ-
ſeo. 4. ſen ſet dauid, Dominus tranſtulit peccatũ tuũ, & tamen quæ fuerat dominus comminatus per os Nathan, 2.
diſt. 14. 4. re. 12. conſequenter eueniſſent, non ſe dicere, prophetę deceptum eſſe mendatio, nec murmurare aduerſus
pri. y. deum, quaſi falſam peccatorum ſuorum indulgentiam pronunciauerit. Intelligebat. n. vir alte ſanctus, ni F
ſi dominus eſſet confitenti pęnitentiq; propitius, quantum penarum eternarum eius eſſent digna pecca-
ta, pro quibus cum temporalibus emendationibus vteretur, videbat erga ſe & manere veniam, & non
negligi medicinam. Cur autem Saul per Samuelem correctus, cum diceret etiam ipſe, peccaui domino,
Actu, 10. non meruit audire quod Dauid, quod ei dominus ignouiſſet? Nunquid perſonarum reſpectus eſt ante
deum? Abſit ſed in ſimili voce quam ſenſus humanus audiebat, diſſimile pectus erat, quod diuinus oculus
diſcernebat, Quia & Iudas dixit, peccaui, & male acquiſita reſtituit, & tamen abiens, animan diabolo
legauit. Omnis autem penitẽtia eſt de male vſa libertate itaq; ſatanas pmiſit Iudę amico ſuo cuius opus
Hiſtoria. conſumarat, vt mortẽ eligeret quam vellet. Huiuſmodi ſunt beneficia eius. Monima Mithridatis vxor cũ
aduenîens in pharnaciam Bochides, Cęteris Regijs mulieribus imperaſſet, vt quod cuiq; facillimum &
gratum eſſet id ſibi genus mortis eligererẽt auulſum a capite diadema, cum collo circumligaſſet, miſera ſe
ſuſpendit. Et cum corporis grauitate laqueus ille confractus eſſet, o execrandum inquit diadema, neq; in
Chryſoſt. tã triſti mihi miniſterio profuiſti? & cum ſuper illud ab ſe delectum inſpuiſſet, Bochidi iugulandam ſe G
dedit. bochides hic eunuchus erat regis Mithridatis, qui fugiens ex bello, hęc mandauit de vxoribus ſuis,
Dux belli luculus erat romanus, Dicit autem Chryſoſto de Cain. Quomodo confeſſio eius non ei pro
Gene. 4. fuit, qua dixit, Maior eſt iniquitas mea q̃ vt veniam promerear, Quia inquit nõ ſeruauit illud dic tu pri
Eſa. 41. or iniquitates tuas, vt iuſtificeris. Verũtamen Iudas dicens peccaui, & fundens argentũ, indicauit: nihil
Zenon. ſibi chriſti precium profuturũ, ſed ſalutis beneficium ſcelere ſuo alijs conferendum, quia pecunia Iudaica a
ger nobis in ſepulturã emptus ẽ. Zenonis ſeruus cũ in furto deprehẽſus eſſet, & cęderetur, dicebat ad ſui
purgationẽ, fatale fuiſſe, vt furtũ committeret. At Zeno argute reſpõdit, fatale q̃dem fuit, te furto deprehẽ
Ps. 108. ſum iri ſed etiã fatale fuit te cęſum iri. Tu ſi ſapiẽs es pęnitere tãti non emas penitẽtiã eni res beñ geſta de
Genes. 37. turpatur inquit plutarchus. Verũ Iudei corde adamãtino cũ debuiſſẽt ex verbis Iudę ad penitẽtiã ſimiliter
Geneſ. 4. emolliri? pertinaciſſime preſtiterunt, quo vſq; ad exitum & effectum pecati peruenerunt. Quid inquit
ad nos; Tu videſſes. Mutare conſilium nullus poteſt, in alterius detrimentum, ſedquomodo erat in illorũ H
detrimentum? qui tanti ſanguinis reos ſe eſſe & totũ iudaicum genus cõſtituebant? de quo dicitur peccatũ
matris eius nunq̃ deleatur. Et rurſus. Tinxerũt tunicam iuſti in ſanguine hædi, i. peccatoris dicentes, nos
ſcimus quod hic homo peccator eſt. Ioan. 9. Vere ergo magis ſua ipſorum referebat mutare tam impium
conſilium, & tamen inquiunt quid ad nos, de cuſtodia Abel fratris noſtri. Et ecce ſanguis eius exquiri-
tur. Faber. Tu videbis cum fueris in pœnis luens peccatum tuum, peccatum tuum eſt, nihil ad nos, ſo-
lus pœnas lues. Cum autem audiſſet Iudas hanc egregiam conſolationem talium & tantorum pontificũ
& paſtorum fecit quod Achitophel, Quid inquiunt noſtra refert, ſi peccaſti? num cuſtodes ſumus fratris
noſtri? ſi nocentem prodidiſti an innocentem tu videto; non eſt tui iuris mutare ſentẽtiã cum alterius de
trimento. Iudas ergo quales quæſiuit ſacerdotes, quibus confiteretur peccatum ſuũ talem reportauit ve- I
niam proditionis ſuæ, laqueo. n. ſibi vitam pręripuit. Ionas aũt mitite me inquit in mare. Nõ eſt enim noſ
Ioann. 5. trum mortem arripere, ſed illatam ab alijs patienter ſuſtinere, vnde & in perſequutionibus non licet pro-
Hieron. pria perire manu inquit hieronymus abſq; eo vbi caſtitas periclitatur, ſed percutiẽti colla ſub mitere. Retu
lit igitur, 30. argenteos Iudas mercator peſſimus ad pedes ſacerdotum intelligens quam vile precium prore
tam chariſſima accepiſſet, quã vt paulus lucrifaceret, facile omnia velut ſtercora dedit peſſum Philipẽ. 3.
Prouerbi. Mãdãt igitur ſacerdotes iudæ laqueũ iuxta prouerbiũ, dicentes: vbi nõ ſis qui fueris, non eſt cur velis viue
Plinius. re. ſero ſapuiſti, nil ad nos pecunia tua tecum ſit in perditione. Actu. Cap. 8. Refer plinius rem incredibilẽ
ſunt inquit gẽtes quædam quę abſũt a Ciuitate ſuſis. 13000. paſſuum, qui ſoli omnium mortalium aurũ
in odio contrahunt, defodiunt. n. illud nequo cui ſit in vſum ſequitur. Principes autem ſacerdotũ
acceptis argẽteis, dixerunt. Non licet eos mittere in corbonam, quia pretium ſangui
nis eſt. Conſilio autem inito, emerunt ex eis agrum figuli in ſepulturam peregrino-
rum propter hoc vocatus eſt ager ille Acheldemach, hoc eſt ager ſanguinis vſq; in K
hodiernum diem. Hieronymus vere liquantes culicem, Camelum glutientes, ſi enim ideo non mittũt
Math. 23. pecuniam in dona dei, quia precium ſanguinis eſt, quur ipſum ſanguinem effundũt? Qualis eſt iſta inno
Hiero. centię ſimulatio pecuniam ſanguinis non mittere in arcam dei: & ipſum ſanguinem ſuper ſe accipere &
ſuper liberos ſuos? Iudas crimẽ agnoſcit, pecatum fatetur: ac pro inde tolerabilior q̃ ſacerdotes iſti, qui &
peccuniam receperunt: & dominum gloriæ crucifixerunt, & ad perpetuam horum memoriam latro ab-
ſoluitur, qui in cruce agnouit, quem illi reprobauerunt, & nobis quidem ex pecunia illa agrum emerũt in
ſepulturam illi autem ſepeliantur cum datham & Abiron. Corbona theſaurus ſacer erat iuxta Ioſephum
Num. 16. lib. 2. de bello iudaico. Retulit igitur Iudas. 30. argenteos, vt licet ipſe venditi ſanguinis iuſti autor eſſet
ſacrum

Fondo Reservado
EL COLEGIO de JALISCO

tamen emẽtium inſidelitatem ipſe profeſſione vendentis argueret. Sed illi dicentes, tu videris, facinus ipſũ
in vendente conſtituunt Extra iuditij reatum ſeſe futuros credentes, ſi ex pecunia agrum in opus pietatis
emerent. Cum tamen inconfeſſo ſit, & illum vendidiſſe, & illos emiſſe ſanguinem iuſti, Quod ſi dona
dei iuxta petrum pecunia ęſtimari non poſſunt: deus ipſe optimus Maximus bonorum omnium au- Actu, 3.
tor, precio ęſtimabitur denariorum. 30? Cum ergo conſilio inito (omnia. n. agunt cum conſilio ſacerdotes
iſti, lepram vni alteri affricantes) agrum mercantur, in ſepulturam gentium peregrinarum a republica Iſ- Eph. 2.
rael, illud velim intelligant, nihil hinc pertinere ad Iſrael iuxta carnem, ipſi. n proijcientur in tenebras
exteriores. Nam & chriſtum dominum ipſi manibus ſuis tradiderunt Gentibus: cedentes iuri ſuo. Hiero- Math. 8.
nimus. Conſilio inito, Emerunt agrum. Illi quidem fecerunt alia voluntate, vt ęternũ impietatis ſuę relin Hiero.
A querent ex agri emptione monimentum. Cęterũ nos qui peregrini eramus a lege & prophetis, praua eo
rum ſtudia ſuſcepimus in ſalutem, & in precio ſanguinis chriſti requieſcimus, Figuli autem ager appella
tur, cuius manibus plaſmati ſumus toti in circuitu iuxta Iob. Capi. 10. Gene. 1. Hiere. Cap. 18. Male itaq;
cõſiliati ſunt ſeſqui Catones iſti. Nã ſi pecuniã illam in corbonam iactaſſet, vnde deſſumpta fuerat: nõ
ita crimen ſuum manifeſtum fieret. Nũc autem empto agro: etiam poſteris totam rem prodiderunt, Qui
& ad charitatem dei hoc maximę reſpicit inquit Chriſoſt / quia nõ ſolum ipſe propter nos traditus eſt ſed
& precium pro eo datum in ſepulturã nr̃am ceſſit, propter hoc vocatus eſt ager ille Acheldemac. Achelde Chriſoſt.
mac Syris per Iude ſonat quaſi agrum ſanguinis, velut igitur hoc officio pietatis penſaturi crimen quod
erat in manibus agrum emunt, peſſime conſulentes fame ſue. Siquidem adeo res hęc venit in prouerbiũ
vulgi: vt hodie quoq; ager ille vocetur Acheldamac. Tunc ad impletum eſt, quod dictum eſt
per hieremiam prophetam dicentem. Et acceperunt. 30. argenteos pretium apprecia-
ti, quem appreciauerunt a filijs Iſrael. Et dederunt eos in agrum figuli, ſicut cõſtituit
mihi dominus, Hieronimus, hoc in Hieremia non legitur. Legi nuper in quoddam hebręo volumine Hieroni.
B quod Nazaręę ſectę michi hebręus obtulit hierimie apocriphum: in quo ad verbum hęc ſcripta reperi.
Sed tamen mihi videtur magis de Zacharia ſumptum, iuxta morem Euangeliſtarum qui ſenſum magis
q; litteram ſequũtur frequenter. Vide Zach. Cap. 11. Quod dicit: quem appreciauerunt: ſenſus eſt: quẽ pre
tio ęſtimauerunt eoq; admodum decoro ſed dominus formam ſerui induens. Licere voluit velut ſeruus, &
manus eius quę celos formauerunt, in cophino ſeruierunt. In quibus & nos depicti ſumus. Eſai. 49. ſte- ps. 80.
tit ergo Ieſus ante pręſidem. Et dixit prẽſes. Quam accuſationem afertis aduerſus
hominem hũc: Reſponderunt. Si non eſſet hic male factor, non tibi tradidiſſemus eũ
Dixit ergo eis pilatus. Accipite eum vos & ſecundum legem veſtrã iudicate eũ. Di-
xerunt ergo iudei. Nobis non licet interficere quenq;, vt ſermo Ieſu impleretur, ſig-
nificans qua morte eſſet moriturus. Ioam. 18. ſtetit igitur vita ante mortem: ſed vita induta erat
C neſcio quas pelles: quę in eo ſimilitudinem fratris expreſſerant. Pilatus ergo vbi vidit nouã iuditij pom-
pam, captum & vinctum ante q; eſſet auditus a iudice, armatam hominum manũ: ſacerdotes turbe mix-
tos omnes tumultuantes imo debachantes, prodijt foras, contaminandus ipſe alloquio eorum, quod velut 2. diſti. 2.
Cancer morbus ſerpebat prodijt autem, vt ſiqua fieri poſſet placata eorum pertinaci veſania, iuſtum libe
raret de manu impiorum, Et quam accuſationem inquit affertis aduerſus hominem hunc. Non eſt. n. cõ
ſuetudinis Romane animaduertere in aliquẽ, niſi cõuictum de Crimine. Ibi ſenes inueterati ſemẽ neq; pro
genies viperarũ: ſufficiat inquiunt tibi tãtorũ ſacerdotum & ſenum veneranda canicies, (Catone ſeuerio
res, phalaride crudeliores, Sardanapalo nequiores) & autoritas, qui ſi non eſſet hic homo maleficus, quæ
noſtra erat religio, vt tibi tradidiſſemus eum. Auguſtinus. Interrogẽtur cęci illuminati, a dęmonibus poſ Auguſt.
ſeſſi & liberati, mortui excitati &c / vtrum ſit malefactor ieſus. Sed iſta dicebant, de quibus per prophetã
iam ipſe predixerat Retribuebant mihi mala pro bonis, p̃s 105. Exiſtimabant aũt forſan homicidę iſti idẽ
D futurum apud iudicem pilatum, quod legimus in Daniele de duobus ſenibus capularijs, qui falſum dixe- Dani. 13.
runt teſtimonium contra ſuſãnam & credidit eis omnis pupulus, dicentibus illis huius rei nos teſtes ſu-
mus. &c. ſed non ſic impij non ſic. ſed ſi quid morte digrum egit homo iſte. Id cum mihi perſuaſum non
ſit ego in eum nunquam feram ſententiam - Vos potius qui eſtis oculati teſtes eum accipite & in eum
decernite iuxta veſtram legem. Si in legem veſtram peccauit, ſi ſabbatum violauit, ſi in Moſem iniurius
fuit aut in templum deum ve veſtrum, aut ſi quid huiuſmodi commiſſum eſt quod veſtra lex puniri iu-
bet (quod tamen Romana lege prohibitum non eſt veſtra id intereſt iudicare mea nihil refert, qui cęſare-
as tantum leges tueor, non iudaicas ſuperſtitiones. Et illi nobis non licet inquiunt interficere quenquã
in paſchate videlicet iuxta Cyrillum. Veruntamen Iudęi & ſi quouis modo vellẽt dominum Ieſum de me Cyrillus.
dio tolli, tamen metu prętexunt religionẽ, ne & ipſi vocarentur ad ſuplicium, q; innocentem occidiſſent
& indemnatum: ſimul q; nouum ſuplitij genus deſiderabãt in chriſto, quod cum apud iudęos erat omniũ
E probroſiſſimun vnde dicit impudens natio illa quę tot prophetas occiderat, Nobis non licet interficere
quenquam & verum eſt q; non ffuit conceſſum ipſis adeo vt interficerent manibus ſuis dominum chri-
ſtum. Auguſti, Quid eſt quod loquitur inſana hęc natio? An non interficiebant, quem interficiendũ offe Auguſt.
rebant; quid eſt, nobis non licet interficere quenquam? ſi male factor eſt: quur non licet ſi bonus eſt cur li-
gatum tradidiſtis pilato? ſed intelligendum eſt eos dixiſſe, Non licet, propter feſti diei ſanctitatem quem
celebrare iam cęperant propter quem de ingreſſu prętorij etiam contaminari metuebant viri iſti malicia
famoſi. Nobis iuxta legẽ Moſi dicebat eis in multis cauſis ſecundum autem legem impoſitam eis a Ro
manis pœna mortis Romano præſidi ſeruabatur Caietanus. vos igitur ſi non illum cępiſtis & vinctũ tra
didiſtis & occidendum pręſidi, non eum a vobis interfectum iactare, Si autem clamaſtis Crucifige Crucifi

ge eum

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

ge eum audite quid contra vos propheta clamet. p̃s, 56. filij hominum dentes eorũ arma & ſagittę, & lingua eorum gladius acutus, Ecce quibus armis quibus ſagittis quo gladio iuſtum interfeciſtis quando vobis interficere quemq̃ nõ licere dixiſtis. Quid autem dicit Ioãnes, vt ſermo Ieſu impleretur. &c. ſignificauit euangeliſta his verbis, id quod dominus alias dixerat, tradetur. n. Gentibus. Luce. 18. traditus eſt. n. dominus Gẽtibus a iudęis, vt quem iudęi condemnatũ ad mortem tradiderunt, iudex traderet militibus Romanis vt crucifigeretur ideo pilatus qui iudex Romanus erat, cum vellet eum reddere iudeis, Vt iuxta legem ſuam iudicarent eum, noluerunt eum accipere dicentes. Nobis nõ licet interficere quemq̃ Theophyl.

Theophi. Nobis non licet interficere quemq̃, morte crucis deſideratiſſimum autem nobis eſſet, q̃ crucifigeretur ſequitur ex luce. Cap, 23. **Cęperunt aũt illum accuſare dicentes. Non vnam ſed plures cõtra eum dicas afferimus hunc enim, inuenimus ſubuertentem gentem noſtram & prohibentem tributa dari cęſari, & dicentem ſe chriſtum Regem eſſe.** ſicut patet ex pręcedẽtibus, iam in concilio iudeorum morti ad iudicatus fuerat dominus, apud quos prædominante inuidia ęca, quantum libet leuis cauſa ſufficiebat. Abſit autem vt aliquam vel leuiſſimam inuenirent non dico veram ſed vel veriſimilẽ. Cęterum. apud Romanũ iudicem, qui ſi deũ nõ timebat metuebat vel violare ius publicum, ac pro inde apud eum plus erat ęquitatis, opus erat abundantori teſtimonio, & teſtibus idoneis qui vera crimina obijcerent & probarent. Dicunt ergo. hũc inuenimus ſubuertentem gentem noſtram &c. Quid his mendatijs impudẽtius? oſtẽſo nomiſmate, dixerat, Reddite cęſari quæ ſua ſunt, Matth. 22. ipſe alias tributum ſoluit, Matth. 17. Rex ne fieret in montem fugit. Ioan. 6. Alias Corycei iſti vnde habent probare quod obijciunt, inuenimus eum ſubuertentem Gentem noſtram? Duodecim homines pauperes elegit & Idiotas, quibus cum loquebatur de regno dei, his dedit poteſtatem de omnibus bene merẽdi, calcandi ſupra ſerpentes Luce, 10. curandi omnem morbum, docuit eos non retaliare iniurias: ſed vincere in bono patiẽtię malũ iniurię, apud eos in nocte qua traditus eſt, duo tantũ gladij reperti ſunt. Cęterũ Meſſiam ſe eſſe, non tam voce & verbis q̃ euidentibus ſignis atq̃ operibus declarauit. Qua propter etiam ſi id de ſe predicaret quod tamen palam feciſſe non legimus, id non oportebat abijcere criminis loco, & maxime apud iudicem Gentilem: niſi & illud probare poſſent, non competere in eum, ea quę de venturo meſſiã prophete pędixerãt ad quę omnia eſſet pilatus, tanquam ſi ſurdo narraretur fabula ſequitur. Luce. 23. Ioan. Cap. 18. **Introiuit ergo iterum in pretoriũ pilatus, & vocauit Ieſum, & dixit ei. Tu es Rex iudeorum? At ille reſpondens ait tu dixiſti. Ait autem pilatus ad principes ſacerdotum & turbas, Nihil inuenio cauſe nullum crimen inuenio in hoc homine.** Pilatus igitur iudex alioqui idolatra ęquior certe iudaicis ſacerdotibus: crimen de non pendẽdo tributo cęſari prudens & volens diſſimulat, & quia intellexit falſũ eſſe, nec alias de chriſto quicq̃ huius audierat, & quia nouum non erat de hoc quęri apud iudęos, cum tota phariſeorum ſecta id ſentiret, populum qui decimas & premitias deo ſoluebat, non oportere pendere cenſum Gentibus adeo alienis. quod ſubuerſor eſſet, vnde probant cum totus eſſet ad pacem natus, totus deſiderabilis, cum ſuos docuerit vt dicerent ingreſſuri domum, pax huic domui de regno igitur interrogant eum quoniam autem

Matth. 10. Matth. 21. ſex dies exceptum audierat cum Ramis: clamante turba: o Rex Iſrael. &c. Tu es inquit rex iudeorũ? Quot & ipſum forſan Ironicę Rogat pilatus Regẽ. n. ſibi iudei id temporis vnde crearent, Romanis ſubiecti qui tanq̃ crura ferrea (Dani 2.) imo & tanquam dentes ferrei omnia cõminuerant, & intrieuerant vẽtri

Dauid. 7. ſuo? Floruit. n. Romanũ imperiũ maxime ſub. A. ceſare cuius anno ſecundo & quadrageſimo circiter na-

Theoph. tus eſt dominus chriſtus. Theophyl. Tu es ille rex iudeorum? videtur autẽ michi iſta interrogatione quã facit erga chriſtum, ridere calumniam. Subſanat. n, rem, dicẽs: Tu es Rex iudeorum? Quaſi dicat. Tu qui tam pauper, tam vilis? tã deſtitutus auxilio, tam nudus accuſaris regnũ ambire. Hoc autem deridentium eſt Vt dixi, ita acuſare Ieſum, fingendo talem rem attentari ab homine tam nudo atq̃ vili, ad quam tot diuitijs atq̃ pręſidijs opus eſt, verum hi cum nihil aliud haberent ad ſycophantiam confirmandam clamoris vtuntur auxilio, dicentes, commouit populum, &c. Reſpondit itaq̃ dominus, Tu dixiſti, Sic ſapiẽtia ſua temperans verba ſua, vt nec veritatem negaret, nec tamen daret operam: vt elaberetur & iuditio, qui moriturus venerat pro grege ſuo Pilatus ergo & ſi non intellexiſſet verba chriſti, qui de regno cęlorum nihil ſomniauerat, Gentilis cum eſſet & a muſis prophetarum alienus niſi quod audierat neſcio quem Meſſiam expectari a iudęis futurum Regem, quod tamen ipſe putabat ſine capite fabulam, ex

Prouerbi. ipſo autem aſpectu chriſti collecta Ieſu modeſtia, velut exũgue leonis molem, nec alias ignarus iudaicę improbitatis, ait ad eos. **Nihil inuenio cauſe in homine iſto.** **At illi crimina criminibus**, & mendatia mendatijs aſſuentes, & clamoribus omnia confundentes (deſerebantur enim iuſticia in tam impia cauſa). **inualeſcebat dicentes quibus ius in armis erat & in vocibus. cõmouit populum docens per vniuerſam iudeam orſus a Galilęa vſq̃ huc.** Cõmouerat, n. chriſtum autem dies totam ciuitatem in admirationem ſui, ſed & turba multa ex exteris cõmota eſt, ipſo ingrediente ciuitatẽ. Inſtant autem Iudęi, ne forte ille videns Ieſum premere ſilentio corſuum, velut fatuum illum abſoluat: propterea ergo inſtãnt dicentes, ipſum fingere ſtulticiam. Et ecce inquiunt hominem dicacem corã turbis: ante reges magis mutus q̃ piſces, & latere in eo maliciam, quam ſi abſoluatur exercebit rurſus in periculum ſubuerſionis populi. Grecę por commouit eſt anaſij, ideſt cõmouet de preſenti grece ſic habetur, vt intelligamus nõ de vna ſeditione accuſari chriſtũ dominum, ſed totam illius ac perpetuam accuſari vitam, vt ſeditioſam, cęterum iuxta moralem ſenſum vere dominus commouit populos: qui non venit pacem mittere in terra ſed gladium. Matthei, 10. Nec ſimpliciter meminerunt Galilę, ſed in terrorem

Matth. 3. pilati, Nã Galilęa ſemper ſeditioſi rerum q̃ nouatores fuere, ſicut Iudas Galilęus, cuius recordari faciunt pilatum

EL COLEGIO de JALISCO

unt Pilatum. Is.n.non parum negotij fecit Romanis. Talis autem eſt hic. Quem oportet quam primum de medio tollere,

Caput.viij. Pilatus audito ꝙ chriſtus eēt galileus: remiſit illum ad herodem. Qui gauiſus eſt viſo domino Ieſu. Interrogatur de multis, nil reſpondet. illuditur, & indutus veſte alba, remittitur Pilato. Fiunt amici herodes & Pilatus. Obtuliſtis mihi hunc hominem. &c. emendatū ergo dimittam. Introiuit ergo iterum in pretorium pilatus: & dixit domino. Tu es rex iudeorum. Regnum meum non ē hinc. Ergo rex es tu. Ego in hoc natus ſum vt teſtificer de veritate. Quid eſt veritas:

A Pilatus autem audiens Galileam, interrogauit ſi homo Galileus eſſet
Et vt cognouit ꝙ de herodis Poteſtate eſſet, remiſit eum ad herodē
qui & ipſe hieroſolymis erat illis diebus. Herodes autē viſo Ieſu
gauiſus eſt valde, erat.n. ex multo tempore cupiens videre Ieſum.
Eo ꝙ audierat multa de illo, & ſperabat ſignum aliquod ab eo vide
re fieri. Ita ꝗ pilatus cum homo emunctę naris eſſet, & proprius intuens, videret
rem omnem a Coniuratis principibus geri et multis ex pōpulo qui velut vmbrę cor Iob .14.
poribus adhęrebant, ſtudet & Ieſum innocentem agnum qui ſolus poteſt facere mū
dum de immūdo conceptos ſemine ad alterius cognitionem remittere, vt ſi non po-
ſſet eum abſoluere: ipſe ſaltem a cauſa veriſſimiliter impia liberaretur. Quam primum igitur audiuit,
& intellexit incipiens a Galilęa, ex vna hac vocula occaſionem nactus rogat verum nam Ieſus Gali-
B lęus eſſet, (Herodes autem tetrarcha erat Galilęę) quod vulgo iactabatur: licet ipſe Bethlemites eſſet &
cum reſponſum eſſet, Nazarenū eſſe Nazaret aūt in Galilęa prouincia eſt. Luc.2.) remiſit illū ad Hero Iob.20.
dem, ſed diuina prouidentia, vt & ab huius tribunali teſtimonium ferret dominus innocentię ſuę. Itaqꝫ
Herodes viſo Ieſu, gauiſus eſt gaudio magno valde: ſed gaudium eius ad inſtar puncti fuit? Quare quia Ioan.8.
vidit, nec credidit, vidit, & irriſit vides ergo quid interſit inter fidelem et infidelem. Fideles non viderunt, ps.2.
& Crediderunt, & adorauerunt a longe, ſicut Abraam & multi Reges & iuſti, infideles viderunt, & pre Iob.26.
ter euntes mouerunt capita ſua, ſed habitator Cęli irridebit eos, Audierat inquit multa de illo, verūtamē
vere ſcintillā operū eius nō audierat, ſicut alias Regina Saba de virtutibus ſalomonis.3.re.10. Et ſpera
bat homo paganus ſignū aliquod videre fieri ab eo, dicturus et ipſe ꝙ iudęi: beelzebub habet. et ī beelze Mar 3.
bub. Eijcit demonia. Lu.11. Multa igitur audierat, Nec tū crediderat nā ſi crediſſet, nūqꝫ eū irriſiſſet: po
tius aūt lętus & feſtinus excepiſſet ī domū ſuā, Luc.19. Interrogabat aūt eū multis ſermonibu-
C Nō alia ſciſcitans ab eo/ꝙ ſi interrogaret magū aliquē/ſacrilegū aut impoſtorē vel preſtigiatorē. Nō.n.
interrogabat ea, quibus redderetur melior iuſtior & equior: ſed a veritate audisū auertēs, Curioſa inter-
rogabat more Athenienſiū: ꝗ ad nihil aliud vacabāt, niſi aut dicere/aut audire aliquid noui. Forte inter Act.17.
rogabat, num ipſe eſſet, quem pater ſuus Herodes magnus recens natum occidere voluit, quādo illuſerūt Matth.2.
ei Magi. Num ipſe eſſet Ioanes: cuius, caput anno precedenti ipſe ſaltatrici puellę donauerat. Num Ipſe Marci.6.
eſſet Meſſias Iudęis promiſſus. Quibus inſtructus fallatijs mortuos Excitabat, ſuper aquas ſiccis pedi-
bus ambulauerat. Matth.14. At ipſe nihil illi reſpondebat, qui ſuis mādauerat, ſanctum non dan
dum canibus. Matth.7. Tacuit item iuxta ambroſium, quia herodis incredulitas & crudelitas non mere- Ambro.
batur videre diuina, & dominus iactantiam declinabat vnde illa verba apud Euangeliſtas toties repeti
ta. Nemini dixeris vel dixeritis. Matth. Cap.7. & cap.9: Item Marci. Cap.5. Et fortaſſe in Herode omnes
D impij figurātur, que ſi legi nō crediderint & prophetis, mirabilia ꝗqꝫ chriſti opera in Euāgelio videre nō
poſſunt. ſtabant etiam principes ſacerdotum & ſcribę conſtanter accuſantes eum.
Quod dicit Conſtanter, Grecę eſt entonos. Entonos ſignificat acriter & intento clamore. Illud cum
primo ſummopere cauētes, nequa preda ſemel arrepta elaberetur e mālbus, & totius potus periret labor
& impenſa: ſtant igitur conſtanter accuſantes eum, in omnibus quę illi obijciunt vereſimiliter imo ve-
re mentientes, Imo veriſſime nugantes. ſpeuit autem illum Herodes cum exercitu ſuo, &
illuſit indutum veſte alba veſte ſplendida grece lampram & remiſit ad Pilatū, Et fa-
cti ſunt amici Herodes et Pilatus in ipſa die, nā antea inimici erāt ad inuicē. Itaqꝫ He
rodes & ſi Rex impius (tetrarcha erat) & Tyrannus: cum omnem non dū exuiſſet hominē, huius hūs ali
quid ingenuę nobilitatis, ac pro inde parum commotus vanis Iudeorū criminationibus: quas & ipſe ab
inuidia proficiſci intelligebat: id ſatis habuit, contemnere a quó contemptus fuerat, vnde dominū xp̃m
E ludibrij gratia indutum veſte alba/remiſit ad Pilatum, Scriptum eſt.n. Zach.3.ꝙ Ieſus ſacerdos magnus
indutus erat veſte ſordida, venit.n. in ſimilitudinem carnis pecatricis, quā ſimilitudinem nunc hędinę pe Ioann.8.
lles nunc veſtis alba nunc purpurea, nunc coccinea expreſſerunt. Candidus eſt,.n. dilectus Eccleſie per in- Canti.5.
nocentiam: rubicundus im paſſione, purpureus in regno, coccineus charitate. Candidum igitur accepit
indumentum: qui de terra Virgine formatus eſt, & nūqꝫ maledicto ſubiecta rudetum.n. erat vere. Non.n.
decuit vt caro Marię vnde ſibi veſtē ſecūdus Adam aſſūpturus erat, qualiſcunqꝫ foret obnoxia culpę, cū Gene.2.
ſit xp̃s os de oſſibus eius & de carne caro. Nec erit ingratus matri ſuę, qui parētibus honorē pręcepit exhi Luce.9.
beri: ſiquidē erat Adam nudus erat & Eua, neqꝫ erubeſcebāt. Quare quia vterqꝫ innocens. Et dñs videtur
in veſte candida cum transfiguratur. & Maria ſole amicta, Cum exaltatur, Et facti ſunt amici Herodes
& pilatus

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

et pilat⁹ &c. cauſa ſimultatũ inter Herodẽ & pilatũ illa pōt eſſe de qua habes, Luce. Ca. 13. ꝙ vt Pilat⁹
miſcuerit ſanguinem quorũdam Galilgorum, cum ſanguine ſacrificiorum eorundem, & nunc ruſus ami
Eze. I. ci fiunt in ſanguine chriſti, ipſe eſt, n. pax noſtra qui fecit vtraqꝫ vnum. Chilo ſenior cum quempiam dicẽ
Chilon. tem audiret. Nullum ſe inimicum habere interrogauit amicitias inimicitias qꝫ inuicem conſequi coniun-
giqꝫ neceſſe eẽ arbitratus. Nec forte in hoc fallebatur. Quam primum, n. Herodes reconciliatus eſt Pilato
inimici chriſti conſtituti ſunt. Non enim Herodes remittere debuit chriſtum ad Pilatum ſed facta diſqui-
Rom. 15. ſitione (cuius intererat) cũ innocentem inueniſſet, abſoluere, ſed ipſi quaſi honore inuicem preuenientes
Ariſtides. mittebant dominum alter ad alterum. Ariſtides & Themiſtocles vulgo laudabantur, ſoliti quoties lega
ti ſeu Imperatores publicitus mitterẽtur priuatam ſimultatem et omnes inimicitiarum rationes in finibus
Ps. 72. agri. Athenienſis deponere, reſumpturi, ſi ita videretur in reditu: & hęc eſt amicitia quam propheta pa- F
cem peccatorum vocat, amant, n. tanqꝫ oſuri iuxta prouerbium cum oppoſitũ faciẽdum ſit, videlicet odi
Puerbiũ. tanqꝫ amaturus. M. Tullius in ſermone de amicitia ſcribit: ſcipioni vſqꝫ adeo nõ placuiſſe dictum hoc Bi
Tullius. antis nomine celebratum ama tanqꝫ oſurus, vt negaret vllam vocem inimiciorẽ amicitię reperiri poſſe
qꝫ eius qui dixiſſet, Ita amare oportere, vt ſi aliquando eſſet oſurus. Quonam, n. modo quiſqꝫ amicus eſ-
ſe poterit, cuius ſeputabit inimicum eſſe poſſe? Quid etiam neceſſe erit cupere, vt quã ſępiſſimę peccet ami
cus, quo plures det ſibi tanqꝫ anſas adreprehendendum. Tu aũt illud poti⁹ proſpice, vt nequaqꝫ incipias
amare eum quem aliquãdo odiſſe poſſis, ſicut faciebãt Ariſtides & Themiſtocles. Irridebat quidam ſapi
Hiſtoria. ens Romanos ſenatores, ꝙ ſtatuto cauiſſet, vt arma deponerent pro foribus ſenatus, cum alioqui corda ſe
rerent plena dolo & furore. Faciebant igitur & iſti in armis, quod Ariſtides & Themiſtocles in animis.
Luce. 23. Pilatus autem conuocatis principibus ſacerdotum & magiſtratibus & plebe, dixit
ad illos obtuliſtis mihi hunc hominem, quaſi auertentem populum, & ecce ego corã
vobis interrogas: nullam cauſam inuenio in eo, ex his in quibus eum accuſatis, ſed G
nec Herodes, nam remiſi vos ad illum. & ecce nihil dignum morte actum eſt ei. Emẽ
datum ergo illum dimittam. Pilatus vbi vidit remitti ad ſe dominum vinctum, donatum veſte al
ba (teſtimoniũ innocentię ſuę) nec ſucceſſiſſe id quod conabatur, (nolebat. n. ferre ſententiã in chriſtum
dñm) ex iudice Romano, aduocatus factus eſt ac patron⁹ domini, quem certo nouerat propter inuidiam
traditum ſibi, acerſitis igitur principibus ſacerdotum qui capita erant huius cõiurationis, & cęteris quo
rum referebat ad eſſe. Obtuliſtis inquit mihi hunc hominem (quod non ſine ſtomacho dixiſſe videtur)
quaſi ſeditionis autorem, & auertentẽ populum a Ceſaris obediẽtia, & ecce vobis preſentibus cũ demul
tis eum interrogauerim, neqꝫ vel vmbram inuenio in eo criminis, de quo eum accuſatis ſed nec Herodes,
qui tanqꝫ peritus legis veſtre poterat de hoc certius ferre ſententiam, qua de cauſa remiſi vos ad illum, &
Iudi. 16. ecce nihil dignum morte actum eſt ei, niſi ꝙ ſatellites luſum eum fecerũt populi, ſicut olim paleſtini in ſã
ſone. Quem igitur Herodes abſoluit, Pilatus defendit hunc eundem ſacerdotum impietas reum mortis H
pronunciat, vidiſti malum inſanabile! Emendatum inquit, illum dimittam. Quid eſt emendatum? vnde
ergo vox tua illa. Quod. n. mali fecit homo iſte? ſed dandũ eſt aliquid perfidię iudaicę, & nos imitabimur
equitatem Herodis, qui innocentem compertens, leui pœna mulctauit, irridendum tradẽs ſatellitibus ſu
Genes. 37. is. Itidem & ego facturus ſum, emendabo, & dimittam, Caro. n. & frater veſter eſt. Meſſias eſt, Rex veſ
Gene. 42. ter eſt. Iam ſemel dixi vobis, nolite mittere manum in puerum, & non audiſtis men ſanguis eius exquiri
tur ex Ioannis. Cap. 18. Introiuit ergo iterum in pretorium Pilatus: & vocauit Ieſum &
dixit ei. Tu es Rex iudęorum? Reſpondit Ieſus, A temetipſo hoc dicis: an alij tibi di
xerunt de me? A temetipſo chriſto exiſtẽte intra pretorium acuſatio facta fuerat foris, vnde merito ra
tio interrogandi iuſta apperebat. Item hoc dixit dominus quia aliter reſpondendum erat Pilato a ſe ipſo I
interroganti, aliter ex acuſatione iniuſta chriſto a Iudęis. Iudei. n. loqꝫbantur de regno Meſſię, Pilatus a
ſe ipſo interrogaret de regno temporali. Et obſerua quomodo chriſtus paucis verbis tertio replicat ſe ha-
bere regnum dicens. Regnum meum non eſt de hoc mundo ſi ex hoc mundo eſſet regnum meũ. Nunc au-
tem regnum meum non eſt hinc. Reſpondit pilatus. Nunquid Iudęus ego ſum? Gens tua
& pontifices tui tradiderunt te mihi. Quid feciſti? poterat dominus ad hanc primam interro
gationem pilati, Tu es Rex iudeorum. Reſpondere Id quod poſtea dixit, Regnum meum non eſt ex hoc
mundo. Sed eum viciſſim dominus interrogans, vtrum hoc a ſemetipſo diceret, an audiſſet ab alijs, &
illo reſpondente. Nunquid ego Iudęus ſum, oſtendere voluit, hoc ſibi apud illum fuiſſe a Iudęis velut
Crimen obiectum, patefaciens nobis cogitationes hominum, quas ipſe nouerat ꝙ vanę ſint. Dicens ita
qꝫ pilatus. Gens tua. &c. abſtulit a ſe ſuſpicionem, qua poterat putari, a ſe metipſo dixiſſe, ꝙ Ieſum Re
gem dixerat iudeorum, Id ſe a Iudęis audiſſe demonſtrans. De inde dicẽdo, quid feciſti? ſatis oſtẽdit. Illud K
ei pro Crimine obiectum, tanqꝫ diceret. Si Regem te negas, quid feciſti, vt tradereris mihi? Quaſi mirum
non eſſet, ſi puniendus iudici traderetur, qui ſe diceret Regẽ. Quid feciſti? Commouiſti Gentem tuam vt
Hiere. 2. ſequeretur deos nouos & recentes; Auertiſti gentem tuam a lege Moſaica? Aut num Regnum iudeorum
Deut. 16. inuadere tentaſti? A temetipſo hoc dicis? ſi ex te hoc inquit commentaris, pande ſigna rebellionis meę. ſin
ab alijs ſuaſus, fac inquiſitionem ordinariam iuſte quod iuſtum eſt exequere. Nunquid Iudęus ego ſum
inquit ille? Imo prorſus ad iudaicas traditiones tanqꝫ aſinus ad liram, ſed gens tua domeſtici hoſtes tradi-
derunt te mihi, modis omnibus ſatagentes, vt tollaris e medio, ſed quoniam non eſt Romani moris Indem
natum occidere: ſi falſum eſt ꝙ affectaueris Regnum, quid commiſiſti, vt manibus meis tradereris? Reſ-
Mar. pri- pondit Ieſus. Regnum meum non eſt de hoc mundo, ſi ex hoc mundo eſſet regnum
diſ. 8. q tur meum, miniſtri mei vtiqꝫ decertarent, vt nõ traderer Iudęis. Nunc autẽ regnum meũ
non eſt

EL COLEGIO de JALISCO

non eſt hinc. Quoniam ergo vt patet expremiſſis pilatus magis patronum agebat xp̄i apud iudeos quam iudicem cū eum liberare vellet de manibus eorum (alter Ruben) & tradere matri ſue, ideoq; verita tem audire & ſcire volebat, idcirco illi dominus quaſi per ſimilitudinē quandam reſpondit ad queſitum. v; vtrū nam Rex eſſet iudeorum. Docēs aliud regni genus eſſe lōge preſtātius ab iſto viſibili/in quo vt in pluribus Tyranice regnatur de quo oramus. adueniat regnum tuum et rurſus, regnum eius non corrū petur, & poteſtas eius poteſtas eterna. Dani. 7. Nam regnum ſeculi huius non diu ſtat, id q; euidenter oſtendis ſtatua illa cuius caput aureū erat &c. Regnum igitur meum (Nam vere Rex ſum) cum non ſit Dauid.2.
de hoc mundo, nihil ledere poſſum (omnia tamē poſſum que velim) ceſaream maieſtatē. Nam ſi ex hoc mundo eſſet regnum meum, non hec in me auderēt qui me tradiderūt tibi: haberē. n. et ego more aliorū regum, 12. legiones angelorum, qui pro me decertarēt. Nunc cum mutato habitu ingreſſus ſim locū cer-
A taminis, paciencia pugnādum ē: nō acie inſtructa. Auguſtinus. Nolite ergo reges terre metuere metu va 3.Re.viii.
niſſimo, quo herodes ille maior timuit xp̄o nato, & tot infantes vt ad eum mors perueniret, occidit: timē do magis q; iraſcendo crudelior, regnum. n. xp̄i non eſt de hoc mundo. Tamen reges iſti diuitijs famoſi ar Auguſtin
mis & potentia, ſi extolluntur ex aureo capite, meminerint pedes ſe habere ex parte luteos, & deponāt ro tam vanitatis ſue, quia & ipſi velint nolint vocandi ſunt ad calculos: & vtinā non audiant in concluſio ne, mane. Thetel, phares vanitas vanitatū, dixit Salomō Rex. Eccſiaſtes primo. de quo vide iudi. capi. 1.

Dixit ita q; pilatus. Ergo rex es tu? Reſpōdit ieſus. Tu dicis q; Rex ſum ego. Ego in hoc natus ſum, & ad hoc veni in mundum: vt teſtimonium perhibeam veritati omnis qui eſt ex veritate: audit vocem meam. Dixit ei pilatus, quid eſt veritas?

pilatus cū ſermonem audieret de Regno quod non eſt in hoc mundo: idq; non plane inteligeret) quid. n. ceco cū ſpe puerbi.
culo?) audiret deniq; chriſtum dominū non omnino deprecari Regium nomen, Sed regni genus diſtingue re, ſubiūxit. Ergo ne verum eſt/te regem eſſe alicubi: ſiue in terra ſiue in celo, ſiue etiam apud Antipodas neſcio quos? ibi dominus quoniam ſerio videbatur rogari a iudice de qualitate regni ſui, cum modeſtia reſ
B pondit id quod verum eſt. Tu inquies dicis q; Rex ſum ego. Non eſt autem veritatis negare ſe ipſam pre ij.4.5. q.
fertim Cum in hoc natus ſum & ad hoc venerim in mundum vt teſtimonium perhibeam veritati. Sed 2.the.3.
quia non omium eſt fides, ad iunxit omnis qui eſt ex veritate audit vocem meam hoc eſt credit mihi docē ti, & monenti, & promittenti bona que oculus non vidit. 1. Cor. 2. Quid eſt autem eſſe ex veritate? Eſſe chriſtianum ex dono gratie chriſti: Ille eſt ex veritate qui donante chriſto credit in chriſtum. Tanta eſt au tem excellentia veritatis, vt ad hanc tuendam natus dicatur dominus chriſtus, & pro ea certauerit vſq; ad mortem, mortem autem crucis. Et neſcio ſiquidem natus dici poteſt in laudem eius q; hoc, ego in hoc natus ſum & veni in mundum, vt teſtimonium perhibeam veritati. Ego autem ſum via veritas & vita. Ioann.14.
Ad hec Pilatus Quid eſt veritas? pape quid audio? Iudex qui iubetur quod iuſtum eſt exequi (Deu. 16) ve Exo.28.
ritatē & doctrinā portare ſemper in pectore, iudex cui lex dicit, Non ſequeris turbam ad faciendum malū Iudex.
nec in iudicio plurimorum acquieſces ſentencie, vt a vero deuies (Exo. 23) iudex cui dicitur. Non accipies
C perſonam nec munera: quia munera Excecant oculos ſapientium, & mutant verba iuſtorū. (Deuter. 16.) hic inquit. Quid eſt veritas? ſi iudex veritatem ignorat, vbi nam locorum inueniemus veritatem? Nam in domo principis ſacerdotum negatur veritas etiam ab apoſtolorum pricipe, velatur de palmatur, & ad Eſai.24.
iudicatur morti. Secretum meum mihi.

Caput. ix. Ego nullam cauſam inuenio datur eis electio vtrum velint abſolui Ieſum an Barrabban. Illi firmant ſibi ſermonem nequam: petentes ad crucem Chriſtum, & vt ſoluatur homicida & latro ſeditioſus. Flagellatur chriſtus, illuditur: acepit coronam & arundinem: velatur
D & de palmatur a dicentibus, prophetiza nobis. Ecce homo. Crucifige eum: ſecundum legem debet mori: quia. &c. Non haberes in me poteſtatem.

ET cū hec dixiſſet ad iudeos iterum exiuit, & dixit eis. Ego nullam cauſam inuenio in eo. Ego nullam. Quam vis euangeliſta concluſionem tantū narret verborū Pilati ad Iudeos, hāc videlicet. Ego nullā, ratio tn̄ ſuadet, quod pilatus retulerit iudeis reſpōſū xp̄i v; Regnū meū. &c. Et q; nō haberet miniſtros decertātes pro eo. Quo audito primores Iudeorū dixerunt q; callide chriſtus inuer tebat materiam regni, Cum non poſſet infitiari vſurpatum nomen regium, Et hūc iudei intulerūt quod Lucas dicit, ſubuertit Gētem noſtram. &c. Eſt autem
E cōſuetudo vobis, vt vnum dimittam vobis i paſcha vultis ergo vt dimittā vobis Regē iudeorum? Auguſtinus. Dicēs pilatus quid eſt veritas?

non expectauit audire reſponſum. Credo. n. cum dixiſſet, quid eſt veritas in mentem illi veniſſe cōtinuo conſuetudinem iudeorum qua ſolebat eis dimitti vnus exvinctis in paſcha, & ideo non expectauit vt reſ ponderet ei dominus quid eſſet veritas, nemora fieret, cum recoluiſſet morem quo poſſet eis per paſcha di Auguſtinus
mitti: quod eum valde voluiſſe palam eſt. Vnde dicit. Eſt autem conſuetudo vobis opinatur autem quidam id donatum iudeis quando primum tributarij facti ſunt Romanis. Quo iugum ſeruitutis leuius fe rent. Theophyl. Tale. n. fedus cum iudeis inierant, vt liberū permitterent eis Romani Ceſares: iuxta le Theophyl
gitima & cōſueta ſua viuere. Et mos patrius erat Iudeis a principe iudicatos petere de quo vide primi

EEE Regum

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Regum.Cap.14.petebant igitur vnum ex cuſtodijs iudæis quem vellent,idq; in feſto paſchæ, quo & illi
libertate donati ſunt.Exo.12, vide Nicolaum.Luc.Cap.23.Vultis ergo vt dimittam vobis Regem Iu-
deorum:diſt.8.q contra cum ſequentibus .O rerum vices in diuerſum verſas, Cęteris annis illi petebant
vnum abſolui ex vinctis nunc autem ipſe Gentilis & ex lex homo preuenit eos dicens vultis vt vobis dĩ
mittam eum qui dicitur Rex iudeorum:ex quibus verbis liquet:q̄ auelli non poterat a corde pilati chri
ſtum dominum Regem eſſe iudęorum,tanq̄ hoc ſibi ſicut in titulo crucis exarando ipſa veritas fixerit,
Ioann.18. vt toties eum Regem iudeorum vocitaret.Clamauerũt omnes rurſus dicentes.Non hũc:ſed
Barrabam.Erat autem Barrabas Latro./Lucas.Qui erat propter ſeditionem quandã
factam in ciuitate & homicidium miſſus in Carcerem.A deo.n. poſuerant cor ſuum velut F
adamantem iuxta Zach.Cap.7.vt ſi diceret pilatus,quem vultis e duobus vobis dimitti/Pharaonem an
Ieſum.Antiochum an Ieſum,ſatanam an Ieſum,nunq̄ Ieſum eligerent,quia firmauerat ſibi hunc ſermo-
Auguſti. nem nequam,vt chriſtus omnino crucifigeretur, Auguſtinus.Non reprehẽdimus o Iudęi q̄ per paſchali
beratis nocentem:ſed q̄ occidiſtis innocentem,vt vita donaretis latronem/homicidam oſorem pacis.Vbi
inuerſa videmus verba illa prouerbi. Cap.11. Iuſtus de anguſtia liberatus eſt,& tradetur impius pro eo,
Veruntamen lętabitur iuſtus.Quando manus ſuas lauerit in ſanguine peccatoris. Tu autem chriſtiane
Ps.57. lector perpende tecum & obſerua,q̄ moleſte chriſtus has voces tulerit ſceleratiſſimas,quando ſe infamẽ
Phocion. homicidę ęquari audiuit a iudice de inde & præferri ſibi latronem famoſum.Cum populum photion ali
quando paulo liberius in contione reprehenderet. Demoſthenes ait. Trucidabit te plebs phocion, ſi pau-
lulum inſanierit. Cui phocion. Quin te potius,ſi paulum reſpuerit.Ic eurra ſi populo per ſacerdotes reſi
piſcere licuiſſet/nõ chriſtum poſt.. laſſent ad crucem/quem cum ramis exceperant tanq̄ Regem , ſed Bar- G
rabam homicidam tamen ſimiles habent labra lactucas & anima eorum erit pro anima eius.3.Regum.
Ca.20.Iterum ergo pilatus locutus eſt ad illos,volens dimittere Ieſum,at illi ſuccla-
mabant dicentes,Crucifige crucifige eum Ille autem tertio dixit ad illos . Quid.n.
mali fecit iſte:Nullam cauſam mortis inuenio in eo corripiam ergo eũ & dimittam.
Luc.Cap.23.vere iuxta prouerbium/pilatus mortuis & ſurdis aſpidibus verba faciebat, qui firmauerant
ſibi hunc ſermonem malignum.ps.63.Omnium enim rerum viciſſitudo eſt , Omnium rerum viciſſitudo
eſt:vide prouerbium.Olim dicebant in ſani iſti,nunq̄ ſic apparuit in iſrael,Matth.9.O rex iſrael , bene-
dictus qui venit in nomine domini.Et illud Luc.7.propheta magnus ſurrexit inter nos,vere viſitauit de-
us plebem ſuam.Nunc autẽ crucifige crucifige eũ.Quanta egit pilatus vt refrenarentur:Quę dixit.Quid
egit:ſed illi non hunc ſed Barrabam.Crucifige Crucifige. Repetitio hęc confirmatio eſt ſermonis malig- H
ni.Dicens autem pilatus,Quid.n.mali fecit Ieſum abſoluit ab omni impoſitione calumnię . Dicens autẽ
nullam cauſam mortis inuenio in eo,& nihil amplius interrogãs q̄ tu es Rex Iudeorum,impietatis arguũ
tur Iudęi,q̄ ne falſo quidem inuenire potuerint,quod obijcerent ſaluatori,& tamen iudex vt aliquo mo-
do ſatiaret furorem populi ſuclamantis,ac petentis vitam ad mortem,Corripiam inquit illum Vide.A.
gel.lib.6.cap.14.puniendorũ peccatorum tres eſſe debere cauſas.&c.Sed oro te pilate cum bona venia,
qua ſuffultus legis autoritate, Innocentem hominem corripis:tuo te gladio iugulo, Quid mali fecit ho-
mo iſte: Tu nullam cauſam mortis inuenis in eo. Mortis cauſã omnino nõ inuenio,ita eſt.Ego corripere
volo non crucifigere,vt ſiquid alias peccauit(abſit)luat in poenis:ſin innocens eſt , vel ſic placetur effre-
nis rabies iſtorum,qui nunq̄ finem facient dicendi.Crucifige crucifige eum,niſi aliquid dederimus obſti-
natę malicię eorum.ſequitur ex Ioann.Cap.19.Tunc ergo apprehendit pilatus Ieſum,& fla-
gellauit:& milites plectentes coronam de ſpinis impoſuerunt capiti eius et purpura I
circundederunt eum & veniebant ad eum & dicebant.Aue rex iudeorum,& dabãt
ei alapas.hęc ſunt extrema gaudij quę luctus occupat iuxta ſalomonem . Prouer. 14. Nam quia ante
dies ſex exceptus fuerat cum canticis & ramis & populi frequentia,Nunc regalia accipit ornamenta,vir
gas non ligatas ſed ſolutas.purpuram,coronam , & arundinem,denique genu flectunt dicentes. Aue rex iu
deorum.Et quia iuxta Hieronymũ/mos erat Romanis triumphum ducenti vnum aliquem in curru tri-
umphi ſedere retro, & per ſingulas acclamationes dicere,hominem te eſſe memento & interim percute-
re eum leuiter in maxilla,hi qui adorabãt,hunc verum Regem,illudentes,dabant ei alapas, Hęc omnia
pilatus iuxta Auguſtinum non ob aliud feciſſe credendus eſt, niſi vt eius iniurijs ſatiati Iudęi(Cuius eius
Auguſti. pater Auguſtine,cuius eius) ſufficere ſibi exiſtimarẽt,& vſq; ad eius mortem ſęuire deſiſterent, ſed faci- K
lius liquefieret ferrum in niue poſitum, q̄ viſcera illorum adamantina.Ad hoc autem pertinet, q̄ idem
pręſes cohortem ſuam etiam permiſit facere quę prędicta ſunt,aut fortaſſis & iuſſit . Sic illud granũ mul
tiplicandum ſeminabatur horribili contumelia,vt mirabili pullularet in gloria. Sic martyres informabã
tur ad omnia quę perſequutores libuiſſet facere perferẽda.ſic pauli per occultata tremenda potentia, cõ
Hieroni. mẽdabatur imitãda patiẽtia. Traditur igitur Ieſus flagellãdus, & illud ſacratiſſimũ corpus & pectus dei
Ps.98. capax flagella ſecuerũt.Quis rogo te amice lector agnũ dei ſuo nudare auſus ẽ vellere, quis colũne colli
gare,Quis cędere & lacerare, vt a calce verticẽ vſq; nõ eſſet in corpore locus ſine volnere:ſic ſic quę nõ
rapuit cum vſura exoluebat intrauerũt.n,aquę vſq; ad animam ſuam,Quod aũt flagellatur id iuxta mo
rem Romanum actum eſt,quo Cruci ad iudicandi prius flagellis ceduntur,Vel ſi qui ſecuri ſunt feriendi.
Eſai.6. Conſtitutis igitur carnificibus duobus:vno hinc & altero inde(duo autem ſeraphin clamabant ſanctus
Eſai.50. ſanctus ſanctus dominus deus ſabaoth)ante eum cui flectitur omne genu dorſum parare iubẽt.Sicut ſcrip
tum eſt corpus meum dedi percucientibus & genas meas ad alapas. Nudatum ergo cęperunt flagellis cę-
dere replicãtes & congeminãtes ictũ ſup ictũ vulnus ſuper liuorẽ,idq; adeo feſtine vt breui tẽporis ſpacio

Speciosa

EL COLEGIO de JALISCO

ſpecioſo forma prę filijs hominū nō eſſet ſpecies neq; decor,ſed leproſum putares, qui actatu ſuo omnē ps.44.
lepram fugarat. Forte inter hanc lamentabilem tragediam agnus dei oculos ſuos conuertebat ad carni-
fices,vt mitius moderarētur ictus & flagella,ſed ſatanę miniſtri itati potius velut elephanti ex aſpectu
ſanguinis,acrius inſtabant:ita vt totus ſuo perfunderetur ſanguine ſicut ipſe di Orat. Baptiſmo ſum dilu
endus. Luc.12. Et rurſus,non comedetis aliquid ex eo coctum aqua,ſed aſſum tantum. Exo.12. Et milites
plectentes coronam de ſpinis impoſuerūt capiti eius. Id autem iuxa miſterium declarabat fore,vt xp̄ia- Corona.
nam ſibi plebē de nocentibus dominus congregaret:vt ſpinę fierent corona capitis chriſti,quas terra ma
ledicta produxit. Quę q̄ primum tincte ſūt ſanguine chriſti & quaſi inſerte in bonam oliuam. Ex ſpinis Rom.11.
A lilia facta ſunt,ideſt ex infidelibus eccleſia chriſti,quę eſt ſicut lilium inter ſpinas. Cāti.2. ſunt autem lilia
hęc cōtactu mollia odore ſuauiſſima,aſpectu pulcherrima,vnguentis apta. Hac igitur corona contexta Eſai.5.
ex ſpinis que germinauit vinea domini ſabaoth donatur dominus a matre ſua ſynagoga,quę donata fue Canti.3.
rat a chriſto ſponſo Regno vnico ex Gentibus vndecim conflato,de quibus habes. Gene,Cap.15. in fine
Nos autem tunc coronam accipimus cum chriſto:ſi memoria mortis ſuę amaricet ventrem animę noſtrę
& iuxta Origenem,de purpura ſcriptum eſt,q̄ denuo expoliauerūt dominum chriſtum,de corona autē Origenes.
ſpinea nihil tale dicunt Euāgeliſtę,propterea quod & nos quęrere voluerūt exitum rei de corona ſpinea
ſemel impoſita & nunq̄ detracta. Arbitror. n. q̄ ſpinea illa corona conſumpta eſt a capite Ieſu,vt iam
non ſint ſpine noſtre antiquę,poſt q̄ ſemel eas a nobis abſtulit Ieſ⁹ ſuper venerabile caput ſuum. Leo im Leo.
perator ad impietatem ſuam etiam ſacrilegium addens:coronam a Mauricio principe deo dicatam ne fa-
rio capiti ſuo impoſuit,captus gēmarum & auri ſplendore qui tamen breui pœnas luit inſanię ſuę. Caput
n. impium carbunculi apoſtemate ſtatim intumuit,tandem ardētiſſima febri ſubſequuta impium ſpiritū
nefari⁹ exhalauit. Legimus de Iul. Cęſare,q̄ ex omnibus decretis ſibi a ſenatu populo q; honoribus,nō
B aliud aut recepit aut vſurpauit libentius,q̄ ius laureę coronę perpetuo geſtandę. Sicut autem dicit Plu- Laurea.
tar. in agonibus non minus corona donantur,qui aduerſarium non inueniūt, q̄ qui certādo victores euā
ſerint. Sed intereſt ordinis. In agone nemo coronatur, ante q̄ legitime pugnet,ſi adſit quo cum manus
conſerat. Dominus Ieſus autem conſumatum duellum (dicturus eſt. n. conſummatum ē) corona donatur
propter certitudinem victorie de morte. Et purpura circundederunt eum,purpura autem indumentum ē Plinius
triumphantium,ſicut alias dictum eſt, Vide Plinium lib.22. cap.2. Tingitur inquit coccus granis,impe Ioan.19.
ratorum dicatus paluda mentis. Quęrit & homo in profundis murices,in tacta etiam anchoris ſcrutatur
vada,vt inueniat per quod facilius matrona adultero placeat,corruptor inſidietur nuptę. Ad dominū igi
tur chriſtum ſic flagellis cęſum,Corona donatum & purpura veniebant Pilati milites:an forte eos iudęi
in hoc nefarium miniſterium conduxerant: & genu flexo ante eum,dicebant. Aue Rex iudeorum,& da-
C bānt ei alapas:ex ludibrio innocentis crudeliſſimā capientes voluptatem Magnū malum. Exijt ergo
iterum pilatus foras,& dixit eis. Ecce adduco eū vobis foras:vt cognoſcatis q̄ in eo
nullam cauſam inuenio. Exijt ergo Ieſus portans ſpineam Coronam & purpureū
indumentum:& dixit eis. Ecce homo,prodijt ergo prςies ad canes illos lymphantes ſtantes p
foribus,qui nullum nou mouerant lapidem vt dominum chriſtum abſolueret,tentaturus an poſſet multi
tudinis rabiem ad manſuetudinem deducere. Ecce inquit adduco vobis hominem foras, vt eius miſerādo Luce.16.
ſpectaculo facietis oculos,& intelligatis ad quem eū modum tractauerim in veſtram gratiam,alias d̄ vo
bis omnibus bene meritum. Prodijt ergo Rex pacificus cuius vultum multi Reges iuſti & prophetę deſi Ecce hō.
derarunt/vinctus,cęſus,ſpecie non hominis ſed leproſi prę ſe ferens,& tamen Coronam Regni habens
in capite,& purpureum indumentum,prodijt ante precedente prςcone, qui funem trahebat quo per co-
D llum columnæ colligatus fuerat,flagellandus,Cingentibus vtrumq; latus non Moſe & helia,quibus cū
viſus eſt in gloria, Luc.9. ſed carnificibus duobus,qui ab vtraq; parte purpuram qua ſuper nudo indueba
tur eleuantes,quomodo non eſſet in corpore ſuo ſine vulnere locus,populo oſtenderunt,dicente Pilato.
Ecce homo. Nec dubito quin viderit illū immaculata mater ſua. Cuius anima vere tranſfixa fuit gladio
doloris. Quis autem huius ſpectatulo non commoueretur ad clementiam,etiam ſi ferreus eſſet; ſed tigres
iſti filij erant eorum de quibus ſcriptum eſt. Merito hec patimur,quia peccauimus in fratrem noſtrum. Vi Genes.42.
dentes anguſtias animę eius dum deprecaretur nos,& non audiuimus idcirco venit ſuper nos iſta tribula puerbiū.
tio,de qua habes. Luc.19. Adduco eū vobis foras,vt cognoſcatis/q̄ iuxta prouerbium a puropura deflu Hiſtoria.
it aqua,& ſi quatter & quadragies in ius vocetur ſemper iudicum ſentētijs abſoluetur, Sicut Cato, Quę
retur peccatum illius & non inuenietur. At pilatus non veſtem diſciſſam populo ſicut filij Iacob tunicam Gene.37.
miſerunt patri tinctam ſanguine hædi ſed eum oſtendit qui tam bene de ipſis meritus fuerat ,oſtendit au-
E tem eum qualem digito oſ̄dit Eſaias dicens. Vidimus eum a longe licet:vere autē non habebat ſpeciē ne-
q; decorem. Ecce inquit homo,ipſe eſt caper in quo poſuit dominus peccata omnium noſtrum. Leui.16.
Eſaia,Cap.53. Ecce hō dixit hoc pilatus: vt exhibitus Ieſus cum tāta confuſione,exeſtimaretur nunq̄ am
plius cōuerſaturus inter homines ac per hoc ceſſarent a petēdo illo ad mortē,ſed nūquid ad miam flexi ſūt
ſuper contritione Ioſeph? Amos.6. vide quid ſequitur. cū ergo vidiſſent eū pōtifices et miniſtrī
Elephanti viſo ſanguine vuę more. clamabāt dicentes. Crucifige:crucifige eum. More. n. ba-
ſiliſcorum terribilibus eum occulis intuentes,& colligentes in eum furorem ſuum,& frementes in eū dē-
tibus ſuis,vt plenius faciarētur pęnis eius. Iob.16. hactenus inquiunt res pro voto ſucceſſit,quod ſuper ē
Crucifige eum,& videbimus quid illi proſint ſomnia ſua vana & mera ſomnia & quę nihil cōtinēt veri- Auguſti.
tatis, Ad hec Augu. Hinc apparet non ignorante pilato,hec a militibus facta ſiue iuſſerit ſiue pmiſerit vt Gene.37.
hęc eius ludibria inimici libentiſſime biberent,& vlterius ſanguinem non ſitirent. Ecce inquit hominem

Fondo Reservado de EL COLEGIO DE JALISCO

non clarum implo,ſed plenum obprobrio. Illi autem quo ſanctius & religioſius manducarēt paſcha ſuum
Tolle inquit eum,quia grauis eſt nobis ad videndum,& crucifige. Dicit eis pilatus. Accipite euꝫ
& crucifigite,ego.n.nō inuenio in eo cauſam. Theophil. Et tñ ſciebat eos nō habere poteſta
tem crucifigendi. Qui autem habebat videlicet ipſe pilatus non inueniebat cauſam, Quod.n.non eſt nec
poteſt eſſe quādo ineniet? itaꝗ pilatus vidēs nullā eſſe reliquā ſpē,vt principes populi ex tot cōtumelijs
illatis dño xpo, ad mias adducerētur(quid.n.illis cū clemētia, q̄ viſcera induerāt ferrea?)niſi omnino to
lleretur de medio,alia via metu videlicet tentat furorem illorum delinire. Ego inquit iuſticię miniſter ſū
nō veſtri odij executor & flagellum, Iam ſemel atꝗ iterum dixi nullam me cauſam mortis in homine iſ
to inuenire, vos ſi aliud perſuaſum habetis, accipite eum,& crucifigite. Non.n.fert ius ęquumꝗ gratiā F
Exo,23. cuiuſꝗ legibus ante ferre,reclamante lege veſtra,non ſequeris turbam ad faciendum malum,nec in iudi-
cio plurimorum acquieſces ſententie,vt a vero devies. Hęc lex veſtra vobis aſpidibus ſurdis loquitur Neſ-
cio plurimorum ... Illi autem firmantes ſibi
tamē exiſtimes pilatum ſerio fuiſſe loquutum alias ipſi libentiſſime acceptaſſent. Illi autem firmantes ſibi
ſermonem malignum Reſponderunt. Nos legem habemus &,ſecundum legē noſtram
debet mori,quia filium dei ſe fecit. ſuperius aliud domino crimen obiecerant videlicet Maieſta-
tis leſęꝗ regem ſe fecerit,ſed quia eorum cauſa claudicare videbatur,nullum.n.huius criminis patrati teſ
tem exhibere potuerunt quia non ſufficet reo obijcere delictum,niſi & id legitimis probetur teſtibus: aut
id libere confiteatur reus. Crimen aliud priore grauius commēti ſunt. Si inquiunt qui ſe Regem facit, in
ſacram.R.C.C.M.iniurius eſt,& reus eſt mortis, quanto magis qui maieſtatē diuinam blaſphemauit,
ſibi attribuens,quod ſoli vni immortali & inuiſibili deo competit vltimo ſupplicio plectendus eſt:Verū
verum dominus Ieſus fecerit ſe filiū dei,au fuerit deus dei filius natura,non gratia,non adoptione,ſicut& G
Phili,2. paulus dicit non arbitratus eſt rapinam vocari dei filius,cum eſſet in forma dei, ex ſuperioribus ſatis li-
quet. Cęterum iti dicentes/iuxta legem debet mori,qui filiū dei ſe fecit? vere ita lex ſtatuit deuter. Cap.13
Dicunt igitur. Quanꝗ homo iſte(demus.n.hoc tuę prudentię;qui partes huius videris fouere) nihil pia-
culi perpetrauerit aduerſus leges Romanas,tamen vel hoc vno nomine debet mori, ꝙ filium dei ſe fecit,
quod lege noſtra cautum eſt, & hanc a deo nobis traditam legem Ceſar quando primū ei terram & a-
quam obtulimus aut herbam iuxta prouerbium/non abrogauit,qui proprijs nos vti legibus permiſit. Cū
ergo audiſſet pilatus hunc ſermonem:magis timuit. Et ingreſſus iterum pretorium,
dixit ad Ieſum. Vnde es tu? Ieſus autem reſponſum non dedit ei. Timuit ergo pilatus &
merito timuit,ne qui vt placeret iudęis/hominem innocentem licet flagellis cędi iuſſiſſet, nō hominem/
ſed dei filium in turijs tot affecerit, Nam fabulis multis poetarum proditum erat apud Romanos, & vul H
go perſuaſum Gentiliū quosdam ex deo & homine ſatos.ſicut Eneas,Romulus, Theſeus,Caſtores.&c
Timuit igitur,ne forte filium vnius ex dijs Cęleſtibus terrenis vel marinis durius atrociusꝗ ꝗ decuit tra
ctaſſet, nā dei filium per eſſentiam nec ſomniauit, Ingreſſus igitur pretorium iterum interrogat eum, vn-
de es tu? interrogat autem dominum hoc,vt poſſit habere vnde refellat crimen obiectum illi, Cognita vi
delicet eius Origine. Nam diceret ad iudeos. Quomodo veriſimile eſt ꝙ fecerit ſe filium dei/ homo cuius
parentes non ignoti ſunt vobis,& tribus & familia & ciuitas,fratres & ſorores? hoc certe mihi non pro-
batur dominus autem ſciens pilatum hęc omnia tentare,vt eum vita donaret.qui moriturus venerat pro
Ioann.11. gente ſua,& vt filios dei cōgregaret in vnum reſponſum non dedit ei Sufficere.n.debuit pilato ſi iuſticię
tenax eſſet,& cultor,ſcire ꝙ propter inuidiam traditus ſibi eſſet dominus. Sed quia deum non timebat ho
mines timuit. Dicit ei pilat9. Mihi non loqueris? Neſcis ꝙ poteſtatem habeo crucifige
re te poteſtatem habeo dimittere te? Reſpōdit ieſus, Non haberes in me poteſtatem I
vllam,niſi tibi eſſet datum deſuper propterea qui me tradidit tibi: maius peccatum
habet. Pilatus admirans ſilentium domini ieſu prepoſterum(vt ſibi videbatur)& maxime hominis cōſ
tituti in tanto diſcrimine. Cum & iudicem ipſum patronum haberet in ſua cauſa,vt eum ad reſponden-
dum prouocaret, Cur inquit tuam negligis vitam. Quam omne animal tueri cupit,& vt cernis de capite
Rom.13. tuo agantur comitia? vere autem ſicut dicit paulus & hoc loco aſtipulatur dominus omnis poteſtas a deo
eſt,& qui poteſtatem contemnit deum videtur dare peſſū. Sed num pilatus ad hoc acceperat poteſtatem
a deo patre,vt iuſtum Ieſum chriſtum cruci ad iudicaret hęc.n.poteſtas ſęuiendi in innocentes a deo qui-
Apoc.vl. dem eſt permittēte,ſed malo eius cui permittitur, vt qui in ſordibus eſt ſordeſcat ad huc donec impleat me
ſuram ſcelerum ſuorum. Matth.23. vnde dominus non haberes inquit poteſtatem ſeuiendi in me,niſi da-
tum tibi fuiſſet. Auguſt. Veſica erat pilatus,potentia inflabatur aduerſus eum,a quo ipſe iudicandus erat K
Eſai.29. quaſi lutum inſletur contra figulum, Inflatā igitur dominus pungens ait. Quid tumet cōtra deum ſpiritus
Iob.15. tuus poteſtatem ſi habes,a deo accepiſti,accepiſti autem vt reos crucifigeres abſolueres innocentes,cuius
Auguſti. contrarium pilatus fecit in chriſto & in Barraba: ſed ex illorum numero erat,qui nec deum timebant, ne
Luc.16. verebantur homines,ſed poteſtatem inquit habeo abutendi legibus. Si inquit deus es, te non timeo neꝗ
enim iniuſtus ſum,ſin bonus es,& iudex es me certe melior non es. Archidamus Ageſilai cum a Philipo.
Archida. poſt pugnam Cheronēſem aſperiorem accepiſſet epiſtolam: reſcripſit. Si vmbram tuam metitus fueris, ne
quaꝗ inuenies ipſam maiorem factam eſſe, ꝗ erat antequam viciſſes. Quid eſt ergo hoc quod dicit pila-
tus poteſtatem habeo? Gladium non ſine cauſa iudex portat. Rom.13. ſed rogo quibus vſibus? Nempe nō
raro ſoluitur Iſaac, & occiditur aries. Quia non raro gladius furioſo traditur cuius vox eſt poteſtatem ha
beo, Crucifigere te. ſed non haberes in me poteſtatem, niſi de celo acciperes. & propterea qui tradidit me
tibi maius peccatum habet. Licet iudei videātur ſententia iudicis chriſtum occidiſſe,ipſi tamen faciunt
vniuerſa,ipſi apud ſe damnauerunt & apud pilatum dicētes,ſanguis eius ſuper nos ipſi contumeliatur in
ſultant

JALISCO

fultant vinciunt, vinctum tradunt pilato ipſi militibus cauſam prębent ita crudeliter in eum inſurgere ipſi verbis verberibus/ſputis cędunt, nihil horum certe a pilato factū eſt, ſed omnia illi accuſatores effecerunt, iudices/lictores / miniſtri capitalium rerum. Et quod in latronibus geſtum non eſt: veſtimenta eius iſti denudata diuidunt per ſortes, ſed & ipſum medium ponunt inter latrones & patet quare. Vere ergo qui tradidit me tibi maius peccatum habet. Chriſoſtomus. Sequitur. Et qui audierāt, cū exaltaueritis filium hominis tunc cognoſcetis, ꝙ ego ſum: ꝙ bene cognouerint narrent qui vident, perijt eorum. Regnū ſacerdotium & templum, & euangelium perdicatur toto orbe. &c. Aguſtinus. Quia plus peccat, qui iudici innocentem iudici tradit: ꝙ iudex ipſe ſi in eum timore alterius maioris poteſtatis occidit. Sic autē August. Idem. l.
A dicit idem Aguſtinus nullum peccatum committi poteſt, niſi dum apetuntur ea quę chriſtus contempſit, aut fugiuntur que ille ſuſtinuit. Vnde tota vita eius in terris per hominem quem ſuſcipere dignatus eſt diſciplina morum fuit. Verum iuxta quod veritas habet, pilatus dimitendi chriſtum nullam poteſtatem habebat, cum illius poteſtas vel volendo vel nolendo ſeruire cogeretur Iudęorum furori. Vnde dicere potuit & ipſe cum paulo, velle quidem ad iacet mihi, perficere autē non poſſum Rom. 7. Verum pilatus v[illegible] Rom. 7.
non potuit, quia duobus voluit dominis ſeruire Cęſari videlicet, & iuſticię vnde ſequitur.

B Caput. x. Clamant iudei ſi hunc dimittis, non es amicus Ceſaris: omnis qui ſe facit Regem. Sedit pilatus pro tribunali & dicit. Ecce Rex veſter, tolle tolle: Crucifige eū, Regē veſtrum crucifigam? Non habemus Regem niſi Ceſarem: ſciebat Pilatus ꝙ propter inuidiam illum tradidiſſent. De vxore pilati dicente: nil tibi & iuſto illi. Tandem pilatus videns ſe nil proficere lauat manus ſuas coram populo. Et populus ſanguis eius inquiunt ſuper nos, &c.

ET ex inde quęrebat Pilatus dimittere eum. Iudęi autem clamabant dicentes. Si hunc dimittis non es amicus Ceſaris omnis. n. qui ſe facit Regem, contradicit Cęſari Ex inde igitur volebat dimittere eum, ne Innocentem videretur occidere, Et vere alterum protheum egit pilatus ad tempus vt hoc velle ſuum ad effectum perduceret, vnde iuxta. M. A. C. ſabellicum nō deſunt qui dicant pilatum penituiſſe, deo autem nihil eſt impoſibile, itaqꝫ cum iudęi a ſua lege crimina obiecta non proficerent, ad prius crimen redeunt dicentes: omnis qui ſe facit Regem, contradicit Cęſari. Sed tam impudens mendatium quęſo te bone lector, vnde poſſūt probare: ſolus cum. 12. hominibus nō generoſi ſanguinis gra seo. ā. dis 29. Sabellic.
C diebatur, ſine omni armorum ſtrepitu, apud quos duo tantum gladij reperti ſunt ſub eodem tempore quo captus eſt. Si hunc inquiunt dimittis, iram proculdubio Cęſaris incurres, & cum detrimento prefecturę florem amittes iuuentutis tuę. Animā aūt non poſſunt occidere videntes ergo iudęi ꝙ neutrius criminis cauſa apud Pilatum preualebat iuſticię, ad minas conuertuntur lędendę amicitię. C. Aug. quaſi delaturi illum eſſēt apud Ceſarem & ſenatum Romanum. Ad hęc Plato in Menedemo. Adulatio beſtia eſt hu Plato. Matth. 16
D mano generi peſtilens. Et vide ꝙ valde decipiat. Non. n. in rebus ſolum occultis, ſed id quod mirum eſt in manifeſtiſſimis artificioſiſſime fallit. Qui, n. nō nota ſit auita paternaqꝫ origo: verūtamen in hoc ſicut & in ceteris adulatores venefici nos quoqꝫ circūueniunt: id quod euidentur patet in Alexandro. Tanto certe Cyrce illa crudeliores, quanto grauius inferunt detrimentum. Illa enim ſuis poculis exteriora hominum fertur in beſtias transformaſſe. Hic vero lenocinijs ſuis & ſuccis interiora transformāt ſed tamē euaneſcēte hac impoſtura falſe imaginis, tribus aut quatuor, elapſis diebus, deceptos ſe fuiſſe vel ſero agnoſcunt cum ante putauerint ſe in beatorum inſulas conſtitutos. Hęc ille. Non inquiunt es amicus Cęſaris. Non tanti facienda eſt vita hominis iſtius, qui ab omni populo ad crucem petitur, vt abſoluendo eum (reum alias) ſias tanti principis ex amico inimicus verum amicus plato, amicus Cęſar: amicior veritas. Alexander hepheſtionem aliquando caſtigans cum cratero ſimultates exercentē, que tandem a te tuę ſunt opes, aut quod tuum facinus, ſi quis tuum tibi Alexandrum demat. Quam commutationem dabit homo pro
E anima ſua. Matthei. 16. Auguſtinus. Amicitia ſęculi quę bonorum temporalium cupidine protrahitur, ſemper plena eſt fraudis, ſemper cum fortuna mutatur, & ſequitur marſupium. Nulla peccati excuſatio, ſi amici cauſa peccaueris etiam ſi amicus ſit Cęſar etiam ſi ſit eius viuencium mater. Ionadab quoqꝫ amicus Annon ſalubrius prohibuiſſet inceſtum, ꝙ ꝙ potiretur optato prebuiſſet conſilium. Scriptum eſt autem. Leut. 19. Non conſideres perſonam pauperis, nec honores vultum potentis neutro declinandum, ſed iuſte iudica proximo tuo. Ad illud quod pretulimus, non ſequeris turbam ad faciendum malum, &c. Exo. 23. In volumine legum quę vocantur del eſtilo ita legimus. Dominus rex Aldefonſus aliquando cōgra ſue & ſas diam dici fecit hominibus numero. 180. Indigenis ciuitatis exomēſis, vt perſonaliter comparerent ante Regem. Cum id ſuper quo delitigabatur facile dirimi potuiſſet in exomēnſi oppido. Itaqꝫ cauſa vtroꝫ citroqꝫ diſcuſſa Rex condemnatur, in. 35. milibus nummum, quos et ſoluit, tantum. n. homines c. Ro. 13.

 alli expe

do Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

illi expenderant inter veniendum & redeundum. Vnde illud ex prouerbio, vſq ad aras amicus. Reſpon-
ſum eſt autem a pericle, quem cum amicus quiſpiam rogaret, vt in cauſa quadam, ſua gratia falſum de-
ieraret, reſpondit oportere me commodare amicis: ſed vſq ad aras. Admonet autem prouerbium / non
vſq ꝑ quo conſulamus amicorum comodis, fas videri paululum a recto deflectere. Verum eatenus ne pro
pter hominem amicum numinis reuerentiam violemus. Olim autem iurantes aram manu contingebāt,
Sicut nunc continguntur ſancta Euangelia, ab abiurantibus hereticos errores, Omnis.n. qui ſe facit Re-
gem. Contradicit Ceſari. Quibus verbis maiorem timorem ſe ingerere putauerūt pilato, terrendo de Ce
ſare, vt occideret chriſtum, q̄ ſuperius vbi dixerunt, ſecundum Legem debet mori, quia filium dei ſe fecit
Eorum Legem quippe ille non timuit vt occideret, ſed magis dei filium timuit / ne occideret. Nunc vero
non ſic potuit contemnere Ceſarem autorem poteſtatis ſue, quem admodum legem gentis aliene. Sequi F
tur, Pilatus ergo cum audiſſet hos ſermones: adduxit foras Ieſū: & ſedit pro tribuna
li: in loco qui dicitur Lithoſtrotos, hebraice autem Gabatha, Erat autem paraſceue
paſche hora quaſi ſexta. Et dicit iudeis. Ecce rex veſter. Pilatus igitur perſpiciens implaca-
bile odium taurorum pinguium & impudicorum canum aduerſus innocentiam chriſti, & concordem cō
ſenſum atq coniurationem ſacerdotum & populi in mortem vnius hominis qui tantam ſalutem ope-
ratus fuerat in medio eorum dominum autem chriſtum & ſi innocentem, inopem tamen & infime ſortis
quiq interrogatus non reſpōdebat, nec nouum eſſe & alias inuſitatum / quoſdam apud tribunalia Ceſa
rum falſi criminis inuidia capite plexos: iamq ſatis egiſſe patronum apud populum, vt vnius ignoti ho-
minis innocentiā tueretur decernit illorum obſequi deſiderio. Sic tamen vt Ieſum condemnando / abſolue
ret. Producitur igitur agnus immolandus pro vita Iſaac, nullo vt viſum eſt ſeruato ordine iuris, Pilatus G
ſedit pro tribunali in loco Eminentiori, vt omnibus foret conſpicuus. Locus ille grece vocabatur lythoſ-
trotos eo q lapidibus ſtratus eſſet, Lithos.n. lapis eſt, ſtromnyo, ſterno, Inde ſtroton dicitur: quod quo
cunq modo ſtratum eſt Gabatha autem locum excelſum ſonat hebreis, vnde apparet locum fuiſſe edi-
tiorem accomodum iudicio, Quid eſt autem quod dicit erat paraſceue paſche hora quaſi ſexta? Quod
enim dicit Marcus hora tertia crucifixum dominū, forſitam programma quod ſignificat ſex, poſitū ē, cappa
quod ſignificat tres. Inquit ergo euangeliſta. Iam appropinquabat tempus, vt iuxta feſti diei rationem
agnus qui tollit peccatum mundi immolaretur: dicente domino, immolabit eum multitudo filiorum Iſrael
ad veſperam paſche, Quoniam igitur veſpera vrgebat: vt legem iuxta litteram implerent iudei, aderant
vrgentes iudicem, vt eis immolandū traderet agnum ſine macula. Dixit ergo eis. Ecce hominem qui ſe
vt dicitur ꝑ filio dei gerebatur, reuera autem ex ipſo aſpectu & māſuetudine quam pre ſe fert, ſatis liquet
quam in eum non competant obiecta crimina. Verum qui nihil aliud ſitiebant q̄ ſanguinem eius, vt illo H
immolato: ſumpſit execrandū paſcha ſanctificati immolarent: clamabāt, tolle, tolle, crucifige eū
firmauerunt ſibi ſermones neq̄. O quando inquiunt morietur, & peribit nomen eius? veruntamē in no-
mine Ieſu omne genu flectitur, nomen autem Moſi ſublatum eſt de terra morientium, dicit tamen deus
de amico ſuo, te ipſum noui ex nomine. Exo. 33. Iudei autē adhuc dura ceruice ſpiritui ſancto rebelles ſunt
iuxta illud ignis ardebat, & rubum non comburebat. Dicit eis pilatus, regem veſtrum crucifi-
gam: Reſponderunt pontifices. Non habemus regem niſi Ceſarem. Irridet igitur pilatus
iudeorum inſanā ac pertinacem veſaniam, q ad crucem expetant eum, quem nudius ſextus tanq̄ regem
exceptum, ad templum vſq perduxerunt. Et licet vox iſta pilati in nullo adamantium cor inflexerit iudeo
rum, tamen eo profecit, vt extorqueret ab eis ſeruitutis inuiſe voluntariam profeſſionem, publice abnegā
tes Meſſiam ſuum, qui cedebat eos flagellis, quando declinabant a via mandatorum dei: miſericordiam I
autem ſuam non abſtulerat ab eis, & amplectentes eum, qui cedat eos ſcorpionibus, & vitam eorum de
ducat ad amaritudinem, tanta erat vlciſcendi libido. Quia igitur ſuſceperunt ſuper ſe Ceſaris iugum, ne
verus rex regnaret ſuper eos, facti ſunt iuxta prophetam quaſi in principio: cum nō dominaretur deus illo
rum, imo facta ſūt poſteriora illorum deteriora prioribus, & dorſum illorum ſemper incuruatur. Oſtēdit
eis deus dorſum & non faciem, quod malorum maximū opinor. Hieronimus. Non habentes deum, nec re
ges nec principes, nec prophetas, nec legem mandatorū dei, ſed dominatur illis Ceſar, non deus, poſtquā
enim dixerunt. Non habemus Regem niſi Ceſarem, vellus iudaicum ſiccum remanſit, quia negauerunt
fontem aque viue & aruit in pectore iudeorum ros fidei, area autem tota irrigata eſt, quoniam quem iu-
dei abnegauerunt, confitentur Gentes, que venient ab oriente vt recumbant in ſinu Abraam. Matth. 8.
Per diem autem feſtum. Ideſt ſingulis feſtis, nam paſcha reccurrebat ſingulis annis. ſolebat dimi
ttere illis vnum ex vinctis quencunq petiſſent, habebat autem tunc vinctum inſig- K
nem: qui dicebatur Barrabas, iuxta Mattheum. Marcus, qui cum ſeditioſis erat vinctus, qui in ſedi
tione fecerat homicidium. Et cum aſcendiſſet turba cepit rogare, ſicut ſemper faciebat illis. Grece ſic. Et
cum acclamaſſet turba, cepit poſtulare (remitti ſibi vnum ex vinctis) quem admodum ſemper fecerat.
ſciebat enim q per inuidiam tradidiſſent eum ſummi ſacerdotes. Origenes, quem cunq
igitur peterent, accipiebant, q̄uis mille homicidijs obnoxius videretur. Sic enim quaſdam gratias preſ-
tant Gentes eis quos ſubijciunt ſeruituti donec confirmetur ſuper ipſos iugum ipſorum, de quo dictum eſt
in ſuperioribus. Quid ſi requiras cur cum in precedentibus annis preuenirent iudicem: petentes vnum
ex vinctis quem vellent: nunc autem iudex eos ante vertit dicens, quem vultis? Reſpondet Euangeliſta,
quia compertum erat iudici, iudeos dominum Chriſtum ipſi pilato propter inuidiam tradidiſſe. Vnde
eum abſoluere feſtinabat. &c. ſequitur ex Matth. Cap. 27. Sedente autem eo pro tribunali, miſit
ad eum vxor eius dicens. Nihil tibi et iuſto illi. Ne quid rei tibi ſit cum iuſto illo. Multa e-
paſſa

Fondo Reservado … Jalisco

enim paſſa ſum hodie per viſum propter eum. Faber ita dicit. Iuxta Ignatium vxor Pilati a
ſatana ſubornata erat, vt crucem impediret & mortem chriſti, Et ſequitur. Nullus aliter afficiatur Pilato
procuranti liberare chriſtum, ꝙ diabolo. Miniſter.n.diaboli erat. Que.n.iuſticia erat Barrabam chriſto
equare? veruntamen pilatus non equando vnum alteri/hos duos propoſuit, ſed velut pugnantes ex dia/
metro vt audito nomine infami homicide & Latronis famoſi, vel ſic compelleretur chriſtum ad vitam pe
tere. Ad hec Origenes vult Euangeliſta non preterire rem diuine prouidentie laudem ꝙ dei continentē, Origenes.
qui voluit per viſum conuerti pilati vxorem, vt quantum ad ſe vetaret viſum ſuum, ne audeat contra ie
ſum iuſtum proferre ſententiam. Ideo autem per viſum paſſa eſt, vt ne amplius pateretur. Vt beatam fui
A ſſe dicamus Pilati vxorem, que per viſum recepit, quod erat paſſura. Ex quo audebit quis dicere, quoni
am melius eſt recipere aliquem mala in viſu ꝙ in vita. Viſis ergo terribilibus precedenti nocte vexata eſt
cauſa domini ieſu, quod & ipſum diuina diſpenſatione actum eſt, vt vndiꝗ teſtimonium haberet inno-
centia eius, qui pro trangreſſoribus orauit, vt non perirent. Eſai.53. Nicolaus & ordinaria aſtipulantur
verbis ignatij, Satanam videlicet ſero licet ſapientem adductum quibusdam veriſimilibus coniecturis/
voluiſſe quāuis modo impedire mortem domini per quam iuxta paulum. Hebre.2. amiſſurus erat ius Ti
rannidis ſue, & eos quos iniuſte poſſidebat. Quod mihi non fit probabile, alioqui non vxorem pilati ſe-
mel, ſed miniſtros ſuos ſepe ſepius a tanto piaculo deterrent. Sequitur. Et accuſabant eum ſummi
ſacerdotes in multis & ſeniores populi: & nihil reſpondit. Pilatus autem rurſus inte
rrogauit eum dicens, Nihil reſpondes? vides in quot te accuſant. Marci.15. Ieſus autē
amplius nihil reſpondit: ita vt miraretur preſes Pilatus vehementer. patet igitur ex preſen
B ti loco, non eſſe verum illud, qui tacet, cōſentire videtur, quia iuxta euripidem viro ſapienti ſilentium eſt
pro reſponſione. Si.n. vt predicitur/chriſtus dominus operibus mirabilibus & que omnem humanam fi-
dem excedebāt/non perſuaſit quis eſſet: quando verbis nudis ſuadens, perſuaderet. Miratur autem & pre
ſes vehementer: videns eum in tranquilla & quieta grauitate ſapietie & inturbabili iudicio ſtare/ in quo
ad mortē periclitari exiſtimabatur ab ijs qui erant ibi, & fortior erat humana natura & omni eius infirmi
tate volente obtundere ſpiritū eius, non autē preualente hoc facere, ſtans vt prefati ſumus autem mortem
imperturbabili animo, cum mors nulli non ſit terribilis de lege cōmuni, Etiam Petro cū eſſet ſenex & ple-
nus ſpiritu ſancto. Ioan.21. Nihil ergo reſpondit, quia iuxta quod alibi diximus loquendi homines magiſ
tros habemus, tacendi autem deos. Sunt.n. pleriꝗ homines adeo impendio loquaces, vt eos ſi vel verbo prouerbiū.
tangas, continuo referant tantū verborum, vt nullus ſit omino garriendi finis iuxta prouerbium, dodo
neum es. principes autem ſacerdotum & ſeniores perſuaſerunt populis. Iuxta Mattheū,
& concitauerunt turbam. Iuxta Marcum. vt peterent Barrabam: ieſum vero perderent. Ioann.18.
Nutante populo, quem e duobus eligerent, nam nomen Barrabe odioſum erat apud illos & infame, tan Deuter.30
C dem perſuaſi ſunt a ſacerdotibus (qui contaminari timebant ingreſſu pretorij) vt peterent homicidā, nec Orige.
audierunt Moſen loquentem ad eos ex ore dei, conſidera, ꝙ hodie propoſuerim in conſpectu tuo vitam
& bonum & econtrario mortem & malum. Elige ergo vitam &c. Et ſiquidem Barrabam petiſſent di-
mitti, non autem e contra & chriſtū poſtulaſſent ad crucem, ſed eum in poteſtatē dimiſiſſet Pilati, vt face Eſai.5.
ret de eo ꝙ vellet, adhuc magne eſſet impietatis Nūc aūt multiplicauerūt impietatis ſue menſurā: nature
ordinem perturbantes, dicētes malo, bonus es &c. Quē inquit vultis e duobus? duo.n. externa poſuit pila
tus. Alias quādo ſuſpicaretur ille/Iudeos hominē infamē preelecturos, & qui a capite ad calcē vſꝗ tot⁹
malitiā redolebat? Latro famoſus, homicida pacis oſor. ſed perſuaſi a ſacerdotibus & concitati, qui ipſi prouerbi.
alias vltro currebant ad malum, Barrabam petierunt, ſcilicet hec ſunt ſacerdotum partes, ex eorum ore le Malach.2
gent domini populi requirent. Senſerat pilatus in ſacerdotibus nihil eſſe preſidij, ideo confugiebat ad po
pulum, Et vere futurum erat vt populi ſuffragio liberaretur dominus Ieſus, niſi ſacerdotū inuincibilis ma Matth.12.
D litia concitaret multitudinem Euripo mari mutabiliorem. Id autem cum preter expectationem preſidis
accidiſſet, nam audierant dominum chriſtum gratioſum eſſe apud populum quippe qui ante ſex dies cum
ramis fuerat exceptus, non deſinit ad huc partes eius tueri pro viribus dicens. Quid ergo faciam de
Ieſu/qui dicitur chriſtus? O Rerum vices in diuerſum verſas. Latronem famoſum turbis donat, et
de Ieſu quid faciat inquirit, Nonne iudex erat poteſtatem habebat & dimittendi & crucifigendi? iam do Matth.22
narat Ceſari quod ſuum erat, latronibus latronem, homicidam parricidis, quare non donabat & deo prouerbiū.
quod ſuū erat? ſed quid inquit faciam de Ieſu populum veſanum aſſumens in conſilium ſuum, ipſe ſubere Nume.21.
Leuior. Fac inquiunt quod facturus es. Nec.n. nos tantopere deſideramus latronem vita donare, ꝙ chriſ- Figura.
tum ſerpentem in ligno exaltari. Vnde Dicunt omnes. Crucifigatur. Ait preſes. Quid enim 3.re.3.
mali fecit? At illi magis clamabant dicētes. Crucifigatur. habes igitur impletum quod iux Epheſ.2.
E ta myſterium ſcriptum eſt & prefiguratum in duobus feminis, quarum vna occidit noctu filium ſuum. &
occidere voluit item alienum. Vtraꝗ peccatrix erat, ipſe eſt.n. pax noſtra, qui fecit vtraꝗ vnum. Ego in
quit & mulier hec habitabamus in domo vna, iuxta illud Actu.6. Erant illis cor vnum, & anima vna vi
delicet his qui crediderunt cum ex Iudeis tum & ex Gentibus. Eleganter vero adiunxit, peperi apud eam
in cubiculo. Eccleſia.n. de Gentibus que non habebat legem nec prophetas: peperit in domo ſynagoge. Hierony.
Vnde illud, introducā te in domum matris mee. Et ſi conſideres pilatum manus lauantem, Centurionem Cantico.
confitentem, Magos adorantes & eos qui ante paſſionem domini per philippum dominum videre cu-
piebant (Ioan.12.) non ambigis ꝙ Eccleſia prius peperit, & natum ſuum non occidit, ſed adorauit mor
tuum &

Fondo reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Matth.27 viuum & reſurgentem, & ob eius morte manus lauit.poſt vero peperit Sinagoga,pro qua dominus dixit,
pater ignoſce illis,qui ſanctum & iuſtum occiderunt,& petierunt virum homicidam. Actu,3.ſed acceden
te gladio,ocidetur chriſtus cuius ſit filius.Noctu occiſus eſt,quia noctu dixerunt,reus eſt mortis, Sinago-
Luc.23. ga dicit,crucifigatur.Eccleſia.Quid.n.mali fecit?Synagoga dicit.Reus eſt mortis, Ecleſia/ ego in eo nu-
llam mortis cauſam inuenio . Sinagoga , ſi hunc inquit dimittis,non es amicus Ceſaris,eccleſia : acci-
pite eum vos.Ioan.19. Et ſecũdum legem veſtram iudicate.Eccleſia innoçens ego ſum a ſanguine huius
Synagoga/ſanguis eius inquit ſuper nos . Eccleſia vere filius dei erat iſte, ſinagoga , filium dei ſe fecit.
Sed preualuit vox ſynagogę: & occidit filium hominis,viuus autem non eſt diuiſus,quia nemo habebit
viuum;niſi qui crediderit reſurgẽtem Quãdo collocauit mortuum in ſinu matris(quãdo iudęi rogauerũt
pilatum.vt tollerentur corpora latronum & domini & ſepulchro conderentur.Quando dominus in ſinu F
ps.29. matris collocatus ẽ velut faſciculus myrrhę.Cãti.2.Eccleſia illum tunc non agnouit,Quia quę vtilitas in
ſanguine meo,dum deſcendero in corruptionem? Apoſtoli omnes fugerunt.Mater illum nõ agnouit,quia
in triduo illo homo non erat,ſed clara intuẽs luce.i.indie reſurrectionis agnouit viuẽtẽ in ſęcula, Apo.p.
Cęterum ſynagoga dicens. Mentiris:quia filius tuus mortus eſt,in hoc verum dicit.In quo ergo mentitur
in eo ꝙ negat nec credit reſurrexiſſe,quem ipſa occidit . Afferte inquit gladium , & diuidite infantem.
Eccleſia. Appello,ſed date ei infantem viuum: Et ſynagoga.nec mihi inquit nec tibi detur viuus . Ego
illum non credo deum & hominem,tu non credas mortuum & reſurgentem ſententia iudicis , Date huic
Sabellic⁹. infantem viuum,hęc eſt.n.mater eius,Synagoga.n,mortuum vult:non viuentem. Datus eſt igitur vni-
cus Eccleſię,ipſa.n.compaſſa eſt morienti, cum reuertebatur a cruce tundens pectus ſuũ. Luce,23. Itaqꝫ
poſt ꝙ vtraqꝫ ſatis conſtanter cauſam dixiſſet, Eſſet ꝙ ob id iuditiũ coniectura anceps: ſtabat circunfuſa
multitudo in preſẽtis iudicij euentum ſuſpenſis animis erecta. Mãdãte igitur rege vt infans viuus diuide G
retur, viſum eſt hoc iudicium tum prauũ preceps & temerarium,Eliciuitqꝫ tacitum riſum populo. Sed rei
Hierony. exitus vertit populum in ſtuporem,magnaqꝫ ex eo ſapientię fama Regi conciliata eſt. Magis inquit cla-
mabant.Vnde illud.Expectaui vt faceret iudicium,& ecce clamor. Eſai.5.Hieronimus. Clamor iſte To-
lle tolle crucifige eum eſt,ſed contra hunc clamorem clamat de terra contra eos ſanguis Abel , pro eo ꝙ
conſona impietatis voce/toties clamauerunt,crucifige eum . Et orerum quanta mutatio. Populus qui ſeꝫ
uierat deo dicit,crucifige cum iſtis (& loquitur de ijs qui erant in naui cum Iona) impleatur vt occi-
dam,mare furit, tempeſtas vrget,& propium periculum negligentes,de aliena ſalute ſolliciti ſunt,mittẽ-
tes reuerti ad aridam,ne ſanguinem fũderent,magis volentes perire.ꝙ perdere hominem alias ignotum
& fugitiuum.Sequitur Matth.27.videns autẽ pilatus ꝙ nihil proficeret,ſed magis tumul/
tus fieret , accepta aqua, lauit manus coram populo,dicens,Innocens ego ſum a ſan
guine iuſti huius vos videbitis . Et reſpondit vniuerſus populis dicens-ſanguis ei⁹ H
ſuper nos,& ſuper filios noſtros. perpendens inquit,ꝙ tentatis omnibus:nihilo mitiores fierẽt
lupi illi graues(quippe qui ſe furijs infernalibus deuouerant,non manducaturos paſcha ſuum funeſtum
p,q.4.ecl donec crucifigeretur dominus)quãdiu prędą non potiebantur ? quam mercati fuerant perpetua ſeruitute:
magis aũt excitaretur tumultus pilato ludente operã ſuã prius abſoluit dñm velut innocẽtem ꝙ ad cru-
cẽ adiudicaret preſente ergo populo.acceptis malluuijs lauit manus/dicẽs.Innocẽs ego ſum,&c. vos eſtis
Hierony. mortis huius autores:non ego,& quantũ cõiectura diuinare lꝫ vos videbitis. Ita dixerunt boni iſti , Iudę
Gene.4. confitenti peccatũ ſuum, tu videris. Ita & pilatus,vos videbitis.in veſtrũ enim omniũ caput recidet vl-
tio ſanguinis huius.En.n.ſanguis eius exquiretur. At hec hiero. Iudex qui cogitur contra xp̃m ſententiam
ferre, non damnat oblatum,ſed arguit offerentes,iuſtum eſſe,pronuntians,qui crucifigendus eſt. Vos vi/ I
debitis, veſtra vox ſanguinem fundit . Ego miniſter legum ſum . Lauit ergo manus,vt in lauacro man-
num ſuarum ab impietate iudęorum qui clamauerunt,crucifige eum/nos alienos faceret:quodãmodo cõ
Hiere,4. teſtans & dicens. Ego quidem innocẽtem volui liberare,ſed quoniam ſeditio oritur, & perduellionis mi
Hierony. hi contra Cęſarem crimen impingitur:inocens ego ſum.Vere autem nugabatur,cum in poteſtate habue
rit dimittere eum,aut ſaltem rapere emedio catulorum leonum, ſic fecit tribunus in paulo. Actu.23. La-
ua inquit a malicia cor tuũ. Veruntamen reſpectu iudaicę perfidię pilatus innocens videri potuit . Vnde
illud Ionę.pri.Quęſumus domine ne pereamus in anima viri huius,Et ne des ſuper nos ſanguinem inno
centem. Hieronimus,conteſtantur dominum:vt quodcunqꝫ facturi ſunt, non ſibi reputetur, & quodam
modo dicunt. Nolumus interficere prophetam tuũ.ſed irã tuã & ipſe cõfeſſus eſt & tẽpeſtas loquitur id-
Eſai.pri. circo volũtas tua expletur per noſtras manus. Nonne tibi videtur nautarũ vox/Pilati eſſe confeſſio:qui
lauat man⁹.&c. Lauat manus inſignũ publicũ innocentię xp̃i & exonerationis proprię & reiectionis cul K
pę in iudęos,qui ſanguinẽ iuſtũ.i. vltionẽ eius ſuper ſe accipientes odioſi omnibus,vagantur per orbem
Auguſti. ſemper redeũte in memoriã hominũ peccato eorũ. Nolunt gentes xp̃m perire,& innocentẽ ſanguinẽ pro
teſtantur,iudęi autem a damante indomabiliores , ſanguis inquiũt ſuꝑ nos.Et ideo ſi leuauerunt manus
ſuas ad eum,non exaudientur quia plene ſunt ſanguine tanti iuſti. Prius igitur mercati ſũt ſeruitutem ſibi
Hierony. & liberis ſuis:& nunc vltionem ſceleris ſui traſmittunt in poſteros.Et tamen ſapientia dei quę elicit mel
2.pali.36. de petra,de ſanguine medici occiſi fecit medicamentum ęgrotis,ſi eo velint vti . Auguſtinus vt autẽ pi-
lato ſuaderent,nihil mali eſſe quod petebant,in filios ſuos retorqueri dixerunt,ſi eſſet iniuſtum,quia vt fu
rori ſuo ſatiſfacerent:nec filijs quidem parcere voluerunt, Ad hęc Hieronimus. Multa Iudea ſcelera com
miſit

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

miſiſti:cuntis circa te ſeruiſti nationibus. Ob quod factum? vtiq; propter idololatriam. Cunq; ſeruiſſes
crebro,miſertus tui eſt deus,& miſit iudices & ſaluatores qui te de famulatu multarũ gẽtiũ liberauerũt
Nouiſſime ſub regibus offendiſti deũ,& omnis tua prouintia gẽte Babylonia vaſtãte,deleta eſt. Per.7c.
ãnos tẽpli ſolitudo permãſit,donec Cyro rege permittẽte,laxata ẽ.Quę paſſi eſtis a Medis Egiptis, Ma
cedonibus. Antiocho crudeliſſimo non enumero. Taceo Gne.pompeium. Oabibium, Caurum, Varum
Caſſium, Adextremum ſub Veſpaſiano vrbs Capta templumq; ſubuerſum eſt. Deinde ciuitatis vſq; ad
Adrianum per.5c.annos manſere reliquie,poſt euerſionem templi per annos fere. 1455./ & vrbis et tem-
pli ruinę manent . Ob quod tantum facinus? Certe non colis idola,ſed etiam ſeruis perſis & Roma- plutarch.
nis,& captiuitatis preſſus (O iſrael) iugo , ignoras deos alienos . Quoniam clementiſſimus quondam
deus,qui dixit miſericordiam autem meam non auferam ab eo(p̃s.88.)nunc per tanta ſpatia temporum
A miſerijs tuis non adducitur,vt ſoluat captiuitatem;ob quod inquam facinus auertit a te oculos ſuos? Ig-
noras? Memento vocis parentum tuorum . Sanguis eius ſuper nos & ſuper liberos noſtros. Ad hęc plu-
tarchus. Illud principio vobis perſuadeatis, deum nihil temere agere,licet nos interim tanq; talpę Cęcu-
ciamus,Nec tamen mirum aut abſurdum videri debet,Cum filij ex Tyrannis procedant,ſi ob eorum facı
nora vindictę quoq; partem deſumant , quando quidem quę apud homines beata cenſentur : propter
illos conſequuti ſunt ac poſſident: videlicet honores diuitias famulatum. & profecto ridendus eſſet , qui
iniquum eſſe aſſererte pollicem adurere, Cum coxarũ doleret vertebrum vel ſiquis ob vngularum debili
tatem ſumma boni perũgeret cornna. Nam medici venam incidunt,vt ab ophthalmia leuentur.Sic pre-
ceptor vnum ex pueris corripiens, Cęteros admonet,& imperator decimum quemq; tollit,vt Cęteros ad
B officiũ reducat. Neq;.n.ſi nihil aliud eſſemus q̃; vt dicitur Adonidis horti , aut foliorum ad ſimiles (iux- Homer.
ta homerum) & non aliquid diuinum in nobis eſſet,& inmortale,tantam deus noſtri curam gerere vide-
tur, & rationem habere . Nam ſi prouidentia dei eſt animam immortalem neceſſe eſt ponere, nec alte-
rum repudiare alterum amplecti datur. Alia ad identatio eſt, Cum nulla alia magis acerba & quę au-
xiore afficiat triſticia ſit pœna:q; cum quis cernit:ſuos ob ſua ipſius mala acta pati in commoda & affli-
gi,admodum veritati conſonum eſt,animam impij ac flagitioſi cum poſt obitum conſpicit: non ſtatuas
ſubuertit/ſed liberos amicos propinquos maximis ſubijci tormentis, & ob ſuam ſceleſtam vitam pœnas
luere graues. Etiam ob iouis honores ſi concederentur. Iterum in iuſte agere ſeu peccare Nolle . Hec ille,
de eo,q̃ ſepę filij puniuntur pro parentibus. Vide autem textum Deute. cap.21. in principio , de homine Abulen.
occiſo,cuius occiſor ignoratur. Super quo dicit Abulen. mirabile quiddam iuxta ſenſum litteralem. Si ca
daueri inquit hominis occiſi etiam a multis retro diebus ſuperuenerit occiſor & aſtiterit,ex ipſis vel nudis
C oſſibus ſanguineum ſudorem effluere, quanto magis ſi homo recẽter occiſus ſit,& hoc inquit ſępe viſum
eſt. Itaq; conuenientibus ſenioribus & magna populi frequentia ad cadauer in agro repertum,ſi forte occi
ſor ad eſſet indicijs patenter deprehendebatur. Hoc totum videtur fieri diuina permiſſione in deteſtatio-
nem homicidij & humani ſanguinis effuſionem. Vnde & ipſemet ſanguis effuſus dicitur clamare & iuſti-
tiam petere vt habetur. Geneſi.4. vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra ideo datur de hoc ſingu
lare preceptum videlicet quintũ. Non occides. Exodi. 20. In quo quidem precepto omni prohibetur ho-
micidium tam ſuipſius quam cuius cunq; alterius. Et tãto ſit hoc peccatum deteſtabilius quanto ſanguis
qui effunditur apparet magis in noxius . Quod deo ita diſplicet vt etiam in hac vita vindictam faciat
eodẽ genere mortis iuxta illud. Matthei.26. Omnis qui acceperit gladium,gladio peribit. Item et illud
quod habetur. Matt.23. Hieruſalẽ hieruſalẽ quę occidis prophetas & vt veniat ſuper vos omnis ſanguis
D qui effuſus eſt a ſanguine Abel iuſti . &c. ſic igitur Iudei dixerunt , ſanguis eius ſuper nos, & ſuper li-
beros noſtros,ita & Noe maledictus inquit Chan: ſeruus ſuorum erit fratribus ſuis . Pater irridet puden- p̃s.108.
da Noe , & filius maledicitur . Geneſis . 9 . Sic Iudei domini ſanguinem fundunt , & vindictam tanti Ma[illegible].23.
parricidij tranſmittunt ad filios,& peccatum eorum ſcriptum & exaratum eſt in corde ad amantino Iu-
deorum . Hieremie.17. Si requiras , quo ſtillo exarari potuit adamãtinum cor eorum, ipſi ſunt rogandi,
ęcatem enim habẽt. Dicamus tamen,quod acceperunt ſuper ſe ſanguinem hędi illius qui peccata multo-
rum diluit,de quo habes Leui.16. Sanguis igitur qui gentium peccata diluit, Iudeorum peccatum cordi
corum,inſculpſit (cedit eni adamas hircino ſanguini) vt peccatũ matris eorũ nõ deleatur in eternũ. Plebs
itaq; inſana luna mutabilior, quę pridie cecinerat benedictus qui venis. in ſe ſuoſq; filios vindicem dei irã
(pulchram hęreditatem) exeri precatur : modo pronuntiet per ſe pilatus, ſeu noxius inquit ſeu innocens
fuerit, nihil ita magni refert, modo ſanguis eius effũdatur, & eradatur de terra memoria eius. Hec ille quę
E vocantur apud Oſee filij ſine miſericordia. Caput.1.

Caput. xi. Ad iudicauit fieri petitionem eorum, & traditur do
minus vt crucifigatur. Repetũtur illuſiones factę in domo pi
lati de quibus cap.9, & dicitur de veſte purpurea. Et baiulans
ſibi crucem. Angariatur ſimon Cyreneus qui crucem portet
poſt dominum Ieſum. Filie Hieruſalem nolite flere ſuper
me. &c. Quia ſi in viridi ligno hec faciunt. Ducebantur alij
duo

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

duo nequam veniunt in locum Caluarie:ibi dominus cruci-
figitur inter duos latrones.

ET adiudicauit fieri petitionem ipſorum. Luc. 23. Quomodo ergo dixit,
innocens ego ſum a ſanguine huius: Neq3.n.niſi volens,id adiudicauit , videlicet
ne perderet amicitiam Cęſaris, malum non infrequens apud noſtrates vtriusq3 fo
ri dicit autem lex dei, Exo.23. inſontem & iuſtum non occides,quia aduerſor im-
pium. Abule. Licet probetur per falſos teſtes quod ſit nocens,ſed deponenda eſt F
dignitas, ſi aliter non poteſt iudex innocentem abſoluere. Cęterum abſoluere reū
Abule. quem iudex ſcit nocentem eſſe,ſed ille probat ſe innocentem/licet iudici, Nō.n. eſt
ſimile in vtroq3 caſu,quia odia ſunt reſtringenda & ampliandi fauores, Et ipſe ali
as non effugiet iudiciū dei/quod iuxta apoſtolum eſt ſecundum veritatem . Scio
multos magni nominis huic cōcluſioni obſtare,de quo ipſi viderint, lex.n.dei conſtanter loquitur, inſon
tem & iuſtum non occides. Pilatus autem ſine dignitatis ſuę detrimento iuſtum abſoluere poterat:quē
condemnauit/ quia iuxta Lucam inſtabant iudęi magnis vocibus, poſtulantes vt crucifi-
geretur, & inualeſcebant voces eorum. Alias inquit ille innocens ego ſum a ſanguine iuſti hu-
Rom.7. ius, cuius cauſa quaſi impij iudicata eſt. Sequitur enim. Tunc dimiſit illis Barrabam. Ieſum autē
Flagellatum tradidit eis, vt crucifigeretur. Tunc milites pręſidis ſuſcipientes Ieſum
Iob.26. in pretorio, congregauerunt ad eum vniuerſam cohortem, et exuētes eum. Chlamy G
dem coccineam circundederunt ei, et plectentes coronam. &c. ponentes arundinem
in dextera eius, & genuflexo autem eum illudebant ei dicentes. Aue Rex iudeorum
Matth.27. Et expuentes in eum, acceperunt arundinem; & percutiebant caput eius & poſt q3
illuſerunt ei, exuerunt eum chlamide: & induerunt eum veſtimentis ſuis: & duxerūt
eum vt crucifigeretur. Auguſtinus. Apertiſſime quippe contra Cęſarem venire videretur pilatus, ſi
Regem ſe non habere niſi Cęſarem profitentibus, alium Regem vellēt intelligere dimittendum impunitū
quem propter hoc ei tradiderant occidendum, Dat igitur pilatus veniam coruis vexat cenſura columbas
Auguſti. iuxta quod ſequitur, flagellatum Ieſum tradidit eis, nō vt ipſi eum crucifigerent (abſit.n. vt ſanctum do
mini tigres illi contingerent manibus ſuis) ſed vt crucifigeretur, ideſt vt ſentētia ac poteſtate iudicis cru
puerbiū. cifigeretur a Romanis carnificibus. Sed ideo illis traditum dicit Euangeliſta, vt eos crimine implicatos, a
quo alieni eſſe conabantur oſtenderet. Non.n. faceret hoc pilatus , niſi vt id quod eos cupere cernebat/
impleret. Tunc milites preſidis ſuſcepientes ieſum. &c. Principio igitur quoniam audierunt ex ore pon-
tificum & populi, q ſe Regem faceret iudeorum, exutum veſtibus/chlamidem coccineam induunt , pro H
fuſo limbo quo reges veteres vtebantur purpura autem & coccus non differunt niſi ſecundum inten-
ſum & remiſſum. Chlamys pallium eſt militare, quo ſignificatur & veſtem ipſam & colorem coccinum
& formam quam plurimum facere ad ludibrium & ignominiam, vt pote q vir pius iuxta & illuſtris im
piorum veſtem geſtaret, quaſi ſi ſacerdos ignominię cauſa veſte ſęculari induatur. de quo vide Zacha.3.
de corona ſpinea dictum eſt in ſuperioribus. Et ſceptri loco arundinem ponunt in dextra . Origenes.
calamus autem iſte myſterium fuit ſceptri vani & fragilis ſuper quod incumbebamus omnes, quādo era
mus Regnum maligni & arma eius. Luce.11. pro hoc ergo calamo fragili & vacuo dedit nobis chriſtꝰ ſce
ptrum regni cęleſtis crucem ſuam, quod tenentes in manibus/verum celebremus paſcha in azimis ſynce
Origenes. ritatis. Hoc eſt ſceptrū & iugum domini ſuaue & leue . Matth.11. quod inclinans Rex ſuper ceruices noſ-
tras, a iure nos mortis exemit. Et accipientes inquit arundinem, percutienbat caput eius, vnde illud. Fili-
os exaltaui de Egyptia ſeruitute in qua premebantur luto & verberibus & ex ſeptem Regnis vnū con- I
p. Cor. 5. flans, tradidi illud iudeis per manus Ioſue, ipſi autem, acceptis tot bonis, leuauerunt contra me calcaneū
Eſter,5. ſuum, (Deuter.32. Dicētes, non habemus Regem niſi Ceſarem, Ioan.19. ſuo igitur ſceptro percutitur xpūs
Eſai.ori. dominus, & a ſuis illuditur militibus, qui olim choros ducentes, triumphabant de hoſtibus. Ioſue. 6. Ge-
nu flexo igitur adorabant eum, quaſi couſalutantes nouum Regem/iuxta ritum multarum gentium. Vn-
Ioan.13. de illud Artabani ad Themiſtoclem volētem alloqui Regem Xerxem vobis grecis propoſitum eſt liber
tatem atq3 ęqualitatem maxime admirari Nobis vero cum multę atq3 pulcherrimę ſint leges illa omni-
um honeſtiſſima eſt obſeruare Regem, ſimulacrumq3 dei omnia ſeruantis adorare. Si igitur noſtris legibꝰ
Abrae. parere volueris, regemq3 adorabis, fas erit tibi intueri Regē atq3 alloqui, iſtis igitur quia adorauerūt genu
flexo, (Eſto mecum amice & cādide lector) fas fuit videre, ſalutare (ſcilicet ſic eum ſalutant aſtra matuti
na, ſic ſeraphin replicantes ſanctus ſanctus ſanctus dominus deus ſabbaoth, Eſai.6.) & arundine Caput K
eius Baptiſtę trimendum arundine percutere, vt ſpinarum acumina tot fontes aperirent in capitę. Quot
Iob.36. ipſę numero erant, quarum nos vnicam vidimus: quę per omnia ſimilis ē ſpinis mali medicę vel Cipreę
videlicet colore longitudine, duritie & acumine. Sed & thebanus iſmenias aliquādo pfectus ad hūc eūdē
Regē: et iuſſꝰ Regē adorare anullū anī pedes humi diecit. Ita acclinās ſuſtulit, adorātiſq3 ſpeciem pbuit
Hiſtoria. Hoc nō ē adorare, ſed irridere potiꝰ. Ambro. Deteſtabili itaq3 mētis affectu honoratū tñ exitū pdūt. Nā
& compungentes coronam, & illudentes adorant . & ſi corde non credunt, quem perimunt confitentur,
Ambroſi. illis licet defuit boni operis affectus. deo tamen ſuus non defuit honor, qui ſalutatur vt Rex, coronatur
victor quaſi & deus dominus adoratur. Et poſt q3 illuſerunt ei, exuerunt eum chlamyde , & induerunt
eum veſti

Fondo ... de EL COLEGIO JALISCO

eum veſtimentis ſuis. Ad hec hieronimus. Quãdo flagellatur dñs, conſpuitur & illuditur, non habet pro
pria veſtimẽta, ſed ea que propter noſtra peccata ſumpſerat. Vnde illud. Gene. 27. Non cognouit eũ pa-
ter, quoniam piloſe manus ſimilitudinem maioris fratris expreſſerãt, cũ aut crucifigitur & irriſionis põpa
preterierit, tunc priſtinas veſtes recipit & proprium aſſumet ornatũ, de quo habes Gene. Cap. 41. vnde
illud. Cõſcidiſti ſaccum meũ, & circũdediſti me letictia, quãdo capilli eius renaſci cẽperunt, & priſtinam
recepit fortitudinem, interim autem ducitur ad crucem Iudi. 16. Suſceperunt itaq; Ieſum & edu- ps. 29.
xerunt eum. Et baiulans ſibi crucem, exiuit in eum qui dicitur Caluarie locum he- Ioan. 19.
braice autem Golgota. Lucas. & cum ducerent eum, aprehenderunt ſimonem quen-
A dam cireneſem venientem de villa, Marcus. patrem Alexandri Ruſi. hunc angariaue-
runt. Iuxta Mattheum & Marcum, / & impoſuerunt illi crucem vt portaret poſt Ieſum,
luxta lucam. Iulianus apoſtata Magum quendam in profundiorem ſpecum ſequutus, audita demonum
voce, crucis ſe ſigno muniuit. Quo demonibus porro fugatis, Iulianus admirationis plenus, Credere ſe Iulianus.
teſtatus eſt: aliquid occulte potentie ipſi ſigno ineſſe / cui ita Magus occurrit: vt homines ita demones
horrere id genus ſupplitij, atq; ita ille principis animum impio cultui ſua ſpõte deditum impio mendatio
in artis admiratione retinuit, apoſtata, n. erat a fide. Verum quod veritas habet crux chriſti gloria noſtra
eſt. Gal. 6. impletis itaq; myſterijs, de quibus dicitur, tradetur gentibus, illudetur & flagellabitur & con
ſpuetur, vacca illa rufa integre etatis in qua nulla erat macula, & que iugum nunq; ſubierat traditur ſa- Nume. 19.
cerdotibus & omni populo. &c. de cuius ſanguine aſpergat ſacerdos contra fores tabernaculi ſeptem vici
bus. Que omnia plena ſunt ſacramentis, Ita q; prolata ſententia a iudice Romano in eum / cuius ſolius
iudicium eſt ſecundum veritatem, leones illi quorum rictus hucuſq; deus concluſerat ſuſceperunt (& o
B quanta exultatione) concupitam iam diu predam, vt inmolatum ducerent extra ciuitatem, Mors. n. xpi
cõmune erat bonũ: hoc eſt holocauſtũ pro peccato totius mundi: & ideo iuxta paulũ extra portã paſſus ẽ Hebre. 13.
Et batulãs ſibi crucem, de qua dicitur, dabo clauem Dauid ſuper humerum eius: exiuit noſter Iſaac, impo Eſai. 22.
ſitis lignis duobus (Geneſ. 22.) quos vidua colligebat (3. Re. 17.) in eum qui dicitus Caluarie locum: in mõ
te viſionis in quo rubus ardens: non eſt conbuſtus i. non eſt incineratus per triduum, (Exo. 3.) quia non
dabis ſctũ tuum videre corruptionem, precedentes preceuntes, & clamantes / ſic honorabitur quem Rex vo-
luerit honorare. Eſter. 6. qui filium dei ſe fecit, qui rex vocari ſuſtinuit a turba dicente, benedictus qui venit Matth. 21.
Rex Iſrael. Crux autem vt dicitur, 25. pedum erat longitudinis, cui reſpondebat latitudo & põdus congru Chriſoſt.
um. Suis autem veſtibus indutus ducebatur: quo magis eſſet omnibus conſpicuus & probro. Chryſoſto.
Quia. n. lignum vt profanum putabant & vitabant, & neq; tangere ipſum ſuſtinebant: Crucem domi
no vt condemnato imponunt, implentes tamen figuram myſticam Iſaac, Ille, n. reclinatur ſuper lignum Actu. 13.
C chriſtus autem & moritur, vterq; autem portauit, Sed quia onus illud premens ceruices aſine. i. ſinagoge Figura.
(quod iuxta petrum portare nemo potuit) dominus ablaturus venerat: ab aſina ſublatum / ſuper ſe tulit
deinceps autem & nobis impoſſuit. i. Simoni Cyreneo, iam leuius factum ab humeris chriſti Crucem Crux.
tamen chriſti alij portãt patienter. i. impoſitam ſuſtinent, dicentes, Mala autem quare non ſuſtineamus?
Iob. 2. Alij portãt libẽter, dicẽte paulo libenter gloriabor in infirmitatib⁹ meis. 2. Cor. 12. Alij cũ Andrea
amplectuntur ardẽter. Ceterũ paulus gloriatur etiam in cruce chriſti, Gal. 6. & ſupplet in corpore ſuo ea
que deſunt paſſionum chriſti, quandiu candelabrum eccleſie tunſionibus creſcit. Exo. 25. Crux autẽ erat Collo. 1.
mortis genus grauiſſimum: obdiutinum cruciatum, quia Andreas biduo viuens pendebat in cruce, Erat Chryſoſt.
ignominioſum quia maledictus qui pendet in ligno. Deuter. 21. Et tamen iuxta chryſoſt. quem admodũ Auguſtin⁹
victores ita & chriſtus victorie ſignum humeris tulit. Vide pri. re. Cap. 17. in fine. Quid. n. ſi id alio animo
D fecerunt iudei; Auguſtinus. Ibat ergo ad locum vbi fuerat crucifigendus, portans crucem ſuam Ieſus / imo
noſtram, grãde ſpectaculum, Sed ſi ſpectat impietas, grande ludibrium, ſi pietas grãde myſterium. Si ſpe
ctet impietas: grande ignominie documentum, ſi pietas: grande fidei munimentum. Spectet impietas, ridet
Regem pro virga Regni lignum ſui portare ſuplicij. Si pietas / videt Regem baiulantem lignum ad ſeme
tipſum figendum quod fixurus erat in frontibus Regum, ſicut ſcriptum eſt, ſigna thau in frontibus gemẽ-
tium. Ezech. 9. Ad hec Hieronimus, Exiuit in locum Caluarie &c. Extra vrbem loca ſunt in quibus trun Hier.
cantur capita danatorum, & Caluarie id eſt decollatorũ ſumpſere nomen. Ibi ergo crucifigitur dominus
vt vbi prius erat area damnatorum, ibi erigerentur vexilla martyrij, & maledictum Crucis aboleretur. Gene. 28.
Eſt autem iuxta ſanctum Auguſtinum / Crux celeſtis ſcala, cui innixus videtur dominus. Dicitur autem Auguſti.
ſcala, quoniam per eam aſcendunt Angeli, aſcendunt & homines iuxta illud, pacificans per ſanguinem Cantico.
E Crucis ſue que in celis que q; in terris ſunt. Colo. 1. Et cum ducerent eum (tu autem vel alonge ſequere
eum, vt videas vbi paſtor cubat in meridie: vt & tu cum Ruth cubes ad pedes eius. Ruth. 3. Apprehen-
derunt ſimonem quendam &c. Hunc igitur tam & ſi notum ac diuites militari procacia. Nolentem com
pulerunt, vt tolleret crucem Ieſu, non quidem miſerantes anguſtias anime eius, vel matris eius / que eum
ſequebatur, ſed vt celerius immolarent arietem illum, tanto autem tempore viſum Abrae, Gene. 22. Ce- Acorp.
terum iuxta myſterium non iudeus aliquis angariatur vt crucem portet, ſed homo gentilis, iudeo. n. crux
ſcandalum eſt, ſed hoc fidei gentium erat relictum, & crucem accipere, crucem predicare, crucem adorare,
crucem conſcendere, vnde videtur dominus Ieſus. Luce. 19. Hec vox angariauerunt non eſt latina. nõ gre-
ca / ſed perſica, & per inde valet, quaſi dicas, compulerunt, Apud Perſas Angarion dromema curſus erat
perniciſſimus equitum noſtrates poſtas appellant quaſi poſitos collocatos q; certis locis & ſemper in
procinctu excubantes. Inter ceteros autem errores reprobãdos & dãnãdos Baſilidis & Manichei referẽte
hieronymo / & hic vnus eſt, chriſtũ non fuiſſe crucifixum, ſed ſimonem Cyreneum, Mandum hanc non a
deo eſſe

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

deo eſſe creatũ,ſed ab extremo illo cęlo : ponũt.n.cęlos numero.365 duo inter ſe repugnantia principia,
Hierony Lunam & ſolē duas eſſe naues de pura dei ſubſtãtia fabricatas,q̃bus anime in proprias ſedes vehantur. ex
5.clementis/quinq̃ eſſe genitos principes tenebrarum/& multa id genus deliramenta. Tu autem tripli-
cem crucem intellige,perfectorum qui cum paulo dicunt,chriſto confixus ſum,pœnitentium,puerorũ vox
Gal.2. eſt,caſtigo corpus meum pri. Cor.9.hypocritarum,qui crucem portant cum ſimone,de quibus dicit apoſ-
tolus/inimici crucis chriſti,quorum deus venter eſt. Phil.3. ſunt autē & alij volentes quidem crucem por
tare:ſed perficere non potentes:quorum vox eſt,trahe nos poſt te, & curremus.Canti primo. Et ſicut di-
Rom.7. cit Plutarch. Si quis nihil aliud mali improbis in hac vita accidere affirmaret,q̃ q ſcelerũ conſciētia / ſla
Plutar. gitiorum q̃ recordatione aſſidue torquentur / readmodum moleſta , ac nihil boni ſeu ſtudio digni ex tot
tantis q̃ certaminis referente,cognoſcet profecto acerbiſſime ratione propria illorum affligi animam, & F
Iob.21. ſi interim videātur ducere in bonis dies ſuos,dũ voluptoſe viuere argento ſuo idul . ere curãt ,p inde nece
Luce.9 ſſitati naturaliũ reſiſtere affectionũ valde eſt difficile,crucem videlicet cordie portare poſt Ieſum,ſed reg
num dei,a violentis occupatur, Match.Capi.11.Sequebatur autem illum turba multa populi:
Luce .23. & mulieres quę plangebant et lamentabantur eum.Conuerſus autem ad illas ieſus,
dixit filię hierusalem nolite flere ſuper me:ſed ſuper vos ipſas flete , & ſuper filios
veſtros. Quoniam ecce venient dies:inquibus dicent.Beate ſteriles et vētres qui nō
genuerunt.Et vbera quę non lactauerunt.Tunc incipient dicere montibus:cadite ſu
per nos: & collibus:operite nos. Quia ſi in humido ligno hoc faciunt in arido quid
fiet? Non videtur alienum a fidei pietate,ſi dicamus,q̃ inter feminas iſtas/quę dñm pijs lacrymis proſeq̃
bantur, affuerit & mater eius immaculata,quę certe iuxta crucem ſtetiſſe fertur. Ioan.19.Et fortaſſis vt
eam videret,& operiretur non potentem conſequi vnicum,qui non lente non ſenſim/ ſed feſtinato duce G
batur,ſubſtitit parumper greſſum,conuerſus ad feminas,quę lamentabantur,ſacerdotibus interim iubi-
lantibus,q̃ res pro voto ſuccederet,iuxta illud,Mundus gaudebit,vos autem cõtriſtabimini.Filię inquit
hieruſalem nolite flere ſuper me,Nec tamen reprehendit dominus lachrimas,ab affectu pio reuera profec-
Ioann.16. tas,quando quidem lachrymatus eſt & ille/ conſpecto amici ſepulchro.Quod autem dicitur de ſtephano
Ioann.22. fecerũt magnum planctum ſuper eum, planctus hic iuxta hyeronimum/non inplangentium exanimatio
Actu.8. ne vt multi putant,ſed in pompa funeris & exequiarum frequentia intelligendus eſt.Sic plãctus ſolemnis
Hierony. Iacob ab Egyptijs exhibitus:non longas Egyptijs imperat lachrymas,ſed funeris mōſtrat ornatũ.Con
Gene. 90 peſcuit tamen illarum in tempeſtiua atq̃ indecora lamenta,quaſi lamentarentur ſicut cęteri qui ſpem nō
ps. 29. habent. Scriptum eſt.n.ad veſperum flectus,ad matutinum leticia. ps.29. Ambroſius ſuper beati.Sermo.
Ambro. 14. Ablaturus dominus omnes lachrymas ſuę beneficio crucis in paſſione propria/futurę inſtar beatitudi
nis iubebat vt nemo fleret:niſi qui chriſti beneficia non teneret, In hoc tamen dignę ſunt laude feminę iſ-
Heb. 3. tę:q̃ non Adonidem aliquem lamentabantur,ſed eum qui eſt vita viuentium & reſurrectio mortuorum H
qui lachrimas earum remunerare poteſt leticia ſempiterna. Cęterum in morte Tiberij.C.quo principan
te mortuus dominus,ita lętatus eſt populus,vt ad primum nuntium diſcurrentes,pars Tiberium in tibe-
rim clamitarent,pars terram matrem deos q̃ manes orarent,ne mortuo ſedem vllam niſi inter impios da
Tiberius. rent. Legimus de germanico, quod cum ad primam famam valetudinis eius attonita & meſta ciuitas ſe-
Tranqui quentes nuntios operiretur,& repetente iam veſperi incertis autoribus conualuiſſe tandem percrebuiſ-
ſet,paſſim cum luminibus & victimis in capitolium concurſum ſit, ac pene reuulſe templi fores,ne quid
geſtientes vota reddere morarētur.Experge factus e ſomno Tiberius eſt gratulantium vocibus atq̃ vn-
diq̃ concinentium ſalua Roma,ſalua patria,ſaluus Germanicus , is erat pater caligulæ.Deniq̃ Lacede-
moniorum Rege defuncto.Ex omni ſparta conuenit multitudo virorum & neceſſariorum ſimul & mu
Herodo. lierum promiſcua multitudo,lamentum q̃ omnes aſſumunt,vltimũ Regum quem q̃ dicentes ſemper fuiſ
ſe optimum,id quod iure ſoli domino congruit,tamen nolite flere ſuper me . Scytharum Rege mortuo, I
Sabellic9. Cum eo pellicum vna omnium chariſſima/miniſter vnus:coquus agaſo,piſtor pincerna/equus & aurea
phiala ſepeliuntur.ſed apud inferos horum nullus eſt vſus,ſed vnum tantum eſt neceſſarium.Quod illud
ipſi norunt . Dicebat autem Solon,Mors mea non careat lachrimis,linquamus amicis merorem,vt ce-
lebrent funera cum gemitu. Vos autem filię hieruſalem funus meum nolite lachrimys proſequi magis au
Solon. tem ſuper vos ipſas flete!Quia venient dies in quibus dicent.&c.de his diebus dictum eſt Luc.19.Ibi ve
nient dies in te. Illorum igitur mors flenda eſt,qui pro ſuis ſceleribus duplici conterentur contritione, hic
Hiere.17. gladio/igne,fame peſte,& in futuro/verme qui non dormit iuxta Iob.Cap.30.Non ſaciatur iuxta Salo-
monem,prouerb.30./Non moritur iuxta Eſai. Cap .66.In illis ergo diebus quando vallo duplici circun
dabitur hieruſalem,tanta anguſtia premētur iudeę feminę,vt fame compulſę vorent filios ſuos,vt meri-
to dicatur,Beatę ſteriles,quia etiam grauius cruciantur materna viſcera in malis filiorum q̃ in proprijs. K
Tanta igitur erit formido malorum ingruentium ſuper populum hieruſalem,qui nunc in morte mea gau-
det: vt dicturi ſint montibus(quaſi amentes.n.alloquētur res inſenſibiles cadite ſuper nos,id deſiderantes
pro malorum magnitudine,quod ipſa abhorret natura:mortem videlicet,Verba hęc ex Oſę.ca.10.deſum
Hierony. pta ſunt.Vnde dicit ibi propheta.Lapa & tribulus aſcendet ſuper aras eorum,quod eſt vltimę ſolitudi-
nis ſignum,vt nec extrema ędificiorum veſtigia relinquantur. Cum ergo feminę paruulos aſſabunt, &
venter qui produxerat flebiliter iterato recipiet genitum, & rixabitur vir cum vxore ſuper illuuie ſecun
dinarum(deuter.28.tunc dicetur,Beatę ſteriles.Quia ſi in humido ligno/hygro/quod producit.12.fructus
Apoc.22. hęc faciunt,in arundinibus aridis,vacuis cancerofis quid fiet?ſabellicus.Mōſtrum horrēdũ ingens fertur
Sabellic9 Alpinę feminę tãtę feritatis fuiſſe phibēt,vt cōtra Romanũ exercitũ/pugnāturę ſaxis,filios humi afflictos

cornicatis

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

rofmenti loco in hoſtium ora contorſiſſe dicantur, Ita in hoſtes cruente in filios inhumanę protuenda li-
bertate itaqꝫ ſimucro domini penetrauit carnem de ſpiritu ſancto cõceptam, quia ſimilitudinem pre ſe fe Rom. 9.
rebat carnis peccatricis, quid fiet in aridis lignis; de quibus dicitur, carnes ſunt. Genes. 6. vnde iuxta Tho Thomas.
mam vocatur dominus. Eſai. 53. nouiſſimus virorum, propter doloris acerbitatem, impoſiti criminis mag
nitudinem & mortis ignominiam. Quando igitur dominus dicit, hec faciunt, nec explicat vnum ali-
quod, noſtre conſiderationi relinquit, vt tanq̃ animalia munda quę ruminant ſingula conſideremus quę
facta ſunt/& quę ipſe perpeſſus eſt in precedenti nocte & conſequenter in preſenti die/quo paſcha noſtrũ Leui. 11.
immolatur. alapas videlicet Collaphos, ſputa, Flagella, Coronam purpuram, veſtem albam, ſceptrũ: cõ
A camelias, falſa teſtimonia, comam Nazaream conuulſam ac venerabilem illam primam lanuginem, &
quomodo toties ductus eſt & reductus a iudice ad iudicem, & tandem impoſita cruce (quod de duobus
qui cum eo ducebantur non legimus) ad locum infamem ſub voce preconis ducitur crucifigendus, vociſe-
rantibus ſacerdotibus & populo quondam primogenito ſuo, moriatur, crucifigatur, & videbimus, quid
illi profuerint ſua ſomnia. Quid igitur fiet in aridis? Excidentur & in ignem mittẽtur, & ardebũt. Ioan. Gent. 37.
15. verum clemens deus interim ſuſpendit ignis actionem, ne comburat rubos iſtos. Exo. 3. Iam tamen ig-
nis eſt ſuper rubum, & ſecuris ad redices. Lucas. 3. Ducebantur autem et alij duo malefici cũ eo
vt interficerentur. Ioannes, et venerunt in locum qui dicitur Golgota quod eſt calua Golgota.
rię locus, & ibi crucifixerunt eum & latrones vnum a dextris et alterum a ſiniſtris vox ſyra.
medium autem Ieſum, Marcus. & impleta eſt ſcriptura quę dicit, et cum iniquis depu Luc. 23.
tatus eſt. peſſimam opinionem igitur de domino ſerere volens diabolus, eum latrones faciebat cruci- Greg. N.
figi cum eo, quorum tamen vnum ſibi ablatum poſtea fleuit. Medium autem Ieſum. Gregorius Niſe. Sed
& figura crucis a medio cõtactu in quattuor extrema partita, ſignificat prouidentiam eius qui in ea pepẽ
B dit vbiq̃ difuſam. Duo igitur ducebantur cum eo, quorum vnus inſertus eſt per fidem in ligno viridi &
humido, & particeps factus eſt pinguedinis oliuę, cum audit, hodie mecũ eris procuratum eſt autem hoc
a iudeis, qui nullum non mouerunt lapidem, quo mortem domini infamem redderet, ſed conſilia ſua non Rom. 11.
potuerunt ſtabilire, ps. 20. crucifigitur igitur in medio latronum, tanq̃ caput eorum. Verũ ſicut dicit chry Luc. 23.
ſoſtomus, non minoris glorie fuit chriſto: latronem vita ęterna donare q̃ q̃ eo moriente, petre ſciſę Chriſoſt.
ſunt. Et impleta eſt prophetia dicens, cum iniquis deputatus eſt vt multorũ iniquorum vita ſeruaretur.
Deputatur dominus cum lignis aridis. vt nos annumeremur inter ligna paradiſi: & inter ſtellas quę oſtẽ
ſę ſunt patri noſtro Abrahę. Pulchre autem aſcenſurus crucem, regalia veſtimenta depoſuit, vt ſcias quaſi Gene. 15.
hominem paſſum eſſe, non quaſi regem, & ſi verũ q̃ dominus, quaſi hominem tamen nõ quaſi deum cru Ambro.
ci eſſe ſuffixum ibi inquit crucifixerũt eum, iuxta illud dixi, aſcendam in palmam; & apprehendam fru- Gregorii
C ctus eius. Gregorius dixit vere et aſcẽdit, quia ſicut ant e ſęcula pro morte noſtra mori diſpoſuit, ſic in fi Canti. 8
ne mundi propitius & verax ad impleuit. Et in cruce ſuſpenſus fructum vitę inuenit: apprehendit & vo-
bis tribuit, qui tamen pro nobis ipſis non fructus in ipſa cruce ſed acetũ cum felle guſtauit. Nunc igitur
quoniam tropheum iam vidimus (ante quorum occulos chriſtus fuit depictus, proſcriptus & crucifixus Chriſoſt.
Gal. 3. quo ſermone indicat paulus iuxta Chryſoſtomum, q̃ oculis fidei quidam acutius perſpiciunt, q̃ hi
qui preſentes affuerũt, eaquę q̃ gerebãtur/conſpexerunt, quorum complures fructum nullum retulerunt)
currum ſuum triumphator aſcẽdat, non arborum truncis aut quadri iugis plauſtris manuubias de mortali
hoſte quęſitas, ſed patibulo triumphali captiua de ſęculo ſpolia ſuſpendat. Non hinc reuinctis poſt tergũ
brachijs gentes, nec exciſarum vrbium imagines oppidorum q̃ captorum ſimulacra cernimus, aut ſubmiſ Ambro.
ſa captorũ Regum colla miramur, qualis humanorum ſolet eſſe ſpecies triumphorum, ſed ouantes popu-
los nationum, qui ante pugnam / domino victoriam cecinerant, quęſitos non ad ſuplicium ſed ad liber-
D tatem & premium. Nudus aſcendit, qui rectores tenebrarum harum vincere parat, qui nihil hic propium
poſſident, dicant licet, hęc omnia tibi dabo. Talis aſcendit: quales nos autore deo natura formauit. Talis
in paradiſo primus hõ habitabat, talis ad paradiſum homo ſecundus intrauit. Sunt aũt qui dicant, dum Matth. 8.
in altum carnifices crucem erigerẽt, hanc rurſus terrę eliſam, vel caſu vel data opera, ne ſe ſanguine vndi-
q̃ fluente fędarent: ſicq̃ ſuper dolorem vulnerũ chriſti addidiſſe, Id quod patrem adeo offenderat, vt iam Herbonis
deſtinaret humanum genus funditus delere: niſi filius pendens intuliſſet quod ſequitur. Ps. 68.

Caput. xij. Pater dimitte illis. De titulo crucis, quod ſcripſi ſcriptum eſt
to ſortem mittunt ſuper veſtimentum chriſti: ex alijs facientes quatuor
partes vah qui deſtruis templum dei. Idipſũ & latrones dicebant illu-
E debant ei & milites, acetum offerentes.

IEſus autem dicebat: pater dimitte. Illis, non. n. ſciunt quid faciunt. Nec ſub
iecit, ſi vis, ſicut ibi: transfer calicem pater, ſi vis. Milites quidem omnino neſcientes, precep
tum iudicis exequentes, iudei neſcientes quidem non tamen penitus dominum irriſerunt,
& ad mortem tradiderũt: ſed inuidia maleuolentię & odio ebrij & excęcati, cum ex ſignis 15. q. 5. c.
& tempore & ſcripturis noſſe illum potuiſſent verum eſſe meſſiam, De hoc diximus. Ibi Ec
ce hęres Matth. 21. de hoc tanto ſacramento paulus Hebreorum. 5. Qui in diebus carnis ſuę
preces ſupplicationes q̃ ad eum qui poſſet illum ſaluum facere a morte cum clamore valido & lachri-
mis offerens, exauditus eſt pro ſua reuerentia. Non eſt autem exauditus in eo q̃ pater poterat liberare
illum

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

illum a morte, quia vere mortuus eſt. Exauditur autem in eo ꝙ pro tranſgreſſoribꝰ orauit, quorum mul
ti qui conuenerant quaſi ad ſpectaculum & mortem vnius illuſoris, reuertebãtur percutiẽtes pectora ſua
de quo in conſequentibus vnde illud. Hec paſſus ſum abſq; iniquitate manus meę, Cum haberem mun-
Grego. das ad deum preces. Gregorius. Abſq; iniquitate manus ſuæ inter iniquos ſuſpenditur, qui pecatum non
Iob.16. fecit, & tamen dolorem crucis pro noſtra redemptione tollerauit: qui ſolus prę omnibus mũdas ad deum
preces habuit, quia & in ipſo dolore paſſionis pro perſequutoribus orauit vocem ſęculis pręteritis in cog
Cap.3. nitam, dicens, pater ignoſce illis, quia neſciunt quid faciunt. Vnde et illud ex actis, ſcio fratres ꝙ per igno
rantiam feciſtis. Quid eni dici quid cogitari in prece mundius poteſt: ꝗ cum & illis miſericordia interceſſio
nis tribuitur, a quibus tolleratur dolor: vnde factum eſt, vt chriſti ſanguinem quem perſequutores ſęuien
tes fuderant, poſmodum credentes biberent. Eum ꝙ eſſe dei filium predicarent, cui inſultauerant dicen-
Auguſti. tes: ſi filius dei eſt deſcendat de Cruce. Auguſtinus. Sed ſi neſciunt quid faciunt, quid eſt quod ignoſcitur? F
Maxime cum dicat Abimelech Rex, Domine nũquid gentem ignorantem perdes? Geneſ. 20. ſed non o-
mis ignorans immunis a culpa eſt & a pœna, qui a quo diſceret non inuenit. Iſtis autem hoc ignoſci petit,
qui habentes a quo diſcerent operam non dederunt. Tu autẽ obſerua quot dicteria ſcomata & contume-
lias audit dominus poſt illa verba pater ignoſce, vt videatur dominus pro illis patrem orare ante ꝗ pec-
carent. Quod eſt mirabile. Accipiant ergo veniam: ſi conuertantur dicentes. Quid faciemus fratres? Non
eſt igitur deſperandum de malis ſed pro ipſis orandum vt boni fiant, quia numerus ſanctorum ſemper de
numero impiorum auctus ẽ. Sed eſt peccatum ad mortem inquit Ioannes, non pro illo dico vt roget quis
Ambro. pri. Ioan. 5. Ambro. In maximis peccatis tales ſunt preccatores adhibẽdi, qui exaudiri mereantur, puta hie
remias Moſes, Stephanus, populo autem ſatis eſt, ſi pro leuioribus delictis deum deprecetur de penitentia
lib. 5 cap. 9. Clitoneus & Nicolaus pecatum ad mortem exponunt in mortali decedere, & ſic peccatum in
ſpiritum ſanctum & peccatum ad mortem idem ſunt. Bene igitur ſummus ſacerdos pro peccato omnium G
maximo patrem orat cum lachrymis, vt exaudiatur. Neſciunt inquit quid faciunt. Hilarius. Sanctus enim
Hilarius. quiſq; cum cęditur non humilitatis ſuę qui cęſus eſt, ſed inſolentię eius qui cędit miſeretur vt a vęſano fi
2.Re.18. lio Abſalon pater Dauid ab amente ęgroto medicus contumeliam paſſus, dolorem non ex eo ꝙ percuſſꝰ
fuerit ſentit, ſed ob id ꝙ ille quem ſanum eſſe cuperet iniuriam ſibi inſanus intulerit: ſic ſcriptum eſt, defe
Ps.118 ctio tenuit me, pro pecatoribus. &c. Et illud. Phil. pri. facio ſemper orationem pro vobis, eo ꝙ vos habe
am in corde meo & in vinculis meis. Chriſo. Mirandum eſt, ſi & in viculis geſſit pullos ſuos in corde. Ne
tum quidem inquit cum cauſa dicta: Carcerem etiã ingreſſus, exciderat is mea memoria, a deo violenta
Chriſoſto & vt ita loquar Tyranica res eſt amor ſpiritualis, vt nulli cedat occaſioni, ſed continẽter hęreat amãtis
animo. Quem admodum. n. in fornace babilonica cum tam ingens flama ferretur in altum, tamen beatis
Dani.3. illis pueris ros erat, ſic amicitia deo placentis animum occupans, omne abigit incendium, & in rorem ver
Ps.40. tit. Sed quid miramur paulum curam filiorum in vinculis gerere, quando bonus paſtor in cruce ſuffixus
Leui.19. tantã curam geſſerit luporum illorum, qui ſanguinem ſuum ſitiebant dicentes. Quãdo morietur & pe H
ribit nomen eius? vt non in vinculis non in cruce tantũ eſſet cordi ſuo, ſed & in manibus ſuis deſcripſerit
eos. Eſai. 49. Impleuit igitur dominus quod in lege preceperat, Non eris memor iniurię ciuium tuorũ
Num.36. Abulẽſ. Quoniam ergo permittit lex propinquo occiſi occidere homicidam. Etiam ſi ſine culpa occidit
Abule. eum niſi interim vnam ciuitatum refugij ingrediatur? Dicendum ꝙ lex permittebat vindictam, tamẽ qui
eam expetebat, peccabat mortaliter. Nam de remittẽdo iniuriam ligat in foro animę. Lex autem de vin
dicta exequenda pertinet ad forum iudiciale. Forum autem hoc parum curat de ſpiritualibus, imo nõ pa
rum nocet, dicens, vim vi repellere licet. Ceterum aliud eſt agere deſiderio iuſticię, aliud appetito vindicte
Sed & in hoc lex infirmabatur, ꝙ homicidã iubebat ingredi vnã ciuitatum refugij ibiq; demorari ad mor
tem vſq; ſummi ſacerdotis, qui mori poterat altero die a perpetrato homicidio, poterat & ſuperuiuere an-
nis 50. Verum quod veritas habet, ſummus ſacerdos iſte eſt, qui pro peccatoribꝰ preces cum lachrimis fu-
Ioan.15. dit teſtes amoris quo nos in finem vſq; perſequũtur. Dicit autem hieronimus contra negantem eſſe pecca-
Hieroni. tum ignorantie ad hũc modum. Riſit in corde ſara, & tacita cogitatio nõ latet ſciẽtiã dei. Arguũtur in ri I
Gene.18. ſu, & ipſa cogitatio quaſi pars infidelitatis reprehẽditur, Loth neſcit in concubitu filiarum quid fecerit &
Gene.19. inebriatus ab eis non habet crimen conſcientię, & tamẽ error in vicio eſt. Argue factũ Iacob, quare Ra
Gene.29. chel formoſam dilexerit? & in lię primo concubitu fuerit cõtriſtatus, & acquieſce tandẽ humanę fragili
Ale. Ales tati, quę etiã pulchra corpa diligit, & deformia deteſtatur. Sicut autem dicit Alex. ales. 4. p. q. 91. triplex
2.Cor. p. fuit a chriſto procedens oro. Prima pcedẽs a volũtate rationis, ſecunda a voluntate pietatis tertia a volũ
Math.26. tate carnis. Prima ſemp eſt exaudita, ſecũda & tertia non ſemp fuerunt exaudite, quia quãtũ ad illas vo-
Ione.p. lũtates chriſtus deo ſe non in omni volito conformabat, patet de voluntate pietatis, qua orauit pro ſuis K
crucifixoribus, qui omnes non ſunt ſalui facti. Orauit & pro ſuis vt ſeruarẽtur a malo (Ioan, 17.) & tamẽ
paulus dicit, ſuper virtutem grauati ſumus, ita vt tęderet nos vitę. De voluntate prima patet, quia ora
uit pro calice transferendo, quod tamen non factum eſt, Illę. n. petitiones plus erãt ordinate ad noſtrã do
Actu.7. ctrinã ꝗ ad ſuam exauditionem, Illud mirabile, ꝙ Ionas fugit: ne predicans Niniuitis, forte conuertãtur,
Gregoriꝰ & dominus pro eis erat in cruce, de quibus tam benemeritus fuerat, & a quibus ad crucem poſtulabatur. Io
nas autẽ nihil mali paſſus fuerat a populo illo. Sed Ionas non tantum dolet ſalutem gentium ꝗ iudeorũ
perditionẽ. Ad hec Gregorius ſuper illud. Ne ſtatuas illis hoc peccatũ. Que ẽ iſta virtꝰ ſic zelo feruere cõ
tra aduerſarios q̄s vocat dura ceruice & ſpũi ſctõ rebelles, et ſic eos diligere, vt in morte etiã pro eis oraret
Math.23. Imitatur magiſtrũ, qui inter pdicãdũ ſepulchra ſacerdotes dealbata vocabat, & id genus multa inconſiacie
Num.21. bat ſcõmata et nunc ſerpẽs ſublatus in cruce, non venenũ diffundit: ſed oleum, dicens, pater dimitte illis.

Sequitur

El Colegio de Jalisco

ſequitur ex quattuor Euãgeliſtis textus. Scripſit autem & titulum pilatus cauſę accuſationis
eius vel criminis, & poſuit ſuper caput eius Erat autem ſuperſcriptio ſcripta ſuper
illum litteris Grecis latinis & hebraicis: hic eſt Ieſus Nazarenus Rex Iudeorum.
Hunc ergo titulum multi legerunt Iudeorum, quia prope Ciuitatem erat locus, vbi
crucifixus eſt Ieſus. Dicebant ergo pilato pontifices iudeorum. Noli ſcribere. Rex
Iudeorum, ſed ꝙ ipſe dixit: Rex ſũ Iudeorũ. Reſpõdit pilatus, Quod ſcripſi: ſcripſi.
Hieronimus. Non poſſum digne admirari pro rei magnitudine, ꝙ redemptis precio falſis teſtibus, & ad Hieronî.
A ſeditionem populo clamorem ꝙ concitato, nullam aliam inueneri unt cauſam mortis chriſti: niſi ꝙ Rex Origenes
Iudeorum eſſet, Licet illi forſitan illudentes ridentes ꝙ hoc fecerint. Origenes pro corona hic titulus poſi-
tus eſt ſuper caput Ieſu. Et cũ nulla iueniatur cauſa alia mortis eius (nec. n. erat) hęc habeatur ſola. Rex
fuit Iudęorũ. Et principes quidem ſacerdotum iuxta literã legis portabat ĩ capite ſuo ſanctũ domini ſcrip- Exo. 28.
tum in metallo, verius autem principes ſacerdotum & rex Ieſus in cruce quidem habet ſcriptum, hic eſt
Ieſus Nazarenus Rex Iudęorum, literis tamen grecis hebraicis & latinis, vt in nomine Ieſu omne ge-
nu flectatur, &c. Philip. 2. hoc igitur titulo illud oſtenditur ſapientiam Grecorum, potentiam Romano-
rum/Religionem Iudeorum chriſto ſubiectã eſſe. Tu tamen aliam perpende dęmonis ſagacitatem inuſtã
chriſto. Triplici, n. litterarum figura promulgabat accuſationem eius, ne videlicet quemꝙ traſeuntem
lateret/ob hoc ſuſpẽſum fuiſſe, ꝙ ſe Regem fecerit. Legimus de Cyro ſepulto/ꝙ hoc habuerit ephitaphi Cyrus.
um. Quisquis es mortalium & vnde cunꝙ aduenis, aduenturum. n. te ſcio, Cyrus ſum; qui perſis imperi
um queſiui. Hoc igitur humi paululum quo meum corpus obtegitur, mihi ne inuideas. Ea rex Alexandri
animum qui Epitaphium hoc legit vehementer affecit, cum incertum ac permutabilem rerum contempla
B retur exitum. Dicebant ergo pilato iudęi. Huic. n. tantulo glorię quo neſcio quid honoris videbatur pri
ma fronte pre ſe ferre titulus iſte, hic eſt Ieſus. N. R. I. Iudę omnium bonorum oſores inuiderunt, vnde di- Titulus.
cebant Pilato, quem in ceteris ſibi per omnia obſequentem experti fuerant. Noli ſcribere / Rex iudeorũ.
Nã reuera ipſa inſcriptione teſtatam faciebat Iudęorum peruerſitatem, & traducebat per ora omnium
Gentium quaqua verſum declarabat & titulus pendentis innocentiam, Cui iuxta iudeorum perfidiã ta-
lis titulus non competebat. Competebat autem iuxta veritatem dicentibus tribus beatis viris, Natus eſt Math. 2.
Rex iudęorum. Itaꝙ cautum eſt a pilato, ne quis vel indigena vel peregrinus titulum ignoraret, ſed ſciret
quis erat, qui pendebat, & ob quam cauſam, Quis quia quẽ cum ramis exceperant nudius ſextus. Quam Math. 27.
ob cauſam, Quia rex erat iudęorum. Itaꝙ cum omnia eſſent ignominię plena, titulum hunc honore ple-
num arbitrantes, ſicuti erat reuera, Pilatum conueniunt demutando eo dicentes. Noli ita ſcribere, ꝙ iſ-
ce ſit Rex noſter, ſed ꝙ ſibi ieſus nomen Regium vſurpauit, Ibi pilatus, hucuſꝙ volens nolens veſtro ſũ
obſequutus deſiderio, Amodo abite fęlices, Celebrate mundi paſcha veſtrum cum veſtro Barraba, Ego
C quod ſemel ſcripſi, ratum eſto. Auguſtinus. O ineffabilem vim diuinę operationis etiam in cordibus ignorã Auguſtin.
tium. Nonne occulta vox quędam Pilato intus quoddam (ſi dici poteſt) Clamoſo ſilencio perſonabat,
quod tanto ante in pſalmorum litteris prophetatum eſt? Ne corrumpas tituli in ſcriptionem? Ita habet
titulus pſalmi. 56. 57. 58. Vel Pilatus iuxta litteram huius titulum impoſuit, vt gloriaretur apud Tiberium
quod hominem crucifixiſſet, qui ſe regem fecerat, & velut rex exceptus fuerat ante ſex dies. Et tamen iux Abbas.
ta vnum doctorem exilio propter hoc damnatus, gladio ſibi mortem intulit, I nedię impatiens. Dixit &
Dauid, fixum eſt quod loquutus ſum, nec ſeruauit illud ſapientis eſt mutare conſilium. Itaꝙ dicens fixum
eſt, inique & prope impie confirmauit quod male ſtatuerat. (2. Re. 16). Contra fędus initum cum Iona-
tha amico ſuo, vnice delecto. p. Re. 20. Sed Dauid Rex erat, cui omnia licent, ſaltem de facto. Itaꝙ Titu-
D lus iſte breuis quidem erat, ſed immortali gloria plenus: & tanto triumphatore condignus, ſiquidem cõti
nec & nomẽ triumphantis & patriam, & dignitatem & cauſam victorię. De hoc diximus Matth. 2. Ibi, Theophil.
Vbi eſt qui natus ẽ poteſt dici iuxta Theophilactum, quod titulus ſcriptus eſt, Continẽs cauſam quare cru
cifixus eſſet, videlicet velut rebellis et ſediſus, vnde omnes qui preter ęrederẽtur, non miſererẽtur eius ſed
magis infremerent in eum/ quaſi Tyrannũ. ſed hęc expoſitio non ſtat cum verbis dicẽtium, Noli ſcribere
Rex iudeorum. Milites ergo cum crucifixiſſent eum: acceperunt veſtimenta eius, & fe
cerunt quattuor partes: vnicuiꝙ militi partem. Et tunicam. Erat autem tunica in con-
ſutilis, de ſuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad inuicem. Non ſcindamus eã
ſed ſortiamur de ea. Cuius ſit vt impleretur ſcriptura dicens: partiti ſunt veſtimenta
mea, & ſuper veſtem meam videlicet tunicam inconſutilem miſerunt ſortem, ps. 21. Et mili Theophy.
tes quidem hec fecerunt. Ioann. 19. Et cęteri euangeliſtę in ſententia, de tunica tamen interiori ſo
E lus Ioannes meminit. Theophyl. Quod autem ſortem mittunt ſuper veſtes, ad illuſionem eius faciunt,
Quaſi Regia veſtes diuiderent, ꝙ vis non in gentis pretij eſſent, paupertatis. n. ſemper amator fuit. Erant
igitur carnifices quattuor qui dominum crucifixerunt, tunice autem chriſti tres erãt nunc ſupponimus. Ex
duobus igitur ſuperioribus carnifices quattuor fecerunt partes, atꝙ ita vni cuiꝙ illorum ceſſit pars ſua,
Ad hanc autem diuiſionem ſortibus non ſunt vſi. ſupererat tunica interior, que ita contexta erat a ſum-
mo ad imũ vſꝙ (acu videlicet more pileorum) vt diſſuta, nulli eſſet futura vſui adaſum. is. erat ſuper hãc
igitur ſortem mittunt milites, cui cedat ferrent quattuor partes. Intellige quattuor partes computatã tu
nica in vna illarũ, itaꝙ ſubdẽdo, & tunicã, nõ ſit adiũctio ad quattuor partes, ſed ſpecificatio tunicę, quę
fuit nõ pciſſa vt vteretur ſortib⁹ p omnib⁹ q̃tuor ptib⁹, quã ptẽ qs tolleret, vt cęteri Euãgeliſtę narrãt.
Ioãnes. n. explicauit occaſionẽ ſortiẽdi ratione tunicę nõ ſcindẽdę. Hec Cale. nos aliter dixim⁹. Quidã do
ctor nõ omnino improbãd⁹ dicit, ꝙ erãt duę tñ tũice adaſũ iteri⁹ et altera exterior hoc ṽ tũnec neſit vide

eo hec autẽ

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

hęc autem facientes carnifices, imprudentes implent prophetiam Dauid. ps. 21. Nulla igitur indumento-
rum pars ceſſit matri boni paſtoris, quę de vellere carnis ſue agnū induerat: qui vellere ſuo hodie nudatur
vt indueretur eccła. quę diſperſa eſt per. 4. Orbis partes. Nudus igitur pependit, vt nos veſtiret, ſicut ſcri
Ezech. 16. ptum eſt, eras nuda & confuſione plena: quando incidiſti in latrones. Luc. 10. & confugiſti ad vmbram.
Geneſ. 3. perizomatibus neſcio quibus foliorum volens contegere verenda tua. Deniq; vt exhiberet ſibi
ſpōſam ſine omni ruga eph. 5. ipſe vſq; adeo extenſus eſt in ligno, vt facile dinumerarētur omnia oſſa ſua,
ps. 21. veruntamen quod pretereundum non eſt veſtimenta quę dominus eccleſię ſponſę ſuę tradidit, mi-
Treno. p. lites pilati inter ſe diuiſerunt. Manum, n. ſuam miſit hoſtis ad omnia deſiderabilia eccleſie. Omnia ſacra-
ps. 82. menta licent, quia omnia licentur neſcio qui milites qui dixerunt, venite hereditate poſſideamus ſanctā
A. Ales. dei, per neſcio quoſdam regreſſus & Męādros, more iudaici ſacerdotij. Secretum meum mihi. Eſai. 24. Di F
camus & illud de mēte. A. Ales. 4. p. q. 36. ar. 6. ꝙ aleatores niſi fraudes immiſceāt in ludis, non deſtricto
iure tenentur ad reſtitutionem. Pactum, n. interuenit inter partes, quod vtriſq; placuit, vnde nec amittēs
poteſt de iure repetere, nec qui acquiſiuit, tenetur reſtituere. Quod autem iura antiqua iubēt illud reſtitui
& concedunt actionem repetendi. Nobis videtur magis eſſe quaſi ſatisfactio pro peccato: q̃ obliga-
Iuſtinian9 tio ad reſtitutionem. Non. n. eſt honeſta nec licita talis ocupacio vnde dicit Iuſtinianus, ꝙ alearū ludus
prodijt in lachrymas vnde ad cohibitationem mali ſequuturi, dacta eſt iſta lex de aleatoribus. Germani
aleam (quod mireris) ſobrij inter ſeria exercent tanta lucrandi perdendi ve temeritate vt cum omnia de-
fecerunt, extremo ac nouiſſimo iactu de libertate ac de corpore contendunt, victus voluntariam ſeruitu
tem adit. Quāuis iunior, quis robuſtior: alligari ſe ac venire patitur ea eſt iure praua peruicacia, ipſi fidē
vocant. Cornelius Tatitus, Id ē ſentit Alexander de pantomimis: ꝙ non tenentur ad reſtitutionem, ſi de
dit, qui potuit. ſubijcit & hec, q. 139. in fine habetur in. ff. quod metus cauſa fit, ꝙ vſq; ad, 30. annos com G
Cyſllus. petit repetitio ei/qui aliquid in luſu amiſit. Eſt autem veſtis chriſti de ſuper cōtexta iuxta Cyrillum, quia
fides Eccleſie ſacramentis cęleſtibus contexitur. Hec autē intregra peruenit ad Gentes: quia qui in vno
Jaco. 2. peccauerit, factus eſt omnium reus, totam veſtem dilacęrauit. Sicut autem agnus paſchalis inter multos
diuidebatur: integer tamen permanebat, Ita de veſte chriſti intellige. Integer autem permanebat ag-
Exo. 2. nus, quia extra domum efferri partem eius nefas erat. Obuenit autem ſorte tunica hęc, quia fides donum
p. Cor. 4. dei eſt. Quid. n. habes, quod non accepiſti! Iſti autem Satanę miniſtri iure ſuo acceperunt veſtimenta
chriſti, quaſi operę ſuę premium: nudo. n. corpore crucifigendus/crucem aſcendebat. Et forte iſti erant de
numero eorum, qui autem ſex dies veſtimenta ſua domino ſternebāt in via, ne pullus cui inſidebat, offen
deret ad lapidem pedes ſuos. ps. 90. Erat autem hora tertia, & crucifixerunt eum. Marci. 15. po-
Auguſti. nit Auguſtinus duas expoſitiones, quarum neutra placuit, poteſt ſimpliciter dici ꝙ hora tertia vocatur
d pe. d. p. totum ſpatium ab hora tertia vſq; ad ſextam: & vnus Euangeliſta denominat tempus ab vno extremo H
riculoſ. d puta a tertia, & alter ab altero, puta ab hora ſexta. Pręcereuntes autem, blaſſemabant eū; mo-
cō. diſt. p. uentes capita ſua: & dicentes. Vach qui deſtruis templum dei: & in triduo illud rę-
nocte. dificas. Saluate ipſum: ſi filius dei es, deſcendens de Cruce. his autem tot & tantis malis (ſi
Matth. 27. quidem) a vertice vſq; ad talos non erat in corpore chriſti ſanitas magis q̃ vrebatur interius, videns in
Marti 15. ſanabilem inſaniam populi illius) non dum exaturata Iudęorum ſaguntina fames, preter euntes autem
Eſaia. p. Crucem: ſcommata iactabant in eum, lymphatorum more canum mouentes capita, veluti inquam obſe
ſſi ab vna aliqua dęmonum Legione, & dicentes ſuſpenſo naſo naſuti hōnes & ſanıones, Vah) eſt autem
interiectio abominantis) tu ille qui pollicebaris demoliturum templum dei, & poſt triduum illud reedi-
ficaturum pretereuntes inquit, qui vel maxime ſolent miſericordia tāgi. Tātus, n. erat in capitib9 illis om I
ni ſenſu vacuis ad cędē chriſti furor, vt non erubeſcerent aſſiſtere (idq; prima die paſchę) ſpectaculo cru-
cifixorum, chriſto q̃ inſultare; aquo tot nobis affecti fuerant ſanıones illi & veteratores, maxime cū op-
poſitū fieri videamus quoties aliquis morte plectitur aſſiſtentes, n. ad miſericordiam inflectuntur: etiam
ſi ſilices ſint & adamantes, Sed ſicut dixit philoſophus & verum dixit, homines perditi miſereri neſciunt
iuxta illud. Merito hec patimur. &c. Geneſis. Cap. 42. Gregorius. Qui igitur verborum contumelijs pre
Grego. ſus virtutem patientię ſeruare non ſufficit, factum Dauid ad memoriam reuocet. Quem cū Semei conui
tijs vrgeret, & armati milites vlciſci contenderent dixit. Quid mihi & vobis? &c. 2. R. 16. Quibus verbis
indicat, ꝙ pro peccato Bethſabe inſurgentem contra ſe filium pateretur: fugiēs q; reduxit ad animum ma
lū ꝙ fecit, & contumelioſa verba nō tā conuitia q̃ ad iutoria eſſe credidit: quibus ſe purgari, ſibi q; miſe
reri poſſe iudicauit. Et vide quo impietatis cumulo peruenerūt. Illi dicebat pr̄ ignoſce illi mouētes capita
ſua: blaſphemāt eū. Sed videā inquit propheta vltionē tuā ex eis. Hiere. 11. de hoc vide. 4. R. Cap. 2. de duo
bus vrſis lacerātibus duos & . 40. pueros annorū centū, qui iuxta prouerbiū, pirauſte gaudēt gaudium. K
pucrbiū. Vos igitur ſalij auguratricis ſemen adulteri & fornicarię. Eſai. 57. qui ſuper filium dei luſiſtis: dilataſtis os
Eieciſtis linguam: dicite quicquid in buccam venerit, nihil omittatis, ſi forte tandem ijs malis quibus ani-
ps. 37. mus veſter plenus eſt vt cumq; leuetur. Tamen ſcitote ꝙ quid modo factus eſt tanq; homo non audiēs
Gene. 9. & non habēs in ore ſuo redargutiones, aliquando vt parturiēs loquetur ad vos in ira ſua & in furore
Ambro. ps. 2. Ambro. ſuper illud irriſit Cham patrē ſuum. Omnes improbus quoniam ipſe deuius diſciplinę eſt
aliorum lapſus non ſolum pro ſui erroris ſolatio accipit, ꝙ conſortes inuenerit culpę verum etiam impro
bo lętatur affectu, tanq; ſua delicta ipſe correxerit. Ceterum alij nudatum parentem videre non ſuſtinue
rūt ne paterna reuerētia vel ipſo minueretur aſpectu, ſiquidē etiā tacito vultu pietas frequenter offenditur
vnde etiam Romę vetus mos fuit, ne filij cum parentibus maxime puberes intrarent lauacrum, ſalua inq̃
ens temetipſum. &c. hoc eſt dictu, ſi filius dei eſſet deſcenderet de cruce, ſeruares vitam ſuam incolumnem
qui vſ

EL COLEGIO de JALISCO

quí vita functos exticaſſe dicitur. Ita dicit ſapientia dei ſi eſt vere filius dei, liberauit eum de manib⁹ noſ
tris, & non ſuſtinebit mori filium ſuum. Sed vbi vident illum in Cruce pendere ſicut ceteri pendebant,
blaſphemant eum tanq̃ hominem, qui nec alijs nec ſibi ſuccurrere poſſit. Auguſtinus. Diceret forſã quis Auguſti.
ex dilectis & amicis tuis domine. O ſi modo deſcenderet, & iſti omnes qui inſultant/confunderẽtur. Sed
non erat ſic. Moriendum erat. Nec. n. in eo ſe oſtenderet eſſe dei filium, ſi confixus clauis tribus, de cruce dſ
cenderet, ſed in eo vel maxime q̃ reſurrexit clauſo ſepulchro. Ita dicit apoſtolus, declaratus eſt eſſe dei fi Rom. 1.
lius Ieſus chriſtus, ex eo q̃ reſurrexit a mortuis. Agitabant ergo caput Iudei ante Crucem dicentes. Hic ei
lius Ieſus chriſtus, ex eo q̃ reſurrexit a mortuis. Agitabant ergo caput Iudei ante Crucem dicentes. Hic ei
lius Ieſus chriſtus... Et ecce de ſepulchro reſurrexit qui crucem ad prędã Genes. 49
A ne eſt totus filius dei: Quia non deſcendebat de cruce, similiter & principes ſacerdotum illudentes: ad alteru
conſcenderat iuxta prophetiam Iacob. Alios ſaluos fecit, ſe ipſum nõ poteſt ſaluum fa
trũ cũ ſcribis et ſenioribus dicebant.
cere. Si Rex iſrael eſt, deſcendat nunc de cruce, & credimus ei. Confidit in deo, libe
ret eum nunc ſi vult dixit enim q̃ filius dei ſum. de his principibus ſacerdotum dictũ eſt. Luce
primo, Ibi forte exijt. Non igitur mitiora iactabant in verum pontificem principes ſacerdotum capita ſi
ne ſenſu. Que videlicet exprobatio illo tẽdebat, vt omnes omnino a fide chriſti ſecederẽt. Et ſi deo places Leui. 27.
iſti ſunt qui calcare atrium pilati ne fas ducebant, vt paſcha ſuum Moſe mundiores manducarẽt iſti ſunt Luc. 9.
qui lege prohibentur aſtare omni morienti. ſed adeo omnem poſuerant fro[illegible]m in hac traggedia/ in qua
dominus exceſſum ſuum compleuit, vt meretrices vocentur à prophet[illegible] dicente: frons meretricis facta eſt ti
bi. Hieremi. 3. Quid igitur mutuo loquebantur tanti ſacerdotes & tanti chriſti domini, capita furore ple-
na: audiamus. Alios ſaluos fecit. Volentes. n. vel inuiti teſtes fiunt mirabilium chriſti, ſe ipſum non poteſt
B ſaluũ facere. Quid ſi poteſt, Eſtq̃ Rex iſrael iuxta ſibi impoſitũ titulum deſcendat de cruce, & credimus ei Hierony.
& putes eos ſerio loqui. Hieronimus. Quid eſt plus/de cruce deſcendere ad huc viuentem, an de Sepulchro
reſurgere vita functum? Reſurrexit, & non crediſtis. Ergo ſi de cruce deſcenderet, Etiam ſimiliter non
crederetis. Sed mihi videntur hoc demones immittere. Statim. n. vt crucifixus eſt dominus ſenſerunt virtu-
tem crucis, & fractas eſſe vires ſuas, nouo genere triumphandi. Deſcendat inquit de cruce. O verbum do-
loſum & neq̃. Non eſt hoc caypha quod paulo ante dicebas; Expedit vnum mori pro populo: ſed illud Ioan. 18.
mendacium non erat, non a temetipſo loquebaris. Quam autem conſequentiam habet. ſi rex eſt, deſ-
cendat imo titulum imperij ſui non deſerat, & ſceptrum Regni, donec palam traducat in eo rectores tene
brarum harum. Collo. 2. confidit in deo: liberet eum nunc ſi vult, ſi hic eſt chriſtus dei electus. Et tamen
pro his phreneticis orauit cum lachrymis dominus Ieſus, quia neſciebant reuera quid facerẽt: quid dicerent
cui ve inſultarent. Non. n. illi loquebantur, ſed ipſe pater ſuus Beelzebub loquebatur per ora eorum, dig
num patelle huius operculum. Arreptitiorum igitur more debachabantur, ebrij & non a vino, quoniam
clauſerat dominus oculos eorum, & miſcuerat eis ſpiritum ſoporis, Eſai. 29. Denique vt omni ex parte an Matth. 27.
C guſtię premerent bonum paſtorem & matrem quę aſtabat vnico morienti. Id ipſum & latrones Marci. 15.
qui crucifixi erat cum eo, improperabant ei, et conuiciabantur. Lucas. illudebãt autẽ puerbiũ.
ei & milites: accedentes: et acetum offerentes: & dicentes. Si tu es Rex iudeorum Dani. 7.
ſaluũ te fac. Quod ſacerdotes improperia iaciebant in ſeruatorem omniũ, nõ mireris, loquebantur. n.
de plauſtro, & ipſi alias currus Erant onuſti blaſphemijs, & in ore eorum tres ordines dentium, & lin-
gua triplex infecta veneno mortifero, quo triplici armorũ genere impugnabãt vitã xpi miracula & famã
eius. Illud autẽ admiratione plenũ latronib⁹ patibulo affixis tantũ eſſe otij, vt malorum ſuorum obliti, Matth. 7.
nec videntes trabẽ in oculis ſuis, feſtucam neſcio quam notẽt in alienis. Dicebant autem in dominum Ie-
ſum quędam ſimilia probris quę audierant ex ore ſacerdotum. que omnia imperturbabili animo & perti Hebre. 12.
naci pacientia, ſuperauit dominus Ieſus, reponens pro vituperijs lachrymas cum clamore valido, melio-
D ra peccatoribus poſtulantes q̃ ſanguis Abel.

Caput. xiiij. Vnus ex latronibus conuertitur ad dominum Ieſum. & au-
diuit, hodie mecum eris in paradiſo. Stabat iuxta crucem Ieſu mater
eius & commendatur Ioanni euangeliſtę: & Ioannes Cõmendatur Ma
rię matri domini Ieſu chriſti. Tenebrę factę ſunt ſuper terram. Clamat
Ieſus voce magna, heli heli: propinatur aceto. Sicio vas ergo poſitum
erat aceto plenum. Conſummatũ eſt. In manus tuas cõmendo ſpiritum
meum: inclinato capite emiſit ſpiritum. Luc. 23.

E

VNus autem ex ijs qui pendebant latronibus, blaſphemabat eum di
cens. Si tu es chriſtus, ſaluum fac te metipſum & nos. Reſpondens
autem alter, increpabat eum dicens. Neq̃ tu times deum: qui in ea
dem damnatione es. Et nos quidem iuſte: nam digna factis recipi
mus: hic vero nihil mali geſſit. Et dicebat ad Ieſum. Domine memẽ Hierony
to mei: dum veneris in Regnum tuum. Et dixit illi Ieſus. Amen di
co tibi hodie mecum eris in paradiſo. 26. q. 6. c. ſi pſbiter. et. c. agnouimus.
Hieronimus. per tropum qui appellatur ſyllepſis, pro vno latrone vterq̃ inducitur
improperans. Poteſt autem dici q̃ vterq̃ dominum a principio blaſphemauit, de hinc ſole fugiente, Vnus
credidit

Fondo Reservado EL COLEGIO de JALISCO

credidit iuxta Lucam, & priorem negationem ſequēti confeſſione correxit, quia & ipſe ſicut paulus blaſ
phemus fuit, ſed ignorans id fecit idcirco conſequutus eſt miſericordiā. Hic ergo edoctus ab eo iuxta quē
pendebat dexter, & videns tātam rerum mutationem cum & celum ipſum videretur minari ruinam, ſole
occidente tremente terra, quaſi quę crucem tanti ponderis (pendebat .n. in ea precium mundi) ſuſtinere ha
ud poſſet: alterum latronem qui conuitijs debachabatur in dominum Ieſum, couuenit dicens. Tu ſi iam
Hiere. 2, iam moriturus, ita poſuiſti frontem: vt homines haud vereatis, id quod maliti ę conſumate ſignum eſt,
puerbiū. (confunditur .n. latro, deprehenſus in ſcelere) certe vel deum metuere debes, qui tamen non videns man-
ſuetudinem tuam, oculos inferis in alienam. Sit iſte quicunq; ſit hominum deorum ve, ne inſultes morienti, cū
ſis illi ſocius in ſupplicio, nam cauſa admodum diuerſa eſt. Nam vel hoc ipſum debebat te a ſcōmatis p/ K
Rom. 6. hibere: q patitur ſimul tecum, Etiam ſi particeps eſſet in crimine, quod abſit. Nam nos quidem malorum
noſtrorum poenas luimus, ſtipēdia .n. peccati mors eſt hic autem quid mali vnq; commiſit hec eſt vera cō
puerb. p. feſſio peccatorū facta ante eſt qui ſol? pōt facere mūdū de immūdū cōcepto ſemine. Iob 14. ſūt aūt ecmul
Eph. 4, ti qui phumili cōfeſſione pecatorū letātur cū male fecerint, & deinceps ſemetipſos velut ſperātes (q ſi pe-
Archilo- cora quę ſaginātur ad victimā) tradūt omni generi probrorū quo ad licet. Archiloquū virū chritias lepide
accuſat vt hominē ineptū, qui de ſe ipſo multa probra dixerit, que aliter neſciremus. Nā q ſeruę filius fue-
rit, q patriā ob paupertatē reliquerit, q ſine diſcrimine amicos inimicos q momorderit, q moech? fuerit q
ſcutū abiecerit nunq profecto ſciremus, niſi ex ipſo, adeo quidam impotentes ſunt linguę ſuę. Tu autem
intuere latentem profundum iudiciorum dei. Sacerdotes bleſphemant: iudas tradit, petrus abnegat, Cęte- I
ri apoſtoli aufugiunt, cantu capta gallina: latro ipſe qui prius blaſphemabat momento, temporis mutat?
in alium virum, E latrone fit Euangeliſta, dicens, hic autem quid mali fecit: Vere terribilis in conſilijs de-
pa. 65. us ſuper filios hominū. Ita & Nabuchdonoſor, pereat inquit, qui ſtatuam auream nō adorauerit. Dani. 3.
Et ſequenti die: a me inquit propoſitum eſt hoc decretum, vt omnis populus tribus & lingua quę loquuta
Chriſoſto fuerit blaſphemiam contra deum ſidrac. &c. diſpereat: & domus eius vaſtetur. Confer hoc decretum cū
ps. 76. priore, & intelliges hāc mutationem eſſe dextre excelſi. Chryſoſto: Primus apoſtolus viliſſimę puellę mi
nas tolerare non potuit, & Latro ſuſpenſus tormentum crucis ſpernens, vndiq; populum inſpiciens ſtan-
tem & clamantem & furentem & inſultantem ardenti rabie, non timuit, nec crucifixi vilitatem quam vi
debat in ſpexit, ſed, ipſis fidei occulis hec cūcta tranſiuit, & cęlorum dominum exaltatum pura mēte agno
uit. O q oculata eſt fides noſtra, Latro crucifigitur. Martyr deponitur, quia eum quem inter latrones H
pendere videbat, Regē confitetur. Suius Regni? vidiſti latronem & latronem: vterq; furacis vitę, ſed nō
in vtroq; mens vna. Sic heſterno die vnus iudas prodidit magiſtrum & perijt, alter negat / & penitet.
Hic autem inquit quid mali fecit: Quia igitur audiuit ſcommata ſacerdotum, intuere libertatem latroniſ?
& blaſphemiā in tormētis ſuorum dolorum oblitus, focius vitę furacis ad penitētiā inuitat. Nec tu inqui
Abraham ens timēs deum. Vterq; .n. cępit vituperia impingere in chriſtum domini. Et quidem Abraam credidit deo
loquenti de Cęlo per angelos. Moſes viſis ſignis virge & colubri & manus leproſę. Exo. 4. Gedeon oſtē
ſo ſigno duplici in vellere. Iudi. 6. Sed latro iſte vnde didicit talē philoſophiam de chriſto? Non inquit per
A. gellius legem, qui potius inter homicidia verſatus ſum, ſed ab illo edoctus ſum, iuxta quem pendebam. Ad hęc
A. gel. lib 12. Cap. 1. Quemdā philoſophū audiuimus multa vtiliter dicere, inter quę id precipuū fuit, qd
referimus. Virum quidem ſapientem non peccaturum eſſe dicebat, Etiam ſi peccaſſe eum dij atq; homines G
ignoraturi forent. Non enim poenę aut infamiæ metu non eſſe peccandum, ſed iuſti honeſti q ſtudio &
officio ſiqui tamen non eſſēt tali vel ingenio vel diſciplina prædit, vt ſe vi ſua ac ſponte facile a peccan
do tenerent, eos omnes tunc peccare procliuius exiſtimabat, cum latere poſſe id peccatum putarent: im-
punitatem q ex latebra ſperarent. At ſi ſciant inquit homines nihil omnium rerum diutius poſſe celari.
Matth. 10 (Nihil .n. opertum quod non reueletur) ſuppreſſius pudentius q peccabitur Et puts loqui non philoſo
phū nomine peregrinū, ſed apoſtolū Paulum. Nos tamen poſt q ſemel naufragium fecimus, id reliquum
eſt, vt ſecundā tabulam a ripiamus cum latrone, dicentes, Nos quidem iuſte patimur. Si .n. in humido lig-
no hęc faciunt, in arido quid fiet? Atq; vtinam hec cum chriſto crucifigamur. Nec cum hoc mundo dam-
ß. Cor. 11. nemur. Tu autem domine memento mei dum veneris in Regnū tuū, quod non eſt de hoc mundo, Ioān.
18. Et latro quidem iſte ſalutem ſuam longe futuram ſperabat: & poſt longa ſecula accipere contentus
eſſet. Cum Iob. Cap. 19. dominus autem non diſtulit dare quod rogabatur, quoniam & quicito dat,
puerbi. 13 bis dat, & ſpes quę differtur affligit animam: vnde ſequitur. Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradi
puerbiū. ſo. Hodie mecum in cruce, hodie mecum in paradiſo delitiaſti. Ita vere in iſto bono latrone verificatum F
eſt illud veteris prouerbij, ęgroto dum anima eſt, ſpes eſt. Ita bono ſuo huic homini nequam crura confra
cta ſunt: vt a tormento crucis tranſiret ad viſionem & fruitionem diuinę & ſempiterne Trinitatis. Et po
terat quidem dominus dicere, Mecum eris in paradiſo, ſed tamen addidit, hodie ne dilatione gratia minue
Gregori? retur. Quare? Grego. lib. Mora. 10. cap. 15. In Cruce claui manus eius pedes q ligauerant. Nihilq; in eo a
poenis liberum, niſi cor & lingua remanſerāt, inſpirante deo totum illi obtulit quod in ſe liberum inuenit
corde credens ad iuſticiam, ore autē confeſſus ad ſalutem, Rom. 10. In corde autem fideliū tres ſummopere
manere virtutes Apoſtolus dicit fidem, ſpem charitatem, quas latro repletus gratia / & accepit & ſerua-
ß. Cor. 13. uit in cruce. Fidē habuit: quia regnaturum dominum credidit, quem ſecum pariter morientem vidit. Spem
tenuit, quia regni eius conſortium poſtulauit dicens. Memento mei. &c. Charitatem habuit, qui fratrem
in crimine de iniquitate ſua arguit, & ei vitam quam non Cognouerat predicabat dicens, Neque tu ti-
mes deum. Ille qui talis venit ad crucem ex culpa. Ecce qualis a cruce recedit ex gratia. Confitebatur domi
num quem videbat ſecum humanā infirmitate morientem, quando negabant apoſtoli eum quē miracula
viderant

viderat diuina potentia facientem. ſed tu o bone latro qui Regnū nobis cōmemoras:quid in preſentia- Chryſoſt.
rum ves de inſignijs regalibus:ſed titulum video,quin & ipſa crux eſt regnū eius,a cruce,enim. Reg Matth.24
num dat credentibus. Et ideo crucem tanquam ſceptrum imperij non reliquit in terra/inquit os aureum Cyprianꝰ
ſed ſecū leuauit in cęlum. Signum huius eſt, ꝙ cum venerit ſecūdo aparebit ante eum hoc ſignū. Ad hęc
Auguſtinus, A cypriano ſancto inter martyres computantur, qui ſuo ſanguine baptizantur,quod pleris
ꝗ nobaptizatis feruente perſequutione prouenit, ſicut virgini Emerentianę. Tanto nanꝗ pondere
appenim eſt tantū ꝗ valuit apud eum qui hęc nouit appendere ꝙ confeſſus eſt dominum crucifixū La
tro iſt quantum ſi fuiſſet pro domino crucifixus. Tunc.n.fides eius de ligno floruit quando diſcipulorū
emarcit,niſi cuius mortis terrore marcuerat/eius reſurrectione reuireſceret, inuenta eſt in eo mēſura mar
A tyris,ui tunc credidit,quādo defecerant qui futuri erant martyres. Verum autem fuerit baptizatus vel nō
non ſert,ſufficiat nobis ꝙ in albo cęli ſcribitur,relatus in faſtos a chriſto dicente(cum ad cętera eſſet mu Ioan.19.
tus, ſurdus),qui conſortium regni mei expetis,hodie mecum eris. Erat autem fere hora ſexta.
Stabat autem iuxta crucem ieſu mater eius. & ſoror matris eius Maria Cleophe &
Maria Magdalene. Cum vidiſſet ergo Ieſus matrem:et diſcipulum ſtantem quemdi
ligebat, dixit matri ſuę. Mulier ecce filius tuus: De inde dicit diſcipulo. Ecce mater
tua. Et ex illa hora accepit eam diſcipulus in ſua. Ita legit & Caietanus ſtabat iuxta crucem
quę libentiſſime hęreret crucis trunco,vel pedes complexaretur vnici ſui, quia non dabatur ora contin-
gere Stabat autem in corde filij ijſdem confixa clauis quibus ille. Quem.n. intenſius diligebat,intenſius do-
lebat,vt vere diceret quod paulus apoſtolus,chriſto confixa ſum,viuo iam non ego. Gal.2. fugientibus Ambro.
igitur apoſtolis mater ante crucem ſtabat & pijs expectabat oculis filij vulnera,quia expectabat non vni
ci mortem,ſed mundi redemptionem. Aut fortaſſe quia cognouerat per filij mortem redeptionem futurā,
B aul regalis putabat ſe & ſua morte publico muneri aliquid addituram, ſed Ieſus non egebat ad iutore
ad minium redemptionem, qui factus eſt *ſicut homo ſine adiutorio inter mortuos liber. ps.87. Dicit au-* A.Aleſ.
ceo. Alexander Alenſis, ꝙ Maria *paſſa eſt hac ſexta feria*,ſtans iuxta Crucē,ſed paſſionis eius *memoria* Bonauē.
ad abbatū propter crucem domini tranſlata eſt. Vnde dicit. Sācꝰ Bonauentura, ꝙ apropinquantibus ci
uitati mulieribus & Ioanne apoſtolo, ſepulto domino,velo obtexerunt caput immaculatę iuxta morem
viduarum illius prouincię,dicentes cum propheta voce lamentabili,ſedet in triſticia domina gentiū, qua Treno.p.
ſi uidua Non eſt qui conſoletur eam. Fœmina quędam filij.5. in bellum miſſis, in primis ſuburbijs ſub- Val, Max
ſtitit pugnę euentum expectans. Cum igitur quidam veniſſet, ipſi ꝗ per contanti nūtiaſſet filios omnes
periſſe. Atqui non hoc inquit rogabam malum mancipium,ſed quid patria agat. Cum vero ille reſpon-
diſet, Illam vincere,libens igitur inquit etiam filiorum mortem accipio: Stabat igitur & mater miſericor
de iuxta crucem vnigeniti ſui,& ſoror matris ipſius domini Ieſu Maria Cleophe. Hieronymus ſic eā no- Hierony.
minat Euangeliſta, ſiue a patre,ſiue a Gentilitate familię, aut quacunꝗ alia cauſa ei nomen impones
C Cum vidiſſet ergo Ieſus matrem:& diſcipulum ſtantem quem diligebat,dixit matri ſuę. Mulier ecce fili-
us tuus. Tu autem interim admirare,quomodo in cruce omnia ſine aliqua perturbatione trans egit,diſci Luce.22.
pulo matrem cōmendauit,latroni bonam ſpem dedit,& pro perſequutoribus exorauit. At qui ante cru-
cem & ſudaſſe legitur,& turbatus eſt,& timuit,& orabit pro calice transferendo. Sed ibi imbecilitas car Ambro.
nis,hic diuinitatis oſtendebatur potentia. Ambro, doceat nos tamen lectio,quid maternus debeat affec-
tus imitari,quid ſequi reuerentia filiorum,vt illę ſe offerant in filiorum periculis illis āpłius ſollicitudo ma
eus imitari,quid ſequi reuerentia ſit dolori, Nec tamen prepoſterum iudicetur,ꝙ prius latronis ab ſolutionem p.Tim.5.
terna ꝗ ſuę mortis męſticia ſit dolori, Nec tamen prepoſterum iudicetur,ꝙ prius latronis ab ſolutionem
ꝗ matris apellationē ſcripſi inquit Ambro. Qui.n. venerat ſaluos facere peccatores,non abſurdum ſi pri
us meis ſcriptis ſuſceptum munus in redimenda ſalute peccatoris ipleuit. Teſtabatur igitur de cruce *chriſ-*
tus,& teſtamentum eius ſignabat ioannes,dignus tanto teſtatore teſtis. Donatur venia *ignorantibus:* Hiero..ye
D paradiſus latroni,militibus veſtes,crux penitentibꝰ, Corona Regibus fel et acetum *ſacerdotibus*, et ma-
ter diſcipulo. Ecce inquit mater tua. Hieronimus. Meretur cęcitatis ſubire ſuplicium,qui parentum vultū
toruo viſu deſpexerit,& elatis oculis lęſerit pietatem,docuit.n.nos dominus *hodie* vſꝗ ad vltimum va-
le parentum gerere curam. Qui.n.cęteris mulieribus aſtantibus nihil *dixit*. *Docet* nos plus aliquid impē-
dere parentibus,cum dicit, Mulier ece filius tuus. Quibus oculis *putas, intuitus* eſt vnicam ſuam e Cruce Canti.5.
Qua voce chariſſimam ſuam alloquutus eſt. Quomodo mulierem *eam* vocat,& non potius pupillā ocu Exo.20.
lorum ſuorum. Quomodo anima columbę illius lique facta non eſt,vt dilectus eius loquutus eſt: hucuſꝗ
inquit curam tui geſſi, vt pareat,quia ſcriptum eſt honora parentes tuos. Amodo Mulier,ecce filius tuus p.Tim.5.
Capitis & oculorū nutu diſcipulū deſignans, ſi quis.n.ſuorū & maxime domeſticorū curā nō habet, fidē
negauit,eſt ꝗ infideli deterior Quid autē tam cuiꝗ domeſticū,ꝗ parentes filij. Huius ita ꝗ ſaluberrimi
precepti ipſe magiſter ſanctorū de ſe ipſo cōſtituebāt exēplū, quādo nō vt famulę deus quā creauerat &
E regebat,ſed vt matri homo de qua creatus fuerat,et quā relinquebat alterū pro ſe quodāmodo filiū pro- Auguſti.
uidebat, inquit. Augu. Vnde ſequitur. Et tu ioannes. Ecce mater tua. Theop. Papę quā obſeruat diſcipu Theoph.
lū,fratrē ſuū illū facies, vſꝗ a deo bonū eſt manere apud patientem chriſtum Et ex illa hora accepit eā di Auguſti.
cipulꝰ in ſua. Aug, Sed inquę ſua ioānes matrē dñi accepit! Neꝗ.n. nō ex eiſerat, qui dixerūt. Ecce nos re Matth.19.
liquimꝰ omnia. &c' Sed ibi quoꝗ audierat. Quicūꝗ iſta dimiſerit propter me,accipiet in hoc ſeculo, Cē
ties tantum habebat ergo ioannes centuplicitur plura ꝗ dimiſerat,in quę ſuſciperet eius matrem,qui hęc
illi donarat. ſed in ea ſocietate ioannes acceperat centuplum, vbi nemo dicebat aliquid ſuum: ſed erant Actuū.4.
illis omnia cōmunia. Quomodo ergo matrem magiſtri diſcipulus acepit in ſua, vbi aliquid ſuum nemo
dicebat: ſed ex bonis oblatis ad pedes apoſtolorum diſtribuebatur vnicuiꝗ ſicut opus habebat. ſed in-
telige

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

dum eſt ſic diſtributum fuiſſe huic diſcipulo quod opus erat, vt illic etiam beatę Marię tanq̃ matris eius portio poneretur. Magis tamen ſic debemus accipere, q̃ dictum eſt. Ex illa hora accepit eã diſcipulus in ſua, vt ad eius curam quicquid eſſet neceſſarium pertineret. Suſcepit ergo eam in ſua non prędia quę nulla propia poſſidebat, ſed officia, quę propia diſpenſatione exequenda curabat. Hec Auguſti. Ex qui-

Phil. 3. buspatet q̃ ipſe non legit in ſuam, ſed in ſua, ſicut eſt grȩce, is ta idia. Hęc eadem ſententia eſt Ambroſij Pro hac igitur margarita comparanda cuncta quę habere poterat Ioannes veluti ſtercora dedit ipſum,

Genes. 29. & amorem huius pulcherrimę Rachel amori prioris Lię pretulit, quam reliquit, in nuptijs chana aliter Ioannis. 2. Adeſto & tu morienti domino, vt audias. Ecce mater tua. Non enim vnius Ioannis Maria F

Canti. 8. mater conſtituta eſt, ſed totius Eccleſię, iuxta illud. Quis det te fratrem meum ſugentẽ vbera matris meę.

A ſexta autem hora tenebrę facte ſunt ſuper vniuerſam terram vſq; ad horam nonã Et obſcuratus eſt ſol. Et circa horam nonam exclamauit ieſus voce magna diens. Heli heli lama azabthani? hoc eſt. Deus meus deus meus vt quid dereliquiſti me?

Theophy. Theophyl. Tenebrę erant in toto mundo, non in parte mundi ſicut in Egypto, vt mõſtretur, q̃ lugeat in paſſione conditoris creatura: & quod a iudęa lux receſſerit. Clamat autem dominus heli heli voce he-

Hierony. braica, oſtendens ſe vſq; ad mortem hebraica in honore habuiſſe. Ad hęc Hieronymus, Cum luna eſſet pleniſſima, non potuit intercidere lumen ſoli vt eſſet ſolis deliquium, ſicut patet ad ſenſum. At hec Dioni ſius Polycarpo epiſto. 7. Eramus ambo (Dionyſius videlice & Apollophanes) apud eliopolim: amb q̃ G

Dionyſy. ſimul incidentem mirabiliter ſoli lunę globum notabamus. Non enim eiuſce coniunctionis tunc aderat tẽpus, ipſam q̃ rurſus ab hora nona ad veſperam ad ſolis diametrum ſuper naturę vires reſtitutam. Ime moriam autem illius reuoca & alium quiddam. Nempe enim vt ipſe non ignorat Apollophanes, Eam lunę incidentiam ab oriente cępiſſe & vſq; ad ſolaris corporis finem perueniſſe, actum demum reſiliſſe no cauimus, Neq; vero eadem ex parte vt aſſolet & incidentia illa & repurgatio facta eſt, ſed ex aduerſo diametri. Ea ſi potes Apollophanes argue. Nempe enim preſens vna tecũ affui, vnaq; aſpexi, & diiudicaui omnia, digna q̃ ſum admiratione proſequutus, Hic dicebat Dionyſius Polycarpo, vt haberet quid obijceret Apollophani, qui Dionyſium vocabat parricidam, & Negabat ſcripturę miracula. Subijcit de Dionyſius in Epiſtola. 11. ad eundem Apollophanem iam conuerſum: q̃ Dioniſius erat annorum ferme.

Idem. 25. & feria. 6. quadam & hora etiam fere ſexta ſol horribilibus ſubito eſt obſcurus tenebris, luna ipſum non ſecurrente, quia creatura dei in ipſius vere lucis occubitu lucere non potuit. Quęrebam enim tum apud te, quę mihi ſapiens videbaris, vt quid ipſe inde ſentires agnoſcerẽ. Regulã philippi Aridęi aſſumpſimus, cunq; reperiſſemus (quod & erat notiſſimum) eo tempore ſolem Ecclypſis moleſtias labores q̃ minime perpeti debere, Ac nihilominus lunam ab oriente ſolarem ſplendorem pullis nigrantibus q̃ velis obduxiſſe, cum ſoleat ex occidua parte ſolem ingredi: tũc autem opifices lucis theſauros caliginibus) quas ipſa ge nuerat) ad occiduos vſq; ſolis fines peruagata (vt ipſi putauimus) occultauit, aio ad te. Quid o doctriſſime ſpeculum Apollophanes his ſecretis aſcribis? Et tu, heu o bone Dionyſi diuinarum ſunt viciſſitudines rerum. Deniq; annotatum diligenter ferię diem & annum anunciationi quam ſacer paulus noſtris attentis auribus infudit, cõſentientibus ſignis, conſpirare & cõcordare expertus, manus veritati ſubmiſi, & falſitatis nexibus ſum abſolutus hęc ille. Ad hęc Origenes. Eſt autem conſequens intelligere quaſdã tenebro- I

Origenes. ſiſſimas nubes & multas & magnas concurriſſe ſuper Hieruſalem & terram iudęę, & ideo factę ſunt tenebrę profundę a ſexta hora vſq; ad nonam. Quod dicit ſuper totam terram, exponitur ſicut illud (eſt autem ſermo hyperbolicus). 3. Re. 18. ſi eſt gens aut Regnum in quo non miſerit dominus meus quęrere te, oſtendens q̃ ſatis eum quęſierat in Gentibus quę erant circa iudęam. Origenes. Arbitror ego, q̃ ſicut cętera

Origenes. ſigna quę facta ſunt in paſſione domini in Hieruſalem tantum modo facta ſunt, ſic & de tenebris intelligendum ſit: q̃ ſuper omnem terram iudęę factę ſint vſq; ad horam nonam. Quę autem dico in hieruſalem tantum modo facta, hęc ſunt, q̃ velum templi ſciſſum eſt: terram contremuit, petrę diruptę ſunt, monumenta aperta. Hec enim omnia non alibi legimus facta eſſe q̃ in Hieruſalem: aut forte in terra iudęę. Quod ſi tenebrę iſtę iuxta Dionyſium factę ſunt interpoſitione Lunę inter ſolem & aſpectũ preſentiũ hominum: palam eſt tenebras illas non ocupaſſe totum orbem: nec forte pluſq̃ miliaria centum. Quod

Ecclipſis. nos quoq; experti ſumus anno domini. 1539. in oppido del Erena. Vidimus enim hora diei nona cęlum cũ ſerenum eſſet: ſtelis ornatũ ſole ecclypſim paſſo ſpacio ſextadecimæ partis horæ vnius, quo tempore gallinę & paſſeres ierunt cubitum: agricolę boues ſoluerunt a iugo, fęminę lucernas accendebãt vicatim quaſi nox eſſet, & poſt puſillum rurſus cępit dies terrę reſtitui paulatim & luceſcere. Que omnia intra K miliaria. 30. facta ſunt vel circiter. Sicut autem Moſe extendente manus tenebrę facte ſunt ſuper Egyptios, ſic domino manus extendente in cruce: ſuper populum qui toties clamarat crucifige, facte ſunt tene-

Exo. 10. bre, & impleto eo quod ſcriptum eſt: obſcurentur oculi eorum ne videant (Ps. 68.) & domus dei reple-

Eſai. 6. ta eſt fumo, ab omni luminę ſunt priuati. Sicut predixit Amos, occidet eis ſol in meridie. Capi. 8. Priuati ſunt igitur iudęi ſplendore patris & filij & ſpiritus ſancti quod tres hore iſtę ſignificant, quandiu intrat plenitudo Gentium. Sol igitur qui in conſummationem ſęculi pro labore ſuo lumem ſepties multiplica-

Roma. 11. tum recipiet (Eſai. 30.) nunc vim patiente ipſo autore naturę (quia ipſe voluit) id quod habebat aſcõdit iudęis interim mouentibus capita ſua, quia re bene & anſpicato geſta, omnia eſſent in pace. Igitur circa

Origenes. horam nonam Ieſus iam moriturus. Exclamauit dicens. Heli heli. &c. Origenes. Poſſumus chriſtum dicere, a deo patre derelictum, in eo q̃ ſe ipſum exinaniens & formam ſerui accipiens, et ab illa magnitudine deſcendens: qua ęqualis eſt patri, derelictus eſt, vt pro hominibus talia & tanta ſuſciperet, & vſq; ad mor

Phil. 2. tem veniret Crucis, quę inter homines turpiſſima eſſe videtur. Extremum enim dilecti omnis eius factum eſt (com-

Fondo Reservado de COLEGIO ... SCO

eſt(Completurus neſcio quem exceſſum. Luc.9.)quando crucifixerunt eum,& poſuerunt ſuper Caput
eius quaſi irridentes eum,litteras dicentes,hic eſt Ieſus Nazarenus Rex Iudeorum. Extremum ꝙ inmedio
latronum, Extremum ꝙ ipſi latrones improperabant ei. Ergo manifeſtę intelligere poteris,quid ſit quod
dicit, vt quid dereliquiſti me o pater,faciens comparationem glorię illius quam habuit apud patrem / ad
confuſionem quam contemnens ſuſtinuit crucem. Forſitā autem & videns pec[…]a hominum pro quibus Hebre.12.
patiebatur,dicebat. Quare dereliquiſti me, vt fierem velut qui collegit ſtipulam in meſſe, & racemos in Matthę.7
vindemia,cum non ſit botrio ad manducandum. Theophyl. Id circo autem & magna voce inclamat Theophy
mortem,non audentem accedere/niſi vocaret ſenſus hic myſticus eſt. Vos igitur qui huic ſpectaculo in ſpi
ritu adeſtis: nolite obdurate corda veſtra,ſi hanc vocem domini audieritis doloris plenam,ſicut illi qui vi ps.94.
A ſis tot ſignis/dixerunt,ſeductor ille dixit, poſt tres dies reſurgam. Matth.27/ſed increduli erant, & ſubuer
ſores,& apoſtatę & ſcorpiones,& fronte attrita,progenies viperarum,& reguli,& corde adamantino
& vere indomabili,quia etiam fugiente ſole, & elementis eternam timentibus noctem, illi nihilo magis
commoti ſunt ad clementiam,quam ſi lapides eſſent. Nempe e pumice poſtulabat deus aquam qui lupis ꝓuerbiū.
commiſerat ouem. Verba autem iſta heli heli ſiue heloi(quod corrupte pronuntiatur)ex primo verſu pſal
mi.21. deſumpta ſunt. Heli,deus meus,lama. vt quid Azabthani? dereliquiſti me? Quod autem dicit, reſ-
pice in me,a.70.interpoſitum eſt. Derelictus eſt igitur ad breue tempus vt talia pateretur qualia ſcripſit
de eo. Eſaias capitulo.53. vt ita intraret in gloriam ſuam. Sequitur. Quidam autem illic ſtantes et Matth.27.
audientes dicebant. Heliam vocat iſte. Hos veriſimile eſt fuiſſe ex Romana Cohorte vel carni
ficibus,qui quia linguam non callebant hebręam,audientes dominum voce[…]iſſima clamantem heli heli
ſuſpicati ſūt. Eum implorare auxilium Helię. Et ita dicit Hieronimus adijciens,niſi forte iudęi chriſtum Hierony.
imbecillitatis infamant,qui helię imploret auxilium. Et continuo currens vnus ex eis: acceptā
B ſpongiam impleuit aceto: et impoſuit arundini, & dabat ei bibere. Ceteri vero dice
bant. Sine videamus,an veniat helias liberans eum. ſine ne facias eum cito emori videamus
an veniat Helias,auxilium laturus. Legimus apud plutar. In vita. M. Antonij/acetū Antonio datū,quo M. Anto.
celerius ex vulnere moreretur, ꝙ ea res mortem acceleret, id ꝙ indicat hieronimus / cum ait hoc loco, vt
eum conſopiant. Habet igitur bonus pater familię fructum ex vinea ſua in qua magnopere laborauit: et
expectauit vt faceret vuas. Eſai.5. Quomodo inquit conuerſa eſt mihi in amaritudinem. Hiere.2. Popu
le meus ego te induxi in terram fluentem lacte & melle,terram electarum vinearum, id quod argumen-
to eſt botrus ille inde allatus a duob⁹ viris(Nū.13.)& tu aceto potaſti me? Ad hęc plinius. Lib.23. Cap.β.
Aceto ſumma vis eſt in refrigerādo,non tamen minor indiſcutiendo. Ita ſit vt infuſum terrę ſpumet. Per Plinius.
ſe hauſtum,faſtidia diſcutit ſinguleus cohibet,& ſtrenutamenta olfactu. Valet contra omnia aculeatorum
venena & pruritus. Nuper ab aſpide calcata percuſſus quidam, vtrem aceti ferens, quoties depoſuiſſet
C vtrem,ſentiebat ictum,alias illeſo ſimilis. Intellectum ibi remedium eſt,potu ꝙ ſucurſum. ſaxa rūpit infu-
ſum quę non ruperit ignis antecedens. Odorem oris tollit,gingiuas aſtringit dentes firmat,tarditatem au
rium gargarizatione purgat, & tranſitum auditus purgat. Hec ille. Poſtea ſciens Ieſus, ꝙ iam oīa
conſummata ſunt, vt conſummaretur ſcriptura, dixit. Sicio. Vas ergo poſitum erat
aceto plenum. Matthęus dicit anticipando. dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum.
Marcus dicit item anticipando. Dabant ei bibere myrrhatū vinū. Ioannes. Ille autem ſpon-
giam aceto plenam felle & mirrha hiſopo circun ponentes, obtulerunt ori eius cum
ergo accepiſſet ieſus acetum(noluit tamen bibere)dixit. Conſummatum eſt. Que ſunt
omnia iſta quę conſummata ſunt? Nempe quę ſcripta ſunt per prophetas de filio hominis tradendus erat
in manus peccatorum, & inter iniquos deputandus, felle potandus, & mittedę ſortes ſuper veſtem ſuam
Vt igitur conſummaretur illud ex ps.68. Dederunt in eſcā meā fel, & in ſiti mea potauerūt me aceto, dixit
dominus id quod ſequitur: ſicio principio dicendum, ꝙ cum nulla eſſet apud carnifices illos diſciplina, ſed Faber.
D precio conducti, omnia faciebant, vt iudęis morem gererent, vnus offerebat vinum, alter fel, alius Myr-
ram quidam & acceptum mixtum felle, & ſic potuit fieri totum quod dicunt Euangeliſtę vas ergo po
ſitum erat grece ita. ſceuos vn equito oxus meſton. Hi de pleſantes ſpongon oxus kʒe
hyſopo, perithendes proſinencam antu to itomati. Ideſt vas igitur erat poſitum aceto plenū
Illi vero impleuerunt ſpongiam aceto & hyſopo, & imponentes, admouerunt ori eius, quod per inde ſo
nat, quaſi hyſopus trita in miſſa fuerit in aceto. Ceterum quod Ioannes dicit hyſopum. Matthęus dicit
arundinem, Marcus calamum. Circum poſuerunt ergo ſpongiam plenam aceto, vino felle & myrrha &
hyſopo.i.nexu colligatione ꝙ hyſopi circumponentes calamo obtulerunt ori eius, vt hyſopo ſeptimo ca
ſui apud nos in Ioanne reſpondeat. Id autē calamo vel arūdini in Matthęo & Marco tertio caſui. Apud
alios euangeliſtas ſpongia impoſita fuit arundini vel calamo. Ioannes vero ſupplet modum dicendo ꝙ
per modū circūpoſitionis iuncta eſt arundini nexu hyſopi: ita ꝙ hyſopus erat curcunligans ſpongiam cir
E cumpoſitam arundini. Et obſerua ꝙ ante ꝙ̄ crucifigeretur oblatum acetum vel vinum amarum noluit
bibere, in cruce autem bibit, & dixit. Conſummatū eſt. Ideo igitur primo noluit bibere quia multa adhuc
ſupererant conſummanda in cruce, eaq́ꝫ maximi momenti. Vas autem illud attulerant carnifices, vt pro-
pinarent chriſto & duobus latronibus, quo citius morerentur, & ipſi expedirentur a cuſtodia eorum: qui
ad triduum aliquando ſuperuiuebant in crucibus. Solent autem qui crucifixi moriuntur vehementer cor-
queri ſiti, ſanguine videlicet per vulnera fluente. Angebatur & ſitis ex temporis qualitate, Cum eſſet ho
ra ſexta, & amplius. De hoc myſterio vide. 2.re.23. de aqua allata ſancto Dauid. Diximus de hoc Ioan-
nis.4. de hoc vide Nicolaum ſuper Matth. Cap.27. ſicio ergo dicebat dominus eo tempore, quando de la- Ambroſ.

FFF iij ſere ſuo

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Ambro. tete ſuo reſtictura ſitim omnium viue aquę flueta fundebat. Aperto enim latere: aqua fluxit cum ſangui
ne. Tali igitur poculo in ſiti ſua potatus dominus, videlicet vino acido cum felle mixto (gloria tibi chri
ſte: qui tuo nos ſanguine potaſti) aquas noſtras potabiles fecit, iuxta illud, intinge panem tuum in aceto.
Ruth. 2. Et rurſus. Mitte lignum hoc in aquis Marath, fient ꝙ potabiles. Exo 15 dicit autem Rab. Salomon, ꝙ lig
Ra. Salo num illud erat natura ac[...]rum Nerius videlicet, quod ſi verum eſt, per amaritudinem ligni aquę facte
4, regū. 2. ſunt dulces, ſicut & apud heliſęum ſale ſanatę ſunt. Acetum igitur hoc cum guſtaſſet (Noluit enim hauri
Math. 20 re totum, vt impleretur illud calicē quidem meum bibetis, vel quia mortem quaſi ſomnum, qui tertiadie
ps. 77. excitatus eſt, tanꝗ potens crapulatus a vino) dixit. Cōſummatū eſt. Iuxta Hieronymum huiuſmodi po
Hierony. tionem offerunt: vt eum conſopiant, & mala eorum non videat. Dixit ergo conſummatum eſt, ſignifi-
Exo. 12. cans rite paratum eſſe ſacrificium veſpertinum, & immolatū agnum ad veſperam paſchę cum lactucis F
amaris, Myrrha videlicet: felle & acido vino. Iuxta litteram conſummatum eſt dixit, idelt opere exhibi
tum, quod tanto antepredixerat Dauid. ps. 68. Dederunt in eſcam. &c. Itaꝗ illaturus, Conſummatum
eſt, premiſit ſicio. Et quaſi tanti deſiderij ſui compos effectus. quo dixerat, deſiderio deſideraui hoc paſcha
māducare vobiſcū, dixit, Conſummatum eſt. Conſummatū eſt ergo quicquid citra mortem de chriſto pre
Luce. 22. dictum erat conſummata eſt prophetia & lex, quę infirma erat. Rom. 8. onerosa erat actu. 15. Vmbrā erat
Hebreorum. 10. ſeuera erat & corinta & dentanta & occulata. Hebrèorum. 10. Deutero. 34. Lex ſeruo
Moſi lex. rum erat. Galatas. Capitulo. 4. Lex continebat precepta multa et non bona. Ezechielis. 20. Lex truncos
erat, aquo deraſa precepta ceremonialia & iudicialia, imago perfecta apparuit Euangelium videlicet, in G
Hebre. 7. quo contīnetur decalogus. [...]rit autem ad hoc, ꝙ viuente Aaron nullā terrę promiſſionis partem poſſe-
derunt iudęi: quoniam lex nihil duxit ad perfectum. Quod autem Moſe adhuc ſuperſtite, aliqua pars ceſ-
ſit eis (Numero. 32.) videlicet regnu[...] Amorręorum. Illud figurat, ꝙ lex Moſi ex aliqua parte ſeruatur in
ps. 3. Euangelio, ibi enim continetur decalogus. Veruntamen decalogus cum ſit lex naturalis vel ſtricte vel lar
Aguſtin9 ge, nō dicitur proprie lex Moſaica. Ad hęc Auguſtin9. lib. 4. ſup Numer. Quod ſi huius erat lex, ad quid
Roma. 11. lata eſt ta inquit Apoſtol9. Ad ꝓmiſſiones Abrę factas quę implēdę erāt in Euagelio, nihil cōtulit lex.
Siue ſeruetur ſiue nō, implēda erāt promiſſa dei, quę impenitibilia ſūt. Quę enim procedūt de labijs meis
nō faciā irrita. &c. ps. 88. Poſita tamē eſt lex, nec ſuperflue, ne liceret iudęis ſecure viuere, atꝗ in extremam
Math. 26 prolabi malitiam. ſed lex illis freni vice ſ[...]rent impoſita. Erudiens, compones cicurans, prohibens ꝗ trāſ
gredi ſin minus omnia. Aliqua certe precepta. Sed quouſꝗ poſita eſt: donec legiſlator qui legem tulit. Eā
reuocaret dicens, hic eſt ſanguis meus noui teſtamēti. Et rurſus, lex & prophetę vſꝗ ad Ioannē. Math. 11.
& nunc id quod ſcriptum eſt. Conſūmatū eſt. Sequitur enim apud lucā. Et clamās Ieſus voce mag
na ait pater in manus tuas cōmendo ſpiritum meum. Et hec dicens, Ioannes. inclinato
capite tradidit. Matthęus, emiſit ſpiritum, Marcus. & Lucas, expirauit, ſco. in. 3. diſti 26, q. 2. I. H
Theophi Theophyl. Gratia domino: ꝙ illo moriente: & ſpiritum in manus patris cōmendante, Ex eo tempore &
ſāctorū animę in manu dei ponuntur: & non vt prius in inferni penetralibus, dicente Iacob, deſcendam
in infernum lugens filium meum. Gene, 37. Emiſſurus autem ſpiritū, Clamat voce magna, quod ſine mi
raculo fieri non potuit, ex hauſto videlicet ſanguine. Clamauit autem, vt excitaret ſomnum noſtrum: qui
eo moriente, imo qui cito ceſſi prçda futuri, ſtertimus cum Iona. Clamat ergo dicens. O vos omnes qui tra
ſitis viam hanc/ videte dolorem meum. Vide in Iob. Capit. 16. Clamans igitur voce magna & inclinato
Origenes capite quaſi vale dicens matri. Emiſit ſpiritum. Origenes comendat ſpiritum patri, tanꝗ aliquod depoſitū
quod ſe cito reſumpturum ſperabat, qui poteſtatem habebat ponendi animam ſuā et iterum eam ſumere.
Auguſti. Auguſtinus. Quis ita dormit cum voluerit, ſicut Ieſus mortuus eſt quando voluit? Quis ita veſtem depo
nit quando voluerit, ſicut ſe carne exuit quando voluit, ipſe eſt enim qui precepit duobus fratribus Moſi I.
& Aaron vt morerentur, Cum eſſent ſani & vegeti & integri ſenſibus. Nume. 20. Deuter. 34. ipſe igitur
diem & horam & genus mortis elegit, qui quando voluit natus eſt: & matrem elegit ex qua naſceretur. et
Chryſoſt crucem in qua ſpiritum traderet patri inclinato capite, Chriſo. At qui non poſt inclinatum caput expi-
ratur, ſed poſt expirationem caput inclinatur. Hic autē oppoſitum factum eſt, per quod oſtenditur, quod
dominus erat omnium, & volenti ſibi mors ad triduū dominata eſt iuxta illud: mittite me in mari long
pri. Tertullianus. Ea omnia ſuper chriſto Pilatus & ipſe iam pro ſua conſciētia chriſtianus Ceſari tūc Ti
berio nunciauit: ꝙ videlicet ſpiritum cum vero ſponte dimiſit, preuento carnificis officio: eodemꝗ mo-
mento dies medium orbem ſignante ſole ſubduta eſt.

Caput. xiiii, Velum tēpli ſcinditur, Multi ſanctorum ſurrexerunt, vere
filius dei erat iſte. Reuertentes a ſpectaculo tundebant pectora ſtabant
noti eius a longe, & qui illi. &c.

Et ecce velum templi ſciſſum eſt in duas partes a ſummo vſꝗ de- K
orſum: et terra mota eſt, et petrę ſciſſę, et monumenta aperta ſunt.
Et multa corpora ſanctorum qui dormierant: ſurrexerunt et exeun
tes de monumentis poſt reſurrectionem ſuam venerunt in ſanctā
ciuitatem, et apparuerunt multis. Omnia igitur Elemēta ſuum agnouerūt
autorem. Mare cognouit, quia ſub pedibus eius ſe calcabile prebuit. Terram tre-
muiſſe Euangeliſta teſtatur, eo moriente. ſol cognouit, quia lumen ſuum tribus
horis celauit, ſaxa ſimiliter, que ſciſſa ſunt. Infernus qui multos ex his quos te-
nebat reddidit. Agnouit & Iudas: & vxor Pilati agnouit & iudex ipſe, agnouit

& latro

Fondo ... de EL COLEGIO de JALISCO

& latro & centurio gentilis homo, agnouerunt Magi, cognouerunt cęci & dęmones ipſi (ſed vndas nu- Matth.21.
meramus) & tamen hūc quem omnes iſti cognouerunt (ecce hęres) Iudeorum corda duriora ſaxis confite
ri abnegant: furatum e ſepulchro credunt, & pro hac ſua incredulitate parati ſunt ad mortem vſq; decer-
tare. Ac pro inde ꝙ primum velum templi ſciſſum eſt ſicut dicit Ioſephus, referente. Hieronymo: virtutes Ioſephus.
angelice preſides quondam templi, hic pariter conclamauerunt, transeamus ex his ſedibus. Et ſciendū iux- Orige.
ta Origenem, ꝙ velum primū tēpli tantū ſciſſum eſt, quod videlicet pēdebat ad fores templi, non autem
ſecundum: quod erat ante ſancta ſanctorum. Ad huc. n. videmus per ſpeculum, licet vmbra legis tranſie
rit. Sciſſum eſt igitur velum templi, quia in morte chriſti omnium myſteriorū ſecreta patuerūt: quādoqui
dē & ipſius paradiſi via per via facta eſt latronibus, quę clauſa erat ſanctis omnibus, etiam Ioanni bap- Gene.28.
tiſte, ſublato igitur verſatili gladio, facta eſt vera pax in cęlo & in terra. Ex tunc. n. frequentari cępit ſca-
A la illa Iacob ab animabus ſanctorum, quam prius ſoli terebant angeli. Et multa corpora ſanctorum qui
dormierant, &c. De his qui ſurrexerunt reſurgente chriſto, xp̄s. n. primitię reſurgentiū (hic euāgeliſta per Remigius
anticipationem rem factā referat quaſi reſurrexerint ante dominum xp̄m, quod non eſt verum) vtrū ite-
rum mortui fuerint, an non: non apud omnes conuenit. Remigius tenet ſimpliciter, nō fuiſſe ſecūdo mor
tuos, Sed textum qui habetur in manibus ita diſtingunt Gręci, vt videatur illos, ſtatim mortuo domino
reſurrexiſſe, verum non egreſſos e monumentis, nec apparuiſſe, prius ꝙ reſurrexiſſet chriſtus. De hoc ita Hiero.
dicit Hieronymus, Quomodo Lazarus quatriduanus ſurrexit, ſicut inquit multa corpora ſanctorum ſur-
rexerunt, vt dominū oſtenderent reſurgentem. Et tamē cum monumenta aperta ſint: non autē reſurrexe- Chriſoſt.
runt, ꝙ dominus reſurgeret, vt eſſet primogenitus ex mortuis. Poſitum eſt ergo reſurrexerūt pro reuixerūt Hierony.
Ita dicit Chryſoſto. Ad chriſti morientis vocem excitati ſunt mortui, quia poſtea reſurgēte chriſto, pari-
ter exierunt de ſepulchris Surrexerunt itaq; multi, & introierunt in ſanctā ciuitatem. Hieronymus. Nulli
violentum videatur, mortuo ſaluatore in ciuitate quę occidit prophetas. appellari hieruſalem ſanctā ciui
B tatem, cum vſq; ad deſtructionem eius. ſemper apoſtoli tēplum ingreſſi ſunt: & obſcandalum eorum qui
de iudeis crediderunt ceremonias. Vſq;. n. ad id tempus vs euerſionis ciuitatis datum eſt eis tempus penitē- Aug.
tię, anni videlicet duo &. 40. poſt quos perſeuerantibus illis in malicia egreſſi ſunt duo vrſ. de ſiluis gen-
tium Romanorum, & blaſphemantes pueros, & voce conſona illudentes Heliſeo, occiderunt. Et ex eo
tempore ciuitas illa vocatur ſodoma & ſinagoga Satanę. Qui fuerint autem iſti qui reſurrexerunt, et quo
illi quibus cum loquuti ſunt, fateor ignorare me quia Euangeliſta non expreſſit. Centurio autem &
qui cum eo erant cuſtodientes Ieſum, viſo terremotu et his quę fiebant, Mar. et quod
ſic clamās expiraſſet, nō enim paulatim defecit, ex hauſto corporis vigore ſed mox a valido clamore
ac verbis articulate pronuntiatis, tradidit ſpiritum. Timuerunt valde dicentes. Vere filius dei Nume.16.
erat iſte. Iuxta Matthęum. Marcus. vere hic homo filius dei erat. Lucas. Centurio glorifica
uit deum dicens. Vere hic homo iuſtus erat. Quid ergo dixit Centurio: loquentibus elemētis
C non voce ſed ſciſſionibus? viſo terremotu inquit & his quę. &c. Et neſcio quomodo terra dehiſcens vo-
rauit Dathan & Abiron, pepercit autem iſtis, qui multo atrociora perpetrarant. ſed memento verborū Gene.27.
illorum, pater ignoſce illis, quia neſciunt quid faciunt. Viſo ergo terromotu quid dixit iſte oculatus homo
Manus inquit huius manus ſunt Eſau. Vel ſaltem pelles earum, clauis enim confixe ſunt. Vox tamen deū
ſonat, o filium dei & hominem iuſtum certe vere inquit erat homo, nā intriduo non erat homo, Erat & ps.115.
filius dei & iuſtus homo. Et cū inter iniquos pendet tanꝗ impius et cū iniqs reputat?. Mors aūt eius pre
cioſa in conſpectu domini, quia precium eſt totius mundi quo ad ſufficientiam. Cuſtodiebant autem do-
minum donec ſpiritum traderet patri, ita perſuaſi a principibus ſacerdotum. Si enim iam ſepulto cuſto-
diam apponunt, ne error poſterior ſit priorę quanto magis cauebant iſti prudentes ſicut ſerpentes, & ſim
plices ſicut vulpes, ne viuus deponetur: ſeruabant ergo eum. Licet autem malo animo ſeruarēt, bono ſuo Hierony.
illum ſeruauerunt, quia cum inſultauerunt viuenti, huic vita functo crediderunt dicentes, vere hic homo
quicquid deblatterent iudęi, & ſacerdotes mentiatur, filius dei erat, & iuſtus erat. Hieronym?. hoc magis Hilarius.
D mirandum, ꝙ centurio ante crucem filium dei confitetur. Arrius vero in eccleſia predicat creaturam, quia
attritus eſt propter ſcelera noſtra. Eſai. 53. Habuit autem dominus Ieſus corpus ad patiendum, quia vere
paſſus eſt, ſed naturam non habēs ad dolendum. Naturę enim proprię ac ſuę corpus illud eſt, quod in ce Ioan.
leſtem gloriam traſformatur in monte. Matth. 17. quod attactu ſuo fugat febres, quod de ſputo ſuo oculos
format ſed forte in quo affectio flendi eſuriendi q; māſit, & cęterarum quoq; humanarū paſſionum in eo
neceſſe ſit in eſſe naturā. Tamen ſciat qui hęc legit, ꝙ qui eſurijt (Matth. 4.) Qui fleuit, gauiſus eſt in mor
te Lazari. Ioann. 11. Cap. Quod ſitiuit, habet aquā ſalientem in vitam eternam. In ſimilitudinē enim ho
minū factus, naturā aſſumpſit, nō vicia, quia hic hō iuſtus erat. Ita ꝙ Hilarius loquitur de natura cor-
poris chriſti, remoto miraculo quo impediebatur, ne gloria animę redundaret in corpus Scotus in 3, diſ. 16
omnia quę paſſus eſt chriſtus fuerunt quodammodo miraculoſa licet naturalia. Quia quod non poteſt fie
ri, niſi preſupoſito miraculo, aliquo modo eſt miraculoſum miraculum autem illud preſupoſitum eſt ꝙ
gloria anime non redundabat in corpus. Hec ille Et ſtabat populus ſpectās ſerpentē ligno crucis ſuffixū
E Et omnis turba eorum qui ſimul aderant ad ſpectaculum id: & videbant quę fiebant
precutiētes pectora ſua reuertebātur. plures enim attraxerat ad hoc tam atrox ſpectaculum do
mini Ieſu vel ſtudium & amor vel etiam odium. Hi igitur omnes reuertebantur percutientes pectora ſua
partim pre dolore, videntes iuſtum indigna paſſum ab ijs pro quibus cum lachrymis orauerat, partim ti-
mentes ſuper venturam irā diuinę vindictę. Namq; & ſilentio greſſu ac deambulans venit, tarditatem ta
men ſui aduentus acerbitate flagelli compenſat. Vnde dictum eſt, filię hieruſalem ſuper vos ipſas flete.

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

Gene. 3. in humido ligno hęc faciunt. &c. ſi mortuo non pepercerunt, ſed ſęuierunt & in carne latus eius fodien-
tes, & ſamaritanum ſeductorem vocantes Quando viuenti parcerent? Reuertebantur igitur percutientes pec
tora; tanquam qui inſultaturi conueniſſent ad hanc tragędiam, vt morientem hominē viderent, qui vere dei
filius erat. Nā & ſaulus non lapidauit ſtephanū manibus ſuis. Erat tamen cōſentiens morti eius. Actu. 8
A. Gelli9 Non intereſt autem verum ipſe facias: an conſentias facientibus. Rom. p. A. Gellius. Lib. 7. Cap. 5. Po-
lus quidam Tragędiarū actor poſtquam vnice dilectum filium morte amiſit, eiusque luctum ſatis viſus ē elu
xiſſe, rediit ad queſtum artis. Eo tempore Athenis Electram ſophoclis acturus, geſtare vrnam quaſi cum
Oreſtis oſſibus debebat, ita compoſitum fabulę argumentum eſt, vt veluti fratris reliquias ferens electra
compleret cōmiſeretur quod interitū eius, qui per vim extinctus exiſtimabatur. Igitur polus lugubri habitu
electrę indutus oſſa atque vrnam e ſepulchro tulit filij, & quaſi oreſtis eſſent amplexus, oppleuit omnia F
non ſimulacris neque imitamentis, ſed luctu atque lamentis veris & ſpirantibus. Itaque cum agi fabula vide
batur, dolor actitatus eſt. Et iſti igitur ad tragędiam quandam conuenerant, in qua iuxta vulgi opinionē
tres viri neci ducebantur ad patibulum, ſed ſpectaculum vnius tantum verum excitauit dolorem, quia is
qui in cruce pendebat multorum corda tetigerat. ſtabant autem noti eius a longe. Prius ſtete-
runt a longe, & poſtea appropinquauerunt. Erant & ibi mulieres de longe aſpicientes, inter
quas erat Maria Magdalenę. & Maria iacobi minoris & Ioſeph mater, et mater filio
rum Zebedęi. Et cum eſſent in Galilęa ſequebantur eum, & alię multę quę ſimul aſ
cenderant cum eo hieroſolimam. Hieronymus. Conſuetudinis iudaicę fuit: nec ducebatur in cul
Hierony. pam more Gentis antiquo, vt mulieres de ſubſtātia ſua victū ac veſtitum preceptoribus miniſtrarēt. Hoc G
quia ſcandalum facere poterat in nationibus, paulus abieciſſe ſe memorat. p. Cor. 9. Fugientibus ergo a-
poſtolis in ſua ſexus fragilitate virilem animum induebat, ſicut ſcriptum eſt, pelli meę conſumptis carni-
bus adhęſit os meum. Gregorius. In pelle fortitudo, in carnibus vero infirmitas corporis figuratur. Quia
igitur xps & Eccleſia vna perſona ē quid p os niſi ipſe dñs deſignat, quid per carnē niſi diſcipuli, qui paſſio
Gregori9 nis eius tēpore infirma ſapuerūt, per pellē vero quod exterior carne manet in corpore, quid niſi ſanctę femi
Iob. 19. nę figurātur, quę ad preparāda ſubſidia corporis, exterioribus dño miniſterijs ſeruiebant? Nā cū eius diſci-
puli qui ſuis nec dum firmi veritatis fidem populis predicarent oſſa ſuo inhęrebant carnes. Et cū ſanctę mu
lieres ea quę neceſſaria erant Exteriora preparabant, quaſi pellis exterius manebant in corpore. Sed cum
ad crucis ignominiam ventum eſt, eius diſcipulos grauis ex perſequutione iudęorum timor inuaſit. Fuge-
runt ſinguli, mulieres aſtiterunt. Quaſi ergo conſumpta carne os domini pelli ſuo adheſit. Feminę igitur
quanto fragilioris erant ſexus, tanto tenerius conſiderabant ea quę gerebantur. Inter quas erat Maria ma
ter Iacobi minoris & Ioſeph. Quę & ipſa eſt matertera chriſti, ſoror matris chriſti, quod tamen Faber H
non probat. Dicitur mater Iacobi minoris: Grece tu micru Grecis quidem micru/poſitiuum eſt, nō com
paratiuum parui, & apparet fuiſſe cognomē, Faber Micros dicitur, quia minor ſtatura, maior vero quia
Faber. ſtatura procerior. De iſto Ioſeph habes in actis Cap. primo. ſequitur Ioann. Cap 19.

Caput xv. Iudęi quoniam paraſceue erat, petierunt Pilatum vt frange-
rentur eorum crura. Vnus militum latus chriſti vita functi pupugit, & cō
tinuo exiuit ſanguis & aqua. Ioſeph petijt corpus domini a Pilato, &
mercatus ſindonem depoſitum inuoluit.

IVdęi ergo quoniam paraſceue erat vt nō remanerēt in cruce corpo
ra ſabbato (erat n magnus ille dies ſabbati) rogauerunt pilatum, vt
frangerentur eorum crura, et tollerentur. Venerunt ergo milites, et
primi quidem fregerunt crura et alterius qui crucifixus eſt cum eo.
Poſt quam igitur boni iſti legis ęmulatores ſanguinem innocentem effuderunt tunc le
gis memores que habētur. Deuter Cap. 21. frangi cruca procurant. &c. Verum illud
annotandum: quod propter chriſtum dominum ſepulturę condendum: lex tanto ante in
ſtit, crucifixos eodem die ſepeliendos. At hęc Chriſo. Illud autem dignum eſt memi
Chryſoſt niſſe, Quomodo iudęi (vt mirę religioſi & iuxta cordei, bona bona verba) camelū glu-
tientes, & colantes culicem tanto perpetrato parricidio, de die conſulunt, vt videlicet non remaneant
Matth. 27 corpora illa vel cadauera in cruce ſabbato. Quia ſabbatum illud, duplici preuilegio gaudebat, & quia ſa
batum, & quia ſecūda dies paſchę. Ideo magnus erat. Obſerua igitur quod primā diem huius paſchę vocat K
Euāgeliſta paraſceue, per quod oſtenditur excellētia ſabbati ad cętera feſta iudaica. Nā & ſi iuxta. Exo.
Cap. 12. prima die phaſe eſſet ſancta & ſolemnis, tamen in ipſam preparabantur neceſſaria ſabbato ſe-
quenti Et feminę parauerunt aromata veſpere eiuſdem ferię ſexte. Iudęi ergo. O prepoſteram profanā
& impiam religionem, innoxium ac iuſtum ſceleratis odijs ad crucem vſque perſequuti ſunt, nihil de territi
a tam inueniabili parricidio. quod tanti feſti, & nunc de tollendis corporibus conſultant. Imo vt pace eorū di
camus cū chriſoſtomo, quā grauis erat illis ad vidēdū, cui9 vitā abſtulerāt, feſtinabāt & memoriā delere eius
Chryſoſt. ſuper terram. Cyrillus. Hanc igitur honeſtam cauſam pretendunt viri iſti timorati, quod ſequenti die ſabba-
Cyrillus. tum erat, & paſchę ſecundus dies, ſed tamen longe diuerſa fuit eorum intentio. Quoniam. n. predixerat
ſe tertia die reſurrecturum: metuentes ne a diſcipulis e cruce corpore ſublato vniuerſis eū reſurrexiſſe crede
rent, & fieret multo maior in plebe cōfuſio, detractum cruci: & cōcluſum in monumento, militari cuſto-
dia munierūt. Verū eſt tamē quod officium ſepulturę non ē cōmiſſū illis, qui corpus dñi velut cadauer putri-
dum

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

dum ſepultura aſini ſepelirent. Itaq; venerunt milites & primi quidem fregerunt crura & alterius. &c. al
terum feſtinato mittẽtes im paradiſum alterũ autẽ in tartara. Iſti ſunt princerna et piſtor, quorũ vnus dig
nitati priſtinę reſtituitur alter auibus exponitur deuorandus. Gene. Cap. 40. Ad ieſum autem cum
veniſſent vt viderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura, ſed vnus militum
lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit ſanguis et aqua et qui vidit: teſtimoniũ
perhibuit, et verum eſt teſtimonium eius. Et ille ſcit ꝙ vera dicit vt et vos credatis
A De conſe. diſtin. 2. Cap. p. Cap. nõ opʒ. Ita ꝙ ſi in hoc frangebantur crura, vt citius obirent, qui pende- Ioan. 20.
bant ſuperfluum erat crura chriſto frangere iam vita deſũcto. Aderat tamen inter milites vnus quidam Cant.
qui Gręca fide (niſi tetigero nõ credã) quo certior fieret đ morte xpi, lãcea pupugit latus dormiẽtis Adę Cyrillus
cũdi, cubãtis meridie. Ita dicit Cyrillus. Ille quidẽ miles ſub aſcella quidẽdũ pcutere voluit, ſũt. n. par Theophil.
tes illę ſenſibiliores, cũ titillãtur, ſed dño dirigẽte ferrũ. latus eius aperuit verũ iuxta Theophyl. Ad gratiam Hiere. 47
iudęorũ hoc fecit, qui nec mortuo pcebãt. Sed tamẽ iniuria in miraculũ vertitur. Continuo enim exiuit
ſanguis & aqua. Itaq; rhõphęa paradiſi tandiu verſata eſt, nec ſiluit nec refrigerata ẽ, quandiu latus xpi
nõ apuit, vñ ſcaturijt nobis fõtes efficiẽtiã preſtãtes & vitã, p aquã. n regeneramur iuxta paulũ. Titũ. 3. p ps. 90.
ſãguinẽ paſcimur. Aperuit igĩ nobis miles hic foramẽ vnũ, vbi protegamur ab incurſu & dęmonio meri
diano, & vocatur foramẽ hoc in cãticis cauerna macerię. Cap. 2. Fontem ergo aperuit duplicẽ vʒ ior &
dam, vt illic quodãmodo vitę oſtiũ pãderetur vnde in figura ſacramẽta Eccłę manauerũt, ſine quib9 ad Gene. 6.
vitã eternã nõ intratur. Hoc prefigurabat, ꝙ Noe in latere arcę vnicũ tãtũ oſtiũ facere iubet. cũ atia capa Gene. 3.
ciſſima eſſet ſed et via ad lignũ vitę vnica tãtũ erat. Propter hoc et pma mulier facta ẽ de crate lateris dor Gene. 2.
miẽtis, et appellata ẽ mater viuẽtiũ et vita. O mors vñ mors mortua ẽ. In ſpiritu iacẽtis & dormiẽtis hic
B ſec. d. us Adã inclinato capite i cruce dormiuit, & vñ ei formaretur coniux / de latere dormiẽtis effluxit quid
iſto ſanguine mũdius. Quid aq̃ iſta ſacra regenerationi aptius? ſed ſi quęras cur nõ ex alia pte corpis aqua
profluxerit & ſãguis: ſed ex eius latere dextro, dictũ ẽ alias ꝙ de eodem latere formata ẽ Eua caput pcti
& mortis inuẽtrix. Pro eo igĩ ꝙ milites nõ fregerũt crura xpo, pmiſit vt lat9 ſibi vita fũcto pũgeretur. Auguſti.
Sed nũqd nõ poterad dñs vxorẽ formare Adę de latere ei9 de vigilãtis? Aut ppterea eũ dormiẽte, ne ſẽtiret
eũ ſibi crates detraheretur? Quis ita dormit pfũde, vt detracta crate, nõ expgiſcatur: vt medicã, vt ne-
mortatur? ſed miſit dñs ſoporẽ i ſe ñdũ Adã, qui volẽs venit ad mortẽ. Qui igĩ potuit ſine dolore detrahe
re coſtã dormiẽti potuit & vigilãti, ſed quare voluit dormiẽti facere? Quia dormiẽti xpo i cruce pcuſſũ
ẽ lat9, vñ ſacramẽta i myſterio fluxerũt. Et qui vidit, teſtimoniũ phibuit. Vidit aquã fluxiſſe cũ ſãguine,
ſãguis vn9 ẽ ex q̃tuor humoribus humani corpis, aq̃ vnũ ex quatuor elemẽtis. Oſtẽdit igĩ iuxta myſteriũ
ꝙ ver9 hõ erat, et verã carnẽ geſtabat, & vere mortuus ẽ. Et qui vidit teſtificatur ita eſſe. Quia. n. preter
C naturã ẽ, e vt corpore ſiue viuẽte ſiue vita fũcto ex latere pcuſo) aqua fluat, q̃ id vidit occulis ſuis. i. fide
Gręca, ipſe teſtificatur, et verũ ẽ teſtimoniũ eius. Denię nouit & ipſe e cui9 latere aq̃ fluxit cũ ſãguine,
ꝙ teſtis ille vera dicit, nequis legẽtiũ huic textũ / cũctetur credere, ꝙ alioqui videatur impoſſibile. Sed ppre
rea pceſſit figura in rupe (Nũ. 20) quod ad huc videtur impoſibilius, vt ſaxũ alioq̃ duriſſimũ virgã pcuſum Exo. 17
pducat et effũdat aq̃s tã ingẽti multitudini cũ hominũ tũ & imẽtorũ. Hęc aũt quę pdicta ſũt, đ eo ꝙ dño
crura nõ ſũt cõfracta, licet caſu geri videretur. Facta ſũ tñ vt ſcriptura impleretur, os nõ cõmi
nuetis ex eo. Et iterũ altera ſcriptura dicit: videbũt in quẽ trãſfixerũt. De pma autorita
te dicit i ẽ l ate ſup illud, paſcha fiet. Matth. 25. Dictũ ẽ itẽ demẽtẽ Cipriani quomodo xps pręueniẽ &
ante vertit officiũ carnificũ, ne ſibi cruca frãgeretur. Nã ſi hoc fieret, lat9 ei nõ apiretur, vñ fluxit baptiſ
m9 et Martyriũ iuxta. Hiero. Alterũ teſtimoniũ vʒ videbũt. &c. ẽ Zach. Cap. 12. Nos ita legimus. Aſpi
cient ad me, quẽ cõfixerũt. 70. Aſpiciẽt ad me, p eo ꝙ inſultauerũt. Si. n. legas, De caru. Cõfixerũt ſonat.
D ſi aũt litteris cõmutatis legas, Racadu, ſaltauerũt ſignificat littera. n. Res, & dalet apđ hebręos valde ſũt Luce. 23.
ſimiles. ſco. 4. d. 48. queſt. p. Ceterũ iudęi & cõfixerũt xps dũ clauis et lãcea, & confixo inſultauerũt mo
uẽtes capita ſua. Tũc autẽ aſpicient ad eũ, qñ videbũt eũ venientẽ in nubibus cũ maieſtate. Cum ſero
autẽ factũ eſſet: quia erat pſceue quod ẽ ante ſabbatũ, vẽit. Quidã hõ diues ab Ari-
mathia noie ioſeph, qui et ipſe diſcipulus erat ieſu. Ioãnes occultus autẽ ppter metũ iu
deorũ. Marcus, nobilis decurio. Lucas. vir bonus et iuſtus, hic nõ cõſenſerat cõſilio &
actibus eorũ, Marcus & Lucas qui expectabat et ipſe regnũ dei, et audacter introiuit ad Gene. 37.
pilatũ. oẽs Euãgeliſtę. et petijt corpus ieſu. Nõ cõſẽſerat. Multi. n. cõſiliarij et ſi nõ cõſẽtiũt cõſilijs
decretis, cõſẽtiũt actib9 exequutionis cõcluſę ab alijs. Ceterũ iuxta paulũ vterq; digni ſũt morte. Ro. Ca.
primo in fine. Hic igitur vir bonus & diues ſũpta audatia. &c. Quod ẽ mirabile tũc audere, qñ diſcipuli
omnes animum penitus deſponderãt. Hucuſq; igitur pmiſſi ſunt ſeuire in paſtorẽ boni iſti, quia animam
non poſſunt occidere. Sed occidamus inquiunt eum, et videbimus. Quid illi proſint ſomnia ſua, & dein-
E ceps noſtra erit hereditas. Matthei. 21. Sed quia ſurſus ſcriptum eſt, erit requies eius honor, aut iuxta Hie-
ronymum, erit ſepulchrum eius glorioſum, & hoc impleri oportet: ſicut & cetera. Erit mors eius glorioſa
idest quod conſequutum eſt poſt mortem. Sepultus eſt in ſepulchro nouo, ſicut in virgine noua concep-
tus eſt: & multis aromatibus oblitus, in ſindone munda inuolutus a viris honorabilibus. Ceterum pro
honore quod. 70, dixerunt, in Hebreo habetur Cabod, quod perſpicue gloriam ſignificat. Et eſt ſenſus. Erit
mors eius glorioſa. Dictum eſt de natiuitate eius: dictum eſt de ceteris in medio ſacramẽtis, venit ad mor-
tem, quę non conſueto mortalium nomine: ſed quia in chriſto erat vita perpetua: requies appellatur. Nos Hierony.
autem inquit Hieronymus / vt manifeſtum legenti ſenſum faceremus, pro dormitione & requie ſepulchrũ Eſai. 11.
vertimus. Itaq; cum ſero factum eſſet; quia erat paraſceue quod ẽ ante ſabbatum vt nõ remanerẽt in cruce
corpora

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

corpora die Sabbati, venit quidam homo, &c. paraſceue vox Greca nihil aliud ſignificat quã pręparationem quo nomine iudęi vocabant eum diem qui in hebdomada precedit ſabbatum, quia in eo pręparabant neceſſaria ad diem ſabbati in quo ceſſandum erat ab omni opere, Vide. Exo. Cap. 16. Hoc autẽ anno quinta decima dies menſis primi in qua immolandus erat agnus paſchę incidit in paraſceue. i. pridie ante ſabbatum. Agnus tamẽ nõ immolabatur in eodem die, ſed in veſpera diei quarti decimi, ſicut alias dictum eſt. Erat autem hoc anno hic dies paraſceues ſancta & ſolẽnis quia prima dies paſchę. Exo. 12. Cęterum dies ſequens ſanctior erat & ſolemnior: ſicut dictum eſt. Itaq; venit homo diues ex Arimathia ciuitate, quę forte eſt illa quę. p. in. p. Vocatur Ramathaim. Et homo ille diues nomine Ioſeph. Et iuxta Hieronymũ idcirco diuitem vocat: vt oſtendat cauſam quare a Pilato corpus Ieſu potuerit impetrare. F

Hierony. Pauperis enim & ignoti non erat ad Pilatum pręſidem Romane poteſtatis accedere, & crucifixi corpus impetrare. Et iſte vocatur apud lucam Decurio, Buleutes ideſt conſiliarius. Itaq; Decurio nomen eſt dignitatis/non officij militaris: ac ſonat ferme ſenatorem ſiue conſultorem. Erat autem vir bonus & iuſtus. Nemo tamen bonus niſi vnus deus. Nemo iuſtus niſi qui mundum poteſt facere de immundo cõceptos ſemine, Iob. 14. Et vnde bonus & iuſtus: erat de numero eorum qui expectabant regnum dei, cuius conuerſatio in cęlis erat cum paulo. Phil. 3. Erat diſcipulus Ieſu ſed occultus ſicut & Nicodemus, propter metum

Marci. 10. iudęorum: apud quos cautum erat, vt ſiquis confiteretur dominum. Extra ſinagogam pelleretur, magnũ probrum pro illo tempore. Ioan. 9. Cum igitur eſſet diſcipulus eſſet & ex primoribus ciuitatis conſiliarij qui tamen non conſenſerat conſilio maligno & actibus nefauſtis principum ſacerdotum (ſed vna hirundo non facit ver) & iam viſa eſſet quieuiſſe rabies in ſana populi ſui, obeunte domino diem ſuum, audacter introiuit ad pilatum. Et iuxta Theophilatum quo res celerius perficeretur, (Erat. n. ſero) veriſimile G

Theophil eſt, Eum pilato aurum dediſſe pro corpore chriſti redimendo. Nam cum velut ſeditioſus eſſet occiſus, ... ſi quiſierat, vt in ſepultus relinqueretur. Veruntamen iam principes ſacerdotum obtinuerant a pilato vt omnes tres tollerẽtur e patibulis, & conderentur ſepulchris. Hic igitur quia non conſenſerat conſilijs ſuorum parricidalibus, Conſiliatur ſecum de ſepultura magiſtri. Audacter introiuit. Audacẽ enim eum fecerat et cõſciẽtia proba, & cauſa iuſta. Quid enim religioſius iuxta & honeſtius, quã corpus vita functi ſepulturę

Scipio. tradęre, Eius precipue qui de omnibus benemeritus fuerat? Ad hec Ambroſi. An ignoramus quod tantã vim

A. Gelli9 habeat inueterata conſuetudo peccandi. Vt excludat naturã? Que cũ ſit medicabilis ad ſalutem corrobora

Ambro. ta tempore, paſſionibus immedicabilis inuenitur. Ideo hõ iſte bonus & iuſtus nec ſedit in concilio malignantium, nec ſtetit inter viros illos illuſores, nec abijt cum eis, vt comprehenderent dominũ chriſtum, ſed

ps. 1. introiuit ad pilatum audacter. Cum plato vidiſſet quendam alea ludentem, arguit. Et cum ille, quã parua H

Plato. reprehendis, diceret, Plato reſpondit, at non eſt paruum conſuetudo. Adoleſcens enim etiam cum ſenuerit

puer. 22. non recedet a via quam puer triuit. Erat igitur Ioſeph diues in operibus bonis. Nam alioqui omniũ (vt opinor) diuitiũ Crœſi & Midę nomina multo decãtatiſſima fuerũt. At Crœſus calamitate & ſũmo atq; ignominioſo vitę diſcrimine magis quã diuitijs Claruit. Midas auribus aſininis (quia a muſos erat) non aureis in ſignibus innotuit. Ex eo enim in prouerbium venit: quod multos coryceos auricularios & emiſ-

Midas. ſarios haberet, rumorum captatores, & ſermonum delatores, cuiuſmodi habere ſolent principes mali, qui ſtimulante conſcientia, ſecuri eſſe nequeunt. Itaq; diuitię etiam ſi ſint Perſicę, cum in vita vel auaris anxiam ſollicitudinẽ, vel profuſis ignominiam, liberalibus etiam interdum ſtulticiam ab aſſentatoribus pariant. Quid poſt mortem conferunt vel in vita, niſi ſi) quod rarum eſt) in pias largitiones miſericordię exhauriantur? Quid autem magis pium quã humanum corpus tradere ſepulchro, & tale corpus quod anima recedente, diuinitas non deſeruit? introiuit igitur diues iſte ominato & felici nomine Ioſeph audacter ad pilatum. Quod autem occulte ſequebatur dominum, non mireris, quia apoſtoli omnes relicto domino fugerunt & nullus eorum ſepulturę chriſti interfuit, quod Euangeliſtę dicunt. Iſte autem tunc ſumpta audacia introiuit, quando magis timendum erat, domino chriſto inter iniquos crucifixo. Pilatus autem mirabatur, ſi iam obijſſet. Et accerſito centurione, Interrogauit eum: ſi iam mor- I

Matth. 27 tuus eſſet. Et cum cognouiſſet a Centurione iuſſit reddi corpus Ioſeph. Ioſeph au-

Marci. 15. tem mercatus ſindonem, & deponens eum, inuoluit ſindone munda. Mirabatur pręſes

Luce. 23. ſi iam eſſet vita functus homo in ętatis flore conſtitutus, cum multi cõfractis etiã cruribus, ſoleant etiã ad triduum viuere. Itaq; cognita ex Centurione morte eius vel gratis vel pretio dato iuſſit reddi corpus petẽti/viro bono & iuſto et vere opinatiſſimo vt pote digno tãto dono. Quibus aũt coadiutoribus corpus e cruce detraxerit Beatus. Hic decurio vir bonus & iuſtus, mihi diuinare nõ licet: ſint tamẽ quicũq; fuerint opus vere bonum operati ſunt in pauperẽ dominũ xp̃m. Mercatus itaq; Ioſeph ſindonem: depoſitũ corpus inuoluit manibus ſuis perbeatis contrectans verbũ quod erat in principio apud patrẽ, nudũ corpus veſtiens ſicut alter Martinus, Poſſumus aũt dicere (ſi fas eſt) pijſſimã ancillam domini tum & matrem ac K omniũ ſęculorũ ſub inde dominam inuidere potuiſſe huic tanto viro, ac dixiſſe. Meę partes erant, corpus obuoluere quod genui, quodq; toties dum adhuc paruulus eſſet his meis contrectaui manibus. Sed quia commune eſt bonum: eſto & tu alter Simeon, & obſequere mortuo, & exple deſiderium tuum. Et obſerua quod Ioſeph inuoluens corpus domini & condens Sepulchro/oblitus tanta vi vnguentorum, nihil videtur ſperare de reſurrectione, de qua dominus chriſtus paucis modo diſcipulis ſuis ſignificarat, ſed ita vt tũ meminiſſent magis quam crederent, ſicut res docuit, quia audito ex ore fęminarum ſublatum dominum, vel quod reſurrexerit, verba earum apoſtolis nihil aliud videbantur quam ſine capite fabula. Quoniam autem dominum Ieſum exiſtimabat Ioſeph virum bonum iuxta ac pium, preterq; meritũ occiſum, memoriam illius volebat magnifica ſepultura honorare. Luce. 24.

Capur,

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

Caput.xvi.Venit et Nicodemus afferēs libras.100.myrrhę & aloes,et
vter ꝙ ligauerunt corpus chriſti iuxta morē iudęorum. Et Ioſeph po-
ſuit illud in monumento ſuo nouo,in quo nōdum quiſꝗ poſitus fuerat.
Et aduoluit ſaxum,&c. Altero die poſt paraſceue conuenerūt iudęi ad
Pilatum dicentes,Recordamur ꝙ ſeductor ille dixit,[illegible] tres dies re-
ſurgam.Iube ergo cuſtodiri ſepulchrum.&c.

VEnit autem et Nicodemus:qui venerat ad Ieſū nocte primū,ferens
mixturā myrrhę et aloes libras quaſi centū.Acceperūt ergo corpꝰ
Ieſu,& ligauerunt eum linteis cū aromatibus:ſicut mos eſt iudęis
A ſepelire.De Nicodemo dictum eſt.Ioan.Cap.3.Hi igitur in ſimul poſito omni
timore,ſcientes ꝙ liuor ſolet a morte conquieſcere, quoniam iuxta prouerbium/
mortui non mordent.Tunc & fieri fauore pręſidis·Qui nolens volēs ad iudicarat
fieri peticionē iudęorū,audent vita functo ſupremum exhibere honorem,Id tandē
nō impūe ceſſit ipſi Nicodemo,qui cū baptizatꝰ eſſet a petro apoſtolo,indignati
principes ſacerdotū, ſub tracto ei principatus honore.Expulſo foras ciuitatē, diripuerūt omnē ſupellecti
lē eius,multiſꝗ afficiētes plagis ſemiuiuū reliquerūt.Nicodemꝰ ergo memor precepti legis .Nō appibis Exo.23.
antē deū tuū vacuus attulit vnguētū ex myrrha & aloe mixtū ad libras fere cētū.Nā & ipſe diues āte.Tu
autē tecū mēte perpēde,ſi iudas adeſſet cōdiēdo corpori Magiſtri ſui,quomodo dētibus frēdēs dicēs ꝙ vt Matth.26
quid ꝑditio hęc vnguēti facta ē,ſe ipſum ferre nō ſuſtinēs,crepare t medius,ꝑditionē reputās,quod verū
lucrū erat.Tātū igitur attulit quātū corpori vni per magnifice/cōdiēdo abūde ſufficeret.Nihil & ipſe in
terim de reſurrectione poſt triduū futura cogitās.Quis enim rogo t[illegible] Crederet ex ijs qui Ionā manibus ſu
B is in mare iecerāt,& voratū viderāt a Ceto momēto tēporis,illū rurſus poſt dies tres predicaturū penitētiā Canti.p.
Niniuitis? Acceperūt ergo corpus Ieſu,et ligauerūt eū linteis & aromatibus;vt impleretur illud,faſciculꝰ
myrrhę dilectus meus mihi,inter vbera mea cōmorabitur.Potuit enim fieri vt ad implēdū deſideriū colū
bę illius,ac turturis gemebūde:quę forte aderat beatis iſtis viris,dū cōderetur corpus,ad horā reclinarent
theſaurū illud cęleſte in gremio eius:vt diceret verba illa quę pręmiſimus,faſciculus myrrhę delectus me
us mihi.Sed o ꝗ breuis fuit illi morula illa/qua inter āplexus ſuos dormiuit dilectus.Hęc alijs cogitāda re
linquo,qui exercitatos habēt ſenſus in huiuſmodi officijs.Marię & Rachelis.Luc.10.Fecerūt aūt hoc vi
ri iſti venerabiles iuxta morē iudęorū in ſepeliēdis corporibus.Auguſtinus dicēdo.ſicut mos eſt iudęis:ad Auguſtinꝰ
monuit in huiuſmodi officijs quę mortuis exhibētur,morē cuiuſꝗ Gētis eſſe ſeruādū.Faber.Sindone co Faber.
lligatum corpus vnguētis interiectis,aliud linteamē erat extremū,quod [illegible] circa corpus inſtar ſedētis
C in ſepulchro collocatū,quaſi ad reſurrectionē ꝑatū ligari ſolebat.Hic modus erat ſepeliēdi iudęorū,et ma
xime phariſęorū,qui reſurrectionē mortuorū credebāt.Alexādro vita functo,corpus quod iā.7.diē incor
ruptum māſerat,ſepeliuere chaldęi.Egyptij ꝗ more Gētis.Qui tacita religione cōtacti,vix ab initio ma Alexādei
nꝰ admouere ſūt auſi, velut ad huc ſpirātē Regē reueriti.De in ꝑcati,vt ius faſꝗ eſſet mortalibꝰ eū attre
ctare,corpꝰ purgauere:ꝗd odoribꝰ refertū(nihil.n.De reſurrectione ſōniauerāt)aureo ſolio cū eiꝰ fortūę
inſignibꝰ locauere.Quod ſi tāti vitrū,i.Cadauer.Alexādri ꝗnti margaritū illud cęleſte in ꝗ corpalit̄ habi ꝓuerbiū.
tabat diuinitas eſtimari debuit? Precati ſūt igit̄ et iſti beati viri deū opt.Maximū,vt ius ēt eis et fas ſctū
dei cōtigere.Egyptij ſane ſicut refert.Diodorꝰ,domos nr̄as diuerſoria vocabāt,vt ꝗ ꝑui tēporis hoſpicia Diodorus
eſſe dicerēt.Verū in cōſtruēdis ſepulchris nec curę nec ſūptui ꝑcebāt.Sepulchra n.ꝑpetuas ędes mortali-
bus putāt eſſe.Vn̄ quędā eorū regū ſepulchra int̄ miracl'a mūdi narrātur.Vide plinū lib.36.Ca.12.Eſſedo Plinius.
nes philo.funera parētū lęti ac victimis et feſto cōuētu familiarū celebrāt.Cadauera laniata,et cęſis peco
D ris viſceribꝰ mixta epulādo cōſūmēt.Igitur apud hos ſepulturę nullꝰ ē vſꝰ.Capita eū auro argēto ꝗ orna
ta ꝓ poculis hn̄t.Alexan.amico ſuo hepheſtioni vita fūcto tāꝗ ſemideo(cur nō tāꝗ bis deo?)diuinos ho Alexā.
nores ac ſacrificia indixit. Ad mitigādū autē doloris magnitudinē ad ꝑliū ꝑ inde ac hominū venationē
ingreſſus,coſcorū Gētē euertit vniuerſis ꝑ ętatē trucidatis.Id factū hepheſtionis in ferias appellauit,tā in
ſanus Rex.In eiꝰ funere tumulo et huiuſmodi ornamētis decē milia talētū dedit;vt ꝗ artificio,et magnifi-
cētiſſimis ap ꝑatibꝰ omnē īpēſā ſuparare magnope cuꝑet.Quia.n.multa rapuerit & modica largitus fue-
rit,falꝰ erit iuxta ꝓuerbiū.Dicamꝰ illud ꝙ mors Aarō plena fuit glia,primū expers doloris.2.firēa pāte.3. Aarō.
reliquēs filiū ſui ſacerdotij ſuccesorē.Et ſi credimꝰ Rab.Salo.Aſcēdētes iſti tres mōtē,inuenerūt ſpelūcā et Nume.20
lectulū ꝑpatū,& lāpadē ardētē,iuxta quod ſolet mortuis apari.Ibi Aarō exutꝰ decubuit,et oculis clau Caſpij.
ſis valedicēs fratri & filio,renunciauit rebus humanis.Vnde Moſes viſo hoc genere mortis ſimilē ſibi mor
tem optauit quod & obtinuit.Deuter.34.ſed et Moſes & Maria eorū ſoror borno vita fūcti ſūt.Caſpij
iuxta ſtrabū ꝑetes incluſos fame necāt.Cū,70.ānū exceſſerit.De inceps eū quē fame necauerit, ad ſolitu
E dinē ꝑtrahūt,Ibiꝗ expoſito.Euētū eiꝰ eminꝰ ſpeculātur.Quē ab auibꝰ diſtrahi viderit:fęlicē putāt,ſi a-
feris vel canibꝰ,nequaꝗ,ſi a nullo, infęlicē dicūt,Iuxta Abu,Apud Agyptios ꝺfūcti corpus.9.diebꝰ plā Abulēſis.
gebatur,et cotidie aꝗ ꝑſēdebatur,vt ſciretur/an aīa eſſet ſopita vel egreſſa.Bene ergo dixit euāgeliſta,ſi
cut mos eſt iudęis ſepelire,Quod autē Myrrha & aloe condita Corpora durent integra in annos multos
alias in ſuperioribꝰ diximꝰ,et nos vidimꝰ oculis noſtris cadauer vnū in ciuitate legionēſi/ ꝗd vna manu
eam facile ſuſpēdebamꝰ ꝗū eſſet vnꝰ hędus.Erat autē ī loco vbi crucifixus ē hortus,et in hor Ioann.19.
to monumētū nouū.Et poſuit eū Ioſeph in monumēto ſuo nouo,quod exciderat ī pe Matth.27
tra.Iuxta Matth.et Luc.et Mar.Ioā ī ꝗ nō dū quiſꝗ poſitꝰ fuerat.Ibi ergo ꝓpt̄ pſceue iudę
orū ꝗa iuxta erat monumētū poſuerūt Ieſū.Mat.Mar.et aduoluit Ioſeph ſaxū magnū
ad oſtium

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

Matth.26 monumenti, et abijt. Impletum eſt igitur quod dixit qui mentiri neſcit filius hominis non habet vbi
Luca..2. vel caput reclinet. Natus reclinatur in preſepio iumentorum, moriturus in cruce latronum, paſcha ce-
Matth.8. lebraturus hoſpitium mendicat a neſcio quo bono Zacchęo, Hieruſalem conceſſurus, pro iumento mit
tit duos e ſuis, mortuus/conditur in ſepulchro iuſti Ioſeph. Non habebat igitur chriſtus tumulum pro-
priũ. Et enim tumulus h[illegible]tatur qui ſub lege ſunt mortis, vita & victor mortis tumulum ſuum nõ ha
Ambro. bet. Ad quid enim ſepulchrum reſſurrecturo poſt tres dies? ſepelitur tamen in tumulo, ſed erat monumen
tum hoc iuſti Ioſeph, vt haberet chriſtus vbi caput reclinauerat. Specialis ergo & prepter comunẽ omniũ
ps 87. mortem mors chriſti eſt & ideo non cum alijs ſepelitur, ſicut legimus de Iacob dicẽte: ſepelite me cum pa-
Gene. 27. tribus meis. Gene. 49. vide textum. Solus igitur ſepelitur qui ſolus factus eſt ſicut homo inter mortuos li F
ber. Quod ſi permiſit ſe inungi libris centum, mox exuturus pelles hędorum, quas vt imponeret princip
huius ſęculi ad tempus acceperat, pietati horum virorum iuxta cordei/datum eſt: quia reuera opus bonum
operati ſunt, & e cruce deponendo, & ſindone inuoluendo perunctum myrrha & Aloe, & ad ſepulchrũ
Alexan. deducendum. Alexandro ſagitta grauiter percuſſo: vbi caſtra mota ſunt, ingens certamen geſtandi Regis
eſt inter equites & milites ortum/tantiſperdũ vulnus curaretur. Ille ratus fore vt dum vnis omnino ſe cre-
deret alios offenderet: per vices gratiſſimum onus (terrę onus) vtris ꝗ partitus eſt. Habes ſtudium mi-
litum & equitum erga Regem ſuum, qui tamen homo erat, atꝗ vtinam non & Tyranus. Et iſti igitur
beati viri collum ſuum iugo chriſti ſubiecerunt/collocantes corpus domini in monumento nouo. Beneau
tem in nouo: ne alius ſuſcitatus a perfidis iudęis crederetur vel predicaretur. Nam & ipſum monumentũ
Hierony. exciſum erat in ſaxo, ne ſi ex multis lapidibus ędificatum eſſet, inquit Hieronymus. Suffoſſis tumuli fun-
damentis, ablatus furto diceretur. Ex ſimplici autem ſepultura domini ambitio diuitum condemnatur qui
nec in tumulis quidem poſſunt carere diuitijs. Ibi ergo propter paraſceuem iudeorum &c. Nam quia iux-
Leui..24. ta Legem a veſpera in veſperam celebrant iudęi ſabbata & cęteras feſtiuitates. Erat ꝗ iam ſero, neceſſa G
rium fuit ceſare ab omni ſeruili opere: veruntamen officiũ ſepulturę illius diuinum opus erat, non ſeruile
Auguſti. Auguſtinus. Acceleratam vult intelligi Ioannes ſepulturam, ne adueſperaſceret, quando iam propter pa
raſceuem quam cęnam puram iudęi latine vſitatius apud nos vocãt, facere tale aliquid non licebat. Ita
ꝗ cum eſſet ſero ne corpus relinqueretur in ſepulcrũ, minimo negotio in proximũ monumentũ repoſuerũt
facturi alioqui planctũ magnũ ſuper eũ. Actu. 8. ſi per tempus licuiſet, ſed quãdo trãſito ſabbato licuit iã
Cete eudmuerat Ionã: & germinarat virga Aaron. Et aduoluit ſaxũ ad oſtiũ monumẽti. Quod & ipſũ
Num.27. conſilio diuino actum eſt, ne lupi illi furtim ſęuiren in corpus. Hortus autẽ in quo eſt monumentũ chriſti
Canti.4. Eccleſia eſt: quę vocatur hortus concluſus & paradiſus deliciarum. In hoc enim horto & non alibi ẽ me
moria mortis chriſti. Huic autem eccleſię dicit dominus in cãticis. Pone me vt ſignaculum ſuper brachiũ
et cor tuũ quia fortis eſt vt mors dilectio qua dilexi te vſꝗ in finem. Cum dicit: pone me ſuper cor, per in H
Canti.8. de eſt ac ſi dicat ſit memoria mei penes te, ſit monumentum meum in horto tuo, & illud/aduoluto ſaxo
occlude. Si enim conſepulti fuerimus cum illo, ſimul & conregnabimus. Roma. 6. Maria autẽ Mag-
Marci.15. dalene & Maria Ioſeph aſpiciebant vbi poneretur. Matthęus. ſedentes contra ſepul-
chrum. Lucas. & ſabatũ illuceſcebat, Subſequutę autẽ mulieres quę cũ eo venerãt de
galilea viderũt monumentũ, & quemadmodũ poſitũ erat corpus eius. Et reuertẽtes
parauerunt vnguenta & aromata. Et ſabbato quidem ſiluerunt ſecundum mandatũ
itaꝗ, & ſi quia fęminę (fragilis ſexus) nutarent, & ſtarent a longe moriente domino, non tamen recedẽ-
tibus multis ex notis & amicis chriſti ipſę receſſerunt: ſed quẽ in vita ſequutę fuerãt, ad ſepulturã vſꝗ co
mitãtur, & oia perſcrutãtur vbi vꝫ repoſitũ eſſet corpus, quo ve appeu poſitũ. Fugiũt igitur viri & aſſiſ
tũt fęminę orbatę licet tãto bono vꝫ ſũt cõpatiẽtiſſime & genꝰ deuotũ, ac ꝓ inde primę fruũtur honorũ
cõtẽplatione. Theophyl. Mariã Ioſeph, deipam intelligit. Iacobus. n. & Ioſes filij erãt Ioſeph e priore eiꝰ
Theophy vxore. Verũ quia deipa vxor Ioſeph dicebatur, merito & filiorũ eius dicebatur mater ideſt nouerca. Ma I
ter aũt filiorũ Zebedei Salome dicebatur, quã et ipſã Ioſeph filiã aiunt. Hec ille. de hac poſitione alij vi-
derint. Certe faber prope argumẽtis euidẽtibus cõcludit, Annã ſemel nupſiſſe, immaculatã virginẽ ſoro
Faber. rẽ nullã habuiſſe, ſed vnicã fuiſſe ſicut & patri/ita & Annę matri ſuę. Fęminę itaꝗ iſtę cũ poſteriores re
ceſſiſſent a monumẽto, priores tñ reuertũtur. Deniqꝫ ideo domos repetunt, vt parẽt & ipſę aromata ſua,
imitãtes Nicodemij pietatẽ. Forte aũt fęminę hę aliquid ꝓcioſius volebãt infũdere in corpus ſui magiſtri,
parũ aut nihil (ꝙ verus ẽ) de reſurrectione cogitãtes. Verũ ideo dñs ſuſtinuerat infũdi caput ſuũ in domo
Matth.26 ſimonis, & pedes a ſorore Lazari Maria, quia iſtarũ fęminarũ officia nõ erat expectaturus, ãte verũ. n.
Ioan.12. reſurrectione ſua diligẽtiã illarũ, ita vt videãtur luſiſſe opam & impẽſam. Profuit tñ illud paſſę ſua vn-
guẽta, quia dũ ꝑgunt vncturę defunctũ, offendũt viuẽtẽ, Quodqꝫ dicit, ſabbatũ illuceſcebat: diceret, pa-
raſceue noctęſcebat: veſpam paraſceues intelligit, quę quo ad celebritatẽ erat prima pars ſequẽtis ſabbati
in quo iuxta legẽ ociãdũ erat. Sequitur. Matt. 27. Altera aũt die quę ẽ poſt paraceuẽ cõuene- K
rũt principes ſacerdotũ et phariſei ad pilatũ dicẽtes. Dñe recordati ſumus. ꝙ ſeduc-
tor ille dixit adhuc viuẽs, poſt tres vel intra tres dies reſurgã. Iube ergo cuſtodiri ſe
pulchrũ vſꝗ in tertium diẽ. ne forte veniãt diſcipuli eius: et furẽtur eũ: et dicãt plebi
ſurrexit a mortuis, et erit nouiſſimus error peior priore. Theophyl. Obſerua quod dicẽs, al-
Theophy terã die, ſabbatum intelligit, ſed euangeliſta/ſabbatum non nominat ſabbatum / eo quod iam non erat
ſabbatum, quantum ad iudeorum inſaniam attinebat. Cum. n. lex caueat, ne quis ſe moueat die ſabbati
Exo.26. a loco ſuo, preuaricato preuaricatores iudei vix orto ſole conueniunt, & velut coniurati vadunt ad alie-
Plutar. nigenam pilatum dicentes. Domine recordati ſumus, quod ſeductor ille. Plutarchus. Illa vero Solonis lex
laudatus

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

laudatur precipue, quę prohibet in defunctos maledicta regerere. Nam & pium eſt Eos ſacros ducere,
quia vita diſceſſerunt, & iuſtum his qui eſſe deſierunt abſtinere & ciuile/inimicitiarum aliquando mo-
dum ſtatuere, nec in infinitum progredi ſinere. Refert ſuidas de ſtatua Nic[illegible] pugilis, cuius iam defun-
cti ſtatuam cum ęmulorum vnus odio indulgens, fuſtibus cęderet, tanq̃ Niconem ipſum viuum cõtume
lia afficiens, ſtatua manium eius vltrix in cędentem ipſam collapſa, oppreſſit eum & extinxit, Propter cu
ius necem eius Herodes ſtatuam ipſam necis ream egerunt apud Thaſios lege Draconis, tãdemq̃ ſtatua
necis damnata ſententia iudicum, in mari demerſa eſt, Mortui enim aliquando mordent, verum quod puerbiū.
A ad rem attinet/iuxta prouerbium ſero ſapiunt phryges iſti, & multum dormierunt, hoc eſt ſero Experrecti
ſunt ſed lucubrauerant nocte precedenti. Quod enim ſi in nocte precedente ſabbatum diſcipuli veniſſent
& furarẽtur corpus magiſtri ſui quid prodeſſet cuſtodiã apponere? poſt bellũ videlicet auxiliũ. Itaq̃ boni
iſti fulcrones q̃ primũ intellexerunt dominum ſepultum, acceſſerunt ad pilatum. Non enim expectaſſent
vſq̃ ad mane ſabbati, ſi id reſciſſent, ſepultum videlicet dominum in veſpera paraſceues. Itaq̃ quoniam
noctẽ quę preceſſerat paraſceuem in ſomnem duxerant in domo Cayphe, Conſequens erat vt re bene &
proſpere acta, noctem ſequentem paraſceuem totam dormirent. Sed tandem recordati ſunt. Quo ſugeren Origenes.
te! Origenes. Dicit liber paſtoris, ꝙ bini angeli ſingulos quoſq̃ homines comitentur: bonus bona ſugge-
rens, malus item cogitationes malas. Per hoc autẽ nihil nobis accidere poteſt niſi ꝙ commouemur vel in-
citamur vel prouocamur ad mala vel bona, noſtrũ autem eſt, vel bonis vel malis obſequi. Quod autem
B memorię noſtrę vel bona vł mala ſuggerãtur, vide quomodo Aſſuero ab angelo ſuggeſtũ eſt. Vt faceret Ester.6.
ante ſe anales religi, vt exaltaretur. Mardocheus & ſuſpenderetur Aman, iudęorum ꝙ gens de tanto pe
riculo eximeretur per contrariam vero poteſtatem ſuggeſtum eſt iſtis bonis reipublicę zelatoribus vt ve- Iudi.16.
nirent ad pilatum dicentes, domine recordati ſumus. Interim autem Samſon ſurrexit media nocte. Recor Origenes.
dati ſunt a ſatana, ſed ſero, quia reuera tuuc maxime vigilandum erat, ſed aliquando etiam bonus dormi
tat homerus. Recordati ſumus tamen: ꝙ ſeductor illi dixit: Origenes. Dicite ſacerdotes, cum dixiſſet Ieſus
ſolutie templum hoc: ad quod propoſitum dixiſſe id *putatis, an de ſolutione & reſurrectionę corporis*
ſui, ande templi deſtructione & repar*atione, Si primum intellexiſtis, quomodo contra eum teſtes pro fer-*
tis, ꝙ de templo dixerit materiali? ſi autem vere de templo illo non intellixiſtis, ſecũdũ quod & teſtimoni
um perhibuiſtis, vnde modo ſcitis ꝙ dixit: poſt tres dies reſurgam? vide ergo quomodo impietas ſe ipſam
ſuis verbis impugnat. Iſti igitur iuxta prouerbium cum laruis luctantur mortuos iugulant, timentes vbi puerbiū.
C non eſt timendum imo merito timebant profani iſti, tanto perpetrato parricidio, ſicut rei exitus docuit. Hierony.
Venerunt enim Romani & tulerunt locum illorum. &c. Et hęc ſunt reporia iudeorũ, qui nuperrime exul
tabant, Capta arca dei capto Samſone, attonſo, exoculato, donec capilli eius renaſci cęperũt, Si mortuus
eſt, quid refet, ſi furentur eum ſui? Ad hec Hieronymus, Principes ſacerdotum licet immenſum facinus in
nece domini perpetrauerint, tamen non ſufecit eis/niſi etiam poſt mortem eius concepte nequitię virus
exerceant, famam eius lacerantes, & quem innocentem ſciebant, ſeductorem vocant paſcitur in viuis li- Iudi.16.
uor, poſt fata quieſcit. Ouidius. Iſti nec victa functo parcũt. Sicut vbiq̃ indurabatur cor phariſeorũ & ſa
cerdotum ſicut olim cor Pharaonis poſt talia & tanta prodigia. Seductor igitur vocatur dominus ad cõ-
ſolationem ſeruorum dei, quibus dictum eſt. Eritis odio omnibus hominibus: ſed propter nomen meum.
Matth.10. iube ergo cuſtodiri ſepulchrum vſq̃ in diem tertium! ne forte Sãſom ſub latis portis media no
D ćte: fugiat in montem, id ſi factum fuerit: & perſuaſum populo, erit nouiſſimus error peior priore. Nimi-
rũ prior error paucorum fuit, nouiſſimus autem (quia vires acquirit eundo) omnium Iudeorum vſq̃ in Actu.3.
finem ſeculi. Omniũ dixi eorum ad quos fama huius mendatĳ conficti peruenerit, furati ſunt eum nobis
dormientibus. Quod ſi aliqui interim conuertuntur, rariores ſunt phęnice. Prior error eſt, ꝙ ſanguinem iu
ſtum emerunt, pilato tradiderunt: pecuniã a Iuda oblata accipere noluerunt, vt dicerent, peccauimus *emẽ*
tes ſanguinem iuſtum, ſed obſtinatis animis ad crucem eum petierunt, iudicante pilato illum *dimitti* non
ſemel aut bis ſed pluſq̃ ſepties, ſed error hic veniam meretur: dicente petro, ſcio ꝙ per *ignorãtiam* feciſtis,
& rurſus, neſciunt quid faciunt. Luc. 23. At ſecundus error peior eſt priore. Et *quis error* nouiſſimus! dici
te, nobis dormientibus, ſublatum eſt corpus a diſcipulis ſuis, Et hic tantus *error cuius* nullam poſſunt pre
tendere ignorantiam, emptus magna ſũma pecunię, diſſeminatus eſt *apud Iudeos* vſq̃ in preſentem diẽ.
Ait illi pilatus habetę vel habetis cuſtodiam. Ite cuſto*dite* ſicut ſcitis. Illi autem ab
euntes, munierunt ſepulchrum, ſignãtes lapidem cum cuſtodibus. Ite inquit ſi veſtra re-
fert timere ne mortui mordeant ne mortui *vobis excitent aliquam tragędiam*, negocium ve faceſſant, &
cuſtodite vel ad menſes tres, vel ſi & hoc refert/ad annũ integrum, quoniam abundans cautela non no-
E cet. Tacti igitur dolore cordis & pręcauentes in futurum, quod eſt proprium prudentis, iube inquiunt ap
poni cuſtodiam ſancto Dauid, ne forte aufugiat per feneſtram, relicta in lectulo caprarum pelle. Vos igi- p̄s.27.
tur inquit iudex, vt res careat omni dolo & fraude, ite & cuſtodite ſicut ſcitis. Tamen ſcitote ꝙ cum Noe Figura.
ebrius ſe ipſum excitauerit a ſomno illo triduano, percutiet inimicos ſuos in poſteriora, & obprobium p̄s.77.
ſempiternum dabit illis: ſicut eſt dies hęc. Gene.9. Quod autem dicit, munierunt lapidem cum cuſtodibus
Cuſtodes iſti qui vocantur priore loco/cuſtodia/apparet eiuſdem ferme hominum genus fuiſſe, cuius mo
di ſunt pariſĳs quadringenti/ ad publicam ciuitatis cuſtodiam deſignati, igitur & ſigillum & cuſtodes &
lapis, & ſepulchrum nouum teſtimonium confirmant reſurrectionis domini noſtri Ieſu chriſti, de qua in
conſequentibus diçendum eſt.

EXPLICITVR VNDECIMVS LIBER.

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

LIBER DVODECIMVS INCIPITVR.

Libri duodecimi primũ caput. Fit terromotus mane reſurrectionis. Angelus reuoluit lapidem: exterriti cuſtodes fugerunt. Mariamagdalene Maria Iacobi & Salome emunt aromata vt vngant Ieſum peruenĩũt orto ſole Angelus dicit eis ne timeant, dominum iam ſurrexiſſe. Mittuntur vt dicant petro & cęteris, ꝙ dominum videbunt in Galilęa. F

Matth.25 VEſpere autem ſabbati quod luceſcit in prima ſabbati. 75, diſt. Cap. a pa-
tribus), venit Maria Magdalene & altera maria videre. i. adui dendum.
ſepulchrum. Marcus. Ita. Et cum trãſiſſet Sabbatum. Lucas. Vna autẽ
ſabbati valde diluculo. Ioannes, vna aũt ſabbati ideſt prima die poſt
ſabbatum. Sed Ioannes, ſolam Mariam Magdalenam veniſſe comme
morat. Matthęus huic Marię alteram Mariam adiungit dicens, & altera Ma-
ria, videre ſepulchrum. Cęterum Marcus his duabus tertiam copulat dicens,
Maria Magdalene & Maria Iacobi & Salome emerunt aromata: vt G
venientes vngerent Ieſum. Lucas autem non tres tantum veniſſe cõmemorat, ſed multas: Ita enim
dicit, Subſequutę mulieres quę cum eo venerant de Galilęa: viderunt monumentum, & quem admodũ
poſitum eſſet corpus eius, & reuertentes parauerunt aromata & vnguenta, & ſabbato quidem ſiluerunt
ſequitur, vna autem ſabbati valde diluculo venerunt ad monumentum: portantes quę
parauerãt. Apparet ꝙ feminę iſtę quamuis viderũt locum in quo dominus poſitus fuerat a Nicodemo
& Ioſepho non tamẽ viderunt quomodo vnxerunt illud aromatibus quia ſi id vidiſſent: non agerent ac
cum, Ementes aromata. &ſ v erecundia ſiquidem muliebri non audent appropinquare, viſure quid vi-
ri facerẽt in corpore Ieſu. Liquet ergo collatis ad inuicẽ quatuor Euangeliſtis, ꝙ mulię fœminæ venerũt
& cum aromatibus, & prima die poſt ſabbatum, & valde diluculo, ſed inter has beatas feminas triũ no
mina explicantur videlicet Maria Magdalene, Maria mater Iacobi & Ioſeph, & ſalome, venerũt autẽ H
vt vngerent corpus Ieſu. Nec illud obſtat, ꝙ Marcus dicit & valde mane veniunt ad monumentum. Or-
to iam ſole. Et Lucas valde diluculo, & Ioannes. cum ad huc tenebrę eſſent, & Matthęus. veſ
pere ſabbati quod luceſcit in prima ſabbati. Cum nihil aliud ſignificetur his verbis, niſi ꝙ
orta & micante aurora profectę ſunt a hieruſalem, tamen orto ſole peruenerunt ad hortum in quo erat
ſepulchrum. Hieronymus. Matthęus dicit veſpere ſabbati mulieres veniſſe ad ſepulchrum ideſt ſero/ non
Hieroni. incipiente nocte, ſed iam profunda & magna exparte tanſlacta: hoc eſt appropinquante iam luce domi-
nice diei. Ioannes autem cum ad huc tenebrę eſſent venit inquit. Eius dem igitur atq; vnius tẽporis ideſt
medię noctis atq; gallorum cantus alterum finem/ alterum patet dixiſſe principium. Poteſt enim dici ſãc-
tas feminas chriſti abſentiam non ferentes, pertotam noctem non ſemel/ non bis, ſed crebro ad ſepulchrũ
domini cucurriſſe, preſertim cũ terromotus & ſaxa dirupta & ſol fugiẽs, & rerũ natura turbata, & quod I
his maius eſt/ deſiderium ſaluatores ſomnũ ruperit feminarum. Sequitur ex eodem Hieronymo. Quattu-
or autem fuiſſe Marias in Euangelio legimus: vnam matrem domini ſaluatoris: alteram ſororem eius,
Idem. quę vocatur Maria Cleophe. Tertiam mariam matrem Iacobi & Ioſeph licet quidam hanc materterã
eſſe contendant, ſed Theophylatus/ hanc non ſororem, non materteram ſed eandem contendit eſſe cum
Theophil Maria matre Ieſu. Quarta maria Magdalena. Hec ille. Adde tu Mariam ſororem Marthe que nulla eſt
ex precedentibus. Itaq; poſt naufragium Ione, cum iam tranſiſſet ſabbatum legis: dicente domino: con-
Ioann. 19. ſummatum eſt, dies illa beatiſſima illuxit ſedentibus in tenebris & vmbra mortis: dies de qua dicitur: Iu
Luce. I. deis noua lux oriri viſa eſt, gaudium (id quis explicet/ niſi qui expertus eſt? ſi forte tamen & ille explicare
poſſit,) honor & tripudium. Apud omnes populos vrbes atq; prouintias quocunq; Rumores iſti boni
Eſter. 8. de reſurrectione chriſti perueniebant, mira exultatio epulę atq; conuiuia & feſtus dies, in tantũ vt plures
alterius gentis & ſectę chriſtianę religioni & ceremonijs eius iungerentur, vnde tanta exultatio in eccle- K
ſia paruula. et Iona emergente, que iam digeſtus & abſumptus putabatur aceto. Dum igitur ſabbatum
Ionas. tranſiſſet (quo die dominus tartarea regna prędabatur, alligato per mille annos principe tenebrarum)
Apoc. 20. iam enim hyems tranſijt, & flores virgę ſacerdotis magni viſę ſunt in terra. Maria Magdalene, &
Num. 17. Maria Iacobi & Salome emerunt aromata. Reuera immemores verborum illorum, quę vtilitas in ſan-
guine meo, dum deſcendero in corruptionem. Pſalmo. 29. Iten illorum, non derelinques animam me-
Ps. 15. am in inferno, neq; dabis ſanctum illum rubum videre corruptionem, ardebit in morte, ſed non incine-
rabitur. Virga enim quam Moſes proiecit in terram ideſt in ſepulchro, non diu ibi manſit, ſed apprehen-
Exo. 3. de inquit caudam eius, crede reſurrectionem eius, Exo. 4. Ideo arca in qua erat Manna & tabule & vir-
Exo. 25. ga que germinauerat, ex ligno quod cariem non ſentit fabricata eſt. Horum igitur myſteriorum tot &
tãtorũ rudes feminę iſtę beatę, aromata parant humanũ obſequiũ impẽdẽtes, Vt veniẽtes vngerẽt Ieſum
vnctũ iam libris Centũ Mirrhe & Aloes, quẽ & pater vnxerat oleo exultationis & ſpiritus ſepti formis.
Erat

Fondo Reservado de ... COLEGIO ... JALISCO

Erat enim deus cum corpore in ſepulchro & cum anima apud inferos. Mãna autem quod alias ſeruatum Figur
in diem alterũ vermes ſcaturiebat, poſitum intra vas vnum admirabile/opus [illegible] quod et plaſtes om- Eccle
niũ diſſipatũ ad triduũ/reformauit ſicut placuit(o ſicut placuit)in oculis ſuis incorruptum ſeruatũ eſt; & Hiere. 18.
ſeruabitur in generationes ſeculorum. Exo. 16. Ideo q vntione temporali non egebat. Tamẽ fœminę iſte
beatę vt deſiderio ſuo facerent ſatis, emerunt aromata: vt vngerent dñm Ieſum. Veniunt autem orto ſole Eſai. 38.
qui in paraſceue occiderat eis in meridie. Amos. 8. An potius retroceſſerat lineis decem. Vanum eſt au-
tem nobis ante lucem ſurgere. ps. 126. Quare vanum? Quia ſine me qui lux ſum mundi(Ioann. 8.) Nihil
poteſtis facere: nihil poteſtis cogitare. Ioann. 15. Sed comite ac duce eo, qui illuminat omnem hominem
(Ioann. p)de quo dicitur, facies mea precedet te. Venerunt ergo orto iam ſole, inter ambulandum confe- Exodi. 33.
A rentes ad inuicem de his quę facta fuerant die precedenti. Quęq dixerit dominus cum duceretur ad mor-
tem. Quę et paſſus fuerit quomodo nudatus, crucifixus, potatus felle, demiſſa ſorte ſuper veſtes, quomo
do orauerit pro peccatoribus donauerit paradiſũ latroni, alloquutus fuerit & matrem & diſcipulum vni
ce dilectum, commendauerit ſpiritum patri cum clamore valido. Quomodo vita functo latus ſit tranſfi-
xum, & mater eius immaculata ſemianimis ceciderit ſecus crucem. Hec & multa huius modi cõferebant Leui. 11.
ad inuicem Religioſę hę feminę tanq oues mundę quę iuxta legem ruminant. Et ecce terre motus
factus eſt magnus, angelus autem domini deſcendit de cęlo, et accedens. reuoluit
lapidem: et ſedebat ſuper eũ. Factus eſt terremotus in morte eius, vt cõuerterẽtur peccatores, fac ps. 67.
tus eſt terremotus in eius reſurrectione vt terrerentur illuſores, ſicut ſcriptũ eſt. Exurgat deus, & diſſipen
tur inimici eius, qui ſepulchrũ aſſeruabant. A terremotu. n. & a facie angeli deſcẽdẽtis de celo exterriti ſũt 1. re. 19.
B Angelus aũt dñi propter duo deſcẽdit, vt feminas alloqueretur, & vt ſepulchrũ(reuoluto lapide) vacuũ Figura.
õnderet, nec aliud ibi eſſe q pelles caprarũ Dauid, qui infirmitatẽ ſimulaurat, vt illuderet ipſi Saul Regi.
Non eni vt viã pararet domino reſurgẽti/lapidẽ remouit, ſed cetus ipſe Euomuit ſanctum Ionam, crepãs
forte medius, quod iuxta myſterium *dixi. ſerpens igitur qui nudus tertius pendebat in cruce(Num. 21.)*
relictis & exutis exuuijs in foramine *acus neſcio cuius, rediuiuus* ſed renouata iuuentute ſicut aquilę/ re- ps. 102.
dijt ab inferis, & mors illi vltra non dominabitur. Rom. 6. Et hoc eſt quod Mattheus dicit, reuoluit lapi- Iudi. 16.
dem & ſuper eum ſedit. Tenebatur triduo vita clauſa ſub lapide. i. ſub poteſtate mortis (ſed illo volente
& permittẽte tonderi) ſed iam angelus magni conſilij ſedet ſuper lapidem, calcata morte, & mors illi vl- Oſee. 13.
tra nõ dominabitur: iuxta illud, O mors ero mors tua. Ergo quod attinet ad dominum chriſtũ. Mors mor Nume. 17.
tua tunc eſt, quando in ligno mortua vita fuit. Ceterum virge generis humani, vſq in finem ſeculi aridę Hebre. 9.
C permanebunt, & in illis ad huc venit mors, quia ſtatutum eſt hominibus ſemel mori. Quod autem ſe-
quitur. erat autem aſpectus eius ſicut fulgur, veſtimenta eius ſicut nix. Aſpecto quidem te
rrentur impij cuſtodes. veſtimentorum candore demulcentur beatę illę fœminæ quę & ipſę nõ nihil per
territę fuerant, vnde alloquio angelico conſolari meruerunt. ſimul autem occiditur habitus iudicis ven-
turi in nubibus, qui & terribilis videbitur impijs, facies autem eius plena gratiarũ his qui orant patrẽ clau Eſter. 15.
ſo oſtio: dicentes, adueniat regnum tuum. Matth. 6. Merito ergo hę fœminæ diuinam conſolationem me A. Cęſar.
ruerunt, qui mortui ſepulchrum femineo licet ac fragili ſexu prima luce inuiſerũt. Cęſar aliquando condi
torium & corpus Magni Alexandri cum prolatum e penetrali/ſubiecisſet occulis, corona aurea impoſi-
ta ac floribus aſperſis veneratus eſt. Conſultusq, num & ptolemęum inſpicere vellet, Regem autem ſe
voluiſſe videre, non mortuos: quaſi alexander inter deos tranſlatus eſſet: qui orbem per. Tyrannidẽ ſuę Matth. 8.
ſubiecerat ſeruituti: non item ptolemęũ qui iuſte regnauerat reſpectũ Alexandri. De huiuſmodi reliquijs
D dictũ eſt, dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. prę timore aũt eius exterriti ſunt cuſtodes, et Eſai. 53.
facti ſunt velut mortui. Hi ſunt de quibus dicitur, dabit impios pro ſepultura eius, qui non grãm ſui
ipſorũ vita donantur, ſed vt teſtes fierent occulati apud principes ſacerdotũ eorũ quę viderãt. Dicebãt Marci. 16.
autem mulieres ad inuicem. Quis reuoluet lapidem ab oſtio monumẽti: Hoc eſt, Quis
eſt homo viuens, qui non videbit mortem, eruet animam ſuam de manu inferi: ps. 88. vnde plinius inſani Plinius.
endo dicebat lib. 7. Cap. 55. Poſt ſepulturam alię atq alię maniũ ambages. *Omnibus* a ſuprema die eadẽ
quę ante primum. Neq magis a morte ſenſus vllus aut corpori aut *animæ* q antenatalem, Eadem enim
vanitas in futurum etiam ſe propagat, & in mortis q tempora *ipſam ſibi* vita mẽtitur. Alias immortali
tatem animæ, alias tranſfigurationem, alias ſenſum inferis dando, & manes colendo, deumq faciendo,
qui iã etiã hõ eſſe deſierit. Ceu vllo modo ſpirandi ratio homini a Ceteris animalib⁹ diſtet, aut nõ diutur
niora in vita multa reperiãtur, quibus nemo ſimilem diuinat inmortalitatem. Quod autem corpus ani-
mæ proſequitur naturã, vel materiã? vbi cogitatio illi? Quomodo viſus, auditus, aut qui tãgit? Qui vſus
eius, vſus, aut quod ſine his bonum? Que de inde ſedes? Quanta ve multitudo tot ſeculis animarum ve-
E lut vmbrarum? Puerilium iſta delitramentorum auide q nunq deſinere mortalibus commenta ſunt. Simi
lis & de aſſeruandis corporibus hominum ac reuiuiſcendis promiſſa a democrito vanitas, quę non reui-
xit ipſe. Quę malum iſta dementia eſt, iterari vitam morte. Que genitis quies vnq, ſi in ſublimi ſenſus a-
nimæ manet, inter inferos vmbre. Perdit profecto iſta dulcedo credulitasq pręcipuum naturę bonum/
mortem, ac duplicat obitus, ſi dolere etiam poſt futuri exiſtimationem euenit. Huc vſq plini⁹ delirauit,
& cũ eo omnes, quorũ vox ẽ: comedamus & bibamus, cras. n. moriẽdũ ẽ, a morte autẽ nihil. Ad hęc pau 1. Cor. 15.
lus ſi mortui nõ reſurgũt, miſerabiliores ſum⁹ cũctis hominib⁹, qui ducẽtes in bonis dies ſuos(Iob. 21) pau Geneſ. 47.
cos et malos iuxta Iacob ſẽtẽtiã, in pũcto ad iferos deſcẽderũt vel vt ipſi putãt ad eliſios cãpos, duos ſibi p
mittẽtes padiſos, qrũ nos neutro fruemur, qui & hic caſtigamus carnẽ, & in ſeruitutẽ ſpũs redigimus, & a p. Cor. 9.
morte nihil erimus, ſi mortui non reſurgunt. Vides magnum lapidẽ poſitũ in oſtio monumẽti; de hoc infra
Et rel

EL COLEGIO de JALISCO

Et reſpicientes, viderunt reuolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Et cum vi-
res fęminę impares eſſent tollēdo lapidi, non meminerunt alterius ſcrupuli multo difficilioris: obſigna-
tus quippe erat autoritate preſidis, & adhibiti cuſtodes ne qua vis fieret ſepulchro. Sed quę non ſuffurán-
di gratia ſed vngendi corpus venerant, nihil ſibi formidandum cenſebant ſi permittentibus militibus reſe
rarent ſepulchrum. Poteſt ſimpliciter dici, ꝙ fęminę beatę vtrunq; ignorabāt, & ſignatum monumentū
de conſe. & cuſtodiam appoſitam. Reſpōdens autē angelus: dixit mulieribus. Nolite timere vos
di. 3. c. fina ſcio enim ꝙ Ieſum qui crucifixus eſt quęritis, non eſt hic ſurrexit .n. ſicut dixit. Marcus
li. et diſt. Ita. Et introeuntes in monumentum: viderunt iuuenem ſedentem in dextris: coopertū
3. c. hi duo ſtola candida, & obſtupuerunt. Qui dixit illis. Nolite expaueſcere. Ieſum quęritis
Nazarenum crucifixum. Non eſt hic. Ecce locus vbi poſuerunt eum. ſepulchrum chriſti F
duplex erat ſicut & ſepulchrū Abrahę idest erat loculus intra conditorium, & oſtio conditorij appoſitus
erat lapis obſignatus nam loculus ipſe lapide non claudebatur. Vnico igitur ſublato lapide, patuit intro
euntibus ſepulchrum vacuum eſſe. Apparuit autē angelus in iuuenili forma & habitu, quia in reſurrectio
Apo. 21. ne renouabitur velut aquilę vetus hō, mors enim vltra non erit, non ſenectus, non infirmitas, non luctus
non męſticia, dicente paulo, nouiſſimus inimicus abolebitur mors. pri. Corin. 15. Sedebat autem in dexte-
ra iuxta illud Leua eius ſub capite meo in preſenti vita, & dextera illius amplexabitur me in ęterna retri
butione, Hic enim circa multa laboramus cum Martha ibi vni ſoli vacabimus, cum Maria. Luc. 10. ſtu-
Cant. 2. por autem fęminarum de inſolita eius viſione angelici Numinis. Quandoquidē & immaculata pertu-
Luce. 1. batur viſo angelo intra cubiculum ſuum. Et illis nolite inquit expaueſcere, ſiquidem hic dies boni nūtij eſt
& angelis & hominib⁹, & ſanctis omnibus, maximę autem illi cui dictum eſt, tuam ipſius animam per G
Luce. 2. tranſibit gladius, & ego ſi tacuero, ſceleris arguar. 4. Re. 7. Et vnde boni nuntij dies hec? Origenes. Quan-
Origenes tum ego capio et ſapio, illud aduerto, ꝙ multo ſit magnificentius in laudibus dei excitaſſe chriſtum domi
Hebre. 11. num a mortuis, ꝙ feciſſe cęlum & terram, & creaſſe omnes cęleſtes virtutes. Illum enim fuit facere quę
non erant, hoc autem reparare quod videbatur periſſe. i. reſtituere quod deiectum erat tabernaculum vide
licet dauid iuxta Amos. Cap. 9. illud. n. iuſſione hoc paſſione perfectum eſt. Et tamen cum hoc preceſſerat
forma & typus huius tam magnifici miſterij. Quandoquidē credidit abraam pater fidei noſtre, ꝙ potens
eſſet deus excitare a mortuis vnicum quem immolaſſe iubebatur, Etiam ſolutum in cineres vnde illud.
Conuertiſti planctum meum in gaudium mihi. Tolle filium tuum vnigenitum & offer illum mihi. Ecce
Ps. 29. luctus. Ne extendas manum ſuper puerum. Ecce gaudium. Quare autem gaudens offerebat? Quia in eo
non interitum poſteritatis, ſed reparationem mundi & innouationem totius creaturę quę per reſurrectio
nem domini reſtituta eſt, Cogitabat. Vere ergo hic dies boni nuntij eſt. Contigit aliquando vt Philipus H
vno die potideam ſit ipſe adeptus, & Alexandrum ſibi ex Oliympiade natum acceperit, illyrios ꝙ a par
menione ſuarum copiarum duce pręlio fuſos, & in olympio eſtadio ipſius equus victor extiterit, a deo
Philipp⁹ fortuna illi in multis vno tempore arriſit. Sed gaudium huius cum multorum cęde fuit, hic autem dies om
nibus qui velint credere boni nuntij eſt, & iuxta quod canit propheta, hec eſt dies quam fecit dominus.
Quare hęc dies pluſꝙ cęteri? Nam in lege ſeptimam diem dedicauit deus requie ſua. Iſto requieuit .n.
Ps. 117. dominus in ſepulchro die ſeptima, poſt ꝙ operatus eſt ſalutem in medio terre. Ibi. n. ad predam aſcendit,
Gene. 2 & obdormiuit ſicut leo. Geneſ. 49. Et quis excitabit eum? hęc dies quam fecit dominus. Qui enim in. 7.
Ps. 73. quieuit, in octaua (ipſa eſt & prima) cum preda cum ingenti tum & precioſa (alligato forti) reuertitur
in ſanguine teſtamenti ſui noui & ęterni educens vinctos ſuos. Zach. 9. hęc vna cauſa ꝙ hęc dies quam
fecit dominus. Ad hęc ſciendum iuxta cōmunē ſententiam doctorum, ꝙ chriſtus in triduo mortis ſuę non I
Chriſtus fuit homo. Humanitas autem a qua chriſtus denominatur homo/Corona erat qua mater ſua illum coro
Canti. 3. nauerat in die deſponſationis ſuę & lętitię cordis ſui. Depoſuerat igitur Rex pacificus Salomon ingreſſu-
3. Re. vl. rus locum certaminis regalia inſignia & maxime hanc coronam, pro qua in hoc triduo titulum accepit
in hanc ſententiam. I. N. R. I. hanc igitur coronam hodie recepit, & capiti ſuo aptauit: & vocatur deus
Maria. homo, ideo hec dies boni nuntij eſt. Ex hoc. 2. ſequitur tertium, Nā ſi chriſtus in triduo non fuit homonō
fuit filius hominis, conſequenter dicendum eſt, ꝙ in illo triduo immaculata non fuit mater, Cum. n. mater
nitas ſit relatio realis deficiente altero extremorum deficit alterum, Porro maternitas in virginę glorioſa
qua non precioſi⁹ aliud eſt iuxta damaſcenū ſumū ac maximū priuilegiorum quę accepit a deo, de quib⁹
canit ipſa, fecit mihi magna qui potens eſt. Cum igitur hodierna die reſurgente filio, ipſa rurſus mater dei
Luce. 1. & hominis dicatur, merito Eccleſia in hac die toties replicat verba iſta hęc dies quam fecit dominus. Ie-
ſum inquit quęritis Nazarenum crucifixum. Non eſt hic. Ecce locus (quem digito vacuū oſtēdit) vbi po K
Damace. fuerunt eum. Sicut autem dicit Auguſtinus, in nullo tantū fidei noſtre contradicitur a ſapientibus ſęculi
Auguſtin⁹ huius, ſicut in myſterio reſurrectionis. Quo negato, iuxta apoſtolū, vana eſt fides noſtra, vana & ſpes no
Eccle. 3. ſtra, vana reuera, ſi hominis & iumenti vnus eſt interitus. Vana/ſi virga Aaron non refloruit, illa poſt an
Gene. 9. nos multos, xp̄s poſt tres dies. Vana ſi Noe ebrius nunꝙ eſt excitatus, ſi Iſaac immolato ariete non eſt re-
Exodi. 4. uerſus poſt diem tertium ad matrem ſuam. Gene. 22. Vana ſi virga Moſi verſa in colubrum, non eſt reuer
ſa ad naturā ſuā, ſi Samſon non ſurrexit media nocte. Iud. 16. Si Ionas tercia die non eſt euomitus aceto,
1. Re. 19. vt predicaret gentibus penitentiam. Vana inquā ſi Dauid non aufugit per feneſtram, cum ęgrotare crede
1. Re. 17. batur. Et hęc ſunt ſignacula ſeptem de quibus, Apoc. 5. vidi inquit librum ſignatum. &c. Hūc quia nemo
poterat legere, non aperire, non vel aſpicere. Ioanni autem flenti largius propter hoc, dictum eſt, Vide ne
fleueris. Ecce vicit leo de tribu Iuda. Quem vicit? Fortem illum Goliath, qui cotidie exprobrabat exerci-
1. Re. 17. tui dei viuentis. Vicit autem baculo & 5. limpidiſſimis lapidibus, & funda. Nec illud preter eundū, ꝙ Go
liath

Fondo Reservado de EL COLEGIO de ... SCO

liaht ſuo propio gladio iugulaí, delictus tamẽ vnico lapide. Et obſerua: ꝙ gladi⁹ in manu goliath gladi⁹ Gene.41.
erat in manu Dauid ante pugnam Baculus, poſt victoriam eccleſie vexillum. Itaq; victor de hoſte reuer- Figura.
tens, ad preceptum Pharaonis de carcere educitur, & attonſus noſter Samſon Nazareus & Nazarenus Figura.
ſuppullulantibus Cincinis: ſtola byſſina. Induitur, miſerant enim ſortem ſu... veſtem ſuam fratres ſui,
Gene. 37. Ioann. 19. Et datus eſt anulus in manu eius, eſt enim ſponſus eccleſie. Epheſi. 5. Et collo torquis
aurea circundata eſt: fune enim collo implicito ductus eſt ad crucem. Et iuſſus eſt aſcendere ſurrum ſecum
dum, precone precedente & clamante: innomine Ieſu omne genu ſletatur, quia ipſe eſt vere ſaluator ſecu
li. Ipſe eſt agnus qui occiſus eſt, ipſe leo de tribu Iuda, qui occiſus vicit, vt aperiret librum et ſeptem ſig- Phil. 2.
nacula eius ſepties enim licet in deicadat iuſtus in die paraſceues, reſurget tamen. Prouerbio. 24. Alias
vt predicitur huic poſitioni que baſis eſt prora & puppis fidei nr̃e: omnis ſchola philoſophorũ cõtradicit
A inquiens: ab habitu ad priuationẽ tendere naturã a priuatione ad habitũ impoſſibilem eſſe regreſſum. Si
enim oculum ſemel amiſſum natura reparare non poteſt, quantominus totã corporis harmoniam in te-
nuiſſimos redactam pulueres. Pro inde Paulus cum reſurrectionem predicaret Athenienſibus, nouo-
rum demoniorum videbatur anuntiator. Actuum. 17. Sed audi Paulum. Tradidi vobis: ꝙ chriſtus
mortuum eſt, & ſepultus, & ꝙ reſurrexit ſecundũ eſcripturas, niſi fuſtra inquit credidiſtis. p. Cor. 15 Quid
eſt niſi fruſta credidiſtis: vno incõueniẽti dato, multa ſequuntur, Xp̃s predixit nec ſemel/ſe reſurrecturum
tertia die a morte ſua, & perte non reſurrexit. Quomodo ergo credam me reſurrecturũ in nouiſſimo die?
ſi in vno mendax inuenitur dñs Ieſus xp̃s, vno incouueniẽti dato, multa ſequũtur. Que multa? in anis eſt fi
des noſtra, in anis ſpes vr̃a in peccatis vr̃is eſtis. Inueni mur & falſi teſtes dei; ſi xp̃s nõ reſurrexit: nec mor
tui reſurgunt, anima erit cum corpore hominis & iumenti eadem eſt conditio. Quis autẽ crederet reſur- Eccleſi. 8.
rectionẽ futuram in fine ſeculi, niſi preceſſiſſet imago eius in primo genito ex mortuis, quando vix elap-
ſis a morte xp̃i. 40. horis, Iam pene exaruerat omnis ſpes in corde ſuorũ, quorũ omnium vox illa fuit pro
B illo tẽpore. Nos ſperabamus ꝙ redẽptur⁹ eſſet iſrael Imago autem reſurrectionis chriſti iuxta Chryſoſto. Chryſo
In rubo preceſſit. Nam ꝙ ille flagrans non conſlagrauit, ſic corpus illud mortum eſt quidem, ſed nõ eſt in- Luc. 24.
cineratum, dicente Angelo: Ieſum queritis Nazarenum crucifixum, ſurrexit, non eſt hic. Ad hec dioniſius Exo. 3.
de diuinis nominibus. Cap. 6. loquens de reſurrectione ẽ inquit vetuſtati viſa contra naturã; mihi autem
& veritati ſuper naturam. Quia cum homo ſit animal perfectiſſimum, non poteſt produci a natura: niſi Dionyſi.
productione vniuoca, qualis nõ ẽ reſurrectio ſicut patet. Quia non eſt generatio. Eſt. n. reſurrectio iuxta Damaſce.
Damaſcenũ eius quod cecidit & diſſolutum ẽ ſecũda ſurrectio. Sicut. n. lutũ in manu figuli, ita & vos in Auguſti.
manu mea dicit dñs. Hiere. 18. Auguſtinus Hec incredibilia ſunt quibus da..., quia in experta; Sed ego et
mecum quicunq; inuiſibilia dei p ea que facta ſunt intelligere moliũtur, aut nõ minus aut amplius admi
ramur in vno ſeminis tã paruulo grano oĩa que laudamus in arbore/diuino neſcio quo modo latuiſſe, ꝙ
mũdi huius tã lugentẽ ſinũ ea que de corporibus humanis dum dilabũtur aſſumit, reſurrectioni future to
C ta & integra redditurũ. Oportet igitur iuxta apoſtolũ corruptibile hoc induere in corruptionẽ, & mortale Leui. 5.
hoc induere immortalitatem quare oportet? quia cui erit caput xp̃s, ſi non erit corpus? preceſſit igitur ca- 1. Cor. 15
put, ſequetur & corpus. Caput autem turturis immolate non fuerat preciſum a corpore, ſed ad triduum
latuerat ſub alis, quaſi dormiret, ſurrexit autẽ non ẽ hic, vnde illud Amos. 9. In illa die ſuſcitabo taberna-
culũ dauid, & regdificabo apperturas murorum eius, que facte ſunt clauis, ſpinis flagellis & lancea; & ea
que corruerãt/inſtaurabo, ſanguinem qui totus effluxit, capillos & venerandã illã primã lanuginem Na
zareni crucifixi. Deniq; reedificabo illud tabernaculũ ſicut erat in diebus antiquis, quãdo cãtabatur, ſpe-
cioſus forma pre filijs hominũ. Talis. n. pulchrior celo electus ex milibus, candidus & rubicundus, clarior ps. 44.
ſole ſep. ſepties: ſerenus & totus deſiderium, circundantibus eum aſtris matutinis: & cantantibus ad ma- Canti. 5.
tutinum leticia, immaculate ſue ſiſtitur. Que ſolitaria ſedebar, ſepius replicans illud, exurge gloria mea. ps. 59.
ps. 56. Veniente igitur arca dei in caſtra, voci ferata eſt omnis eccleſia clamore grandi, & perſonuit terra et p. ꝶ. 4.
timuerum paleſtini (Ipſi ſunt iudei) dicẽtes. Venit deus in caſtra: ve nobis. Non. n. fuit tanta exultatio he
D ri & nudius tertius. Nihil verius. Ex lucernis, 15. vna tantum permanſit: & hec latens ſub modio, donec re
fulſit ſol qui erat ſub nubilo. & mulier Eccleſia v ſole amicta eſt, & iudeis lamẽtantibus. Eccleſia repetit 2. Mach.
canticum illud quod premiſimus, hec dies quam fecit dominus, Exultemus. ps. 117. Quare ſurrexit, non eſt Apoc. 12.
hic. Vos igitur o beate femine quando quidem hic dies boni nuntij eſt. Ite dicite diſcipulis eius &
Petro, ꝙ precedet vos in Galileã: ibi eum videbitis, ſicut dixit vobis. Marci. 16. De hac
apparitione in Galilea dicetur infra. Quid eſt autẽ dicite diſcipulis eius & petro? quaſi petrus non eſſet
vnus e cetu diſcipulorũ & numero et merito: poſt ꝙ egreſſus foras, fleuit peccatũ ſuũ amare Sed ſcriptũ Matth. 26.
eſt, vbi abundauit delictum, ſuper abũdauit & gratia. Petrus ergo qui ſingularis fuit in negando, nomi- Rom. 5.
natim deſignatur ab Angelo; quod remiſſa ſit iniquitas ſua, & reſtitutus priſtine dignitati. Alioqui ve Hierony.
nire inter appſtolos Quomodo auderet? ceterũ iuxta Hieronimum/peccata cõmiſſa grauia licet & multa
non nocent, ꝙ primũ diſplicent. Exemplo nobis ſit Manaſſes Rex ille impius, qui ciuitatem Hieruſalem
ſanguine innoxio repleuerat vſq; ad os, abſq; peccatis quibus peccare fecit Iudam. Et tamen poſt tantam
E comminationẽ verborũ/dequo vide. 4. Re. 21. Manaſſes breui oratione (ſed corde vere cõtrito & humi-
liato. ps. 50. cum eſſet in carcere apud Babylon vos flexit iram dei. Vos ergo dicite diſcipulis Chriſti, &
ſignater petro, quod precedent vos in Galileam, Ibi eum videbitis, ſicut predixit vobis. Matthęus. 26.
Prius tamem eum viderunt omnes, cum eſſent incluſi intra conclaue propter metum Iudeorũ, de quo di-
cetur infra. Sequitur, Ioann. 20.

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Caput. ij. Rurſus a duobus angelis confortatur, a quibus audiunt, ne requirat viuentem cum vita functis. Exeuntes fugerunt de monumento inuaſerat enim eas timor. Rurſus vna ſabbati Maria Magdalena ſola venit ad monumentum, & vidit reuolutum lapidem, & retulit petro: et Ioanni dicens: tulerunt dñm meũ & currũt Petrus & Ioannes. Ioannes prior venit, poſterior introiuit. & quid viderunt, & quid crediderunt.

ET factum eſt dũ mente eſſent cõſternatę de iſto, ecce duo viri ſtete
runt ſecus illas in veſte fulgenti cũ aũt timerẽt, et declinarẽt vultũ F
in terrã dixerũt ad illas, Quid quęritis viuẽtẽ cũ mortuis? Nõ eſt
hic, ſed ſurrexit. Recordamini qualiter loquutus eſt vobis, cũ ad
huc in Galilęa eſſet, dicens, ꝙ oportet filiũ hominis tradi in manus
peccatorum, et crucifigi: et tertia die reſurgere. Et recordatę ſunt
verborũ eius. Et exeuntes, fugerũt de monumẽto. Inuaſerat. n. eas
tremor et pauor et nemini quicꝗ dixerunt timebant enim. Sicut hoc
loco dicit Auguſtin9. hęc Lucę narratio cõtraria videtur his quę a Mattheo & Marco referuntur. Dicit
enim Lucas. Feminas ingreſſas ſepulchrũ, corpus nõ inueniſſe, ſed lapidem reuolutũ a monumẽto, & dũ
mente conſternatę eſſent &c. Quomõ ergo ſingulariter viſi ſunt ſedentes, ſicut dictum eſt, cum iuxta Lu G
cã duo ſteterũt iuxta illas: & quis ſimilia dixerint. Poſſumus dicere, vnũ angelũ viſum mulieribus & iuxta
Mattheũ & Marcum, vt ingreſſas eas in monumẽto ſic accipiamus in aliquod videlicet ſpaciũ quod erat
aliqua circũdatum maceria, vt intrari poſſet ante illud ſaxeum monumẽtum, atq; ibi vidiſſe angelum ſe
dentẽ ſupra lapidẽ reuolutum a monumento ſicut dicit Mattheus, vt hoc ſit ſedentẽ a dextris, quod dicit
Marcus. Deinde intus ab eis dum aſpicerent locum in quo ante iacuerat dñs / viſos alios duos iuxta Lucã
ſimilia loquutos ad earum exhortãdos animos. Poteſt ſolui nodus iſte ſecundũ ea quę diximus ſupra hoc
lib. Cap. 1. Poſt principiũ poteſt & illud dici, ꝙ Mattheus tacuit eum de quo Marcus: & Marcus eũ de
quo Mattheus meminit, & viſionẽ duorũ angelorũ aliam eſſe (de qua Lucas & Ioannes) ab ijs de quib9
§. Ioan. 4 Mattheus & Marcus loquũtur, ingreſſis itaq; feminis monumẽtum, perfecta. n. charitas foras mittit timo
rem: & nõ inuẽto corpore, fraudatę a deſiderio ſuo: quibus labor omnis de parandis vnguẽtis & impen
ſa perijſſe videbatur, vehemẽter deſponderũt animos, & a ſpe cõcepta deciderũt: cũ lapidẽ vidiſſent ſu
blatum, vt facile pateret via ad id peragendũ, quod religioſa quidem intentione ſed ſuperuacanea parabãt H
Cum igitur mente conſternatę eſſent, perplexę & hęrentes & animi incerti admirantes ſepulchrum va
cuũ quod in paraſceue viderant clauſum: ecce duo viri ſteterunt iuxta illas, ipſo habitu pręſe ferentes tri
umphum eius, qui de hoſte reportarat victoriam, qui prouocarat illum ad ſingulare certamen, dicens da
1. Re. 17. te virum qui deſcendat mecum in campum. Bene deſcendat, de cęlo videlicet, ſiquidem non eſt poteſtas
Figura. quę comparetur huic Goliath ſuper terrã. Iob. 41. Qui factus eſt vt nullum timeret. Vnde cotidie populũ
dei laceſſebat dicens, Date virum qui conferre audeat pedem mecum, & ad monomachiam deſcẽdat, ab
armatus. n. occurrit ſancto Dauid inermi. Cum eo igitur non confertis manibus pugnandum erat, ſed a
longe in funda & lapide, poſitis armis Saul, quorũ dñs Ieſus nullũ vſum habebat. Cũ aũt feminęus ſex9
trepidaret: & angelica viſione perterritę, vultus declinarent in terrã, colloquio angelico releuantur, De
hoc vide Dani. Cap. 10. item Luc. Cap. 1. De Zacharia, de & immaculata virgine, Facies (inquit Daniel
angeli velut aſpectus fulguris, oculi vt lampas ardens, brachia eius quaſi ſpecies ęris cãdẽtis, & vox ſermo I
nũ eius vt vox multitudinis. Per faciẽ angeli intelligitur gloria angelica, per oculos eorum perſpicacitas in
cognoſcendo, p brachia quaſi ęris fortitudo in operando, per vocẽ efficacitas ad docendum & terrendum
& demulcendũ. Et ſequitur paululum infra. Cũ loqueretur mihi huiuſmodi verbis deieci vultum meum
ad terrã, & tacui. Et ecce manus, &c. Ita Daniel ex ſemel conſpecta viſione angelica, vſq; a deo emarcu
it & elanguit, vt tactus ſemel ſecũdo & tertio, & multis confortatus ſermonib9, vix cõualuerit & auda
ciã preſumpſerit colloquendi angelũ. Ita ꝙ cum feminę vultus deijcerent cũ timore / tũ & feminea verecũ
Num. 17. dia: aiunt ad illas angeli / dulci colloquio ſubleuantes animos earum metu depreſſos, Quid quęritis vi
Eſai. 53. uentem cum mortuis, virgam quę iam germinauit inter aridas: de anguſtia & iuditio (in quo cauſa eius
Figura. velut impij iudicata eſt. Iob. 36.) ſublatus eſt per gloriam reſurrectionis, qui abſciſſus fuerat de terra viuẽ K
Leui. 14. tium per mortem, dicentibus iudęis. Eradamus eum de terra viuentium. Hiere. 11. Ne igitur requiratis pa
Actu. 2. ſſerem inter vita functos. Cuius pedes tincti ſunt in ſanguine alterius paſſerculi immolati, quia viu9 auo
Figura. lauit in deſertum Eccleſię. Et. n. iuxta apoſtolum petrum ſolutis inferni doloribus, iam reſurrexit, quia
Matth. 21 impoſibile erat, ibi eum diutius detineri ꝙ triduum: volens. n. nolens. Cetus iuſſione dei voratũ euomu
it Ionam. Non eſt igitur hic, ſed ſurrexit, poſt ꝙ morte ſua fortis ſamſon inſanabilem plagam intulit hoſ
tibus deiecto templo eorum, ablato ab eis regno, & vinea alijs locata colonis. Iudi. 16. Recordamini ver
borum eius, quę toties inculcauit & ſugeſſit memorię veſtrę: dicens, oportet filium hominis multa pati:
& tradi in manus peccatorum, & crucifigi, & die tertia reſurgere. Quod autem dicit Recordamini, perin
de valet. Nõ mœror non iuxta ſcientiam / qui iuxta apoſtolum non raro mortem operatur (2. Cor. 7.)
induxit vobis obliuionem omnium quę predixit dominus chriſtus: Nunquid in altero verum predixit, &
in altero vos fefellit: ſed veritas mẽtiri neſcit. Predixit ſe reſurrecturum. Verũ ꝙ opere exhibitum eſt, itaq;
feminę meliore concepta ſpe, Euaneſcentibus angelis, ad ſeſe reuerſę, recordatę ſunt verborum domini
Ieſu, qui

El Colegio de Jalisco

Ieſu,quibus toties apoſtolis dixerat:tertia die a morte reſurget, reſumpto ꝗ ſpiritu . Exeuntes fugerunt
e monumento,quia inuaſerat eas tremor & pauor. Vnde: partim ex inſolito gaudio atque capte,& reſti-
tute in locum ſuum poſt menſes.7 p.ꝶ 6.partim ex nouo ſpectaculo angelorum in forma humana.Perte
rrite igitur timore,gaudio velut exaſim paſſe : loqui alicui non valebant,habitu intercluſo.Fuga igitur
conſulentes ſibi abſceſſerunt a monumento , mirantes tamen quid factu . . . ſſet de corpore domini.
Vna autē die ſabbati maria Magdalene venit mane cum ad huc tenebre eſſent ad mo Ioann.20.
numentum, et vidit reuolutum lapidē a monumento. De hoc textu dictum eſt in principio
libri huius. Non enim ſola venit,ſed cum multis alijs:que portabant aromata,& cum ceteris vidit reuo-
lutum lapidem a monumento. Tamen ceteris remanentibus iuxta ſepulchrū hec cui altius inſederat cor-
di(dolor ſublati corporis,vt ipſa opinabatur) quis enim crederet poſt ſubtractam cratem Ade dormien- Geneſ.2.
A ti,rurſus illum excitandū ad vitam? quod certe natura ipſa non fert. Cucurrit & venit ad ſimonem
petrum,& ad alterum diſcipulum quem diligebat Ieſus , & dixit eis . Tulerunt do-
minum de monumento,et neſcimus vbi poſuerunt eum, Duo iſti apoſtoli christi multis lo-
cis Euangelij ſimul leguntur ſumma neceſſitudine aglutinati. Quorum vnus plus diligebat chriſtum,al-
ter plus diligebatur a chriſto,de quibus dicit apoſtolus, ꝙ videbantur eſſe colune eccleſiaſtici edificij ad
Gal.ſecūdo. Duo iſti ſequuti ſunt dnm vſqꝫ in atrium Cayphe,& ſimul aſcenderūt templum ad orationē
Actu.3. Et ſimul miſſi ſūt a ceteris apoſtolis in ſamariam,vt inter ventu eorum/ ſamaritę acciperent ſpi- Ioan.18.
ritum ſanctum, Actu.8. Ad hoc igitur duos reccurrit Magdalena(quorum vni promiſſe fuerāt claues Ec Matth.16
cleſie,alteri commendata a cruce immaculata mater boni paſtoris peruenient ꝙ feſtino curſu/que tamen Ioā.19.
reuera non bonum nuntium apportabat,Cum verba angelorum nuge viſe fuerant. Tulerūt ingens dnm
meū(Actū ē de ſalute nra) et neſcio vbi poſuerunt eū.Bene ergo di . . t Ioānes iuxta tropologiā ꝙ ad huc
B tenebre erāt in corde Marie. Nihil de reſurrectione cogitabat,ſepulchrum vanum videbat, ablatum do-
minum furto ſima fide imo opinione tenebat,de verbis angelorum vt ingenue dicam Nihil curabat. Exi
uit ergo petrus et ille alter diſcipulꝰ quem diligebat Ieſus, & venerunt ad monumē
tū. Currebāt ergo duo ſimul,et ille alter diſcipulus precucurrit citius petro. & venit
prior ad monumentum,& cum ſe inclinaſſet, vidit linteamina poſita,nō tamen intro
iuit. Curſus quidem iſte amoris eſt:de quo dicitur,ſurgam & circum ibo ciuitatem,& queram quem di- Cant.2.
ligit anima mea. Circumitus iſte iuxta Hiſtoriam/filiorum iſrael fuit annis.40.in deſerto,quia dimiſerūt Auguſti.
quem tenuerant . Queritur iten deus in lectulo contemplationis,queretur & inter creaturas: & inter mor Actu.17.
tuos:& nuſꝙ inuenitur,quia iuxta Auguſtinum cū ſit intus,foris querimus,in ipſo .n. mouemur & ſu-
mus, Currebant igitur duo iſti dilecti & electi,audito ex ore vnius fœminæ,tulerunt dominum meum, Iudi.26.
tamen extra viam currebant:quos & ipſos tenuis admodū fouebat ſpes reſurrectionis dominice,nihil mi
nus.n.credebant/ꝙ ſemel attonſos cincinos Sāſonis rurſus cum priſtina fortitudine ſuppullulaturos. Ta-
men currebāt,vt vel vacuum viderēt ſepulchrū. Currebant ſimul ſed Ioannes, & iunior, & alis ſuffultus Gene.33.
C virginitatis ante vertit petrum in curſu. Petrus enim ſicut Iacob alter qui vxores quattuor ducebat, libe- Ioān.21.
ros.12.oues fetas. &c,ſequebatur paulatim veſtigia paruulorum & ouium fetarum. Hoc iuxta myſteriū
dicimus. Nam alioqui petrus velocior erat in curſu(iuxta illud,cum audiſſet,dominus eſt,miſit ſe in mare
&c)qui dominum chriſtum intentius diligebat etiam plus ꝙ Ioannes. Sicut autem Ioannes petrū incur- Iob.39.
ſu ante vertit, ita in volatu ceteros Euangeliſtas , iuxta illud , facies aquile de ſuper ipſorum quattuor.
Ezech.pri. Ad preceptum.n.dei eleuata eſt aquila hec,& in arduis poſuit nidum ſuum,nempe in ſinu xpi
currebant igitur duo pegaſo ipſo velociores, vel etiam ipſo aſahele curſore velociſſimo(2.ꝶ 2.) venit tū
Ioannes prior,& inclinauit ſe cōſiſtens foris,vt videret ſepulchrū/ nū vacuū eſſet a corpe vt fide greca ſci
ret nū vera retuliſſet Magdalena/de ſublato corpore. Vidit igitur/ corpus quidē ad eſſe nullū ſed pelles he
dorū. Gene.27. Caprarū.p ꝶ.19.& colubri neſcio cuius exuuia,qui ex virga factus fuerat. Exo.4. Venit
igitur & ſimō petrus:qui ſicut tardior fuerat in percurrēda via. Ita in perueſtigādo cōditorio audatior Nō
.n.ſuffecit illi proſpexiſſe,ſed etiā ingreſſus ē,nec cūctabūdus. Tūc ingreſſus eſt & Ioannes:qui ſiue cedēs
D grati Petri,ingredi non preſumpſerat. Vnde dicit Ioannes. Venit ergo ſimon petrus ſequens eū
& introiuit in monumentum,& vidit linteamina poſita, & ſudarium quod fuerat ſu-
per caput eius, non cum linteaminibus poſitum : ſed ſeparatim inuolutū in vnum lo
cum. Tunc ergo introiuit & ille diſcipulus qui venit prior ad monumentum,et vidit
et credidit. Non dum.n.ſciebat ſcripturam, quod oportebat eum a mortuis reſurgere
Lucas. Petrus aūt ſurgens cucurrit ad monumētū, & procūbens, vidit linteamina ſola poſita,& abijt ad
mirās apud ſe. Vnde illud, pater vero rē tacitus conſiderabat. Gene. Cap.37. Cū igitur linteamina aroma
tibꝰ multis oblita quibus corpus obuolutū fuerat / in ſepulchro relicta eſſent:ſudariū autem capitis ſeparā
tim poſitum, facile liquebat/corpus domini non eſſe furto ſublatum nec a furibus,nec a Iudeis/nec a diſci-
pulis,qui reuera corpus vt erat conditum iuxta morem auitū obduxiſſent cū linteaminibus & aromati-
E bus,ne deprehenſi in furto & ſepulchri obſignati effractione, de vita periclitarentur. Nam reuera multū
ocij neceſſarium erat, ad detrahenda corpori linteamina:que quouis viſco tenacius inherebant corpori,
centum Myrrhe & Aloes libris peruncto. Itaqꝫ ingreſſus Ioannes conditorium,& videns corporis exu-
uias ſic detractas corpori,& ſeparatim poſitas,vt non a predonibus per tumultum, ſed per ſummum o
cium factum videretur (angelicis.n. manibus hec facta ſunt) vidit, & credidit. Vidit linteamina,& ſepul
chrum vacuum,credidit autem, verum dixiſſe Mariam Magdalene,ſublatum videlicet eſſe furto corpus Figura.
domini Ieſu. Nam eum reſurrexiſſe nec ſomniauerat quidem. Quis enim crederet reuocaturum dominum Gene.22.

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Figura. preceptum illud quo dixerat Abrae: offer mihi vnigenitum tuum/ſuper vnum montium, cum iam colli-
Genes.22. gaſſet illum ſuperſtrue lignorum, & ſuſtuliſſet gladium: filio interim obmuteſcente velut agnus qui por
tatus ad victimam, vel cum tondetur. Sed quare Ioannes de miſterio reſurrectionis (de quo toties audie-
rat ex ore domini) non cogitabat? Quia nõ dũ ſciebat ſcripturã, ꝙ oportebat eũ a mortuis reſurgere. V ſi
Hiere.ii. dicit hoc ſcriptura? Mat... Sicut fuit Ionas in ventre Ceti tribus diebus &c. Auguſtinus. Cur tam an
Auguſti. guſtus & validus diuine potentie eſtimator es, vt diſperſum vnius cuiuſ ꝙ carnis puluerem in ſuam ra-
tionem colligi & reparari non poſſe credas: cum videas ꝙ etiam mortalium ingenium diuerſas in profũ-
dis terre metallorum venas rimetur. Et artificis oculus videt argentum, in quo imperitus terrã putat. Et
cum auri eſſe propriam venam, & ceterorum metallorum ſingulas longe diſpares ab inuicẽ mortale de- F
prehendat ingenium, diuina virtus inuenire poſſe ac diſcernere non putabitur vnius cuiuſ ꝙ carnis pro-
priũ ſenſum, Etiam ſi videatur diſperſus. Nam nõ ſolum iuxta Ezechielem ſingula oſſa acceſſerunt ad iũ
Cap.37. cturas ſuas, quin nullius hominis os aliquod ſiue magnum ſiue paruum/ad corp⁹ alienum adiuctum eſt
Figura. ſed ex proprijs oſſibus ſingula cadauera conſtituta ſunt. Itaq; fit: vt vniuſcuiuſ ꝙ anime non confuſum
aut extraneum corpus ſed ſuum quod prius habuit reparetur, vt conſequenter poſſit pro agonibus preſen
tis vite cum anima ſua/caro vel pudica coronari vel pecatrix puniri. Non eſt igitur mirum, ſi tenuiſſimũ
puluerem cum deus vult in hominem format, qui ex tenuiſſimis ſeminibus immenſa arbuſta reintegrat.
O alto enim rerum omniũ opifice cuncta mirabiliter ordinante: & in mollitie ſeminis) latet aſperitas cor
ticis & fortitudo roboris, & vbertas fructus, & in puluere de limo eſt in potentia obediẽtiali qua deus po
tes facere ex quo libet quodcunq; vt ex limo hominem, ex crate feminam ex virga ſerpentẽ, ex aqua aues G
& piſces. Sed Ioannes non ſciebat ſcripturam/ꝙ oportebat dominũ a mortuis reſurgere (ſciebat autẽ retia
Exo.4. ſua reficere, manu & arte cibũ querere) ideo viſo ſepulchro vacuo, & linteaminibus per otiũ complicatis
Credit furto ablatum dominum, iuxta aſſertionem Marie Magdalene. Quid autem petrus crediderit Io-
annes non explicat: ſuam aptitiam tantum explicat.

Caput iij. Maria perſtat ad monumentũ plorans videt duos Angelos videt Ieſum ſtantem, hortulanum credit, donec vocatur nomine ſuo vi delicet Maria vult complecti dominum, audit noli me tangere. Rurſus dominus occurrit mulieribus reuertentibus a monumento: & dixit eis Auete. Et tenuerũt pedes eius: & adorauerunt eum. Quidam ex custo dibus nuntiauerunt principibus omnia que facta fuerãt qui pecuniã co piosam obtinuerunt ab eis vt dicerẽt: nobis dormiẽtibus furati ſunt eũ diſcipuli. H

ABierunt ergo iterum ad ſemetipſos diſcipuli. Hoc eſt regreſſi ſũt ad do-
nũ/vnde profecti venerãt ad monumentũ. Non enim tutũ putabãt apud ſepulchrũ
diutius immorari, ne imponeretur eis calũnia, quaſi ipſi fuiſſẽt effractores ſepulchri
magnũ piaculũ apud omnes Gentes. Maria aũt ſtabat ad monumentũ foris
plorans. Dũ ergo fleret, inclinauit ſe, et pſpexit in monumentũ &
vidit duos angelos in albis ſedentes, vnũ ad caput et alterum ad pe
des vbi poſitum fuerat corpus Ieſu. Recedentibus igitur cunctis: ſola Ma I
ria non receſſit, que vere amore languebat. Fortis autem dilectio ipſa morte fortior
eſt, dicente paulo, ſcio ꝙ nec mors ipſa poterit nos ſeparare a charitate chriſti Ieſu.
Canti.2. Hec igitur dilectio que ardebat (charitas enim Ignis eſt, & deus charitas eſt) in Maria illam apud monu
Rom.8. mentum tenebat. Vnde illud, puer non comparet, Ego quo ibo? Geneſ.37. Hieronym⁹. Iupiter Rex ter
Hierony. renus qui & Rex Celorum dictus eſt, pro ſingulari ſtrenuitate corporis, & incomparabili mentis elegã
Iupiter. tia poſt Europam mugire coactus eſt. Et quem bonitas ſuper Celos extulit, femina brutis comparauit.
Mars qui deus bellantium dici meruit, triumphorum familiari frequentia: nihil ſibi metuens, a Vulcano li
Mars. gatur cum venere inuiſibilibus quidem catenis ſenſibilibus tamen ad riſum videlicet celeſtis curie. Phe-
bus qui ſapientie ſue radijs, totius orbis depulit tenebras, vt merito ſolis nomine ſolus illuſtraretur, infa-
Phebus. tuatur tamen amore Leu Cothes, ſibi ad ignominiam / ad interitum, & Eclyptica diu viciſſitudine va-
rius factus eſt frequenter ſui luminis expers (& ſi non eatenus vt Luna) quo totus vniuerſaliter egebat
mundus. Require inſanientem Salomonem, Herculem & Amonem (vndas numero) & intelliges vim a K
Gene.34. moris ſiue infamis, qualis ſichem filij Emor, ſiue caſtiſſimi, quo factum eſt vt Maria ſtaret ſola ad mo-
numentum, primo mane, & ploraret. Amor eam ſiſtebat, dolor ad lachrimas cogebat. ſtabat: oculos ſuos
ſicut altera Anna quoquo verſus circunducens, ſi forte videret quem querebat. Tobia.11. Dolor autem
Origenes. eius renouatus fuerat, quia quem lamẽtabatur vita functum, nunc dolet ſublatum. Et hic dolor multo in
Hiere.30. tenſior: quia deſperabilis facta fuerat plaga eius. Erat enim qualis qualis conſolatio habere vel mortuũ.
Metuebat autem, ne amor magiſtri ſui in pectore ſuo frigeſceret, ſi corpus eius non inueniret, quo viſo re
caleſceret, ſicut diximus alias de Antiocho ſeleuci filio. Ioann.2. Venerat igitur Maria Magdalena vt cor-
pus dominicum vngeret, que prius vnxerat pedes, ſed ecce labor vngendi periit, ſed dolor lugendi creuit.
Quid autem hec mulier agere poterat, niſi lamentari, que intolerabilem ſuſtinebat dolorem, & nullum
habebat conſolatorem. Petrus & Ioannes columne Eccleſie reuerſi ſunt ad domum, non inuento corpo
re, hec

Fondo reservado de EL COLEGIO de JALISCO

re hęc aũt ſtabat foris plorans & quaſi deſperãdo ſperãs, et ſperando pſeuerãs, Ille timẽtes recedũt. Maria
aũt nihil timebat, quia nihil ſuſpicabatur ſuper eſſe ſibi quod timere deberet. Perdiderat vitã animę ſuę, &
iã ſibi melius fore arbitrabatur mori / ꝙ viuere omni bono ſuo deſtitutam, quia forſam inueniret moriẽs,
quem inuenire non poterat viuens? ſine quo ipſam viuere non volebat. Quę dicere poterat, viuo iam nõ Gala. 2.
ego. Facta igitur erat inſenſibilis, & neq; ibi erat vbi erat, quia tota erat vbi magiſter ſuus erat, de quo ta
men vbi eſſet neſciebat. Ita ꝙ dum fleret: inclinauit ſe & vidit duos angelos iam ſemel viderat ſepulchrũ
vacuum, forte & ſepties, & nunc iterum inclinat ſe. Ruben non inuento puero, non ſemel reuertitur ad pu
teum dicens. Quo ibo? Quo ibo? Ego quo ibo? Vis enim amoris inquit Gregorius diligentiam inquiſitio- Gregori9
nis ingeminat. Vnde contigit vt eum ſola videret: quę remanſit vt quęreret vidit inquit duos Angelos. Gene. 39.
A Ecce Maria plus inueniſti, quam quęrebas, mortuum vnum requirebas, & duos reperiſti viuentes ange-
los. Quem quęris o mulier/ lachrymas tuas videtur negligere. Vocas enim & non reſpondet, quęris & non Luce. 7.
inuenis, pulſas & ludis operas tuas. Olim te diligebat a phariſeo defendebat & officia tua in ſe collata in
munerato habebat dolorem tuũ mulcebat, cum peccata donabat, Et nunc poſt tot amoris ſymbola quid
peccauit hęc mulier, quę tibi pendenti in cruce aſtitit, & a ſepulchro tuo non recedit? vidit inquit duos an
gelos. O qualem conſolationem, quales conſolatores, Ego dominum requiro, dominum depereo, non an-
gelos non ſeruos, ſed tu o bona peccatrix interrogã angelos ipſos cum ſponſa dicens. Num quem diligit Cantí. 3.
anima mea vidiſtis? forte enim ipſi qui terunt ſcalam cęli, ipſi venerunt, vt teſtimonium de magiſtro tuo Gene. 28.
viuente peribeant, ipſi lapidem ſuſtulerunt a monumento, ipſi exuuias ſepulchrales plicuerunt. Et credo
ꝙ ille quem ſublatum lamentaris: miſit illos pro ſe & pro te, vt anuntient reſurrectionem eius, & conſo-
lentur lachrimas tuas. Dicũt ei illi. Mulier quid ploras? Dicit eis. Quia tulerunt dominum
B meũ & neſcio vbi poſuerunt eũ. Dominũ vocat corpus chriſti domini, licet ignoraret ſacramẽtũ
veritatis, ꝙ corpus illud diuinitas nunq; deſeruerit. Ex poſtulabat autem ratio: vt quę tam anxie vitam
animę ſuę ſublatam lamentabatur, angelos rogaret, ſiue angelos crederet, ſiue homines heroas vt, nũ vi-
diſſent quo loco corpus magiſtri ſui tranſlatum eſſet, ſed quia vt predicitur illa vbi erat non erat, & videns
non videbat. Imo viuẽs mortua erat: tota effuſa in lachrymis, *Rogãt eã Angeli, vt cauſã tãti doloris ape*
riat. Quia inquit tulerunt dominũ meũ, *& neſcio vbi poſuerunt eum.* Sed ſi dominum tuum credis, quo- Iudi. 16.
modo ſublatum arbitraris? verum ideo non inuenis, quia inter mortuos requiris, Iam ſurrexit, & portas ſe
cum ciuitatis verus Samſon abſtulit verum inquit illa, ſi angeli me conſolaturi venerunt, quomodo cau-
ſam doloris mei ignorant? Quęſo autem o angeli dei ex quo iam ſemel cauſam mei doloris audiſtis, vt a-
nuncietis ei, ꝙ amore eius langueo. O mulier quid conſilij/ quid ſpei aut quid cordis erat tibi, vt ſola ſta- Cantí. 2.
res, Cęteris recedentibus? Tu ante illos veniſti: & cum illis rediſti, & poſt illos remanſiſti. Num ſapie-
bas plus illis, aut diligebas plus illis. Quia non timebas vt illi: ſed audi ſequentia. Hec cum dixiſſet:
C Conuerſa eſt retrorſum, & vidit ieſum ſtantem, non tamen ſciebat ꝙ Ieſus eſt. Dicit
ei Ieſus Mulier quid ploras? Quem quęris? Quod conuertitur retrorſum, forte id fecit, quia vi
dit Angelos qui ſedebant ad caput & pedes ſepulchri/ conſurgere, vt reuerentiam exhiberent venienti do
mino An forte quia Maria non omnino deſponderat animum, & deciderat a ſpe ſua, & proinde oculos
circũ ferebat dicens cum propheta, Leuaui oculos meos in montes: vnde venit auxilium mihi. Conuerſa ps. 120.
igitur, vidit dominum ſtantem! Neſciebat autem eum. Quomodo autem ſciret, cum nudius tertius mori-
entem vidiſſet, & vita functo latus aperiri, & deinceps ſepulchro condi: & aduolui lapidem magnũ cõ-
torio? Dicit eis Ieſus. Mulier quid ploras? Quem quęris? Dicamus interim cum amico dei, ꝙ ſol9 eſt de Bernard9
us qui fruſta nunq; requiri poteſt, etiã cum inueniri nõ poteſt. Sed nõ deſideriũ animę ſuę quare rogas eã
cur ploras aut quid quęris? Te ſolum quęrit, quia te ſuper omnia diligit vtrum autem ſuper omnes tu ſo
lus noſti? Et nunc rogas quem quęrit? Dulcis magiſter ad quid quęſo prouocas ſpiritum huius mulieris?
Tota pendet in te manet in te, & anima eius venit in te, quia iuxta Paulum Marie vita chriſtus erat. Nõ Philip. 1.
enim chriſtus dimidium erat anime huius fęminę, ſicut quidam dixit de amico vita functo. O *dimidiũ* ani Auguſti.
D mę meę, quia anima iuxta Augu. verius eſt. Vbi amat, ꝙ vbi viuificat. Te igitur quę*rit, te ſuſpirat*: ſed ni
ſi dicas Maria, te non agnoſcit. Sequitur. *I*lla exiſtimans ꝙ holitor eſſet dominus, dixit ei. Do
mine ſi tu ſuſtuliſti eũ: dicito mihi vbi poſuiſti eũ, et ego eũ tollam? Vt.n. beneuolentiam
captares ignoti hominis, holitorem dominum vocat. Honorabat enim *hominem*, a quo beneficium po-
ſtulabat. Sicut & Iacob vt placabilem ſibi faceret *fratrem*, ſicut *inquit vidi* faciem tuam, quaſi viderim Gene. 33.
vultũ dei. Vide Eſter. Cap. 15 Itaq; Maria dicẽs, *domine ſi tu ſuſtuliſti eum*, blandiens loquuta eſt, vt ho
litorem attraheret ad reddendum corpus, ſi forte timens in ſanum *furorem* Iudeorum: id alio tranſtuliſſet
ne ſęuiret in eum/ qui corpus ad crucem adiudicati ſuo ſepeliſſet in hortulo. Si tu inquit ſuſtuliſti eum. o
eum, o quem eum. Quid autem hęc mulier intelligat, dicens eum: ſentiri vtcunq; poteſt, explicari nõ po
teſt. Si enim dicas vitam meam, animam, deſiderium, theſaurum meum & id genus multa, minus dicis,
nec explicas intentionem dicentis, ſi ſuſtuliſti eum. Ioſeph timuit, nec auſus eſt tollere corpus e cruce, niſi
E exorato iudice. Maria Pilatum non timet. ſimpliciter promittit, Ego eum tollam. Pone corpus eſſe in a-
trio principis ſacerdotum, in quo Petrus tertio negauit, quod factura es? Ego eum tollam. Hieronymus. Hierony.
Ignorans imbecillitatem fęmineam, tantarũ ſe virium repromittit & credit, vt corpus viri perfectę eta-
tis, quod vt cętera taceam centum libris Myrrhe circũ litum erat: exiſtimabat ab vna & pauida muliere Philip. 4.
poſſe portari. Sed diceret illa cum Paulo, omnia poſſum in eo qui me confortat. Sed pone illam inueniſſe
quod quęrebat/ corpus videlicet domini ſui, quo eum delatura erat locorum: quid de corpore inuento fa-
ctura erat: forſitan ſepulchro altero conderet & cum illo vitam ſuam/ dicens: in pace in id ipſum dormiã

  ps. 4.

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Canti.p̃. p̃s.4. Si inquit tu ſuſtuliſti eum,non exprimens nomen vitę ſuę,quia palam omnibus eſſe credidit,quod
a ſuo corde nec ad momentum recedere poterat , iuxta illud,inter vbera mea commorabitur.Vide autem
quanta ignorantia erat in fęmina,quanta turbatio.Quem cuſtodiebat manus militum cuius ſepulcro an
geli prędidebant,ab vno h[illegible]ore arbitratur ablatum.Sed amor Cęcus & impatiens illud habet propri-
um vt quę deſiderat,ſemper inuenire ſe credat.Ignorat iudicium, ratione multoties caret, modum neſcit,
nec aliud cogitare poteſt,quam quod diligit.Amor non capit de impoſſibilitate ſolatium , neq; ex diffi-
Amor. cultate remedium Sicut immaculata virgo licet iam in ſpiritu eſſet,tamen dum in carne vixit,carneis mo
uebatur ſenſibus.Ideo ſępe locorum recreabatur viſitationibus & quem genuerat mentis complectieba-
tur amplexibus.Amor chriſti in ea deſiderium pariebat,deſiderium vero gliſcens quaſi nouis reparabatur
ardoribus:in tantum vt credam,q̃ omnia & ſeipſam tranſcēdebat,quia omnino amor impatiens quod a
mat non poteſt non videre.Que cum ita ſint,mirabile eſt,quomodo ipſi Iacob anni ſeptem videbantur
Geneſ.29. dies pauci:cum ſic amanti/dies ſinguli anni videri debuiſſent propter abſentiā dilectę ſuę.Sed iacob illud F
Rom.8, potius cogitabat,q̃ non ſūt condignę paſſiones huius temporis ad futuram gloriam, ideo Iacob liben-
Figura. ter ſubijt laborem ſeptem annorū pro vna & indotata fęmina,videlicet primi amoris magnitudine quo
Geneſ.29. ferebatur in eam,quam ſemel(flentem tamen) oſculatus fuerat.Vnde iuxta Plutarchum.Non male diffi-
Plutar. nierunt philoſophi,qui dixerunt:amorem miniſtrum eſſe deorum,ad curam & ad conſeruationem iuue-
num hominibus exhibitum.Et ſicut quidam dixit,amantis anima in alieno corpore viuit:id maxime ve-
Plato. rum eſt de hac fęmina cuius anima in corpore Chriſti viuebat : mortuo licet, vt ipſa credebat, ideoq; cū
corpus quęrebat Chriſti:vitam ſuam quęrebat neſciens.Ita plato de amico facete iocans , amicus eit in-
A.gellius quit,ſuo quidem in corpore moriens.In alieno autem viuens.Refert.Aulus Gelius.Lib.7.Cap.8, de Del
phino mirabile quiddam.Et ſunt verba Appionis.Vidimus nos apud Puteolos Delphinum amantem G
mite puerum , Inclamatum a puero acciri . Qui etiam ad natans, dorſo puerum admittebat , ita vt pinę
aculeos veluti vagina conderet , ne dilectum ſibi corpus laceraret,receptum q; equitis modo inſidentem
per magnum ęquor per ducenta ſtadia deferret.Roma igitur omnis q; Italia confluebat, vt piſcem amo
ris cauſa victorem pueri ſpectaret.Poſtea idem ille puer Delphino amęnus morbo affectus,obijt ſuū di
em . At ille amans vbi ſępe ad littus ſolitum adnauit & puer qui in primo vado aduentum eius opperi-
ri conſueuerat nuſq̃ fuit,deſiderio tabuit,Exanimatus q; eſt,& in littore iacens. Inuētus ab ijs qui rē cog
nouerant,in ſui pueri ſepulchro humatus . Non ergo mireris Mariam languentem abſentia dilecti ſui
vita functi licet, iuxta quod ipſa opinabatur , quia verus amor habet vim tanſformandi vt dicat Ma-
Dani.2. ria,de corpore mortui triduani/nihil perterrita,Ego eum tollam, Dicit ei Ieſus, Maria Conuer-
ſa illa dicit.Rabboni/quod dicitur magiſter.Delectatus igitur dominus tāto deſiderio fęminę
March.10 huius(qui enim perſeuerauerit,ſaluus erit,non iam voce cōmuni mulierē vocat, ſed voce nota & fami
Exo.33, liari,dicens etiā te ipſam noui ex nomine,o Maria hęc vox q̃ primum ſonuit in auribus eius. Exultauit H
ſpiritus Marię:& omne nubilum excuſſit de mente eius.Anima eius lique facta es,vt dilectus loquutus
eſt,Canti.5.Sed ſi Ieſum quęris o Maria,cur pręſentē non agnoſcis & colloquentem?Quia videlicet illa
mortuum quęrebat,& non magis viuum credebat q̃ ſe mortuam.Sed quid eſt quod dicit,conuerſa illa,
dicit Rabboni ! Quod ſyris ſonat mageſter.Iam ſe iterum reflexerat ad angelos,adeo ſubitis affectibus
huc illuc q; impellebatur,& ſibi non conſtabat,Itaq; agnocens preceptorem bonum animę ſuę.& dicens
cum Iacob.iam lęta moriar,quia vidi faciem tuam & ſuperſtitem te relinquo,procidens,voluit oſcula-
Gene.46. ri pedes domini ſui:memor ad huc priſtinę familiaritatis, qua permiſſa eſt & tangere & vngere & oſcu-
lari. Ieſus autem ſciens illam nihil ad huc ſublimius de ſe cogitare,quam q̃ ſynceriter & flagranter ama-
retur a contactu corporis ſui eam prohibuit,dicens, Noli me tangere.Non dum enim aſcendi ad
patrem meum. Vade autem ad fratres meos,& dic eis.Aſcendo ad patrē meū et pa- I
Theophy trē veſtrū,deū meū & deū veſtrū.Theophyl.Vides quantam ſententiā breuiter loquutus eſt Euā
geliſta. Ruerat Maria non ad tangendum pedes ſed ad complexum vterq; enim ſtabat . Dixit dominus
Ne tangas.Deinde quaſi interrogaſſet quiſpiam? Quare, Inquit eo q̃ non iam tale mihi corpus eſt,qua-
le cum in terra verſater,ſed quale in Cęlo & ſurſum, Et de inde quaſi iterum ſub inferret . Quare igitur
num in terram ambulans, ſi tale habes corpus?Non dum enim inquit aſcendi ad patrem meum,aſcenſu-
rus aūt ſum poſt dies 40.Ita q̃ noli me tāgere:Nō enim vltra res ſe habet vt olim, neq; ſimiliter vobiſcū
conuerſari volo,Nā q̃ vis nec verbis hoc dixerit,ſic tamē intelligit et porro apoſtolis omnibus dixit.Pal
pate & videte.Luc.24.Et Thomę aliquid ad huc maius permittit:vt videlicet manu ſua perſcrutetur vul
nus lateris vnde fluxerunt duo fontes illi quibus paſcimur & regeneramur,ſed & de fęminis cęteris ſcriptū
Ioann.20. eſt, q̃ tenuerint pedes eius.Matth.28.inter quas erat ipſa Maria Magdalena ſicut dicit Auguſtinus. Sed
Auguſti. hęc mulier premere volebat dominum cum turba,non autē tangere: ſicut dictum eſt.Luc.8. Emorrhoy
ſa.Multa enim turba eum premente,de vna tamen fęmina dictum eſt:tetigit me aliquis.Ille autem vere K
chriſtum tangit,qui hominem videns, deum credit & hominem.Mulier igitur iſta vnum & idem tange
bat ignorans penitus ſacramētū reſurrectionis/ quo factū erat,vt corpus Chriſti quid ſeminatus fuerat co
rruptibile(potentia non actu)ignobile,infirmū & animale reſurrexerit incorruptibile glorioſum,potens
P.Cor.15. & ſpirituale.Et hi ſunt equi quatuor currus illius ſecundi/quam aſcendit noſter Ioſeph,quando primum
Geneſ.41 vocatus eſt ſaluator mūdi voce preconis:precepto regis,Vide.4,re.Cap.2,Ignara igitur Maria ſacramē
Hieroni. tū huius tangere volebat,ſed noli me tangere Hieronymus.Non mereris tangere reſurgentē, quē mortu
Faber. um exiſtimas in ſepulchro,& iuxta opinionem tuam non dum aſcendi ad gloriam patris. Faber ita legit
hunc textum .Noli me tangere(Non dum aſcendi ad patrēm meum)ſed vade dic fratribus meis / aſcendo
ad patrem

El Colegio de Jalisco

ad patrẽm meum & patrem veſtrum. Non dum enim aſcendi, Quia enim dixerat ſępe, vado ad patrem,
vado ad eum qui miſit me:ne putarent, id iam eſſe completum, vade inquit ad fratres meos etcętera. Au Ioan.16.
guſtinus. Noli quod vides/hoc in me credere tantum, ne et hic remaneat aſpectus tuus quaſi tactus tuus. Auguſti.
Diſtulit autem tactum non abſtulit: non repulit, non negauit. Vade autem ad fratres meos. &c. Conten-
ta eſto ad preſens viſione & loquela, omnia tempus habent, venturum eſt tempus quo frueris concupitis
amplexibus Rachelis, quando dices, tenui eum, nec dimittam, donec introducam in domum matris meę
& ipſe ſponſus ordinata charitate introducat me in cellam vinariam. Canti.2. cuius nunc ſolo odore atta- Can.8.
ctam & reſperſam dimittit cum mandatis, dicens, dic fratribus meis: aſcẽdo ad patrẽm, &c. Dicite inquit
A fratribus meis. Videte qualem charitatem dedit nobis pater, vt filij dei nominemur & ſimus, Si filij dei, Er
go & fratres domini noſtri Ieſu Chriſti. Rectorem te poſuerunt. Eſto in medio eorum ſicut vnus ex ip- p̄. Ioan.3.
ſis Et illud. Eccleſiaſtes. Caput.10. ſi ſpiritus poteſtatẽ habentis aſcenderit ſuper te, locum tuum ne dimiſe Eccle.32.
ris. Hieronimus. Si aliquando in ſeculo (maior in populis) acceperis dignitatem, noli relinquere opera, et Hierony.
antiquarum virtutum ne incipias obliuiſci quia peccatorum tuorum remedium ex conuerſatione bona p̄uerbiũ.
naſcitur, & non extumenti & ſuperflua dignitate. In eadem enim es naui. Vnde illud Tullij. Hoc miror Tullius.
queror q;: quenq̄ hominum ita velle peſſum dare alterum, vt etiam nauim perforet, In qua & ipſe naui-
get. Fratres ſumus omnes lege naturę: & lege Euangelica, qua omnibꝰ ex ęquo conceditur, deum patrem
vocare, imo iuxta apoſtolum patrem, patrem. Et mulieres exierunt cito de monumento cum Gal.4.
timore & gaudio magno, currentes nuntiare diſcipulis ſuis. Matth.28. Hieronymus. Du- Hierony.
plex autem mentes mulieres tenebat affectio timoris & gaudij, & altera de miraculi magnitudine altera
ex diſiderio reſurgentis, & tamen vtraq; fęmineum concitabat gradum, vnde dicit, currentes nunciare,
B Currebant forte per viam compendij (quod eſt mirabile in tam honeſtis fęminis). Nõ enim mortem Ab 2.Re.18.
ſalonis/ ſed vitam omnium reſurrexiſſe anuntiaturę erant. Sedebat autem interim immaculata domi, di
cens ad amicas ſuas, Non vocetis mę Noemi, quia amaritudine repleuit me dominus. Et licet impatientis Ruth.p̄.
animi ſit, breuiſſima expectatione torqueri, tres autem dies mortis Chriſti & hi per ſynedochen ſatis bre- puerb.13.
ue tempus fuerit: tamen vere ſpes quę differtur affligit animam, et maxime illius quę toto illo triduo trãſ
fixa erat gladio doloris. Quid ſi Maria Magdalenę inuentum corpus Chriſti (mortuum licet) arctiſſimis
amplecteretur complexibus, quanto magis mater eius viuentem lętiſſima exciperet: hos igitur lętiſſimos
& bene ominatos rumores nuntiaturę fęminę & immaculatę & apoſtolis, non mirum ſi feſtinant nec lẽ
te. Et arbitror ꝙ non omnes ſimul peruenerunt, ſed ſicut ſcriptum eſt de petro & Ioanne, currebant multę
ſimul, ſed iuniores ante verterunt cęteras in curſu vt Euangelium & ſtrenas cęteris anteuerterent. Hic 4.Re.7.
enim dies boni nuncij eſt. Vnde ſequitur Ecce Ieſus occurrit illis dicens auete. Ille autem acceſ
ſerunt & tenuerunt pedes eius: & adorauerunt eum. Quia igitur adorauerunt viuentem in
C ſęcula: permiſſe ſunt & tangere: & oſculari pedes illos, qui nudius tertius confixi erant clauo non paruę
magnitudinis. Tu igitur ſi tenueris pedes domini Ieſu, tene quod habes: vt nemo precipiat coronam tu-
am. Apoc.3. Tene vinculis charitatis Angelum magni conſilij, dicens. Non dimittam te, niſi benedixe- Genes.32.
ris mihi. Tunc ait illis Ieſus. Nolite timere, ite nuntiate fratribus meis: vt eam in Ga-
lilęam ibi me videbunt. Ita iuxta apoſtolum vbi abundauit delictum, ſuper abundauit plenitudo
gratię. Rom.5. A muliere enim ad virum dimanauit peccatum. Dedit enim Eua viro ſuo de fructu ligni
ſciẽtię boni & mali, & comedit. Nunc igitur femine iſtę Euangeliſtę ſiunt, nuntiantes Ecleſię dominum Genes.3.
viuere, & porrigentes eis de ligno vitę. Que cum abijſſent, ecce quidam de cuſtodibus vene
runt in ciuitatem: et nuntiauerunt principibus ſacerdotum: omnia quę facta fuerant.
Et congregati cũ ſenioribus, conſilio accepto, pecuniã copioſam dederũt militibus
dicentes dicite. Diſcipuli eius nocte venerunt, & furati ſunt eum nobis dormienti- Matth.28.
bus. Et ſi hoc auditum fuerit a pręſide, nos perſuadebimus ei vel placabimus eum
D pitnomen, & ſecuros vos faciemus. Tu autem candide & chriſtiane lector cum audieris congre Apoc.2.
gari & coadunari in concilio ſacerdotes cum ſenioribus populi in ſynagoga quę dicitur Satanę, fortepu
tabis eos/ iam ex inſanis ac freneticis/ ad ſanam tandem mentem redijſſe, & vt eſt ſapientis mutare conſi
lium, quia iuxta prouerbium/ nemo mortalium ſapit omnibus horis, auditis aure attentiſſima his quę a
cuſtodibus referebantur (Malum omen reuera) dixiſſe tandem, vero durum eſt contra ſtimulum calces,
melius eſt ſero ſapere ꝗ nunꝗ, ſero recurrere, ꝗ male currere. Ecce omnis labor noſter perit / & impenſa
cuſtodibus, credamus vel mortuo & reſurgenti, qui viuenti ſemper rebelles extitimus. Abſit autem vt ta Hierony.
le quippiam vel cogitauerint. Quippe qui dati erant iam in reprobam mentem. Ro. primo. Quid ergo
Accepta pecunia copioſa. &c. Hieronymus. Qui Paulo ante triginta argenteos dederant Iudę! nunc
multa ſumma pecunię que ad vſus templi data fuerat mercantur mendacium, & fit nouiſſimus error peior
priore, Nã primam pecuniam qui accceperat, reſtituit, & confeſſus eſt peccatum ſuum. De hac autem da
E ta cuſtodibus nihil tale legimus, & ad huc perſeuerat apud iudęos mendacium hoc famoſum, quod reuera
confinxit cum conſilio totius Sinagogę is qui eſt pater mendatij. Quod ſi furto ſublatus eſt, quomodo pro
mortuo apoſtoli ibant gaudentes ad mortem? Quis enim pro tam inſigni mendatio mortem oppetat?
Nam pro iuſto quis forſitam audeat mori. Origenes. Et qui legebat in lege/ non falſum teſtimonium di-
ces, acceptis templi pecunia/ milites ad falſum teſtimonium inuitabant. Vt milites quidem falſum teſti-
monium dicant propter auaritiam periculis ſe ſubdentes. Non timentes Romanam legem repetundarũ Ioann.8.
ſi furatum eſſet corpus Ieſu: preſidem aũt placarent & ei ſuaderent tantis pecunijs quantis poterat pręſes Rom.5.
placari, ſiue precibus/ volentes eruere eos de periculis. Tamen milites aduerſus ſe ipſos teſtimonium pre Origenes

 buerunt

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

prebuerunt dicentes contra diſciplinam militarem, obdormiſſe ſe tãto ſomno (quomodo autem ex tot nu
meris / nec vel vnus vigilabat ?) vt diſcipuli auſi eſſent venire: (ſed qui dormiebant quomodo viderunt
ſed Argi erant vel pauci) ſimul & multi, confidentes quoniã milites dormiunt ac ſtertunt in vtrãq; autem
& iuxta prouerbium dormiunt Endymionis ſomnũ & ſic furarentur corpus Ieſu. Tantum igitur creuit
duritia eorum, vt nec cuſtodibus nunciantibus crederent. Sed ſi diſcipuli furati ſunt eũ mortuum quieſcat
Auguſti. vox eorum a ploratu, vbicunq; enim deferatur, mortuus eſt. Ad hęc Auguſtinus: ſuper. pſ. 56. O quanta
cęcitas in falſis teſtibus fratres quanta cęcitas, vbi non de aſini vmbra diſceptatur, ſed de prora ac puppi
& Baſi fidei noſtrę. Solent enim hoc pati falſi teſtes, vt cęci fiant, & contra ſe dicant neſcientes, vnde
appareat, ꝙ falſo teſtificantur. Quid enim illi contra ſe dixerunt? Cum dormirem? furati ſunt eum. Quid
eſt hoc? Quis eſt qui dixit teſtimoniũ? Qui dormiebat vino ſomnio q; ſepultus. Ego autem dicã, Si vigila
bas, quare permiſiſti? ſi dormiebas, vnde ſciſti? ſed pięc iſtę non quę viderunt, ſed quę edoctę ſunt cecine
runt. Tales autem erant Cęci Iudęi, vt crederent dicto omnino incredibili, teſtibus videlicet dormiẽtibus F
Sed muneribus vel dq capiuntur. Omnium enim dulciſſimũ eſt accipere teſte Seneca. Sic igitur vno mẽda
tio alterũ fulcire conati ſunt, ſimul apoſtolos inſimulantes tanq; reos Leſę maieſtatis. Damus inquiunt
vobis quantum vultis pecunię (Ita dicit Auguſtinus) & dicite, ꝙ cum dormiretis, ecce primum menda-
tium, venerunt ſui, & furati ſũt eũm. Ecce ſecundum. Iſti pecunię templi compilatores, apoſtolos furti in
ſimulant, vt merito dicatur eis, quod. M. cato dixit in oratione quadam Fures priuatorum furtorum
M. Cato in neruo atq; compedibus ętatem agunt, fures publici in auro atq; in purpura. A. Gell. ſed meminiſſe de
bemus. furtum ſine vlla quoq; attrectatione fieri poſſe, ſola mente atq; animo vt furtum fiat annitente.
Sane apud Aethiopes in aureas compedes conijciũtur in furto deprehẽſi, vt per quę quis peccat, & puni-
atur. Sed ad rem. Iuxta quod dicit plinius, Nullum tam impudens mendatium eſt: vt teſte careat. Sed in cę
Plinius. teris mendatijs aſtruendis teſtes adducuntur mendaces quidem, ſed tamen vigilantes: hic autem (quod no G
bis nouũ omnino videtur, & ſuper omnem fidem humanam) teſtes multis quidem, ſed mendaces & dor-
mientes: & qui reuera patiebantur ſynanchem. Sed pecunię obediunt omnia. Ita conqueſtus eſt quidam
Ecle. 10. ad amicos, ſe ex Aſia, 30. milibus ſagittariorum pelli a Rege. Perſicus enim numus ſagittarium inciſum
habet. Itaq; cuſtodes pecunia de mulſi, dormitauerunt, malo malo totius Iudaicę Gentis, ſed in ſani Iudęi
qui dicunt furto ſublatum corpus chriſti de ſepulchro quo furto dicent apoſtolos ſublatos de clauſo carce
re ſic enim habes, Actu. Cap. 5. Carcerem quidem inuenim? clauſum cum omnium diligentia & cuſtodes
Matth. 2. ſtantes ante ianuas, aperientes autem, neminem inuenimus. Ita ꝙ milites qui ſicut non credebant in do-
Apli. minum Chriſtum: Ita nec aliam vitam ſperabant in qua rationem redderẽt de tali mendatio, & ſecuri ſac
Actu. ti apud iudicẽ accepta pecunia. Fecerunt ſicut erãt edocti. Quoniã iuxta prouerbium, Lupi illos
priores viderant, & ademerant vocẽ ſecuros inquiũt amerim? liberabim? vos inquiunt a bomni ſollicitu
dine, quod plus eſt ꝙ ſecuros vos reddemus, vt merito dixerit ſpiritus ſanctus, pecunię obediunt omnia
Eccleſiaſt. 10. Cap. Et diuulgatum eſt verbum iſtud apud Iudęos vſq; in hodiernum diẽ H
Eſt igitur articulus fidei infideles apud iudęos: dominum chriſtum opera eorum cruci ſuffixũ, mortuum &
ſepultum, ſed furto ablatum e ſepulchro, dormientibus cuſtodibus, Vnde hucuſq; maledictio illa manet
ſuper eos / qua dixerunt, ſanguis eius ſuper nos & ſuper filios noſtros, Matth. Cap. 27.

Caput. iiij. Ieſus prima ſabbati apparuit primo Marię Magdalene. De
qua eiecerat. 7. dęmonia. Quę nũciauit apoſtolis hanc viſionem ſed non
crediderunt licet eſſent ſex vel plures fęminę. Sequitur de duobus eun
tibus in Emaus vſq; ibi, quomodo tradiderunt eum ſummi ſacerdotes
in damnationem mortis.

SVrgens autem Ieſus mane prima Sabbati, apparuit primo Marię I.
Magdalenę, de qua eiecerat ſeptem dęmonia. Et illa videns, nuntia
uit his qui cum ea fuerant / lugentibus & flentibus, ꝙ vidi dominũ
& hęc dixit mihi. Et illi audientes ꝙ viueret, & viſus eſſet ab ea,
non crediderunt. Erant aũt maria Magdalena & Ioanna & Maria
Iacobi & cęterę quę cũ eis erãt. Que dicebãt apoſtolis hęc. De hoc
dicit Gregorius. Hanc quam Lucas Cap. 7. Peccatricẽ mulierem Ioannes Mariam
nominat: illam eſſe credimus, de qua Marcus ſeptem dęmonia eiecta fuiſſe teſta-
Gregorius cur. Et quid per ſeptem dęmones niſi vniuerſa vitia deſignantur? Quia enim omne
tempus ſeptẽ diebus cõprehenditur, recte ſeptęnario numero vniuerſitas figuratur. Septẽ ergo dęmonia
habuit, quę vniuerſis vitijs plena fuit. Diximus autem alias ꝙ Nullibi legimus Mariam ſororem Lazari
vocari Magdalenam, ſed Mariam tantum. Sic igitur Maria Magdalena quę cunq; ſit, ſiue illa peccatrix K
de qua Lucas, ſiue ſoror Lazari (quod non ſuſpicor) illud certe liquet, ꝙ vbi abundauit plenitudo vicio
Rom. 5. rum. Exuberauit & gratię plenitudo. Sicut autem dicit plato, preclara ingenia quẽ admodũ virtutes ma-
ximas, eodẽ pacto vicia quoq; maxima producere ſolent. Id quod licet videri in ſaulo, que fuit blaſphem?
Plato. & talis vt iuxta aſſertionem ipſius / in eo oſtẽderit deus omnẽ patiẽtiã, p̄. Tim. p̄. ſic et in hac beata fęmi
na quę nudi? cerei? dom? erat et ſpelũca legionis integre dęmonũ. Nũc prima omniũ videt excitatũ leo
P. re. 18. nẽ de Tribu Iuda et occurrẽtes cęleſtes virtutes cũ tympanis et ſiſtris, dicẽtes, ſaul pcuſſit mille, Dauid au
2. Cor. 2. tẽ decẽ millia, et abſtulit obpbriũ ex Iſrael. Et quoniã nos exiſtimam? hãc feminã eãdem eſſe cũ illa quę
iuxta Ioannem

EL COLEGIO de JALISCO

iuxta Ioannem ſtabat ad monumētū foris plorans,& illam apparitionē eandē eſſe cum iſta hic ſuper ſede
mus.Venit ergo illa cū cęteris quas refert Marcus, vt nūtiaret bonos rumores(xp̄i et eni et ipę bon⁹ odor
erāt)his qui penelanimos deſponderant,poſt ꝙ viderunt ſepultum dominum,& lapidem obſignatū,apo
ſita publica cuſtodia. Et inuenit eos lugentes, & grauatos animos eorū męſtitudine:quibus certe multus
diffidentię torpor obrepſerat, Adeo exciderat illis quod toties dixerat dominus ſe reſurrecturum tertia die
a morte ſua. Et quidem reſurrectionē xp̄i multę reſurrectiones precęſſeran[illegible]ge et Euangelio,ſed ꝙ ſe
ipſum quis excitauerit nuſꝗ legerant bene vix perſuaſi ſunt,perſuaſi ſunt tamen , verūtamē in preſentia
rum audiētes ꝙ viueret, nihil aliud putabant ſe audire ꝙ mera ſomnia. Non igitur crediderunt , ſed iuxta
Lucam . Viſa ſunt apoſtolis ſicut deliramenta verba hęc,& non crediderunt illis, tum
quia fęminę,tū quia rē impoſibilem nuntiabant iuxta ordinem naturę,adde tertium,quia exemplū huius
nullum precęſſerat. Ad hęc Hieronymus. Dicunt fabulę Gentilium . Mineruam de cerebro Iouis natam, Hierony.
A Liberum patrem de femore itē iouis,venerē deā de ſpuma maris,de vnico ouo natos caſtorē et pollucem
ex formicis Mirmidonas , deucalionis et pyrrhę lapides iactos ſegetē inde cōſurrexiſſe hominū. Si hęc cre
di potuerūt,quare non & illud,vidi dominū.& hęc dixit mihi hic autē apoſtolorū fides cūtabūda no-
bis proficit. Intelligim⁹.n.apoſtolos nō facile credidiſſe qui verba feminarū ſanctarū licet dlira,et nugas
putabāt. Et vt tędium leuēm⁹ legētib⁹(paſcha.n.nr̄m immolatus eſt xp̄s) Ferūt Iudęi, ꝙ occiſo og Rege Fabula.
Baſā a Moſe, cōſūptis ꝙ carnibus(neſcio autē a quot canibus & Lupis) oſſib⁹ remanētib⁹ nudis,cū ve
nator in ſequeretur ceruum, Ceruus fugiens, forte fortuna foramē ingreſſus eſt vnius tibiarū Regis og,
& venator poſt illū. Ita fugiēte ceruo & venatore ſubſequēte per cōcauū tibię,vix ſex horarū ſpacio emē
ſo: ꝑ aliā tibie partē egreſſ⁹ ē ceru⁹.& poſt illū venator. Et cū tibia ſit. 4. pars humanę ſtaturę patet lōgi
tudo ipſi⁹ og Regis:quātū v̄s vn⁹ hō ꝑcurrere poſſit horis quattuor & viginti. Hęc ſūt deliramēta iudęo
rū,ſuper quorū inſipiēs cor velamē ē poſitū quoties legitur Moſes(2. Co.3.) Que tū velut oracula Apolli
B nis ipſi adorāt & deliramētū putāt myſterium Reſurrectionis. Et ecce duo ex illis ibant ipſa die
in caſtellū quod erat in ſpacio ſtadiorū. 60. Ab hieruſalem:nomine Emaus, Et ipſi lo
quebantur ad inuicē de his omnibus q̄ acciderāt. Et factū eſt dū fabularētur in via et
ſecū quęrerēt,et ipſe Ieſus appropinquans ibat cū illis. Oculi autē eorū tenebantur Matth.28.
ne eū agnoſcerēt. Ibāt igitur duo iſti electi & delecti,dei diſcipuli/relicta ciuitate quę occidit prophe Eccle.4.
tas,quocūꝗ eos ferebat volūtas. Ibāt.n.duo,vę.n.ſoli,duo autē mutuo fouebūtur,id quod iſtis accidit, Matth.18.
qui etſi nō credebāt, loqbantur tamē de Ieſu(o de Ieſu)& impletū ē in illis,quod ſcriptū eſt, vbi duo vel Origenes
tres cōgregātur in noīe meo, in medio eorū ego ſum. Erāt duo iſti iuxta Origenē Simeō et Cleophas. Am
broſius dicit Ammaonē et Cleophā,ſiquidē Luc[a] dn̄m in carne nō vidit. Cęterū.60.ſtadia ex.7500.paſ-
ſibus conficiuntur ſūt aūt paſāgę fere quattuor,deficiūt.n.paſſus quingēti. Ibāt igitur duo iſti amātes qui
dē,et ideo colloquebātur de Ieſu,dubitātes aūt quia de dn̄o Ieſu quaſi de vita functo colloquebantur. Cō
C ferebant.n.ad inuicē/omnia quę facta fuerāt in ligno illo viridi,quo vſꝗ eradicatū eſt de terra viuentiū
Itaꝗ ꝗuis magnifica illa ſpes de Regno iſraelitico reſtituendo(vt ipſi opinabantur) iā eos fefelliſſet, ſicut
dicctur,tamē iuuabat tanti viri etiā ſi fato fūcti memoriā refricare mutua cōfabulatione. Quia vere erat
dilectus & hominib⁹ & deo, Animo aūt ęgrotanti medicus eſt orō. Amabāt igitur,ſed quaſi dormitabū Eccle.45.
di eū/quē etiā volētes obliuiſci non poterant. Interim aūt/iuxta quod dicitur, Lupus eſt i fabula. Ecce bo
nus paſtor comitē ſe obtulit vię et ibat cū eis,illis tamē prius ſalutatis, vt moris eſt viatorū. Fortaſſis au Prouerbi.
tem quod opinando dicimus (nō.n. omnia ſcripta ſunt : ſed in multis Euangeliſtę vtuntur compēdio)&
ipſi duo eo reſultato,nomē eius rogant & patriam & quo tenderet, Nihil minus cogitantes ꝗ ꝙ eſſet is
de quo colloquebātur. Cęterū illi videntes,non videbant:& audientes non intelligebant. Etiam ſi ille di
ceret: Ieſus vocor. Nazarenus ſum, pr̄ meus Ioſeph, mater Maria vocatur, Nam oculi eorum tenebantur
D ne eum agnoſcerent. Nimirum loquebatur Nazaręus noſter Ioſeph per interpretem , & in ſuper vteba- Figura.
tur habitu peregrini . Quomodo autē fratres agnoſcerēt ſanctū Ioſeph: cum viderent ſedētē in throno ve Genes.42
lut ſecundum a Rege,quē in ſeruū vendiderunt: Obſtabat autē & illud:ꝙ quem puerum licitati ſunt, Iam Genes.37
poſt ānos.21.factus fuerat virilis prima lanugo immutauerat faciē ſancti Ioſeph:& hebręus cum eſſet, lo
quebatur ad fratres ꝑ interpretē. Tenebātur igitur oculi eorū,& merito,cū viderent preſidentem Regno
Aegypti,quē mortuū opinabantur, aut ſeruire perpetuā ſeruitutē. Ita & duo iſti electi ſ[illegible]cipuli , nō ag-
noſcebāt eum quo cum colloquebantur,quē ſublatū audierant de conditorio,nā verba fem[inarum] apud
apoſtolos & cęteros diſcipulos chriſti fabulę aniles videbantur. Et ait illos. Qui ſunt hi ſermones
quos confertis ad inuicem ambulantes, et eſtis triſtes? Apparebat in eorum vultu triſticia;
et merito,ob mortem talem & talis magiſtri. Illudens itaꝗ dn̄s oculis eorum ad tēpus/ ne eū agnoſcerent
(ſed illuſio hęc i mēte illorū erat,ſicut dictū ē de Maria Magdalena, Que dn̄m holitorē putabat, Ioān.20
Inquirit interim quid de ſe ſentirēt vt illis apparētibus ęgritudinē ſuā,medelā congruam apponeret. Qui
E ſunt inquit hi ſermones,& c. ſolet aūt & hoc ipſum partē lenire męroris , ſi cōtingat alter ego, in cui⁹ ſinū
quod cruciat effūdamus,ſicut dictū eſt ibi, triſtis eſt aīa mea vſꝗ ad mortē, Et illud. Miſeremini mei: miſe-
remini mei. Iob.10. Et reſpondēs vnus cui nomē Cleophas, dixit. Tu ſolus peregrinus es Matth.26.
in hieruſalē,et nō cognouiſti quę facta ſunt in illa his diebus? Quę verba non ſine ſtoma-
cho dixiſſe videtur Cleophas, coarguēs vrbanū peregrinū incurioſitatis, ꝙ mala eorū quę fama vulgāte
decātabātur ꝑ āgulos & triuia ciuitatis:ipſe ſol⁹ ignoraret. habet aūt illud ꝓpriū human⁹ affect⁹ vt quod
cui ꝙ valde cordi ē(ſi tu ſuſtuliſti eū) putet neminē latere, & nulli nō eſſe cordi & curę . Tu inquit ſolus
mala nr̄a ignoras? Hila. Adeo crux xp̄i decātata fuerat ꝑ oēs āgulos hieruſalē, vt cleophas reſpōderit chriſ Hilarius
to, tanꝗ

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

to, tanq̃ harum rerum incurioſo. Tu ſolus. &c. stupor enim de ignoratione vnius in cognitione vniuer-
ſorum. Quibus ille dixit. Que? Et dixerunt De Ieſu Nazareno, qui fuit vir propheta
potens in opere & ſermone coram deo & omni populo: & quomodo tradiderunt eũ
ſummi ſacerdotes & principes noſtri in damnationem mortis & crucifixerunt eum
Apo. 5. Ita ꝙ bonus magiſter que reſeraturus venerat eis ſeptem ſignacula Legis, quę de ſacramento mortis ſuę
& reſurrectione loquebantur interim aſſumpta diſcipuli perſona, quę inquit ſunt illa de quorum ignorã-
2. Reg. 5. tia notor tanq̃ incurioſus? Et dixerunt. De Ieſu Nazareno. Et Ieſum nominantes, ruſus paulatim ſenſim
Ps. 44. ꝙ cor eorum ſuccendebatur. De Ieſu Nazareno inquit? Ita frater nos te fruamur in domino, de Ieſu Naza
reno colloquebamur. Erat amabilis (inquit bonus peregrinus) ſuper amorem mulierum. Erat, & ſpecio-
ſus forma pre filijs hominum vt ferunt, & totus deſiderabilis. Non falleris. quidquid de illo ſparſum eſt in F
populis minus eſt a laude eius. Erat enim (vt ex pene infinitis pauca referam) vir integer vitę / ſceleris ꝙ
purus. Propheta magnus (hęc tota fides & ſpes illorum de Ieſu) potens in opere & ſermone. Nam verbo
Eccle. 45. ſimplici operabatur miranda & ſtupenda, & per doctrinam ſuam ac miracula & cęleſtem conuerſatio-
Ioann. 9. nem dilectus deo & hominibus / ſummã ſibi comparauerat autoritatem: quando & ipſi dęmones confi-
Ioann. 11. tebantur eum filium dei. Qui & (vt de multis pauca referam) vni Cęco nato oculos ex luto finxit, & al-
Matth. 8. terum vita functum a nudius quartus / vitę reſtituit, & venti & mare dicto eius parebant. De hoc inquit
Sap. 7. peregrinus loquebamini Ieſu Nazareno? Ego autem (quod vos mirabimini) infans ad huc / nõ ſemel non
bis ſed frequenter ſuxi vbera matris ſue, quę, & ipſa candor eſt lucis ęternę & ſpeculum ſine macula &
imago bonitatis dei: & mihi puero duodenni ſępe ſępius Cęſariem diſcriminauit, Non tam ſimile ou-
um ouo inquiunt, ꝙ tu illi. Nimirum mamillas eius ſępe ſuxi. Ne autem ſucenſeatis mihi viri fratres, ſi
vel vnum tantum vos interrogauero, Num aſcendit in cor veſtrum / me eſſe eum Ieſum Nazarenum de G
quo ad inuicem colloquebamini? Bona verba vrbane hoſpes. Tu quidem valde ſimilis videris illi / quo ad
phyſionymiã attinet (refert aũt admodũ inter petrũ & petrũ) tamen id quomodo poſſumus vel ſuſpicari
qui eum nudius tertius aperto latere e cruce detractum / conditorio vidimus vel reſciuimus incluſum, custo
dia multa militum appoſita? Tamen tu quis quis ſis hominum deorum ve, multum leuaſti laboris ac mę
roris noſtri. Nam te videntes, Illum videre videmur. Niſi hoc vnum refert, te viuum videmus, ille autem
cũ clamore valido iam vita functus eſt. Ita ꝙ loquebamur de Ieſu Nazareno, de quo cecinit populus: pro
Matth. 27 pheta magnus ſurrexit in nobis: deus reuera viſitabit plebem ſuam. Sed quia non raro ſcinditur incertum
Luce. 7. ſtudia in contraria vulgus, popul? Luna verſatilior / perſuaſus a principibus ſacerdotum & ſenioribus po
puli, importunis clamoribus ad crucem eum flagitauit de hoc colloquebamur o bone hoſpes. At qui hęc
omnia quę vos (referentibus alijs) ſcientia ſimplici noſti, ſiquidem vt ferunt, omnes fui illo deſerto in ma- H
nus inimicorum ſuorum: fugerunt, Ego noui & praxi, quippe amen amen dico vobis: horum omnium teſ
tis oculatus fuit. Et niſi comes moleſtus vobis eſſem, ac ſubleuare volens, duplicarem męrorẽ, (vere enim
triſticia impleuit cor veſtrum) multa referrem, quorum vos ignorantia tenet, ſcitu tamen non indigna.
Imo inquiunt perge O bone hoſpes, & loquere nobis de Ieſu Nazareno anima noſtra & vita. Vidi eum
ligari, ſuis diſcedentibus quaqua verſum, vidi eum alapis cędi, conſpui, nudari, quando flagellandus erat
vidi eum crucem ſuis humeris ferre, veſtimenta ſua ſorte diuiſa & diſciſa. Clauos quibus cruci affixus eſt
his meis manibus tenui. Vidi mortuo latus pungi, & quod magis miſerandum eſt (ſed nolens volens refe-
ro) Vnicam ſuam quę cruci aſtabat, que reuera de me optime merita eſt, vidi doloris gladio tranſfixam
ſemianimem iacere. Hec compendio retuli: ſed vera omnia Amen. Vos autem pergite exponere, que ſit
vobis reliqua ſpes, ſepulto magiſtro vt dicitis.

Caput v. Sequitur reliquum hyſtorię: quomodo vocantur ab illo pere-
grino ſtulti, quomodo exponebat illis ſacra ſcripturę. Quomodo coe
gerunt illum vt maneret ſecum illo veſperi. Quomodo cognouerunt
illum in fractione panis. Quomodo regreſſi ſunt eadẽ hora in Hieruſa I
lem &c.

NOs autem ſperaueramus ꝙ ipſe eſſet ille qui redẽpturus erat iſrael
Et nunc ſuper hęc omnia tertia dies eſt, ꝙ hęc facta ſunt. Hęc erat
ſpes noſtra de Ieſu Nazareno, & vt videtur, nec ſe ipſum excitare poteſt, & pro-
pemodum eadem dicebant, quę latro in cruce, ſaluum fac te metipſum & nos. Qui
Eſai. 38. bus vtiq̃ verbis vulnus infidelitatis medico imprudentes oſtendunt. Sperabamus
inquiunt. Hęc vox deſperantium eſt. Nec. n. dixit ſperamus. precisa eſt velut a texẽ
te vita noſtra, aruit ſpes noſtra. theſaurus noſter carbones erant. Qui ſi bene nume
res, ab hora qua chriſtus tradit ſpiritum patri vſq̃ ad horam eam qua Chriſtus vi-
ſus eſt in ſpecie peregrini vix duo dies computantur horę videlicet. & quadragin-
ta licet eſſet dies tertia. Sed ſperabamus inquiunt. Auguſtinus. Ergo iam fidem & ſpem Chriſti perdide-
Auguſti. rant. Et licet ipſe cum eis eſſet, ſpes illius in illis non erat. Theophyl. Quaſi fruſtrati igitur ſpe: dicunt,
Theophy Nos ſperabamus: ꝙ ipſe & alios ſaluaturus eſſet, & ecce neq̃ ſe ipſum ſeruauit, Ita parum noſtre expe-
ctationi reſpondit: ita imbellis fuit & impotens: alias potens opere & ſermone, ſed vſq̃ ad mortem vt vi
detur. Et omnino ſi conſiderẽtur ſermones iſtorũ, inter fidem & infidelitatẽ. Fluctuant, & hominũ perple
xorũ ſunt & ignorant quid agant, ita ibãt trepidãtes inter metum et ſpẽ propter reſurrectionis miraculũ
Nihil enim

El Colegio de Jalisco

Nihil.n.de reſurrectione illi ſuſpicabãtur. Sed & mulieres quędam ex noſtris terruerunt nos
exeſteſam, attonitos reddiderunt, que ante lucem ierunt ad monumentum & non
inuento corpore eius, venerunt dicentes, ſe etiam viſionem angelorum vidiſſe, qui
dicunt eum viuere, Et abierunt quidam ex noſtris ad monumentum. Et ita inuenerũt
ſicut mulieres dixerunt, ipſum vero non inuenerunt. Hec ille [illegible] fide bono et alias ſibi nuſ
quam viſo peregrino fideliter retulerunt. Quibus verbis nihil aliud ſignificarę videntur quam mortę xpi
adeptam ſibi eſſe omnem ſpem quam de illo viuente conceperant. Nam fęminarum nugi gerularum ver-
ba deliramenta illis viſa ſunt: adeo incredibile videbatur hominibus reſurrectionis miraculum. Nam ſi ho
mo inquiunt in prima ſui conditione mortalis natus eſt quomodo poſt mortalis reſurget? Quotieſcunq; 3. Re. 17.
excitentur homines ſiue ab helia ſiue ab heliſęo, ſiue a propheta illo de quo loquebamur: mortales excita 4. Re. 4.
bimur & corruptibiles. Sed inſipiens tu inquit paulus, granum quod ſeminas: non viuificatur, niſi prius 1. Cor. 15.
A moriatur. Sed non eſt eadem pulchritudo ſeminati & ſepulti grani, & reſurgentis. Nos ſumus manipuli Gene. 37.
illi quos expre iatis ſemiribus meſſuerunt fratres Ioſeph, & ſtante manipulo ipſius Ioſeph ideſt reſurgente 1. Cor. 15.
dño, nos in terra ad huc iacemus canet aũt tuba: & mortui reſurgent incorrupti, potentia eius cuius manu Hiere. 18.
Cęli quaſi ęrei fuſi ſunt. Sumus enim in manu dei omnes nos ſicut lutum in manu figuli. E luto enim plaſ
maciſumus a plaſte omniũ. Canet igitur tuba, & veniẽt ceteri fratres Ioſeph cũ exultatione portãtes ma
nipulos ſuos. ps. 125. Vide de impijs oſee. Cap. 8. Ad hec intulit dominus. O ſtulti & tardi cor-
de ad credendum in omnibus que loquuti ſunt prophete. Nonne ſic oportuit pati
chriſtum: & intrare in gloriam ſuam: Dominus ita ꝙ Ieſus ad huc diſſimulans quis eſſet: aperi-
ens autem ex parte quid noſſet, depoſita diſcipuli perſona magiſtri habitum aſſumit quaſi eſſet vnꝰ quiſ
piam & diſcipulis Ieſu, occultus tamen propter metum iudęorum, & obiurgat illorum tarditatem ſimul
& incredulum cor: dicens. O ſtulti & dura ceruice ad credendum, &c. Terra tremuit, ſol fugit, petrę ſciſſe
B ſunt, & velum templi a ſummo vſq; deorſum, Latro in cruce agnouit potentiam pendentis, idipſum, cẽ-
turio, & illi qui reuertebantur/tundentes pectora, Angeli teſtificantur Ieſum reſurrexiſſe, cuſtodes vel in
uiti veritatem confitentur, ſed & mulieres probę huic veritati aſtipulantur, quidam in ſuper ex veſtris ſe
pulchrum fatentur ſe inueniſſe vacuum. & linteamina velut per ocium detracta corpori. Neq; non teme
re relicta ſed commode in ſuum repoſita locum: & poſt teſtimonia tam in vita quam in morte ꝙ ꝙ poſt
mortem oculis veſtris exhibita, vos ad huc decernitis more Academicorũ: dicentes, Nos ſperabamus, &
mulieres terruerunt nos. Nõne inquit ſic oportuit pati chriſtum quem vocatis Ieſum Nazarenum, & ita
à cruce ſublatum per mortem: intrare in gloriam ſuam abſorta crucis, & mortis confuſione in gloriam re
ſurrectionis? Audite inquit ſtulti qui non habetis cor: & qui habentes oculos, non videtis, Vel ſaltem non
intelligitis illud vos cecos eſſe nec videre quę coram ſunt, quod eſt maxima ſtultitię pars, Non ne oportu Hiere. 5.
it Ieſum tranſire per aquam & ignem, vt ſic educeretur in refrigerium? Alioqui quid prefigurabat gladius
C ille igneus & verſatilis collocatus ad fores paradiſi & ligni vitę vię? Nempe nulli patere viam ad gloriã ps. 65.
niſi cui anima confixa eſſet gladio doloris. Ad hęc os aureum. Si paulꝰ qui cotidie moriebatur et plus om Gene. 3.
nibus laborauit in Euangelico ſtadio. p. Cor, 15. Ad huc loquitur. Non ſunt condigne paſſiones huiusvi Chryſoſt.
tę ad futuram gloriam quam oculus non vidit. p. Cor, 2. Quid nos dicturi ſumus, qui nec vulgarem qui- Rom. 8.
dem laborem pro virtute ſuſcipere volumus: ſed vnde cunq; recreationes captamus, & hoc vnum confi-
deramus, nec quid nobis accidat triſte? Rem videlicet impoſſibilem, cum audiamus ex ore huius peregri-
ni/qui nec vbi caput inclinaret habuit: oportuit pati chriſtum: & ſic intrare in gloriam ſuam. Quomo- Matth. 8.
do igitur nos alienam ſtertentes ingreſſum iri ſperamus? cęterum quod dicit dominus, oportebat pati
chriſtum verbum oportebat/non dicit neceſſitatem conſequentis, ſed conſequentię. Ex quo enim ita pre-
ordinauit ſapientia dei, per ſanguinem crucis chriſti pacificari omnia, (Collo. p.) oportebat pati chriſ-
D tum domini; & ita intrare in gloriam ſuam. Sequitur. Et incipiens a Moſe & omnibus prophe
tis, interpretabatur illis in omnibus ſcripturis quę de illo erant. Illius eſt enim interpreta-
ri legem cuius eſt condere. Interpretabatur igitur illis (vt ex multis pauca referam) illud ex Nume. Cap.
27. prouideat dñs deus ſpũ omnis carnis hominem qui ſit ſuper multitudinem hanc, &c. Sequitur. Tolle
Ioſue Lichoſua, ipſe eſt dominus Ieſus virũ in quo ẽ ſpũs dei, ſapiẽtię & intellectus, cõſilij & fortitudinis
ſciẽtię & pietatis & timoris dñi, & iſte introducet populũ meũ in terrã repromiſſionis, te[illegible] beũte diẽ tuũ Eſai. 11.
ſuper montem Nebo. Deu. 34. Expoſuit & illud Deuter. Cap. 18. prophetã ſuſcitabit vobis dominus de
medio fratrũ veſtrorũ: ſuſcitabit aũt eũ tertia die a morte ſua. &c. quę locũ alias expoſuimus. Et ſi Ieſum
Nazarenũ cõferatis cũ Moſe potẽte in miraculis, ſuperat Ieſus omnibus modis, quod & vos confeſſi eſtis
dicẽtes, eũ potentẽ fuiſſe & opere & ſermone. Et ſi legẽ Moſi legi Euãgelicę cõferatis, erit cõferre ſoli lu
nã. Et quia p totũ opus hoc multa dicta ſunt ex pphetis quę xpo aptari poſſunt, ſicut illud Ezech. 36. de
nouo baptiſmate, effundã ſup vos aquã mundã, et illud Hiere. 31. de nouo cõdendo teſtamẽto & reuocan
do vetere, & illud. Daniel. 9. de ſeptuaginta hebdomadibus, & illud. Eſai. 66. de imponẽdo ſilẽtio hoſtijs
E veteris legis, ibi qui immolat bouem &c. Et illud. Zach. 9. de aduẽtu xpi ſup aſinam, & multa huius, de
his omnibus intelligere poſſimus dictũ eſſe, incipiens a Moſe & omnibus pphetis, tanq; flores pulchrio-
res ex ſingulis pphetis legẽs, manipulũ quendã applicuit naribus eorum, conferẽs verba legis & prophe-
tarũ cũ vita doctrina & miraculis Ieſu Nazareni, de quo illi colloquebãtur, ſic ꝙ oſtendit, ꝙ apte cõcinẽ
ꝙ inter ſe cõgruerãt vtraq;, illud interim pẽdentibus ab ore eius: & admirãdibus tã abſolutã ac plenam
ſcripturarũ noticiã in homine peregrino, qui nõ doctor earũ, ſed autor videretur, nec in hoc fallebantur.
Hic igit ſeruo xpi nõ tamen feriens aures verũ etiã interiora illorũ penetrãs, ſic illos ſuſpẽſos tulit, vt nec
vię ſentirẽt

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

viǫ ſentirē laborem (qui autem ſentirent viam horarum trium, quando Helias cibo paſtus viſi, ambula
uit in fortitudine cibi illius diebus. 40. & noctibus totidem, & Moſes totidem ieiunauit, angelico paſtus
3. Re. 19. colloquio, Exo. 24. (nec tamē interim faciē aut loquellā tanti doctoris ſibi non ignotam agnoſcebant, vt
veniret ipſis in mētem, ac ſecum perpenderent dicentes. Quis eſt iſte nouus peregrinus: cui ſicut in nume-
rato ſunt ſcripturę, vt memoriꝫ pro codicibus vtatur? Quis eſt iſte peregrinus, qui totius vitę Ieſu teſtis
Matth. 13. oculatus videtur, quem tamen alias nunqꝫ vidimus inter diſcipulos eius? Quis eſt iſte pegrinus qui tā pro
fūda myſteria profert de theſauro ſuo, cum noua tum & vetera? Verūtamē vt dictum eſt, loquebatur eis
noſter Ioſeph per interpretē, dicentibus illis verbum vnum. Domine quid quid ſit de cęteris quibus ani-
mos noſtros inflamaſti in amorem Ieſu Nazareni, illud tamen compertum habemus, ꝙ huic ſectę de reſu F
Actu. 28. rrectione mortuorum vbiqꝫ contradicitur. Vtrum autem Ieſus Nazarenus ſurrexerit, ipſe viderit, Nobis
hucuſqꝫ perſuaſſum nō eſt. Interim autem. Appropinquauerunt caſtello quo ibant, & ipſe fin
xit ſe longius ire, & coegerunt illum dicentes, Mane nobiſcum quoniam aduespe-
raſcit: & inclinata eſt iam dies: & intrauit cum illis. Ita ꝙ quo magis inflamaret illorum de-
ſideriū ad audiēdum ex ore eius plura de Ieſu Nazareno (priuatio. n. eſt cauſa appetit9) pre ſe ferebat qua-
ſi nollet in Emauus hoſpitari nocte illa: ſed porro verſum ire, quandoquidē illi ſepulto domino, omnino
fraudati a ſpe ſua relicta ciuitate (timebant. n. ne ſimilia ipſi paterentur) in patriam ſe ſuam recipiebant.
Gregori9. Tamen iuxta Gregorium probandi erant, ſi eum quem nec vt deum diligerent, ſaltem vt peregrinum a-
mare potuiſſent. Videntes igitur ſe tanto hoſpite tanto ſolatio deſtitui, primum quidem rogant ac ſuadēt
verbis amore & vrbana comitate plenis, & cum non perſuaderetur, cogerent illum, qui cogi non poteſt
& cogi vult. Vide, Exo. Cap. 32. Ibi dimitte me vt iraſcatur furor meus. Vere autem non coegerunt. Ni-
ſi forte putam9 coactum Angelum a Iacob, quo cū luctā conſerebat: vt benediceret ei, Quia dixit Iacob G
Genes. 32. Non dimittam te niſi benedixeris mihi. Non ergo coactus eſt noſter Samſon, ſed ipſe ſe obtulit non requi
ſitus, vt rogaretur. Quia non raro pulſat ad fores animę noſtrę: & reſpondetur ab intus. Exui me tunicā
meam. &c. Cāti. 5. Vide ad hoc. Gene. 19. de Loth compellente hoſpites precibus non vi/ vt ingrederentur
hoſpicium ſancti viri. Mane inquiunt nobiſcum o bone hoſpes, ad hoc. n. declinaſti ad ſeruos tuos, benefi
ciū ingēs das, nō accipis. Tu autē ſine quo abibim9? dies inclinata eſt, ita te fruamur in Ieſu Nazareno, re
fice viſcera nr̄a: noctē totā ducemus in ſomnē: ſi pergas plura loqui ſacra de Moſe et prophetis, deqꝫ nr̄o
Luc. 16. Ieſu Nazareno. Ergo pauperes rogandi ſunt: & ſi res ferat cōpellendi, vt cū nos defecerimus hic, ipſi nos
recipiāt in eterna tabernacula, quę mirata ē olim Regina ſabba in domo ſalomonis. 3. Re. 10. Cogendi ſunt
igitur, quia forte nō erūt nobis magis onerosi qꝫ helias apud viduā. 3. Re. 17. Quā dominus Ieſus xp̄s apud
Ecclesi. 15. hoſpites iſtos hodiernos, quos ipſe cibauit pane vitę & intellectus. Menſam autem illorū in nullo pau
periorē redididit. Et factum eſt cū recūberet cū illis: accepit panē, et benedixit ac fregit
& porrigebat illis. Et aperti ſunt oculi eorū, & cognouerunt eū. Et ipſe euanuit ab H
oculis eorū. Ita ꝙ illi lęto atqꝫ hilari vultu excipientes tantum hoſpitē: vt pote quem ex admirabili illa
puerbiū. confabulatione intellexerant. Nō eſſe vnū aliquē ex vulgaribus peregrinis (vnde dn̄m eum vocant (men
ſam pro ſua tenuitate apparant/ in qua ante omnia & ſup omnia vultus acceſſere boni (& nō iuxta pro-
Hierony. uerbium panis lapidoſus) & eū ſedere faciunt in capite menſę gr̄a hoſpitij, rogantes vt inter epulandum
loqueretur eis (ne gratis panem manducaret) de Ieſu Nazareno. Recubuit igitur dominus, & accipiens pa
nē (forte aūt et hic factū ē idē quod legimus in vita pauli Eremitę, ex orta ē enim cōtrouerſia inter Paulū
& Antoniū, videlicet vter eorū frāgeret panē vide hyſtoriā, beñdixit: fregit qꝫ, deinde porrigebat illis. Hūc
igitur morē cū ſcirēt duo iſti diſcipuli eſſe dn̄o xp̄o peculiarē, ante preſūptū videlicet cibū gr̄as deo agere
deinde panē partiri inter ſuos, quaſi de profundo ſomno experge facti, aperti ſunt oculi eorum, & cogno
uerūt dn̄m ſuum. Non ꝙ clauſis oculis viam illam per ambulauerint, ſed per inde ſonat aperti ſunt oculi
eorū: quaſi dicas, cognouerūt que ante nō cognouerant. In fractione igitur panis iſtorū aperti ſunt oculi,
fęlicius oculis eorum pate factis: quibus naturę ſuę manifeſtata eſt glorificatio, qꝫ illorum generis noſtri
principium quibus preuaricationis ſuę ingeſta eſt confuſio. Cognouerunt igitur eū, ſed in fractione pa- I
Cor. pri. nis. Et enim iuxta Iacobū, non auditores legis ſed factores iuſtificabuntur. Hoc eſt beati qui audiūt verbū
dei, & cuſtodiūt illud. Luc. 11. Iſti inter ambulandū audierūt verba Ex ore Ieſu Nazareni (quod eſt mira-
bile vt idem pdicaret ſe ipſum) & peruenientens Emaus, quod in via audierant cum Maria, domi ope-
Luc. 10. re perfecerunt cum Martha. Dicit Theophil. Verbum aureum, ꝙ oculi eorum qui benedictum panem dig
Theoph. ne percipiunt aperiūtur & cognoſcūt dn̄m. Sed quid cognouerūt, aut quantū cognouerūt? Vix cognitus
p. Cor. 13. Euanuit ab oculis eorū Ieſus. Videm9 enim hic neſcio per quod ſpeculū neſcio quas ſcapulas dei, & ipſas
Exo. 33. intrāſitu, & poſitis nobis neſcio in quo foramine, obiecta oculis noſtris neſcio qua manu. Faciā inquit trā
p. Cor. 7. ſire ante te omne bonū. Quid igitur pmanere hic poteſt, quādo deus ipſe qui vbiqꝫ adeſt, trāſire dicitur?
Dani. 2. preterit reuera figura huius mūdi, et nunqꝫ in eodē ſtatu permanet: ſed nūc aurea videtur nūc ferrea, nūc
p. Theſ. 4 terrea, quod verius eſt euanuit igitur ab oculis eorum, non ꝙ corpus quod a reſurrectione geſtabat, res eſ-
ſet euanida: ſed ꝙ corpus portaret glorioſum quod per dotē agilitatis mouetur iuxta beneplacitum animę
motu velociſſimo, iuxta illud, Rapiemur cū illis obuiam xp̄o in aera. Sciendum tamen quod dn̄s poſt reſu K
rrectionē ſuā ſatis pce cōcedebat ſui preſētiā ſuis, vt ſenſim aſſueſcerēt carere corpali pſētia ei9, quā breui
p. Re. 6. erat ablatur9 ab eis, vt diſcerē aliquādo vacę illę rationales, recluſis vitulis/ viā dei pcurrere nec mugire
interea, ſed dicere: o qn̄do veniā ad faciē dei? ps. 41. Qn̄ depoſito iugo legis (officiū marthę) et plauſtro et
Gala. 6. arca mādatorū dei, ꝗ quib9 illud vnū ē (et oīa i hoc vno recapitulāt iuicē onera vr̄a baiulate, imolabor vt
ſiā vn9 cū dō ſpūs. Videbit igitur dn̄s, ſed breui tp̄e, nec tamē omnib9, ſed iuxta apoſtolū, Act. 10. teſtib9

prę ordi

Fondo reservado de EL COLEGIO de JALISCO

prę ordinatis a deo, primum quia humana imbecillitas non fecit claritatem ac maieſtatem corporis glo
rioſi, tum, 2. quia indignum erat tantã margaritam incredulis cõmũicari, & dari canibus ſanctum ſancto
rum. Matth. 7. ſequitur. Et dixerunt ad inuicem, Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis,
dum loqueretur nobis in via & aperire nobis ſcripturas? ſunt [illegible] verba dei iuxta Prophetã
quaſi ignis, vnde ardebat cor eorum, & quaſi malleus conterens petram, quo [illegible] eſt, vt tandem excuſ Hiere. 23.
ſo infidelitatis profũdo ſomno agnoſcerent Ieſum/de quo et quo cum diu collocuti fuerant. Hieronymꝰ.
Verba dei malleus ſunt, vt corda peccatorum dura & inſtar ſilicis indomabilia ſermonis dei malleo con- Hierony.
A terantur. Vide 3. Re. 21. Ibi, cum audiſſet Achab ſermones iſtos. Auſert autem dominus cor lapideum, vt po
nat pro eo carneum cor, molle videlicet. & quod poſſit dei ſuſcipere, & ſentire precepta. Ezech. 36. Non-
ne inquiunt ardens erat cor noſtrum? Quaſi vtrius ꝙ vnum et idem eſſet cor. Vere autem vnum erat alio
qui non affuiſſet pax vera inter eos. Ardebamus inquiunt more rubi illius, nec tamen calefiebamꝰ, quod Exo. 3.
inſignis cuius dam corporis ſignum videtur certe niſi ſteteremus Cum Iona/vel ex ipſo aſpectu & loque
la (vt cętera omittamus) agnoſcere licuit, ipſum eſſe Ieſum Nazarenum. Talis autem erat ſermo eius, vt
pungeret, afficeret, raperet, vreret: inflammaret, & relinqueret aculeos quos dã ac ſcintillas in animos noſ
tros. Eſt autem ſermo dei vt breui multa conprehendam Manna illud, in quo reperire licet omnem ſapo
rem, Sap. 16. eſt clypeus ignitus. Prouer. 30. eſt turris dauid ex qua pendet omnis armatura fortiũ. Cãti. 4.
Ita ꝙ poſt ꝙ vter alteri confeſſus eſt, ignem illum diuinum graſſari in oſſibus ſuis (vide Danielis, 13. de
ſenibus inueteratis, ibi cunꝙ reuertiſſent) nec diutius ibi conſiſtere poſſe, tam & ſi iam inclinata die. Iter
horarum quattuor/vna remenſi ſunt. Nam ſurgentes eadem hora regreſſi ſũt in hieruſalem
B & inuenerunt congregatos vndecim, & eos qui cum ipſis erant dicentes, quod ſur-
rexit dominus vere, et apparuit ſimoni. Et ipſi narrabãt quę geſta erant in via: & quo
modo cognouerunt eum in fractione panis. Quia igitur dies illa boni nuntij erat, ſurgentes ea
dem hora, relicta menſa cum appoſitis cibis, iter arripiũt inſiſtentes viam ſequentes impetum ſpũs: nõ .n. 4. regũ. 7.
gradiebantur, ſed videbantur volare: & peruenientes, pulſant frequenter dicentes, aperite portas, quia no
biſcum deus, Tamen qui intus erant/non expectata narratione duorum: loquebantur inuicem dicentes
Quid credere detrectamus, tot teſtimonijs confirmati? Ilicet ſurrexit dominus, & apparuit Simoni. Quã
do autem vel vbi ſcriptura non refert. Excepto eo quod dicit paulus. p. Cor. 15. Vbi autem opportunitas lo
quendi affuit, & ipſi narrabant non ſine tanti conſeſſus ſumma exultatione (idꝗ attentiſſimis auribus)
quę geſta fuerant in via, & quomodo cognouiſſent eum in fractione panis. Addidit autem Marcus huic
narrationi pro coronide inſigne verbũ dicens. Et neꝗ iſtis duobus crediderunt. Illi videlicet qui
C congregati erant. Ad hec Hieronimus ſuper illud: preparauit dominus piſcem grandem inferno precepit Hierony.
dominus morti ꝗ, vt chriſtum, 40. horarum ſpacio mortuum detinebat. Quę auidis faucibus, predam pu
tans, quantus in deuoratione letata eſt, tantum luxit in vomitu. Et aduertẽdum: ꝙ vbi putabatur interi
tus: ibi cuſtodia ſit. Non autem ignoro quoſdam fore, quibus incredibile videatur, tribus diebus ac nocti
bus in quibus naufragia digerebantur in vtero Ceti hominem poſſe ſeruari, qui tamen ſeruatur viuus mẽ
ſibus. 9. in vtero matris, anguſtiori ſatis hoſpicio, & tamẽ nemo id miratur. Quia vtriꝗ aut fideles ſunt aut
infideles, Si fideles, multo maiora credere iubentur. Quomodo tres pueros flamma illeſos reliquit. Da. 3.
Quomodo Iordanis reuerſus eſt retrorſum. Ioſue. 3. Quomodo humana ratione aucta fame leonum, ra
bies predam ſuam timens, aſpexerit, nec tetigerit & multa id genus. Dani. 6. &. 15. Si autem infideles ſũt
legan. 15. libros Naſonis metamor. Inuenient Iupitrem mutatum in cygnum, & quomodo in auro fluxe
D rit, in tauro rapuerit, in quibus ipſa turpitudo fabularũ diuinitatis denegat ſanctitatem. Legant Phaetõ
tis ſorores in populos arbores eſſe conuerſas. Illud credunt & dicũt deo cuncta eſſe poſſibilia. Igitur
eandem virtutem tribuant deo in honeſtis rebus, quam defendũt in inhoneſta. Hec ille. Sed neꝗ illud in
quit crediderunt. Quam tamen hęſitationem humana infirmitate nutãtem nunꝗ permiſiſſet ſpiritus ſan
ctꝰ diſcipulorum chriſti in eſſe pectoribus, niſi illa trepida ſollicitudo & curioſa cunctatio noſtrę fidei fun
damenta ieciſſent. Dubitatum eſt ab illud, ne dubitaretur a nobis.

Caput. vi, Inter hęc ingreditur dñs oſtio clauſo offert pacẽ, oſtẽdit manus & pedes, prebuit ſe palpandũ, dicitꝗ, habetis aliquid quod mãducetur? Mãducat corã illis, dat eis ex ſuis reliquijs, aperuit illis intellectum.

ET dũ loquerẽtur, Ieſus ſtetit in medio eorũ: et dixit eis. Pax vobis.
B Ego ſum. Nolite timere. Turbati vero et cõterriti, exiſtimabant ſe
ſpũm videre. Et dixit eis. Quid turbati eſtis, et cogitationes aſcen
dũt in corda veſtra? Videte manus meas et pedes meos, ꝙ ego ipſe
ſum, palpate me et videte, quia ſpũs carnẽ et oſſa non habet, ſicut
me videtis habere. Et cum hoc dixiſſet, oſtendit eis manus et pe-
des. Premittit aũt Ioãnes huic narrationi Lucę, ꝙ cũ eſſet ſero die domini-
cę reſurrectionis: et fores eſſent clauſę propter metũ Iudeorum, in
greſſꝰ ẽ Ieſꝰ ianuis clauſis, et ſtetit ĩ medio eorũ. &c. Fores inquit erãt clauſę die prima poſt ſa
batum cum eſſet ſero. Dãnato .n. ad crucẽ dño, & tandem detracto e cruce, & ſepulchro incluſo, quid ſpes
videbatur ſuper eſſe pullis illis implumibus? Timebant reuera ſuper ſe irruituram procellam quandam,
quę quatuor angulos domus cõcutiens, opprimeret & matrem & filios. Erant igitur oſſa illa congregata Ezech. 37.
quidem

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

quidem in vnum, alias autem arida ſiccaq; vęhementer, propter metum iudęorum, Ad hec vrgebat zela
tor ille Moſaicę legis, argumenta hinc inde contra eccleſiam conquirens, quam nuper plantauerat dexte
Actu. 9. ra dei, & in ſimilitudinem fornacis Babylonicę flāmas Euomebat & minas, obſequiū ſe putans preſtare
deo, Merito igitur incluſis propter metū iudęorū, pacē (qua illi cū primis indigebat) ſtās in medio obtulit
Pax. xp̄s pax vera: dicens, pax vobis, ē aūt pax tante excellentię inter cęteras virtutes iuxta Anguſtinū ꝙ eti-
Plutarch9 am bella fiunt ꝓ pace acquirenda. Et. n. iuxta plutar, Nihil aliud eſt pax, ꝙ finis belli & victoria. Quę
tamen tum plena erit atq; perfecta. quando cātabimus cum apoſtolo deo autem gratia qui dedit nobis vi
ctoriam. Per quem paule. Quo ve duce belli: per ieſum chriſtum dominum noſtrum. Ipſe. n. eſt qui deſcē-
dit incampo ad ſingulare certamen, & forti deuicto atq; triumphato, hodie reportauit victoriam non ta F
men incruentam. Vnde probas? oſtendit eis manus pedes & latus. Tantum igitur eſt pacis bonum, vt
etiam in rebus terrenis nihil gratius ſoleat audiri, nihil deſiderabilius concupiſci, nihil melius poſſit inue-
Auguſtin9 niri. Vnde velut precioſum donum pax data eſt hominibus pro Euangelio & ſtrenis nati pueri dicentib9
angelis, pax hominibus hoc eſt Eudokia. Data eſt etiam pax proſtrenis dominicę reſurrectionis tanꝗ fru
Luce. 2. ctus mortis chriſti, id ꝙ non ſemel ſed tertio. Vnde illud Eſai. 26. iuxta. 70. Da nobis pacem, omnia. n. de-
diſti nobis. Vide textum Ioſue. Capite. 21. in fine. Multa philoſophatur Auguſtinus ſuper hoc nomen. P.
Auguſty. A. X. P. inquit ſignificat, patrem eſt. n. primum elementum in hac dictione pax. A vero que vocalis eſt fi-
lium ſignificat per quem nobis loquutus eſt pater. Facit autē. A. per ſe ſonum, quia filius tantum carnem
induit. P. autem non ſonat ſine, A. quia pater nunꝗ fuit ſine filio. X. autem que duplex eſt ſpiritum ſan-
ctum ſignificat, qui amor eſt patris & filij. Ex his autem tribus elementis vna vox, vna dictio vna pax cō
ponitur, quia pater & filius & ſpiritus ſanctus vna ſunt ſumma & vera pax, que ſuperat omnem mentē G
De laude tamen pacis quicquid dicamus, minus eſt ab eo quod dicit paulus. ipſe dominus Ieſus eſt pax no
Phili. 4. ſtra. Quid autem putamus ſignificare voluiſſe poętas inducentes Titanas bellum commouentes aduerſ9
Epheſ. 2. deos. Niſi illud, homines, impios et pacis oſores nihil nō audere in hōſes! quando contra deum fortes ſunt
Poeta. ſicut Iacob ſicut Nembrot robuſtus venator. Geneſ. 10. & Cap. 32, Nam & bellum quod olim duellum
erat / ab inferis Exoriri, & ibi habere ſedem ſuam? & a furijs ad nos emitti, manifeſte ſignificat poeta. 6.
Eneidos. Sed hodie bellum ludus putatur. Iuxta illud. 2. Re. 2. ſurgant pueri & ludant coram nobis, & reſpō
ſum eſt, ſurgant. Surrexerunt ergo, 12. ex parte Iſboſeth filij Saul: & totidem ex parte dauid, qui omnes mu
tuis vulneribus conciderunt. Sequitur Exortum eſt bellum durum ſatis (quod luſus putabatur) in die illa
Hoc eſt / munus putabatur, Vide textum. ſtans igitur dominus in medio ſuorum, obtulit eis pacem. Quo
niam autem homo liber eſt, non omnes oblatam receperunt. Obtulerunt. n. Romani aliquando cartaginē
Cartagi. ſibus duas teſſeras: vnam belli / pacis alteram, vt vtram vellent acciperēt, Et ille quidem nullam elegerūt
ſed quam inquiunt reliqueritis, Eam libenter amplectemur. De pace autem peccatorū vide. 4. Re. Cap. 9. H
ſatis bene. ſed opere precium eſt audire Romanum quendam, cui pax malum omne erat. Pyrrhus Rex
poſt victoriam habitam de Romanis, quia preſētis potentię non erat vt Romā capere poſſent: amicitiam
Pyrrhus. vero & pacem glorioſam ſibi poſt victoriam iam parem fore exiſtimabat cyneam legatum ad Roma-
nos prior miſit, vt experiretur an pacem vellent. Interea cum. A. claudius vir ampliſſimus quidem ſed ſe
nex & cęcus, audiret quę a Rege nuntiabantur, ac rumore obtinente / ſenatum pacem eſſe daturum: tole
rare non potuit (pacis oſor, ſatanę ſatelles) ſed in curiam ſe deferri iuſſit. Factum eſt igitur ſilentiū ad pre
ſentiam tanti viri. Ille autem vbi ſuo loco conſtitit, ita dicere orſus eſt. Antea quidem Patres conſcripti
A. claudi9 hanc meam oculorum fortunam per moleſte ferebam, nunc autem doleo, ꝙ non vltra cęcitatem ipſam
ſurdus etiam ſim, ne turpes conſultationes ac ſentētias veſtras quę huius vrbis gloriam ſubuertunt audire
compelleret. Vbi eſt. n. illa iactantia, quam crebro verbis vſurpare ſoletis: affirmantes ſi magnus Alexan
der in Italiam profectus vobiſcum adoleſcentibus, aut cum patribus veſtris conſeruiſſet bellum, nequaꝗ
eum nunc vt inuictum gloriam habiturum, ſed aut fuga aut morte ſua maiorem huic vrbi nomem gloriā
ꝙ reliquiſſet. Hanc igitur inſolentiam verborū / nunc rebus oſtendite Non itaq; hunc remouebitis. ſi ami I
cum feceritis: ſed alios inuitabitis per contemptum noſtri, quaſi ſuperare nos facile ſit, ſi Pyrrhus abibit,
nec dum pęna data eorum quę contra nos fecit, verum etiam mercede accepta fęderis, abire in patriā ſuā
Hęc oratio. A. claudij cęci ad ſtudium belli animos Romanorum a pace traduxit, quoniam dulce bellum
inexpertis, & maxime bellantibus e plauſtro, ſicut cęcus hic inueteratus ſatanę dux, Nos autem audiamus
dominum dicentem, pax vobis. Inquire inquit pacem, & perſequere eam Benedicit, perſequere: exagi-
tata eſt. n. vndiꝙ & prorſus exploſa, ac terram relinquens: in cęlum vnde cantantibus angelis deſcende-
Puerbiū. rat (inquit os aureū) eſt profecta. Turbati vero & conterriti exiſtimabāt ſe ſpūm videre, ſpūm videlz eū
quem in cruce patri commendauerat. Vulgus. n. refer, defunctos aliquoties aſſumptis corporibus (imo id
maxime verum eſt) non ſolidis, exhibere ſe oculis mortalium, quod certe non raro factum eſt. Tamen ſi
Chryſoſt. ſpiritus erat, inuiſibilis erat, ſicut aer ipſe vel ventus. Ne igitur hoc in eorum remaneret opinionib9, quod
Sco in. 4. voluebatur in cordibus, redarguit cogitationes a veritate diſcordes, ingerit ꝙ dubitantium oculis manen
diſt. 49. q. tia in manibus ſuis pedibus ꝙ & latere crucis ſigna: & vt curioſius petractentur inuitat, quia ad ſanan- K
15. in ſolu. da infidelium cordium vulnera: clauorum & lanceę: erāt ſeruata veſtigia. Videte inquit man9 meas & pe
des meos, quia ego ipſe ſum: qui pugnaui & vici, ſed moriendo, & ecce victorię ſigna, de quibus dicitur
zacha. 13. quę ſunt plagę iſtę in medio manuum tuarum? his inquit plagatus ſum in domo eorum, qui repoſuerunt
Origenes. mihi odiū ꝓ dilectione. ps. 108. ſi igitur fructus mortis xp̄i pax noſtra eſt cū deo, cū angelis, cū gentilibus
2. Cor. 5. illis inquit Origenes, qui euacuantes fructum crucis chriſti, rurſus intexunt ſepem inimicitiarum cum deo
Hilarius. illa patrantes quę ipſe odit. Quib9 tamē loquitur paul9: ꝓ xp̄o legatione fūgimur tanꝗ deo ꝑ nos exhor
tante.

Fondo ... de
EL COLEGIO de JALISCO

tante. Obſecramus vos amore chriſti, vt reconciliemini deo palpate & videte, quoniam ſpūs oſſa non ha
bet nec carnem, ſicut me videtis habere. Nō ergo per incorpoream naturam ſed ꝑ reſurrectionis corporeę 2. Cor. 5.
qualitatem imperuia vſu clauſa penetrauit. Nam quod tangitur corpus eſt quod palpatur corp⁹ ē Semi Hylari⁹.
natur. n. corpus animale, reſurget ſpirituale, ſed illud ſubtilius, hoc craſſiu˜. Nam quomodo non corp⁹: in
quo manebāt inſignia vulnerū/quę dn̄s palpanda obtulit: in quo nō ſolū illu˜ firmat, ſed etiā amorē nr̄m 1. Cor. 15.
excitat, ꝙ vulnera ſuſcepta pro nobis, cęlo inferre maluit: abolere noluit: vt deo patri nr̄e precia libertatis
A ſemper oſtēderet, iuxta illud: in manib⁹ meis deſcripſi te. Itaq; moli corporis inquit Auguſti. vbi diuinitas Eſai. 49.
erat oſtia clauſa nō ab eo obſtiterū clauſo ille q̄ppe oſtio intrare potuit quo naſcente virginitas matris in Auguſtin⁹
uiolata permanſit, dicente propheta, porta hec non aperietur. Quod aūt dicit Gregorius: omne quod pal- Gregori⁹
patur eſt corruptibile, & aſtipulatur. S. Thomas, non placet doctori noſtro. Quare enim non poſſim di- Eze. 44.
gito tangere celum vel corpus glorioſum ſine miraculo/non video. De hoc alij viderint. Ad huc au-
tem illis non credentibus: ſed mirātibus prę gaudio: dixit. Habetis hic aliquid quod
manducetur? At illi obtulerunt ei partem piſcis aſſi et fauum mellis. Et cum mandu-
caſſet corām eis ſumens reliquias, dedit eis, et dixit ad illos hęc ſunt verba que locu
tus ſū ad vos cū ad huc eſſem vobiſcum, quoniam neceſſe eſt impleri omnia quę ſcri
B pta ſunt in lege, Moſi et prophetis & pſalmis de me. Tanta erat gaudij paſſio: vt non appli
carent mentem ad credendum illum eſſe dominum Ieſum. Ita ꝙ non ex duritia cordis ſed ex velut extaſi
cauſata ex multo gaudio, viſis manibus & pedibus non applicabant mentem ad credendum. Vt ergo per
diuerſa argumenta iuxta eundem Lucam fidem faceret reſurrectionis ſuę, non ſolum vt videretur, cōtre-
ctaretur, audiretur, conceſſit, ſed & vt veſcentem cernerent, quia reuera viuebat. Cum igitur eſſent qui
dam inter congregatos prę gaudio adeo extra ſe poſiti & velut ebrij gaudij immenſitate: vt neq; oculis ſuis
non auribus non vel tactui fiderent/quem certiorem habemus cunctis animantibus/ timemus. n. nonum
ꝙ credere quod ſummis optamus votis (de quo vide Geneſ. Cap. 45. in fine bonum textum) metuētes ne
nos ipſos feſtinato conijciamus in gaudium/quo mox ſumus exuendi, fama ad nos falſos afferente rumo
res, non dedignatur dominus ad huc nouo argumento illorum incredulitati occurrere. Nullum. n. certi⁹ ar
gumentum hominis viuentis, ꝙ cibum ſummere. Vnde puellę excitatę a morte dominus iuſſit prandiū
C dari quaſi reuertenti de longa via. Verum eſt ꝙ in reſurrectione ad immortalitatem cibis non vtemur, ſed Matth. 9.
erimus ſicut angeli, Matth. 22. Si inſtes, ꝙ angelus Raphael comedebat, ſicut habetur Tobię Cap. 12. Itē
tres angeli in tabernaculo Abrę, & duo in domo Loth. Genes. 18. & cap. 19, Audi Raphaelem loquen-
tem. Videbar quidem vobiſcum māducare & bibere, ſed ego cibo inuiſibili, & potu qui ab hominibus
videri non poteſt, vtor. Comedit igitur dominus non neceſſitatę. Sed vt diſcipulis etiā hoc argumento ꝓ
baret corporis humani veritatem. Obtulerunt igitur ei partem piſcis aſſi & fauum mellis ipſe autem erat Ioann. 6.
panis viuus qui de Cęlo deſcendit. ipſe piſcis aſſus (agnus aſſus) in cruce quia homo, fauus mellis mel in
cera. i. in homine deus. Et ſumens reliquias dabat illis. Tu igitur aperi os tuum, & ego implebo illud ps.
80, Ne dicas, anima noſtra arida eſt ſuper cibo iſto. Nempe aſſueti erant porris & cepis & huiuſmodi be Num. 21.
llarijs, quę plus habent aloes ꝙ mellis. Illud interim obſeruandum, ꝙ ꝙ primum dominus ieſus piſcē illū
ſuis cōtigit manibus (idem de fauo intellige) iam non piſcis & fauus ſed reliquię dominice menſę vocan-
D tur. Namq; & Midę propter ſuſceptum hoſpicio bachum conceſſum eſt a dijs, vt quicquid contigeret in
aurum verteretur. Iuxta myſteriū autem fauus hic ille eſt quem Sāſon inuenit in ore leonis quem ipſe oc Midas.
ciderat ante decem vel octo dies, Erat. n. multitudo apum in faucibus leonis, i. mortis vel ceti illius quas
cetus vorarat, et poſt illas Ionam. ſcriptum eſt autem, diuitias quas vorauit euomet, & de ventre illius Iudic. 14.
extrahet illas deus: quod hodie factum eſt. Piſcis autem iſte illius figuram poteſt gerere qui Tobiam inua Iob. 20.
ſit ſecus flumen, ſed confortatus Tobias ab angelo, apprehendit eum per branchiam, & extractum de a- Figura.
qua exenterauit. Apprehenſus eſt igitur piſcis ab eo quem apprehendiſſe ſe putabat. Apprehendit eum,
vt caput a corpore ſepararet, & fieret xp̄s eccleſie caput. Exenterauit aūt illum, cum nequitias eius latius
nobis aperuit dicente Paulo. Non. n. ignoramus aſtutias eius. 2. Cor. 2. Cor & fel reponi iuſſit, cū ſcrip
turis mandauit, quomodo ſerpens erat callidior cunctis beſtijs terre. Captus eſt igitur potētia diuinitatis Gene. 3.
dum eſcam appetijt humanitatis. Quia & ſi hora mortis ad illum venit pendētem in cruce ... nihil tamen
ſui iuris in eo inuenit. Sumens igitur dn̄s reliquias piſcis & faui dedit eis dicens, hec ſunt verba quę loquū
tus ſum ad vos, cum adhuc mortalis eſſem vobiſcū: quę omnia impleri neceſſe eſt: ſiue ſcripta ſunt in. 5. li Ioan. 14.
E bris Moſi. &c Apex non preteribit a lege donec omnia rebus expleantur. Sequitur. Tunc aperuit il-
lis ſenſum aperuit illorum mentem vt intelligerent ſcripturas: et dixit eis. Quoniam ſic
ſcriptum eſt, et ſic oportebat chriſtū pati et reſurgere a mortuis tertia die, et predica
ri in nomine eius penitentiā et remiſſionē peccatorū in omnes gentes, incipientibus Matth. 5.
ab hyeroſolyma. Vnde illud. Apoc. cap. 5. vicit leo de tribu Iuda, vt aperiret librū & ſolueret ſignacu
la ei⁹. Videtur aūt ordo cōtrari⁹. pri⁹. n. ſoluūtur ſignacula; & poſt apitur liber, ſed dn̄s ieſus incarnādo na
ſcēdo & moriēdo/aperuit. i. in ſe cōpleta oſtēdit myſteria veteris legis, quę erāt velut ſigilla libri ſcripture
reſurgēs autē aperuit librū, exponens apoſtolis multa quę de eo predixerāt ꝓphetę, ſicut hoc. Cap. 24. Lu
cę tactum eſt. Poteſt breuiter dici ꝙ aperire librū & ſoluere ſignacula eius ꝓ eodē accipitur, ſed aliud ſit in
ſe rebus impleta eſſe quę predicta ſunt oſtendendo aliud verbis & rationibus, iuxta illud, incipiēs a Mo
ſe. &c. Ceterū iuxta. S. Bonauenturā ſeptem ſigilla ea ſunt, reſeratio ſepulchri ſui, remotio linteaminum
a corpore, teſtimoniū angelorū ſedentium ſuper ſepulchro: excitatio illorū qui cū xp̄o reſurrexerūt: terre-
motus deterrens cuſtodes, mendatio magno emptum a Iudęis, apparitiones factę apoſtolis. Poſſumus a-
liter

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

liter dicere, hęc ſeptem ſignacula eſſe veſtem ſecerdotis laceratam, velū tēpli ſciſſum, latus xp̄i apertū monumēta reſerata, oculi aperti diſcipulorū eūtiū in Emaus: & teſtimonia ex lege, ꝓphetis & pſalmis. Erat et liber ſcripturę ſignatus his ſeptem ſigillis iuxta amicum dei, quia ſapientia dei venerat in myſterio abſcō

ꝓ.Cor.ꝓ. dita. Nam virginis deſponſatio celauit virginitatem, forme ſeruilis aſſumptio celauit formam dei, carnis circunciſio innocentiam ce[illegible] eius/qui venerat vt tolleret pecatum mundi. Fuga in Aegyptum/trina tētatio mors inter iniquos & ſepulture ſignaculū dām ieſū verū hominē oſtēderūt nihilq̃ habere prima frō

3.Re.22. te cōmune cū maieſtate diuina. Sed poſt q̃ moriēdo vicit Leo de tribu Iuda/q̃ interpugnandū mutauerat veſtimēta ſua nūc indutus alba veſte nūc purpura vel coccinea mō nudus conſiſtens in eſtadio nō oñdens

Luce.25. quis eſſet, quid noſſet quid ve poſſet, reſurgēs deuicto mortis inuētore, aperuit ſuis mentē, vt intelligerēt F

Hierony ſcripturas. Verū tamen iuxta Hieronimū, ante q̃ dominus diceret in cruce, hodie mecum eris in paradiſo. clauſa erāt Celeſtia & ſpūs pecoris hominis q̃ ęqualis vilitas coarctabat. Hiero, vide lib.2.Cap.11. nona Et dixit eis. Quoniam ſic ſcriptum eſt, & ſic oportebat pati chriſtum. &c. Quę verba expoſita ſunt ſupra hoc eodem. Cap.24. Lucę. Quod autem dicit, predicari in nomine eius pęnitentiam, id quidem non eſt ſcriptum ad litteram in veteri teſtamento. Tamen in figura ſcriptum eſt Ione. Cap.ꝓ. Vade in Niniue ciuitatem grandem: & predica in ea. &c. et rurſus cap.3. poſt q̃ Ionas euomitus eſt tertia die/a Ceto, iuſſus eſt predicare penitentiā. Itaq̃ & ante mortem xp̄i & poſt reſurrectionem eius pręddicata eſt pęnitētia in remiſſionem peccatorū, Intereſt aūt, quia ante mortem chriſti ſolis iudeis predicata eſt, ſicut habes Matth.10. In viam gentium ne abieritis. &c. Et hoc figurabat fuga Ione in Tharſis. Ceterum poſt naufragium crucis Ionas feſtinato pergit in ciuitatem gentium Niniue. Erat autem hec ciuitas tanti ambitus, vt vix trium dierum poſſet itinere circumiri. At Ionas precepti & ſuperioris naufragij memor, viam triū dierum vnius diei feſtinatione compleuit. Vnde dictum eſt in conſequentibus, ite in orbem & predi- G

Marci.16. cate euangelium omni creaturę. Hec autem Ionę feſtinatio ad predicandum penitentiam gentibus, nihil aliud prefigurabat, q̃ parata eſſe corda eorum ad ſuſcipiendum ſemen verbi dei: iuxta illud. Ioan.4. Leuate oculos veſtros, & videte regiones quia ecce &c. oportebat autem vt apoſtoli hanc predicationem auſpicarentur ab hieroſolymis. Non ſolum quia illis primum credita fuerant eloquia dei, ſed ideo etiam vt

Rom.3. gentes varijs erroribus & facinoribus implicit[illegible], hoc maxime inditio diuinę pietatis ad ſpem venię prouocentur q̃ eis qui filium dei extra vineam ſuam actum crucifixerunt, venia nō denegatur, ſi pęniteant.

Matth.21 Vos autem eſtis teſtes horū. et ego mittam promiſſum patris mei in vos. Luce.24.

Eritis oculati teſtes eorum omnium q[illegible] docui quę feci, quę q̃ paſſus ſum a populo meo olim dilecto, & quomō reſurrexi tertia die a mortē mea &c. Tunc autem eritis tantorum miſteriorum idonei teſtes quando ego miſero ſuper vos promiſſum patris mei ſpiritū ſctū, qui dabit vobis os & ſapientiā, cui non poterunt cōtradicere omnes aduerſarij veſtri, ſicut habes de protomartyre Stephano. Ad hec Gregorius ſuper H

Actu.7. illud. Canti.8. ſi murus eſt Eccleſia quę prius ſine vberibus intra vnis conclauis locum metu Iudeorum ſe

Grego. continebat. miſſo ſpiritu ſancto de celo, vadunt apoſtoli ad concilia gaudentes, quoniā digni habiti ſunt pro nomine Ieſu contumeliam pati. Ecce qualis murus facta eſt eccleſia, quę modo tenerrima nec pedem cuiuſlibet gradientis ſine leſione gerebat, modo vero accepto ſpiritu ſancto, vniuerſi exercitus aſſultātis illeſa pedem cōtemnit. Facta ſum inquit coram eo quaſi pacem reperiens. Quia in hoc mundo quandiu

Actu.5. ſumus, a peccatis omnibus non deſiſtimus: & quandiu cum xp̄o viuimus, pacem perfectā cum illo qui ſine peccato eſt, & ſine peccato in carne vixit/non habemus. Eritis igitur teſtes mei: ſed nō prius q̃ ego mittā vobis promiſſū illud, de quo Ioel. Cap.2. effundā de ſpū meo ſuper omnē carnē. Sequitur. Ioān. cap.20

Caput ſeptimū, Refertur fere eadē hiſtoria. Dicitur de Thoma qui abſens erat, qui dixit, niſi videro fixuram clauorum & lanceę et mittam manum, non credam. Venit ſecundo dominus. & fecit ſatis deſiderio Thomę. Exclamauit ille. dominus meus & deus meus. Accipiūt apoſtoli ſpiritum ſanctum: dicente domino inſuper, quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis. I

Ioann.16. Gauiſi ſunt ergo diſcipuli viſo domino. Dixit ergo eis iterum Ieſus. Pax vobis ſicut miſit me pater et ego mitto vos. Gauiſi ſunt gaudiū autē hoc quis poterit explicare: hoc vnū ſcimus quod gaudium illorū nemo tollet ab eis. Ceterū q̃ pacem dominus ſecundo repetit, repetitio hęc/pacis confirmatio eſt. Legimus templum pacis apud Romanos in annis.750. ter tantū clauſum fuiſſe, quod ſignum erat pacis. Romanis interim hydram ſecantibus

ꝓuerbiū & vnda excipiente vndam. Quā.n. pacem mūdus dare poteſt, cum angeli ipſi qui nobis pacem cecinerunt: pugnare legantur pro cōmiſſis ſibi prouintijs. Daniē.10. Stat.n, ille cuius manus contra omnes & omniū contra illū. (Gene.16.) K

In armis totos dies & noctes, ſemper vnā & eandē cantionem cantans etiam poſt q̃ centies amiſit caput (ſed hydra eſt) & ea eſt, date virum, qui cōſerat mecum manus, ideo pax hic quidē quęrenda eſt, alibi aūt fruendū pace quę ſuperat omnem mētem. Phili.4.

ꝓ.iij.17. Eſt aūt hydram ſecare iuxta ꝓuerbium, ita vnum aliquod in comodū tollere, vt in eius locū alia plura recipias. Natū prouerbiū a fabula hydrę lernęę: quā alij centum fuiſſe capitum aiunt, alij octo, e quibus vnum erat immortale. Cum hoc moſtro multum diuq̃ conflictatus eſt Hercules, ꝓpterea q̃ reciſo capite

plura

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

plura renaſcerentur. Plutarchus de fortuna Alexandri. Hydriam ſecans:ſemper aliquibus bellis repullulã
tem. Quid eſt autẽ,ſicut miſit me viuens pater,& ego mitto vos? Memẽtote,ꝙ nõ eſt maior ſeruus do-
mĩno ſuo. Ioann.13.ſi me perſequuti ſunt:& vos perſequentur. Si oportuit mediatorem dei & hominum
tam multa pati:& reprobari & cruci adiudicari id ꝙ inter impios,vt ita [illegible]aret in gloriã ſuam. Eadem
vos paſſuros non dubitetis, quia per obediẽtiã vſq; ad mortẽ crucis peruenitur ad regnum ęternę retribu Sabbelli.
tionis. Audi vnum mirabile! Cynegirus Euphoronis filius cum Mędos ad mare egiſſet, nauem hoſtibus
onuſtam intuitus, vt eam ad cędem remoraretur, dexteram manum iniecit, qua bipenis ictu reſciſa,
ſiniſtra eam apprehendit. Ea quoq; pari clade amiſſa:mordicus triremem tenuit;tanta in vno tum virtus
fuit, vt non cęde multa fatigatus, non verius ꝙ manus clade victus, in morem rabidę ferę dentibus dimi
A care ſit conatus. Hec cũ dixiſſet, inſufflauit et dixit eis. Accipite ſpiritũ ſctũm quorum
remiſeritis peccata, remittuntur eis, et quorum retinueritis, retenta ſunt. Flatus chriſti p̃.q.p̃.re-
perſpicuum eſt, ꝙ nõ erat ſpiritus ſanctus, non magis ꝙ̃ flatus dei erat anima primi parentis. Genes.p̃. miſſionẽ.
ſed quia ſpirando & reſpirando trahitur vita nr̃a ſpiratio autem fit per nares & per os, qui ſenſus ſunt c.eternam
in facie, ſpiraſſe dicitur dominus in faciem eius ſpiraculum vitę: ideſt animã viuentẽ qua ſpiramus. Sed c.euidẽter
& iuxta Gręcos anima quę vocatur pſyche, dicitur a verbo pſycho, quod eſt viuifico ſiue animo, aut re-
frigeró ſpirando, ꝙ ſpiritus refrigeret. Inſufflauit autem chriſtus dominus in diſcipulos, vt ſe oſtenderet fi
lium eius qui in faciem proto plauſti aiam inſpirarat. Auguſtinus. Flatus ille nõ erat ſpũs ſanctus, ſed de Auguſti.
moſtratio per congruam ſimilitudinem, non tantũ a patre ſed etiam a filio procedere ſpiritũ ſctũm. Quo A. Aleſ.
rum remiſſeritis peccata remittũtur eis. Alex. Ales. Remiſſio peccatorũ poteſt eſſe triplex. Vel quãtum ad
delectionẽ culpę, & hoc ſolius dei eſt, dicẽtis. Ego ſũ Ego ſũ qui deleo iniquitates tuas pter me. Eſa. 43.
B ſecundo modo fit remiſſioni peti quãtũ ad ſolutionẽ pęnę, & hęc [illegible] collata chriſto homini pro eo ꝙ pecca- Leui.16.
tum non fecit. Vnde peccata omniũ portauit hircus iſte, qui venit ad nos in ſimilitudinem carnis peccati
cis. Tertio modo dicitur peccatum remitti quo ad commutationem pęnę, & hęc remiſſio eſt collata mini Matth.16
ſtris eccleſię: quibus dicitur. Quorum remiſeritis pctã, &c. Et ẽ ſentẽtia hęc eadẽ cũ illa, quodcũq; ligaue-
ris ſup trrã. Et ſciẽdũ ꝙ cũ dicit, Quorũ *remiſeritis pctã, ipſum ſacerdotem Excludit, qui ſibi peccata re*
mittere nõ poteſt. Nemo.n.in cauſa *ſua poteſt eſſe iudex.* Vnde dicit. S. Thomas. 4.diſt. 20.ꝙ nullus po-
teſt dare ſibi indulgentias. ſed vti poteſt ea, quam pro comuni vtilitate Eccleſie conceſſit. Ad hęc Hiero. Thomas.
Quorum remiſeritis peccata. Iſtum locum epiſcopi & preſbyteri non intelligentes, aliquid ſibi de phari- Hierony.
ſeorum aſſumunt ſupercilio, vt vel dãnẽt innocentes, vel ſoluere ſe noxios arbitrentur, cum apud deum
non ſentencia ſacerdotum, ſed reorum vita quęratur. De hoc alias diximus ſuper illud. Ioãn. 11. ſoluite eũ
ſinite abire. Vide ibi Scotũ noſtrũ, Sequitur. Thomas autem vnus de duodecim: qui dicitur
didimus, non erat cum eis quando venit Ieſus. Dixerunt ergo ei alij diſcipuli vidima
C dũm. Illi autem dixit eis. Niſi videro in manibus eius fixuram clauorum: & mittam
digitum meum in locum clauorum: et mittam manum meam in latus eius, non credã Chriſoſto
Queritur autem. Quomodo omnibus diſcipulis cõgregatis, ſolus Thomas abfuerit. Chryſoſto. Forte
ex fuga non dum redierat. Vnuſquiſq; enim ſecundum ꝙ timorẽ vincebat, ſic veniebat Thomas autẽ nõ
credebat nõ tãtũ quia idiotę erã, qui referebãt, aut fęminę, ꝙ̃ rei tanq̃ impoſibili diffidẽs. Nõ.n.dixit. Nõ
credo vobis, ſed niſi mittam digitum & manum, non credam. Dicitur autem Thomas didimus, nõ quia
dubius in fide, non.n.modo omnes apoſtoli didimi fuerunt, ſed Gemellus ſicut eſau & iacob. Thomas aũ
tem vſq; adeo rudis erat & carneus totus (quod cum venia tanti viri dicimus) vt rem impoſibilem iuxta
naturam expoſceret. Quando enim latere aperto, viueret naturaliter homo, ita vt vulnus manum caperet
hominis alicuius? Niſi forte electus iſte diſcipulus alterum ſomniabat Adam, cui dormienti coſta detracta Geneſ.2.
eſt. Vidiſti inſignem tarditatem huius beati viri? Niſi videro, non credam, Ergo iuxta paulum. Hebre. 9.
oportebat pati chriſtum ab origene mundi. Vnde igitur vox illa: memento mei domine, dum *veneris in* Luce.23.
D regnum tuum? Iſte latro ante mortem chriſti philoſophatur de gloria reſurrectionis eius. *Thomas.* Po- Auguſti.
tot documenta, tot viſa mirabilia: niſi videro inquit non credam. Et mittam inquit *manum.* Liquet, ꝙ cę
teri diſcipuli non id tantum dixerunt Thomę, vidimus dominum, ſed ꝙ *viderant* confixas manus pedes
q; & tranſfixum latus alioqui non dixiſſet Thomas: ſe quoq; id velle *videre*, tangere, immittere digitos
in foraminibus clauorum & lanceę. Auguſtinus. Siquid neſcitur, credẽdũ non [illegible]it, quomodo ſeruient par
tibus filij, eos ꝙ mutua pietate diligent, quos parentes eſſe ſuos *non* credit? Non enim ratione vllo pacto
ſciri poteſt: ſed inter poſita matris autoritate, de patre creditur. De ipſa vero matre plerũq; nec mater, ſed
obſtetricibus & nutricibus & famulis. Nam cui furari filius poteſt, alius ꝙ ſupponi, non poteſt decep-
ta decipere? Ita ꝙ & ſi decipere nos poſſit mater, decepta videlicet, credimus, quod ſcire non poſſe confite
mur. Quia ſine fide nec poſſumus viuere inter homines, nec placere deo. Et tamẽ Thomas affirmante Cę Auguſti.
tu apoſtolico dominum reſurrexiſſe, niſi inquit videro, & palpauero, non credã. Eſt autem iuxta Auguſ-
E tinũ tanta Eccleſię autoritas, vt dicat ſe non credere Euangelio: niſi quia Eccleſia hoc precipit, imo quia
Ieſus chriſtus hoc precipit, dicens, credite Euangelio. Marci.p̃. Capite. Et ſi requiras vnde Abraam vo-
catur pater fidei noſtrę, ſinus Eccleſie, pater Ieſu chriſti/ iuxta carnem (Matth.p̃.) Nempe per ſidem. Egre Geneſ.12.
dere inquit de terra tua, & veni. Quo domine. Ego monſtrabo tibi terram quandam. Terra autem illa
illo tempore quo deus loquebatur Abrę, pacifice poſſidebatur ab vndecim Gentibus, Genes. 15. Vnde
illud. Fide obediuit Abraam, vt in locum iret quem accepturus erat in hereditatem, neſciens quo iret. Cũ Hebre.11.
autem audiret / ſemen tuum ęquabit numero ſtellas Cęli & arenam maris, deſcendens in Aegyptum ſu- Geneſ.12.
blata eſt ei Sara anno fere integro, pręclara videlicet preludia implende promiſſionis ſibi a deo factę, ſic Figura.

HHH exit ſemen

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

erit ſemẽ tuũ, ſicut ſtelle celi. Adde q̄ acceptum ex promiſſione vnigenitum in quo implende erant pro
miſſiones celeſtes/adoleſcentem & perfecte etatis immolare iubetur, imo holocauſtum illud facere, vt ni
hil eis ſuper eſſet preter cineres. Ex his igitur tribus ſatis liquet, cuius meriti fuerit Abrae fides, per quã me-
ruit fieri pater xp̄i iuxta carnem: pater fidei noſtre: Eccleſie ſinus. Et cum Abraam crediderit filij ſui (quẽ
Hebre.11. immolare iubebatur) reſurrectionem/iuxta apoſtolum dicentem: fide Abraam obtulit Iſaac cum tentare
tur, arbitrans quia & a mortuis ſuſcitare poterat eum deus, qui vtiq̄ homo tantum erat: & eo tempore de
Ps.88. reſurrectione philoſophabatur, quando mors regnabat in mundo: & vbiq̄ canebatur illud, quis eſt ho-
mo qui non videbit mortem. Eruet animã ſuã de manu inferi. Thomas poſt tot documenta reſurrectio-
1.Cor.13. nis. Que ex ore chriſti audierat, qui doctrinam ſuam confirmarat ſequentibus ſignis, Niſi inquit videro,
Gregorius non credam. Preter mitto autem, q̄ Thomas duo contraria copulabat, non enim ſtat fides cum viſione,
ſed cũ venerit quod perfectũ eſt idest viſio euacuabitur quod eſt ex parte, idest fides. Sicut autẽ dicit Gre
gorius, minus nobis contulit credulitas Magdalene, q̄ incredulitas Thome, quia illa nec pedes ẽ permiſ
ſa tangere. Thomas autem diu dubitans: manum mittere iubetur in cauernam macerie. Ita Thomas diu F
dubitando & tangendo (tetigit autem neſcio quid) certior teſtis eſt factus dominice reſurrectionis. Quan
uis igitur modice fidei homo, quis imbecillis ingenij chriſtianus, nunq̄ ſollicitudinem ſuam Inquiſitioni
Thome equi parare potuiſſet. Nunq̄ enim poſt agnitam veritatis loquellã auſus eſſet petere, vt etiam
tactu chriſtum perſcrutaretur in chriſto, & in ipſo homine quem cerneret, hominis corpus inquireret, &
Leo papa reſurrectionis eius non tam mirabilem crederet gloriam q̄ paſſionis iniuriam comprobaret. Quod autem
dicit Leo papa. Thomas cum eſſet fidelis & iuſtus, hec omnia fideliter inquiſiuit, non q̄ ipſe aliquid du
Thomas. bitaret, ſed pro nobis hec operatus eſt: poſſem dicere cum venia tanti viri, q̄ illa omnia Thomas non fi
Rom.10. deliter ſed infideliter inquiſiuit: ſiquidem iuxta paulum fides ex auditu eſt non ex tactu. Nam reuera Iſaac
deluſus eſt in tactu pellium. Genes.27. Et q̄ dicit Leo papa. Non q̄ ipſe aliquid dubitaret: dicam ego nõ G
q̄ ipſe aliquid crederet. Namq̄ ſi credebat, ad quid requirebat tactum, & tactum viſcerum in homine
viuente? Et ſi credebat. Quomodo dixit, niſi videro & tetigero, non credam? Ergo non credebat, donec
tactu fieret certior. Itaq̄ Thomas ſi ex viſu & tactu putabat firmari fidem, toto errabat Celo: cum ſit e
conuerſo, dicente propheta. Niſi credideritis, non intelligetis. Habeat autem & Moſes virgã in manu ſua
Iſai.7. & cum virgam putaret, ſerpens viſus eſt, ruſum q̄ cum ſerpentem fugeret, virga erat. Non igitur occu-
lis credas, non manibus, crede aũt verbo chriſti dicentis, ego ſum, nolite timere. Tantã aũt curã habuit bo-
nus paſtor de vna hac oue reducẽda ad ouile ouiũ, vt pro ea lucrãda latus ſibi ſeruauerit apertũ: vel denuo
reſeruauerit, quod verius eſt, ſicq̄ verũ ẽ quod dicit Paulus, diligentibus deũ, omnia cooperãtur in bonum.
Roma.8. Et vbi abundauit delictum, ſuper abundauit & gratia, iuxta quod ſequitur. Et poſt dies octo erãt
Rom.5. diſcipuli eius intus, & Thomas cum eis. Venit Ieſus ianuis clauſis: & ſtetit in me-
dio, & dixit, pax vobis. Deinde dicit Thome. Infer digitum tuum huc, & vide ma-
nus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli eſſe incredulus, ſed fi H
delis. Pacem ecce nunc tertio nobis offert vera pax, illa autem eſt vera pax, nunq̄ a dei voluntate diſ-
Iudi.3. cordare quod hic eſſe non poteſt: quia & ſi velle adiaceat nobis, perficere tamẽ non poſſumus. Roma.7.
Cõcordia dicente ſcriptura, iſte ſunt Gentes quas dominus dereliquit: vt erudiret in eis iſraelem. &c. Que ſit autem
concordie vis. Scilurus princeps huiuſmodi exemplo oſtendit. Conuocatis. 80. filijs, faſcem lanceatum tota
dem prolatum cum nullus ſimul omnes confringere poſſet, ipſe ſigillatim eductas e faſce/omnes fregit. Fu
niculus autem triplex difficile rumpitur. Eccle. 4. Ve autem ſoli, ſalutatis igitur omnibus, & ſingulari-
ter immaculatã ſua & tota pulchra, conuerſus ad Thomam. Ex quo inquit ſic obfirmaſti cor, & poſuiſti
illud veluti lapideum, vt niſi tetigeris, non credas, infer digitum tuum. Mitte manum in latus, & ſi ita res
fert, in fere cum oculis caput, & noli eſſe incredulus, ſed fidelis. vtrum autem tetigerit, ipſe nouit Auguſ-
Auguſti. tinus ſuper. ps.63. Ita dicit. Prebetur & corpus tangendum, mittit manum: contrectat & exclamat, do-
minus meus & deus meus. Reſpondit itaq̄ Thomas et dixit ei. Dominus meus & deus I
Matth.16 meus. Dicamus ergo q̄ vere tetigit, qui ſic exclamauit. Apprehendit. n. Thomas calciamentum huma-
nitatis, & diuinitatem que ad nos calciata venerat confitetur dicens dñs meus & deus meus. Caro & ſan
guis non reuelauit hoc Thome. Que. n. conſequentia eſt, vulnus tangere, deum exclamare? Tactu igi-
tur Thomas comprobat mortem crucis, voce autem gloriam reſurrectionis. ſic ad credendum nemo diffi
cilior. Ita nemo clarius deum & hominem confeſſus eſt. Tu autem tecũ perpende, q̄ profundum q̄q̄ latũ
fuerit vulnus illud lateris chriſti, oſtiũ arce Noe, in quo immitti facile potuit manus Thome. Itaq̄ o Tho
ma quandoquidẽ ita res fert & tua/& omnium qui non viderunt & crediturí ſunt, mitte manum. Exple
omne deſiderium, rimare profunda dei, eſto caprea/linx, ſerpens/Argus in videndo, eſto Briareus in tan-
Theophy gendo, & poſt hac noli eſſe incredulus ſed fidelis. Theophil. Sanctus Thomas vere fuit incredulus: & ideo
fruſtra quidam gratificantur Thome, q̄ data opera, & prudenter/non facile crediderit, nam dominus in-
credulum eum vocat. Reſpondit itaq̄ Thomas tot argumentis perſuaſus a domino. Dominus meus &
deus meus. Dicit ei Ieſus. Quia vidiſti me Thoma, Credidiſti. Beati qui non viderunt, K
& crediderũt. Approbauit ergo eius confeſſionem: ſed taxauit credendi difficultatem. Vnde illud. Qui
Matth.21. pre ibant & qui ſequebantur, clamabãt: benedictus qui venit in nomine domini. Quia igitur Abraam et
Luc.10. ceteri iuſti Reges & prophete qui preceſſerunt aduentum chriſti in carne, crediderunt futurum de myſte-
Num.13. rijs redemptionis generis humani, hoc idem & nos credimus iam rebus ipſis expletum. Nec refert verum
illi preceſſerint & nos ſequamur, quia fides vna eſt illorum & noſtra vtriq̄ enim vnum & eundem bo-
trum portamus, & expreſſum (adoramus) in cruce. Illud tantum intereſt, q̄ illi viderunt ſcapulas nos autem faciem

...rvado da EL COLEGIO de JALISCO

nos autem faciem: & (ſi dicilicet) manum miſimus cum Thoma intra latus chriſti, cuius ſacramentis paſ-
cimur & potamur. Et iuxta Ambroſium fila Cordarum cytharę ideo fides dicuntur quoniam & mortua Ambro.
ſonum reddunt. Ita Iob nunc de ſepulchro loquitur dicens, ſcio ꝙ redemptor meus viuit, hoc de capite Iob, 19.
& in nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſum, hoc de corpore. Multa quidem & alia ſigna fecit ie
ſus in conſpectu diſcipulorum ſuorum, quę non ſunt ſcripta in libro hoc. Hęc autem
ſcripta ſunt, vt credatis, ꝙ ieſus chriſtus eſt filius dei. Sco. p. diſt. 26. quiſti, vnica. Multa eni.
ſcripta ſunt in Euāgelio Matthęi, Marci & Lucę, quorum nullū eſt reperire in Euangelio Ioānis. Quod
facile patet intuenti. Exceptis enim quinque vel ſex locis fere in nullo concordat cum cęteris, ſed. Ioannes
alia & cęteri diuerſa a Ioanne dixerunt, non contraria. Abſit, ſed diuerſa. Hec autem ſcripta ſunt vt cre-
A datis/ꝙ Ieſus chriſtus eſt filius dei, credatis quod non vidiſtis, quod Thomas confeſſus eſt dicens: dominus
meus & deus me, & vt credentes vitā habeatis in nomine eius, niſi quod fides ſine operibus in adultis mor-
tua eſt: lampas ē ſine oleo. Sicut aūt dicit Iſocrates, corporū imagines pulchra monumenta ſunt, ſed mul Iacob.
to digniores illę, quę res geſtas et mentem expreſſerint, cuiuſmodi ſunt ſcripturę & orationes arte elabora
tę. Has enim illis preferendas iudico primum quidem quod video honeſtos & probos viros non tam pul-
chritudine corporis, ꝙ rebus geſtis & earum memoria gloriari. Deinde ſtatuas neceſſe eſt illis ſolū ad eſſe
apud quos erectę ſunt, ſcripturę autē per omnia philoſophorū Gymnaſia diſſeminari poſſunt. Ad hęc ne
mo ſculpturis & picturis naturā corporis aſſimulauerit, mores autē & mentes ex eorū orationē, niſi nos Iſocrates
ſocordię tradiderimus: facile imitari poſſumus, iuxta quod Ioannes dicit: hęc aūt ſcripta ſunt, in eis tanquam
in ſpeculo faciem noſtrā comamus, donec aſpiret dies, & inclinentur vmbrę, & perueniamus ad faciē quā
ſuſpirabat Moſes. Exo. 33. Beati. n. qui non viderūt. &c. Et loquitur de preterito propter certitudinē pro-
B phetię. Congregāda eſt. n. eccleſia a quattuor orbis partibus, ſinapi paulatim ſenſimque explicāte vim ſuā. Canti, 2
Matth. 13. Sane heracletus Epheſius beatitudinem dixit, viuere iuxta beneplacitum. Pythagoras in exa-
ctiſſima numerandi ſcientiā poſuit beatitudinem, Hecatęus in eo ſtatu hominis qui ſatis eſt, Anthiſtenes
In modeſtia & humilitatę. Anaxagoras clazomentus in veri ſpeculatione. Plato/deo per quā ſimiles fie- beatitud
ri. Nihil verius. Socrates iuſticia ornatū fęlicem appellat hominē. Ariſtoteles ex bonis animi & corpo-
ris & fortunę ponit conſtare beatitudinē. Epicurus vitandā omnino famē & ſitim, & pro hoc contra ip-
ſum iouem (ſi res ferat) etiam arma ſumenda. Ad hęc Auguſtinus. Neſcimus quid velit vnus quidā homo Auguſt
& ſcimus quid velint omnes/vz eſſe beati. Sed cum tanta ſit varietas opinionum videlicet in quo conſi-
ſtat beatitudo, & hoc ſit ſignum ignorātie maxime in philoſophis, quomodo poteſt tantū amari, quod ſic
ignoratur: forte (inquit) omnes ſciunt quid ſit, ſed neſciunt vbi ſit. Hanc aūt veritatem omnes volūt eſſe
beati, etiam Academici pro indubitata habuerunt, qui alias de omnibus dubitabant. Velle autē quod nō
beati, id ipſum miſerrimū eſt. Cum ergo beati eſſe omnes homines volunt: profecto & eſſe immortales
deceat, aliter enim beati eſſe nō poſſunt. Ex quo videtur conſequi/ꝙ reſurrectio futura ſit demōſtrabilis
C volunt, aliter enim beati eſſe nō poſſunt. Ex quo videtur conſequi/ꝙ reſurrectio futura ſit demōſtrabilis
dicente Auguſtino, ꝙ ſicut appetitus ad beatitudinē eſt naturalis, ita & ad immortalitatē. Tamē iſtud
videretur concludere, ꝙ nullus eſſet miſer. Non tamē obſtat, quia non omnes conſequūtur naturale deſi- Idem.
deriū ſuę ſpeciei. Quo loco dicit Auguſtinus, ꝙ difficilius eſt inuētu anime beatitudo, ꝙ eius immortali-
tas, quia multi inuenerūt hoc poſterius, nullus vero ſine fide id quod prius. 12. de trinitatę, Ad hęc Hila- Hilarius
rius ſuper illud, ecce ſic benedicetur homo. pſ. 127. Si hęc perfecta bona fuiſſent, quę cum ſint bona: nō ta-
mē celeſtia ſūt bona, attamē ſi in his beatitudo timoris dei conſiſteret, nō obtinuiſſet vtique princeps fidei
noſtrę Abraā: cui vxor diu ſterilis/bis arrepta eſt, filius expromiſſione vnus/offerri in holocauſtum filius Gen. 12, 2
Ipſi deinde Iſaac duo filij diſſidētes, & vſque ad odiū mortis inimici. Iacob aūt ignoratę vxoris inopinatus
maritus. & ad nuptias alias falſo coatus: & viuētis funus patricidali fratrū mendatio plāgens, caruit timen Gene, 29
tiū dnīm benedictionibus. Quot aūt videmus peccatorum, florere domo/coniuge liberis: iā vero benedictio Gene, 27
nibus dei priuabitur fęlix illa & beata virginitas, Cauſā ſibi beatitudinis non relinquens, Et neſcio quo
modo propheta perfectam eam beatitudinem conſtituerit: quę negata ſanctis eſt, peccatoribus vſitata:
D non ſperanda virginibus ſit, cum dicit, beatus eris & bene tibi erit. Vera ita ꝙ beatitudo ea eſt de qua dici-
tur, credentes, vitam habeatis, quia credidiſtis in nomine eius.

Caput. viij. De ſeptem diſcipulis eūtibus piſcatum, quibus affuit chriſ
tus dominus dicens. Mittite in dexterā nauigij, & inuenietis itaque obe-
dientes voci domini, concluſerūt. 153. piſces magnos & optimos: nec ta
men rete ſciſſum eſt. Agnoſcitur autem chriſtus a Ioāne. Petrus autem
audiēs dominus eſt, miſit ſe in mare, vt citius perueniret ad chriſtū cęte-
ra vide in ioanne.

E POſtea manifeſtauit ſe iterum Ieſus ad mare tiberiadis, manifeſtauit Ioan. 12.
aūt ſic. Erant ſimul ſimon petrus & Thomas qui dicitur Didimus, et
Nathanael, qui erat a chana Galilęę: & filij Zebedei: & alij ex diſci
pulis eius duo. Dicit eis ſimon petrus. Vado piſcatum. Dicūt ei. Ve
nimus & nos tecum. Et exierunt: et aſcenderūt in nauim, et illa nocte
nihil prēdiderunt. Requiret forſitam a nobis quiſpiam, vbi conuerſabatur do-
minus Ieſus chriſtus illos, 40. dies a reſurrectione ſua, quando cum ſuis non erat. Id
quia ſe ignorare fatetur. S. Thomas. 3. q. 55. & nos fateamur ignorantiam noſtram,

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

Niſi dicamus cum eodem in.5.diſt.22.q.3.ꝙ animę ſanctę poſt reſurrectionem erant cum xpo in paradiſo
Thomas. terreſtri. Poteram dicere, quod magna difficultas eſt, vtrum illo tempore fuerit aliquis terreſtris paradi-
ſus; & alias animę beatorũ parũ ſunantur ab amęnitatę loci, non.n.refert vtrum ſint in paradiſo terre
ſtri an vbi erant ante mortẽ xp[illegible] viderent deum per eſſentiam. Dixit aliquis ſapiens ſed non in ſpũ ſctõ,
dominũ Ieſum illis, 40. diebus fuiſſe intra ſancta ſctõrum, quia dignior locus non erat in terra: quam ta-
men poſitionẽ coactus eſt retractare publice. Facit autẽ hoc loco grãdem tractatum Auguſtinus & poſt
illũ Gregorius, quoniam apoſtoli ſemel miſſa manu ad aratrum Euangelij (Luc.9.) nunc reuertantur ad
Auguſtin9 id quod fuerant, piſcatores v; non hominũ ſed piſcium Nam ſi id feciſſent inter mortem chriſti & reſurre-
ctionem, putaremus inquit eos, illa quę animos eorum occupauerat deſperatione feciſſe. Nunc vero poſt
oblatam ſuis oculis & manibus. Non ſolum videndam verum etiam palpandam rediuiuę carnis euiden
tiſſiman veritatem, poſt inſpecta vulnerum loca, poſt acceptum eius inſufflatione ſpiritum ſanctum, poſt
verba illa, quorũ remiſeritis peccata remittũtur eis. &c. ſubito ſiũt ſicut fuerũt, nõ hominũ ſed piſciũ piſca F
tores. Reſpõdemus apoſtolos nõ fuiſſe prohibitos arte ſua licita ſcilicet atq; conceſſa victum neceſſariũ
quęrere, ſui apoſtolatus integritate ſeruata, ſignum vnde victũ ſuis manibus conquerebat. Vide. 2. Theſ.
Cap. 3. Vbi magis impletum eſt quod ipſe ait. p̃. Cor. 15. abũdantius omnibus laboraui. / Et adiunxit, Nõ
1.Cor.4. autem ego, ſed gratia dei mecum, vt hoc quoq; appareat gratię dei deputandum, ꝙ & animo & corpo-
re poterat vſq; a deo plus illis omnibus laborare: vt neq; ceſſaret ab Euangelio predicando, neq; tamẽ ex
Euangelio ſicut illi ſuſtentaret hanc vitam, cum id per tot Gentes in quibus chriſti nomen non fuerat pro
phetatũ multo latius atq; fertilius ſeminaret. vbi oſtẽdit ex Euãgelio victum habendi / non neceſſitatem
apoſtolis poſitam, ſed poteſtatem datam. [illegible] ergo paulus ne illos grauaret quibus predicabat (nec doctri-
na eius quaſi venalis eſſet / & gentes offenderet a chriſti nomine alienas) aliter educatus, artem quam nõ
nouerat didicit (quod mihi quidẽ non ſatis probatur) vt dum ſuis manibus trãſigitur doctor, nullus gra G
uetur auditor, quanto magis petrus qui iam piſcator erat, quod nouerat fecit: ſi ad preſẽs illud tempus vn
de viueret non inuenit: ſed quur non inuenit, cũ dominus dixerit primũ Regnũ dei quęrite & hęc oia adij
cientur vobis: imo prorſus dominus quod promiſit, impleuit. Nam quis alius piſces qui caperentur appo-
Matth.6. ſuit. Qui non ob aliud credendus eſt, eis ingeſſiſſe penuriam, quã compellerentur ire piſcatum niſi diſpo-
ſitum volens exhibere miraculum: vt ſimul & predicatores Euangelij ſui paſceret, & ipſum euangeliũ tã-
to ſacramento quod erat de numero piſcium commendaturus augeret. Exierunt ergo, & illa nocte luſe-
runt operas ſuas. Obſeruandum autem ꝙ apparitio & manifeſtatio hęc domini in Galilęa facta eſt, vbi
erat mare quod dicitur Tiberiadis, illo enim apoſtoli ſe receperant, quo tutiores eſſent a phariſęis, donec
implerentur ſpiritu ſancto. Et quia per id temporis non licebat predicare, ne viuerent ex Euangelio, qui
Euangelio non nauabant operam, piſcatum pergunt, id ꝙ ſub noctem, quoniam luce non dum ſatis
eſſet tutum prodire in publicum, propter dominum Ieſum chriſtum magiſtrum ſuum recens ad crucem ad
iudicatum, quod breui innotuit per totam prouintiam Iudeę. Mane autem iam facto ſtetit Ieſus H
in littore, non tamen cognouerunt diſcipuli ꝙ ieſus eſt. toties auditum & viſum. Dicit er
go eis Ieſus, Pueri nunquid pulmentarij habetis? Reſpõderunt ei. Nõ. Dicit eis. Mit
tite in dexteram nauigij rete, & inuenietis. Miſerunt ergo rete & iam non valebant
illud trahere prę multitudine piſcium, Auguſtinus. Quod ſeptem diſcipuli fuerunt in iſta piſ-
Auguſti. catione, ſeptenario numero finis ſignificatur temporis huius ſeculi, quod ſeptem diebus voluitur. Ad qđ
pertinet ꝙ Ieſus ſtetit in littore, littus enim finis eſt maris. Stetit & mane ideſt in fine noctis ſeculi huius,
Eundem finem ſeculi oſtendit, ꝙ petrus rete traxit in terram, hoc eſt ad littus, de quo dictum eſt Matth. 13.
Ibi ſic erit in conſummatione ſeculi. Ita dominus alia piſcatione (de qua luc. 5.) ſignificauit Eccleſiam qua
liter nunc ſit. Quod autem illud fecit in principio predicationis ſuę, hanc autem piſcationem poſt reſurrec
tionem, hinc oſtendit, illam priorem capturam piſcium bonos & malos ſignificare, quos nunc habet eccle
ſia, iſtam vero tatum modo bonos, quos habebit in ęternum, completa in fine ſeculi huius reſurrectione I
mortuorum, Vnde illic dominus in naui ſedebat, hic ſtabat in littore. Illic quid captum eſt piſcium, in na-
uiculis fuit, non ſic [illegible] rete traxerunt in terram. Ibi retia non mittũtur in dexteram, ſed ab oriente & ab
occidente. [illegible]cantur piſces ad rete Eccleſię claudi Cęci & pauperes, & aliquando compelluntur. Cre
Luce. 14. de etamen voluntarium eſt. [illegible] autem mittite inquit dextroverſum rete, & inuenietis. Ibi rete propter
ſignificanda ſchiſmata: rumpebatur: iuxta illud. Quare diuiſa eſt propter te maceria? Et ruſus. Gene. 38.
Geneſ.38. Iacob editur a matre tenens plantam fratris ſui. Quin & vix concepti collidebantur. Gene. 25. Hic autem
cum tot eſſent & tanti, non eſt inquit ſciſum rete: in pace enim in idipſum dormiemus. p̃s.4. Ibi ſine nu-
mero ſunt. Quia per mixta ſunt paleis grana, hic autem innumerato / videlicet. 153. De quo infra. Mane
igitur facto ſtetit Ieſus in littore, nec tamen agnitus eſt, quod congruo tempori ſeruabatur, vt non ex pre
ſentia, non ex voce, ſed ex mirabili ſua operatione cognoſceretur omni potentia eius, cui omnia quę mo-
uentur in mari obediunt. Pueros autem vocat ſolita ſua clementia aut iuxta morẽ ſcripturę, Vide. 2. Reg. 2. K
Item, pri. Reg. 21. Item. 2. Reg. Cap. 2. Habetis pulmentarium? eſt autem Gręce: pros phagiom, inde dictum
ꝙ addatur pani. Ille rati quem piam eſſe e populo, qui veniſſet ad lacum mercaturus piſces, reſponderunt
Pſ.129. ſe nihil habere quod venderent, imo nihil habere quod ederent, luſerant enim operas ſuas: quia ſurrexe-
rant ante lucem. Affuit igitur lux, & inquit. Mittite in dexteram nauigij & inuenietis. Paruerunt igitur
verbo ſuadentis: neſcientes tamen quis eſſet. Nam moleſtia inſumpti laboris fruſtra et male ſuada fames
quę opprimebat eos: calcaria illis addidit, vt ruſus in verbo domini tentarent fortunam. Id igitur ꝙ pri-
mum fecerunt rete impletum eſt & multis & magnis, & optimis piſcibus. 153. adeo vt vix piſcatores ſep-

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

tem rete pertrahere poſſent ad littus. Dicit ergo diſcipulus ille quem diligebat Ieſus Petro
Dominus eſt. Simon petrus cum audiſſet, ꝙ dominus eſt, tunica ſuccinxit ſe, erat e-
nim nudus: et miſit ſe in mare. alij autem diſcipuli nauigio venerunt. Non enim lon-
ge erant a terra, ſed circiter cubitis ducentis, trahentes rete piſcium. Ex nouitate igitur
tanti miraculi permotus Ioannes, ac rem attentius penſiculās, aperti ſunt oculi ſui: & cum ex facie tū ex lo-
quela, & piſciū multitudine attētius intuens dñm Ieſum, agnouit/eū eſſe ſuper cuius ſinū recubuerat, et
dicit petro, En adeſt dominus. Nam petrus totus erat occupatus in pertrahendo reti velut altera Martha Ioann. 13.
Sed ecce ꝙ primum petrus audiuit dominus eſt/pallio ſuccinctus, miſit ſe in lacum: & curſu āte vertit Io- Ioann. 19.
annem, qui eundem petrum monumentum verſus in curſu anteuenerat. Ioannes ergo prior agnouit domi- Ps. 15.
A num chriſtum, ſed petrus prius venit, quia non raro ſtat foris ſcientia, vbi intus eſt dilectio. Multiplicatę
ſunt infirmitates eorum qui figuram gerunt Marthę, & poſtea accelerauerunt, & preceſſerunt Mariam.
Accelerauerunt autem ad medicum ſuum. Sequitur. Vt ergo deſcenderunt in terram, viderunt
prunas poſitas & piſcem ſuper poſitum & panem. Dicit eis Ieſus. Afferte de piſcibꝰ
quos prendidiſtis nūc. Aſcendit aūt ſimō petrus, & traxit rete in terrā plenū magnis
piſcibus centū quinquaginta tribus. Et cū tanti eſſent vel tot, non eſt ſciſſū rete. Petrus
primum proſilijt e naui, ceteris in ea remanētibus ſecūdū vt celerius xpi iuſſa impleret: conſcendit nauim
ad trahendum rete, cęteris per terram continuantes tractum. Tenet hoc loco Nicolaus probabiliter, ꝙ pe-
trus ambulans ſuper aquas venit ad chriſtum. Id alij viderint. Non eſt autem veriſimile ꝙ Ioannes tacui-
ſſet tantum miraculum ad commendationem petri quem arctius diligebat. Cęterum panis & prunę &
piſcis ſuperpoſitus omnia de nouo creata ſūt ab eo qui. Annis. 40. menſam parauit populo. Sed et vos
inquit afferte de piſcibus quos cępiſtis nunc. Date: quia datur it vobis, & dabitur. Pręuenit. n. nos gra- Gene.
B tia eius, comcomitatur & ſubſequitur: Iuxta illud. Ero cuſtos tuus, quocunqꝫ perrexeris, & reducam te in
terram hanc nec dimittam: niſi compleuero vniuerſa. Quę dixi. Ita ꝙ petrus audito, afferte de piſcibus, re-
uerſus in nauim pertraxit rete ſciendū ꝙ tres iſti numeri centū quinquagita tres oēs ſunt ſacrati. Nā cētena-
rius qui eſt in dextera in modum coronę, ęternam ſignificat requiem. Quinquagenarius qui iuxta legem iu-
bileo deputatur, remiſſionem peccatorum prefigurat, & reſtitutionem hominis in patriam ſuam, vnde
exul miſſus eſt propter preuaricationem ſuam. Ternarius autem numerus Beatiſſimę trinitatis eſt ſymbo-
lum. Alias autem numerus hic. 153. ex aggregatione numerorum ab vno vſqꝫ ad. 17. incluſiue componitur.
Decimus ſeptimus autem numerus ex decem componitur & ſeptem. Decem ad legem refertur, propter de-
calogum, ſeptem ad euangelium propter ſeptem dona ſpiritus ſancti. qui & ipſe eſt remiſſio peccato-
rū. Accedit igitur gratia ſpiritus ſancti ad decalogum: & impletur lex, quę alioqui iugum erat importabi-
le. Significantur igitur hoc numero electi vtriuſqꝫ teſtamenti, qui tenentes fidem beatiſſimę trinitatis, co-
C operante gratia ſpiritu ſancti decalogum impleuerunt. Iſti ſunt magni piſces, digni qui apponantur in mē-
ſa dei, quamuis nunc concutiantur vndis ſęculi huius, Sunt enim ſicut lilia inter ſpinas, & ſicut margari-
tę inter lapillos. Sunt ſicut octo animę in arca Noe inter tot omnigena animalia ꝗ in arca ferebātur, quo- Origenes
rum incertus eſt numerus. Ad hec Origenes ſuper leuiticum, Piſces illi ſecundum legem mundi ſunt, qui ha-
bēt pinnas & ſquammas. Hęc nanqꝫ eorum natura perhibetur qui ſquammas non habēt nec pinnas, vt in
imis ſemper & circa ipſum cęnum demorentur, ſicut ſunt anguillę & his ſimilia, quę non poſſunt aſcende-
re ad aquę ſanitatem: neqꝫ ad eius ſuperiora peruenire. Illi vero piſces qui pinullis iuuantur ac ſquammis
muniuntur, aſcendunt magis ad ſuperiora, & aeri huic viciniores fiunt, velut qui libertatem ſpiritus quę-
rant. Qui igitur ſquāmas non habent, velut ex integro carnes ſunt, qui deponere nihil poſunt. Qui autē
eas habent, ſunt tanqꝫ qui parati ſunt veterem hominem exuerē cum actibus ſuis: ſi ad retia fidei deducan-
tur. Refert autem plinius de piſce remora rem ſcitu dignam. Lib. 32. Cap primo. Quid inquit violentius Plinius
mari ventis ve & turbinibus ac procellis? Quo maiore hominum ingenio in nulla ſui parte adiuta eſt na-
tura ꝙ velis remis ꝙ? Addatur his & reciproci ęſtus inenarrabilis vis, verſum ꝙ totum mare in flumen.
D Tamen omnia hęc pariter ꝙ eodē impellētia vnus ac paruus ad modum piſciculus ſeſquipedalis/ appe-
llatus remora in ſe tenet. Ruant venti licet, & ſęuiant procellę, imperat furori, vireſqꝫ tantas compeſcit, & Remora
cogit ſtare nauigia, quę non vincula vlla non anchorę pondere irreuocabilis factę refręnat impetus & do-
mat mundi rabiem nullo ſuo labore, non retinendo, ſed inhęrendo. Hęc puſilla eſt ſatis contra tot impe-
tus, vt vetet ire nauigia. ſequitur. Tenuit noſtra memoria Caij principis ab Aſtura Ancium remigātis
nauim, vt res eſſet auſpicabilis hic piſciculus, ſi quidē nouiſſime tum in vrbem reuerſus ille imperator/te-
lis confoſſus eſt. Nec longa fuit illius morę admiratio. ſtatim cauſa intellecta, cum e tota claſſe quinqꝫ re-
mis ſola nō proficeretur, exilientibus protinus qui id quęrerent circa nauim: inuenire adherentem guber-
naculo, oſtenderūt ꝙ Caio indignanti, hoc fuiſſe quod ſe reuocaret, quadringentorum ꝙ remigum obſe-
quio/contra ſe intercederet. Conſtabat peculiariter miratum, quomodo adherens tenuiſſet, nec idem po-
E lleret, in nauigium receptum. Graſſatur & aries piſcis vt latro: & nunc grandiorum nauium in ſalo ſtā-
tium oculatus vmbra, ſi quem nandi voluptas inuitet expectat. Nunc elato iuxta aquam capite, piſcan-
tium cymbas ſpeculatur, occultus ꝙ ad natans mergit. De hoc plinius liber. 9. Cap. 43. Iſti piſces ſi ſpiri- Aries
tualiter intelligantur non ſunt de numero. 153. Tranſibunt igitur ab aquis niuium ad calorem intolerabi-
lem. Quare: quia non ſolum rumpunt rete, quin & ſubmergunt nauagia, vel remorantur a curſo ſuo. Iob. 2. 4
Prudens lector eſto mecum. Dicit eis Ieſus. Venite, prandete & nemo audebat diſcumbē-
tium interrogare eum. Tu quis es: ſcientes quod dominus eſt. Et venit ieſus: & acce-
pit panem, & dabat eis: & piſcem ſimiliter. Hoc iam tertio manifeſtatus eſt Ieſus diſ-

Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

cipulis ſuis cū ſurrexiſſet a mortuis. Diſcubuerunt igitur diſcipuli inuitante eos domino: ſed ta-
citi. Maieſtas .n. corporis chriſti a reſurrectione immortalis/ademerat illis ſolitam fiduciam. Sedebat .n.
dominus inter ſuos ſed in āguſtiore forma. Nemo autem audebat interrogare eum/tu quis es, quia nemo
poterat dubitare ꝙ ipſe eſſet. Quod autem dicit Ioannes, hoc iam tertio &c. ad numerum dierum referen-
dū eſt non ad numerū manifeſtationū. Ipſa enim die reſurrectionis ſue ingreſſus ē ad ſuos ianuis clauſis. Et
rurſus poſt octo dies, cum adeſſet Thomas. Et nunc tertio manifeſtatus illis ſeptem in Galilea & patet.

Caput. ix. poſt prandium petrus rogatur tertio num diligat dñm xp̄m & tertio comendantur ei oues chriſti. Sequitur cum eſſes iunior cingebas te: & ambulabas quo volebas. Cum autem ſenueris. &c. Sequitur de petro cui cum diceretur ſequere me. Rogauit dominū quid de Ioanne decreuerit. Cui dictum ē. Exorna tuam prouintiam, de Ioanne pone Curas, tua non refert id ſcire. F

Cum ergo prandiſſent, dicit ſimoni petro Ieſus. Simon Ioannis dili
gis me plus ꝙ hi? Dicit ei. Etiā domine, tu ſcis, ꝙ amo te. Dicit ei.
Paſce agnos meos. dicit ei rurſus. 2. Simon Ioannis diligis me? dicit illi
etiā dñe, tu ſcis, ꝙ amo te. Dicit ei. Paſce agnos meos. Dicit ei ter-
¶.4 p. imi tio. Simon Io. nnis amas me? cōtriſtatus ē Petrus, Quia dixit ei tertio
tare. 8. 4. amas me: & dicit ei. Dñe tu omnia ſcis: tu ſcis ꝙ amo te. Dixit ei. Paſce
p. inſcrip. oues meas. Principio ſciēdū hoc loco: ꝙ non quātū petrus dñm diligeret/volebat G
oſtēdere dñs, id enim ex multis alijs bonis poterat perſuaderi, ſed quātum dominus
Eccleſiam ſuam proſequeretur. & petrū & nos volebat ſcire, vt hoc videntes, magnū
ipſe & quo amore
ad tale officium & propoſitum afferamus iudicium. Nam inquit paulus Timotheo. Nemini cito ma-
nus impoſueris. Et loquitur de preficiendo paſtore gregi dominico. Vnde dominus alibi. Quis putas eſt
p. Tim. 5. fidelis ſeruus, quem conſtituit dominus ſuper familiam ſuam? Chriſoſto. Vide verba mirantis: & quaſi
Luce. 12. qui non inueniat quem requiret, cum ille nō vtiqꝫ vt rerum ignarus hęc diceret, ſed qui velit intelligi, ꝙ
Chryſoſt rarum ſit talem virum qualem principatus Eccleſię requirit inuenire. Sequitur ſuper omnia bona ſua
conſtituet eum. Et tu nunc, & ambigito (& ſunt verba. Chriſoſto. Ad Baſilium conquerentem & lamen
tantem, ſe tanto operi ezbatus immerito ſuppoſitum vt qui officiū hoc onus importabile non honorem iu-
dicaret) verum te bene ſeductum debeas arbitrari, qui cōſtituendus eſt ſuper omnia bona domini deſtui.
Quę bona? paſce oues meas & agnos. Theophil. Non autem meminit lactis, non lanę, Que tamen gra
Theopyl te oues debēt paſtoribus, vt ne ſua ſectentur, ſed quę aliorum. Vide p̄. Cor. Cap. 9. Ad hoc multa. Quod H
autē dicit, diligis me plus his? ſignum reuera deitatis eſt, ſcire ꝙ deum diligimus, & ꝙ preceteris deum di-
Hiere. 17. ligamus, ſolus enim deus rimatur cor hominis profundum ſuper omnia & inſcrutabile & prauum. Peri-
Pericles. cles quotieſcunqꝫ dux exercitus eſſet creatus: paludamentum aſſumens, hęc ſibi ipſi dicebat. Pericles ani
Sabellicꝰ maduerte, liberis es Imperaturus & gręcis & Athenienſibus, Adde tu/ouibus & agnis chriſti ſāguine em
ptis. & ex omnibus gentibus in vnum ouile congregatis. Sabellius Celeberrimo conuentu qui poſt carolū
digeres ſuum centum & quinquagenum antiſtitū frequentia fuit, Adriano pontifice autore decretum eſt
vt Carolꝰ Rex qui optime eſſet de eccleſia Romana & Italia meritus, pōtificem legeret, in pontificiaqꝫ
Carolus. ſede collocaret: idem de epiſcopis prouinciatim eligendis, vt omnia demum irrita haberentur, niſi quę Ca
rolus probaſſet. Sic carolus qui Langobardorū regnum euertit, non paruo gratitudinis argumento his
decretis a pontifice & vniuerſo clero eſt ornatus, Stephano vita functo paſchalis ſubrogatus eſt Cenſeſi
mus in ordine. Cęterum quia Lodouicus non fuerat adeptę dignitatis abinitio autor factus, miſit paſcha I
Paſchaſ. les in Galileā, qui illi ſatiſfacerent: rejicerent ꝙ eam culpam in cleri & populi Romani ſtudia, qui ſe in-
uitum capeſſere dignitatem coegiſſent, prius ꝙ imperator eſſet autor factus. Acepit ſatiſfactionem Lodo
uicus, virum monuit clerum & populum, conducere Romanorum rebꝰ, vt priſtino inſtituto ſtaretur, dat
operam, ne amplius ſimili exemplo imperatoria lęderetur maieſtas. A modo autem Eccle
ſia pubus creandi ... myſtes ſuos. Ex quo facta eſt coram vero paſtore/quaſi pacem reperi-
habet merum ius creandi ... Sergius huius nominis ſecundus ſucceſſit in locum Gregorij. Huic quia os ſui-
ens. Cantic. Et obſerua ꝙ Sergius appellationis vocem tollendam datum eſt, vt aliud ſibi nomen optaret. Mā
Sergius. llum diceretur, ad obſcenam appellationis ... pontifices crearentur, omiſſo priori nomine: optarent ſibi vnum aliqd
ſit deinde mos ad poſteros, vt qui pontifices crearentur, ... Si inquit diligis me, paſce oues meas. Imo porta eas in ſinu
ex pontificum qui ante fuerunt nominibus, Vide textum bonum. Num. Cap. 11. Si igitur id dominus dixit Moſi/de fi-
Naſo. tuo, ſicut dixit dominus Moſi. Vide textum bonum ... ſceleratis & ingratiſſimis, de ouibus & agnis quid dicturus erat dñs pe K
lijs primogenitis quidem alias aūt ſceleratis & ... Tu ſcis inquit ꝙ amo te. Aſpice vultus Ecce meos. Vt ināqꝫ
tro? ſi diligis me, paſce paſce oues meas. ... in pectore poſſes inſerere, & patrias intus deprēdere curas. Vnde illud prouerbij,
Prouerbi oculos (verba ſūt phębi) in pectore poſſes ... ex animo: citraqꝫ fucum: quaſi renudatis animi penetralibus. Alluſum
aperto pectore, hoc eſt vehementer ex animo ... qui feneſtras in homine pectore deſideraſſe fingitur, quo liceret
eſt aūt in hoc prouerbio ad momi dictum: ... reconditum eſſet, ſed deo nihil reconditum, dicente Petro, Tu ſcis
inſpicere quid nam in ſpecubus illis reconditum ... Cum ęgre ferrent homines vnius imperiū, diffi
Plato. domine tu omnia noſti. Ad hęc Plato in libro de Regno. ... imperio dignū, qui & poſſet & velit virtute & ſcientia
derent ꝙ virum talē reperiri aliquādo poſſe tanto imperio dignū, ... timerentqꝫ ne vnus licentiam nactus, pro libidine lęde-
imperans, ſancte & iuſte ſuum cuiqꝫ ius tribuere, ... ret &

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

ret & opprimeret, vtens voluntate pro lege popularem gubernationem(dictatoris officium ſemeſtre, vel
annum conſulatum) inſtituerunt. Nam poſt q nō naſcitur Rex talis in ciuitatibus/qualis inter apum exa
mina, ſtatim a principio tam corporis q animi habitu(alter Saul) cęteros ante cellens, neceſſe eſt Cęteru cō
ſultantiū facto inſtituta conſcribere. Eo autē facto fundamento, q non ſcientia ſed in ſcriptis quibuſdā
conſtitutionibus moribus q agere cogimur, ne mireris ſi cito peſſū eat reſpublica. Nec immerito quādo
hi qui cardines vocantur reipublicę, cum vel maxime ignorantia detineamur rerum videlicet q ... im puerbiū.
ūa tam en ſapere plurimum arbitrantur, tenent q gubernaculum, qui nunq ſederunt ad ſcalmum. Hęc
ille. Quę verba non platonis videntur ſed pauli. Tu autē prudens lector audi vide & tace de hoc vide. 2.
A paralip. Cap. 23. Eduxerunt filium Regis ſeptemnem, & poſuerunt ſuper eum diadema & teſtimonium,
dederunt q in manu eius tenendam legem: & vnctum, Regem conſtituerunt. Erat igitur ſalutaris prudē
tię, vt poſt Tyrannicę necem Reginę ſuccedenti in Regno filio Regis/cum ipſo regni habitu diſciplina
legis dei ſeruanda traderetur. Et qui ſe prelatum ouibus videret regendis, ipſe ſe regendū diuinis legibus
ſubdi debere meminiſſet. Vnde illud, Noctu vrebar. &c. Et illud, quis ſcandalizatur, & ego non vror. 2. Gene. 31.
Cor. 11. Sed iſtę phęnices rariſſimę ſunt: ideoq pro miraculo habentur. Moſes receſſurus e ſęculo, ita orat Num. 27.
paſtorum principem. Prouideat deus ſpirituum vniuerſę carnis hominem. &c. Origenes. Quid agis Mo Origenes
ſes, Nunquid filij tibi nō ſunt Gerſon & Eleazar? Quomodo non oras deum, vt ipſos conſtituat populo
duces: ſed diſcant Eccleſiarum paſtores ſibi non eos qui conſanguinitate generis iuncti ſunt teſtamento de
ſignare(non enim Ioanni ſed petro dicitur paſce oues meas) neq hęreditarium tradere Eccleſię principa
tum(Eccleſię canonicatus archidiaconatus & prefecturas cęteras/quas cum regreſſu multi tranſmittunt
B ad filios nepotes conſobrinos & huiuſmodi portenta, vę mihi ſi tacuero) ſed referre ad iudicium dei. Nū Num. 11.
non poterat Moſes principem eligere populo: & vero iudicio eligere iuſta q ſententia: ad quem dixerat
dominus. Elige. 70. ſenes: quos tu ipſe ſcis presbyteros eſſe. & ... egit tales: in quibus continuo dei ſpiritus
requieſceret & prophetarent omnes? potuit ergo ita eligere principem populi, ſed non audet. Quur? Ne
poſteris preſumptionis relinquat exemplum. Tanto autem debet actionem populi actio tranſcendere
preſulis. Quantum diſtare ſolet a grege vita paſtoris. Fidelis ſermo. Paſtores epulantur, cotidie, ſplendi-
de, induuntur purpura & byſſo. Oues autem cupiunt implere ventrem de micis menſe eorum. De hac ita Gregori9
q Gregorij ſententia ipſi paſtores ſunt rogandi. Tu ait petre ſi amas me & plus q cęteri, paſce/non te ſed Luc. 16.
oues. Apud perſas nato primogenito, cum annum quartum decimum attigerit. Regi pedagogi puerū ſuſ
cipiunt quattuor videlicet electi/ſapientiſſimus, iuſtiſſimus, temperatiſſimus atq fortiſſimus. Horū primus Perſę.
cultum deorum docet. Et inſtituta regia ſecundus. Tertius monet ut in omnium vita ſit verax, vt nulla cu
pidine ſuperetur, vt libere venire conſueſcat. Quartus denique intrepidum illum reddit, ne quando quippi
C am metuens, ſeruus fiat. Pro his quatuor/dominus ieſus ſolam dilectionem explorat in petro, ſed hanc nō
vulgarem. Ita dicit. Origenes. Petro cum ſumma rerum de paſcendis ouibus traditur & ſuper ipſum ve- Origenes.
lut ſuper petram fundaretur Eccleſia, nulla confeſſio virtutis alterius ab eo niſi charitatis exigitur. Ve- Ambroſi
tum iuxta Ambroſium quando petrus tertio interrogatur de dilectione, ideo fit, vt ſciat ſe magna cum dili Auguſti.
gentia debere curare quod frequenter mandatur. Iuxta Auguſtinum/redditur negationi trinę trina confeſ
ſio, ne minus a mori lingua deſeruiat q timori, et plus vocis videatur elicuiſſe mors imminens: q vita pre
ſes. Quid eſt autem dicere, ſi diligis me, paſce oues, niſi ſi me diligis, non te paſcere cogita, ſed oues meas,
& ſicut meas paſce, non ſicut tuas, quę ieſu chriſti ſunt require, non qui tua ſunt. Quid eſt non quę tua Sabbelli.
ſunt? Multi ſunt qui iuxta paulum, epiſcopatum deſiderant: opus videlicet immenſi laboris, ſed illi non o
pus Marię non opus Marthę ſed opes & honorem deſiderant & vocari ab hominibus rabbi. Silueſter preſ
tigijs demonum quibus ſe ſe addixerat, per certos honorum gradus pontifex demum factus eſt. Cęterum
longioris vitę cupidus, ſuum demonem cōſulit quandiu in humanis futurus eſſet. Tum ille ambiguo vi
D delicet(vt aſſolet) reſponſo/diu inquit, ſi hieruſalem non adieris. Accidit igitur, vt anno q pontificem a
gere cęperat quinto ineunte, cum mihi ſacratiſſimę crucis ędem veniſſet ſacris operaturus, ineam templi
partem deſcenderit, quę hieruſalem dicitur, ac tum inter agendum ſacra memor oraculi, ſenſit fatale tempus Silueſter.
ad eſſe. Ibi vero pęnitentia adductus, frequenti populo / ſuum ſed quod ſuper antea occultum habuit ta-
ſus eſt flagitium, inde multitudinem hortatus eſt ad cultum verę pietatis, ac precatus vt corpus ſuum d...
ſectum & laniatum, quando ita ſane eſſet meritus, bigis imponeret: ibiq huma... eq... ſua ſpon
te ſubſtitiſſent. Mirum hic accidiſſe aiunt, quo intelligi poſſit, quandiu vita ſuper eſt, ... ad ... Ezech. 18.
pęnitentię. Biiuges equi nullo agente. Lateranenſi baſilicę onus ... ibi loci ſepultum. Hic igi...
non opus deſiderabat ſed honorem, tamen nolo mortem peccatoris ... pastor paſtorum. Cum ergo
petrus interrogatur de amore, in vno Petro omnes Eccleſię paſtores conueniuntur. Petrus autem cū au
dit diligis me plus his cautior factus eſt ruina, de cęteris quidem quantū amaret dominum/non reſpondit
q ſui ipſius vix ſibi conſcius eſſet, de ſe autem humiliter reſpondit, cuius tamen dominum teſtem audet
E facere, dicens. Tu ſcis q diligam te. Quantum alij te diligant, ipſi viderint, q te amem ſcis, nec ignarus in
terrogans. Et dominus ſi me amas, eum amorem impende ouibus meis vel agnis, et agni iſti ſunt ouis illa
centenaria. Luc. 15. Rogatur Petrus. 2. quod eodem modo intelligitur, nec refert. vtrum dicantur oues vel
agni, niſi q ſunt in Eccleſia qui vocentur infantes, qui adoleſcentes qui iuuenes, qui & patres conſcrip-
ti & ſenes quia non vnius & eiuſdem meriti ſunt omnes in Eccleſia. Imbecillores enim portantur in vul p. Ioan. 5.
na iuxta Eſaiam. Cap. 40 alij in ſinu. Num. 11. alij vero in humeris. Luc. 15. Alij vero qui fortes ſunt / ipſi
precedant gregem & ſunt paſtores. Ioann. 10. Paſce oues inquit. Gregorius. Diſpenſatione pietatis dei ac Gregori9
tum credimus, vt is quid futurus erat paſtor Eccleſię, in ſua culpa diſceret; qualiter alijs miſereri debuiſſet

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

prius itaq; eum oſtendit ſibi, & tunc prepoſuit ceteris, vt ex ſua infirmitate cognoſceret, q̄ miſericorditer
alienas infirmitates toleraret. Quid eſt autem q̄ interrogatus Petrus tertio de amore: contriſtatur? Nem
pe toties iterata dñi interrogatio, ſcrupulū in iecit Petro, qui & ſibi cōſci⁹ eſſet, q̄ vere dñm diligeret tū
quia poſt tam magnifica p̄miſſa, ter abnegauerat dominum, precauebat ne idem olim faceret, quod iam
ſemel, 2. & 3. fecerat: & maxime quia non a fœmina ſed a carnificibus interrogandus erat tormentis &
cruce. Quid inquit vrges toties amantem tui: cum ſcias & vere ſcias q̄ amen te, & q̄ amen te pluſq̄ om
nes? Nam ſi ita non eſſet, nunq̄ id ipſum rogaret Petrum, quod erat illum confundere. Et dominus ſi ego
tibi ter charus ſum, vt diligas me plus q̄ tua, plus q̄ tuos, plus q̄ te ipſum: hanc amoris menſuram oſtēde
in ouibus meis. Amare plus aliquid ſignificat q̄ diligere. Significat enim q̄ amoris actus extenditur vſq;
ad appetitum ſenſitiuum in quo eſt paſſio amoris. Vide Ioannis, 10. Cap. multa. Amen amen dico ti
bi, cum eſſes iunior: Cingebas te et ibas quo volebas. Cum autem ſenueris: extēdes
manus tuas, et alius te cinget, & ducet: quo tu non vis. Hoc autē dixit ſignificās qua
Augus. morte eſſet clarificaturus deum. Quid conſequentiæ habet verbum hoc, cum eſſes iunior ad prece
dentia? interrogauerat dominus petrum, num diligeret eū, reſpōdit amo, ſufficiebat id rogaſſe ſemel, ter
te enim mihi ſufficeret, qui cor non video, quanto magis ſufficeret domino qui p̄pequi intuetur cor, ſicut 1.
Re.16. qui videbat quibus medullis viſcerū ſuorum dicebat petrus. Amo. Non ſufficit domino, interrogas
2, interrogat & tertio: cum igitur videret petrum fixum in amore ſuo, facit eundem certiorem, quando q̄
Rom.2. illum ex hibiturum opere, quod profeſſus ē ore. Forſitam enim pro iuſto quis audeat mori, id quod et pe
trus alias promiſerat dicens, animam meam ponam pro te, Ioann.13. Itaq; iuxta corporis robur, & aleris to
lerantior quo magis viribus valebas. Eo mollius fouebas carnē tuam, obſequens in multis dei deinde eius
ambulabas velut onager quocunq; ferebat voluntas, & tuo ferebaris arbitrio. Cibo & potu ferociens, G
quando vel maxime caro frenanda erat, ſicut Agar in ſaniret in ſaram, concepto fœtu. Soluebas tibi cingu
Gene.16. lum aut reſtringebas pro libitu: ſomno vacans & vxorijs delitijs. Verum cū ſenueris, quando ætas fomen
puerbiū. tis indiget, & requiem a laboribus: ipſam enim ſenectus ægritudo ē, nec ſola venit dulius tractaberis, iuxta
2.Cor.12. quod paulus dicit, cum infirmor in carne, ſpiritus robuſtior efficitur. Tu igitur porriges manus, & alius
te cinget, & ducet. Nolentē volentem ad mortē. Quo ne duceteris cum eſſes iunior, ter abnegaſti vitam
ſed tunc vigebat caro, ſpiritus ægrotabat. Huc alludit anus illa platina, quæ tarditatem inceſſus excuſans,
ait: ſe graue pondus geſtare. Tantū inquit hoc oneris fero. Quid oneris? annos. 74. Seneca porro ſenectu
tem morbum in ſanabilem appellat. Vnde illud, Metue ſenectam, nō. n. ſola venit. Auguſtinus, Nolens igi
Auguſti. tur Petrus ad mortem venit, ſed volens eam vicit, & reliquit hunc infirmitatis affectum, quo nemo vult
mori: vſq; adeo naturalem, vt eum beato Petro nec ſenectus auferre potuerit. Quid dicimus beato Petro
ſaluator ipſe poſt triduum de morte acturus triumphum, timet tamen vel cœpit pauere & meſtus eſſe, &
orauit patrem pro calice transferendo, qui vtiq; mori venerat, nec habebat mortis neceſſitatem, ſed volūta H
tem. Sed moleſtia quantacunq; ſit mortis: debet eam vincere vis amoris: quo amatur ille, qui cum ſit vi
ta noſtra, etiam mortem voluit perferre pro nobis. Nā ſi nulla eſſet mortis vel parua moleſtia, non eſſet
tā magna martyrū gloria, Ducent te inquit quo non vis, Nolumus. n. expoliari, ſed ſuper veſtiri. 2. Cor. 5.
Sap.9. Licet. n. corpus quod corrumpitur aggrauet animam: & ſit nobis graue ad portandum, rebelle & ſui iu
Rom.7. ris in multis, adeo, vt paulus exclamet, o me hominem infœlicem, tamen ita diligimus cōpedes noſtras aſ
reas licet & domeſticum hoſtem: vt nolimus illud nobis tolli per mortem, ſed vt mortali ſuperueniat im
mortalitas, non tamen intercedente morte. Quia & ſi in morte a malis ad bona tranſeamus, tranſitus ta
men ipſe amarus eſt: & Petro & paulo, dicamus noſ & xp̄o, qui preſēte morte cœpit pauere. Itaq; ſi petrus
ductus eſt quo noluit: inquit Auguſtinus, ſed volens Nolens mortuus eſt. tamen volens coronat⁹ eſt. Vn
illud, bonum certamen certaui. & c. 2. Timo. 4. Hæc vox militis exultantis eſt, quoniam finita pugna, ap
Auguſti. propinquabat corona. Gregorius: Sed ſi cū exultatione miles fortis appropinquat ad gloriam paſſionis: I
Gregori9. iuxta illud, vbi audierit buccinam, dicit (Exultando) Vah: quid eſt quod petro dicitur, alius te cinget, &
Iob.39. ducet quo tu non vis: Quomodo de paſſione gaudet qui cinctus ab alio: ire cogitur quo non vult? ſed ſi
penſamus qualiter animus appropinquante morte, & mortis metu cōcutitur, & tamen de corona lætatur
intelligimus, quomodo glorioſi certaminis ſubire periculum volens nolit. Sicut. n. vir fortis cū vicino iā
certamine armis [illegible]tur: & palpitat & feſtinat, tremit et ſæuit, quaſi pauere per pallorem cernitur, ſed
[illegible] vehementer [illegible]tur: ita ſanctus cum paſſioni ſe propinquare conſpicit, et naturæ ſuæ infirmitate
concutitur, & ſpei ſuæ ſoliditate [illegible]oratur, quia per mortem temporalem tranſit ad vitam eternā. Sic nos
cum morbos a corpore repelli cupim⁹, triſtes quidem amarū poculum ſumimus: certi autem de ſequu
tura ſanitate gaudemus. Vt autem pace muliercularum feminarum noſtri ſæculi dicam: et ipſæ ducūtur quo no
lunt, ad ſenectutem videlicet, quo ne ducantur, genas inficiunt, oculos depingunt, frōtem deradūt, & co
ſenectutem tamen & annos nunq̄ inficient, nū q̄ imminuent. Nunq̄ fucus & ceruſa hecuba reddederit
helenam. Nec liam vertet in Racheiem, Sicut autem dicit herodotus, ipſæ calamitates & morbi accidētes K
Herodot9 vitam ipſam q̄ vis breuem longam videri faciunt. Martialis e contra. Si computentur febres & mali do
Martialis lores, pueri ſumus, & ſenes videmur. Itaq; nō petrus ſed omnes qui nati ſumus, ducimur: & feſtinato du
cimur quo nolumus: & interim ne mortam diuas habuit fauentes, craſtinum vt ſibi poſſit polliceri. Ce
terum non omnes morte ſua clarificant deum, ſicut dicitur de Petro, & Ioannis. 11. dicitur infirmitas hæc ē
pro gloria dei. Mors aūt peccatorū peſſima, de vita quorū dicitur, propter vos nomen meum blaſphema
Ps.115. tur tota die, Rom. 2. Vide. 2. R. Cap. 12, de Dauid: qui blaſphemare fecit inimicos nomē dei. Licet aūt mors
omniū iuſtorū precioſa ſit in conſpectu dñi, mors tamē martyrū pretioſior eſt, quoniam illi examinatur

tanq;

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

tancꝗ tres pueri in fornace vitancꝗ aurum, vt nos erudiamur nudantur pelle & viſceribus, conteruntur ve Dani. 3.
ctibus & ſcorpionibus & diuiduntur membratim(tormentorum.n.genera quis enumeret? quis explicet?
quem non deterreant?) & martyrum cruciatus dominus, nr̃os vult eſſe ꝑfectus. Pugnant ſuis periculis(ſed
non abſqꝫ Theſeo) & noſtris vtilitatibus deſeruiunt, & per huius vitę contemptũ edocent nos: quem deo
noſtro debeamus affectum. Martyres.n. Contritis lagenis corporum, vincunt nobis, fulgẽtes vita: et cla
mantes odore bonę fragantię. Iudi. 7. Vnde illud pauli. 2. Cor. 2. xp̃i bonus odor ſumus in omni loco:
hic nudus tertius exhalabat ſulphureas flãmas. Actu. 9. Et cũ hoc dixiſſet, dixit ei. Sequere me
Conuerſus petrus vidit illum diſcipulum quem diligebat ieſus ſequentem, qui et re
cubuit in cęna ſuper pectus eius, & dixit, domine quis eſt, qui tradet te, hũc ergo cũ
A vidiſſet Petrus, dixit Ieſu. Domine hic autem quid? Dicit ei Ieſus. Si eum volo mane
re donec veniam, quid ad te? Tu me ſequere. Ita legit conſtanter Caietanus: ſi eum volo, et no
net legendum. Poſt ꝙ igitur dominus ſignificauit vicario ſuo/cui oues & agnos commiſerat: qua morte
eſſet clarificaturus deum: dicens. Extendes manus tuas nempe in cruce: capite tamen terram verſus, rurſus
eum nunc ad ſuę charitatis & mortis ſequellam inuitat dicens, ſequere me, ouis paſtorem, vt me abeunte
in Cęlum: te tuę oues ſequantur paſtorem. Chriſtus.n.pro nobis paſſus eſt, vobis relinquens exemplum
vt ſequamini(vel a longe) veſtigia ſua. Nam conſequi, & pari paſſu congredi: que poſſumus nam & lo β. Pe. 2.
cuſtę & teſtudines, & cancri retrogradi, & alias onuſti vxoribus quatuor, & filiorum turba, & veluti Li Gene. 31.
maces multas camelorum ferentes gibbas? Matth. 19. Vnde Iſraelitę viam decem ferme dierum ab Aegyp
to paleſtinam vſqꝫ. 40. annis percurrerunt, non omnes: ſed duo tantũ. Num. 26. Capite. Memores inquit
eſtote vxoris Loth. Luc. 17. Auguſtinus. Quęritur, cur ſoli petro dictum eſt, ſequere me, nec dicitur ceteris
qui ibi aderant. Et profecto eum ſicut Magiſtrum diſcipuli ſequebantur. ſed ſi ad paſſionem intelligendũ Auguſtin.
B eſt: nunquid ſolus pro chriſtiana veritate paſſus eſt petrus? poteſt dici, ꝙ in vno capite petro omnes allo
quebatur dominus Ieſus, ſicut quando dictum eſt Petro. Tibi dabo claues, quia non petrus tantum, ſed
omnes apoſtoli claues acceperunt. Poteſt aliter dici, ꝙ petro ſingulariter dicitur, ſeq̄re me, quia licet om
nes teneãtur ſuum ſequi paſtorem. Id vel maxime congruit cęteris qui paſtorum nomine cenſentur ſub pa Mat. 16.
ſtorum principe, quia lux vocantur mundi & ſal terrę. Sunt tamen multi quorum vox eſt, poſuerunt me Matth. 5.
cuſtodem in vineis, vineam meam non cuſtodiui. Gregorius. Nullum puto fratres ab alijs maius pre iu Gregori.
dicium ꝙ a ſacerdotibus toleras deus, quando eos quos ad aliorum correptionem poſuit, dare de ſe exem- Canti. Pa
pla prauitatis conſpicit. Quando ipſi peccamus, qui precedere oues exemplis debuimus. Bene ergo dicitur
ſingulariter petro, ſequere me. Petrus igitur cum conuerſus retro vidiſſet Ioannem, quem vnice diligebat
& quẽ ſciebat ſemper chariorẽ fuiſſe dño xp̃o, qui tũc etiam non iuſſus ſequebatur dominũ proximus ipſi
petro, rogat quid de illo ordinarat bonus paſtor, quãdo quidẽ iam Petrꝰ de ſua morte deqꝫ genere mortis
Erat certior factus. Domine inquit, hic quo genere mortis clarificabit nomẽ tuũ? Ibi dñs Ieſus ſuperfluam
C hãc de morte Ioãnis in Petro curã corrigẽs: quid inquit tua refert, ſi hũc velim permanere viuũ donec ve
niã? Tu quod iuſſꝰ es imple, ſolue oſtũ tuũ? Exorna ꝑuinciã quã nactꝰ es, ſeq̄re me, de Ioãne pone curas Cyrillus.
Cyrillus. Tu habes claues habes & cõmiſſã curã de omnibus. Hũc ſi etiã vellẽ minime mori, quid tu vn
ꝙ emolumenti aut quid conſolationis vnqꝫ inde conſequereris? Nec.n, aliorũ calamitate pericula noſtra
mitigantur, ꝙ vis cõmuniter inſitũ eſſe hominibꝰ videatur, vt optent, ſi quid periculi ſubituri ſunt, non
eſſe ſolos, ſed ceteros etiam aut videre ſimilia pati: aut ſaltẽ audire perpeſſos fuiſſe, vel omnino eadẽ paſ-
ſuros. Hęc ille. Textꝰ iſte ita habetur Grece. Eã autõ thelomenin heos, et home ti ꝓſe? ſi eũ volo manere
donec veniam, quid ad te? Cum igitur ita conſtanter habeatur in grecis exẽplaribus, nemini dubium eſt,
quin coniunctio/ean/ideſt, ſi, mutata ſit in aduerbium, ſic, id quod certe errore librarij magis ꝙ interpre-
tis factum eſt. Nam apud latinos facilis lapſus eſt a ſi: in ſic, at non item apud Grecos. Nihil enim habet ſi-
mile ean & utos, ideſt ſi, & ſic. Et patet ex interpretatione Cyrilli quam poſuimus, legiſſe eũ ſi & non ſic
Chryſoſtomus vero in hanc ediſſerit ſententiam(licet textus deprauatus ſit) Chriſtum noluiſſe reſpon- Chryſoſto.
D dere Petro, quid eſſet facturus de Ioanne, ſed voluiſſe temerariam & curioſam illius inquiſitionem re- Theophy.
tundere. At id certe non fecit dominus, ſi reſpondit: Ioannem manſurũ ſic, ſed audiamus Theophylatũ,
ſi autem hunc velim manere, quid ad te? quia vidit dominus Petrum curam agentem Ioannis, & ab eo a
uelli nolentem, dirimit eos propter intempeſtiuam affectionem & conſuetudinem. Quaſi inquit quod ti-
bi concreditum eſt: perfice & ſequere me, qui educo te ad predicationem: & orbem in manus tuas trado:
Illum autem ſi velim manere in hoc loco Galilea videlicet, & non mittere [illegible], quid ad te? donec ve-
niam, hoc eſt donec mihi placuerit, vt & illum educam ad predicationem. Dicunt quidam quod manſit
Hieroſolymis vſqꝫ ad Titum. Et cum eſſet capienda ciuitas, tranſijt in Aſiam. Itaqꝫ manere intelligitur Actu. 15.
etiam iuxta Chryſoſto. ꝙ non ſit iungendus Petro in prędicatione. Sic ſeparati ſunt Paulus & Barnabas Hierony.
Hierony. Ita legit hũc textũ lib. p. Contra Iouinianũ. Si eũ ſic volo eſſe, quid ad te? vnde ſermo exijt inter
E fratres, illum non moriturum. Ex quo oſtenditur virginitatẽ non mori: nec ſordes nuptiarum ablui cruore
martyrij, ſed manere cum xp̃o, & dormitionẽ eius tranſitũ eſſe nõ mortem. Alioqui ſi virgo non fuit, cur
preceteris amatur a chriſto? cur ergo inquies ſuper Petro fundatur Eccleſia? Alibi quidem ſuper omnes ſup
datur ex equo, & cuncti claues regni celorum accipiũt: tamen propterea inter duodecim vnus eligitur, vt
capite conſtituto, ſchiſmatũ tollatur occaſio. Sed cur non Ioãnes electus eſt virgo? ętati delatum eſt, quia
Petrus ſenior erat(imo melior erat) alioqui in adoleſcentẽ quem dilexerat cauſam videretur prębere inui-
diæ. Deniqꝫ vt breui ſermone multa comprehendam, doceam ꝙ cuius priuilegij ſit in Ioanne virginitas,
a domino virgine mater virgo virgini cõmendatur. Hęc ille. Patet ergo legendum, ſi eũ velim manere, nõ
ſic, quia

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

ſic. Quia non cohęret quod ſequitur, Quid ad te: ſequitur. **Exijt ergo ſermo iſte inter fratres. ꝙ diſcipulus ille non moritur,** Sed hunc diſcipulorum errorem Ioannes ipſe correxit: dicens. **Et non dixit Ieſus, ꝙ non moritur: ſed ſi eum volo manere donec veniam. Quid ad te.** Et non dixit Ieſus. Non dicit Ioannes ſenſum diuulgatum inter apoſtolos eſſe falſum: ſed aſſerit, ꝙ chriſtus non aſſeruit illum ſenſum, quia vere nullum ſenſum de manſione aut non manſione Ioannes aſſeruit, quando [illegible]it, ſi eum velim. &c. [illegible] ad te, & multo minus ad te non pertinet, tua non refet ſcire genus mortis Ioannis, ſuper quo formata fuerat petri interrogatio, cum dicit, hic autem quid. Reuera autem ſi dominus dixit, ſic eum volo manere, plane dixit eum non moriturum, donec veniret. quod Ioannes dictum fuiſſe negat. Nec ambigit Ioannes, quin chriſtus manere dixerit pro non mori, verum negat id affirmaſſe chriſtũ ſed in ambiguo reliquiſſe, vt ea res nihil attineret ad petrum. Quid eſt autem illud, Exijt ſermo inter fratres, ſi erat inter eos: eſt igitur ſenſus, ꝙ permanauit rumor in fratres ideſt ad chriſtianos cęteros, & quod illic erat dictum ſeptem tantum audientibus ſerpſit ad plures. vulgãte fama, De hoc Auguſtinus facit ma- F

Auguſti. gnum tractatum, vtrum videlicet Ioannes mortuus fuerit an viuat ad huc. Sed quia fundamentum diſputationis ſuę illud eſt, ꝙ ipſe legit, ſic eũ volo manere: tota diſputatio vacillat. Ad hęc Augu. Illud etiã

Actu. 10. in his duobus apoſtolis Petro & Ioanne quẽ non moueat ad quęrendũ, cur ioannem pl⁹ dilexerit dñs cũ

Matth. 20 ipſũ dñm plus dilexit Petrus. Nunquid perſonarũ reſpectus eſt ante deũ? Volo huic dare ſicut & tibi. An

Thomas non licet mihi facere quod volo? Ita dicit Thomas. p̃. q. 25. Acceptio perſonarũ ẽ tantũ in re debita, & ꝓ

Alex. Al. pterea non habet locum in deo. Veruntamen iuxta. A. Ales. p̃. p. q. 52. in fine: in rei veritatę plus diligebat

Abulenſ. chriſtus Petrum q̃ ioannem, cui Eccleſia commendata eſt, de qua dicit Abulenſ, ſuper Matth. In prologo Nullus ſanctus eſt tante perfectionis & reputationis apud deum ſicut Eccleſia: nec ipſa immaculata virgo. Nã ꝙ ipſa eſt filia Eccleſię vniuerſalis, licet poſſit vocari mater Eccleſię peregrinantis. Neq; ipſa ha- G

bet preuilegia quę habet: niſi prop[illegible] Eccleſiam, quia non fuit ad tantam Excelentiam aſſumpta, niſi vt eſſet mater chriſti, id non fuiſſet, niſi propter nos. Aſſumpſit enim chriſtus carnem, vt Eccleſiam redimeret. Quid ſi Adam non peccaſſet? vnde paulus non dicit amorem chriſti fuiſſe Excellentem ad aliquem niſi ad Eccleſiam. Viri inquit diligite vxores veſtras ſicut & chriſtus Eccleſiam. Et tamen amor viri ad vxo-

Ephe. 5. rem eſt de maximis. Dicit enim ꝙ debent diligere vxores ſicut et corpora ſua. Fuit ergo amor chriſti ad eccleſiam maximus & incomparabiliter maior, q̃ amor quem habuit ad matrem ſuam. Hęc ille. Verũ eſt tamen ꝙ plura ſigna dilectionis exteriora oſtendebat dominus Ioanni q̃ petro. Tamen vere Chriſtus ad maiorem gradum glorię dilexit petrum q̃ Ioãnem. Maiorem enim petro charitatem contulit et ad maiorem gloriam preparauit. Cęterum ioanni maiorem ſui cognitionem contulit: & maiora ei ſigna dile-

Auguſti. ctionis oſtendit. Ad hęc Auguſtinus Quod autem [illegible] dare potuit Ieſus maioris erga ioannem ſuę dilectionis indicium, q̃ vt homo cum cęteris condiſcipulis ſuis ſocius tantę ſalutis, ſolus tamen diſcubuerit ſuper pectus ſaluatoris? Quod autem Petrus plus dilexerit chriſtum, verba illa oſtendunt. Simon Ioannis diligis me plus his? Id enim non rogaret dominus petrum, niſi ſciret ita eſſe, ꝙ plus eum diligeret petrus q̃ H

cęteri. Et tamen ſi proponamus, quis duorum ſit melior, qui plus an qui minus diligit chriſtum, quis dubitabit reſpondere, eum qui plus diligit eſſe meliorem? Item ſi proponamus quis duorum ſit melior, quẽ minus aut quem plus diligit chriſtus, eum qui plus diligitur a chriſto meliorem reſpondebimus, Proponam⁹ tertio ſic. Quis eſt duorum melior: qui minus q̃ condiſcipulus eius diligit chriſtum, & plus q̃ condiſcipulus eius diligitur a chriſto, an ille quem minus q̃ condiſcipulum eius diligit chriſtus, cum plus ipſe q̃

Figura condiſcipulus eius diligat chriſtum. Solutio breuis eſt, qui plus diligit eſt melior: qui plus diligitur eſt fęlicior. Hęc autem eadem quęſtio poteſt fieri de vxoribus Iacob Lia & Rachele, Iacob deperibat Rachelem: a qua minus diligebatur, & paruipendebat Liam, quę plus eum diligebat. Quod Iacob deperiret Ra-

Gene. 25. chelem, patet per illud, videbantur ei dies pauci: pre amoris magnitudinę. Et infra: Iacob tandem (o tandem) potitus optatis nuptijs, amorem ſequentis priori pretulit. Quod Rachel minus amaret ſanctum Iacob, patet commutauit enim commertium noctis vnius pro mandragoris &c. Quod Iacob minus amauerit Liam, textus dicit. Videns inquit dominus, ꝙ deſpiceret Liam, aperuit vuluam eius. &c. Quod Lia I

plus dilexerit ſanctum Iacob, patet concepit enim & peperit filium, dicens. Vidit dominus humilitatem meam (ꝙ videlicet plus diligens, minus diligor) nunc amabit me vir meus. Dicimus in ſolutione dubij huius: aliquid [illegible] in Rachele quod non erat in Lia, & id erat incetiuum amoris in Rachele vt plus amare [illegible], vt pre illa q̃ ſororem eius diligeret. Quid eſt illud: vt vidi, vt perij. Pulchritudo oculorum & aſpectus venuſtas. [illegible] dicẽdũ videtur de Ioanne & Petro, aliquid erat in Ioane quod nõ erat in Petro, vnde Ioãnes plus [illegible]geretur q̃ Petr⁹. Quid ẽ illud: Cepiſti nos ab vno oculorũ tuorũ. Virginitas

Canti. 4. in Ioãne ſicut ſupra dixit Hieron[illegible] q̃ pluris faciebat Iacob oculos & venuſtatẽ vult⁹ ipſius Rachelis, q̃ ſex filios quos ei peperat Lia. Ita pl⁹ diligebat xp̃s in Ioãnẽ puritatẽ angelicã & ſimplicitatẽ colũbinã q̃ decẽ filios Petri ſi tot genuiſſet. Hoc ẽ dictu plus amabat xp̃s ociũ Marię ſedẽtis, q̃ negotiũ Marthę ſatagẽtis circa multa. Tamẽ ſicut dictũ ẽ de mẽte Alex. A. ſicut Petr⁹ pl⁹ diligebat xp̃m, ita plus diligeba tur a xp̃o amore forti, ſec⁹ de amore Tenero / quo matres ferũtur in filios ſuos. **Hic ẽ diſcipulus ille** K

qui teſtimoniũ perhibet de his, et ſcripſit hęc, et ſcimus ꝙ verũ eſt teſtimonium eius. Vnde illud ſcimus? quia nõ ſcripſit ab alijs audita: ſicut dicit Lucas de Euãgelio ſuo, ſicut tradiderũt nobis qui ab initio ipſi viderũt, & miniſtri fuerũt ſermonis, ſed quib⁹ oculat⁹ teſtis affuit, qui ẽ prim⁹ grad⁹ certitudinis rei geſtę vt ille hiſtoriã cõſcribat, qui interfuit. Nec tñ propterea minoris auctoritatis eſt Euãge

Luce. 1. liũ Lucę vel Marci, quia audita tñ ſcripſerunt. Credimus enim Euãgelijs quattor, quia totidem tradidit nobis Eccleſia: cuius caput xp̃s dominus eſt. Qui cũ pr̃e et ſpũs. S. viuit et regna in ſecula ſeculorũ. Amẽ.

Caput.

Fondo ... de EL COLEGIO de JALISCO

Caput.x. Vndecim diſcipuli videntes dominum ĩ Galilęa, adorauerũt eum, quidam tamen dubitauerunt. Data eſt mihi omnes poteſtas in cęlo & in terra. Mittuntur apoſtoli predicare & baptizare omnes indiffe renter. Sequitur, Recũbẽtib⁹ vndeci, increpata eſt duritia incredulorũ. ſigna eos qui crediderint hec ſequẽtur de quibus Marci vltimo. &c.

VNdecim aũt diſcipuli abierunt in Galilęam in mõtẽ, vbi conſtituerat illis Ieſus, et videntes adorauerunt, quidam aũt dubitauerunt. Et accedens ieſus, loquutus eſt eis dicens. Data eſt mihi omnis po teſtas in Cęlo & in terra, euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris & filij & ſpiritus ſancti, docentes eos ſeruare omnia quęcũq; mandaui vobis. Ecce ego vobiſcum ſum vſq; ad conſummationem ſęculi. De hac apparitione dixit dñs ſuis, poſt̃ ãt autem reſurrexero pręcedam vos in galileam. Et angelus mulieribus, Ecce precedet vos A Match.28
in Galileam. In galilęa.n. viſus eſt dñs ſeptẽ ex ſuis inter piſcãdũ ſicut dictũ eſt. Et nũc oibus vndecim. Iſti igitur vndecim moniti a mulieribus, profecti in Galilęã, cõſcẽderũt in mõtẽ quẽ illis cõſtituerat dñs Ieſus & ibi vederũt, & agnouerũt, & adorauerũt viuẽtẽ in ſęcula ſęculorũ, Pręceſſit caput, & ſubſequuta ſũt mẽbra. De hoc ita habes Num. Cap.10. Profecti de mõte dñi, ſinai v3 viam triũ dierũ arca fęderis domini Figura.
precedebat eos per tres dies, prouidens locũ caſtrorũ. Arca precedit pplum dei per tres dies: quia dñs Ieſus xp̃s electis ſuis ab initio mundi iter preſentis vitę dirigit: atq; ducatũ ad ſctã terrã veraciter tribuit. Via triũ dierũ ſctę trinitatis fides ẽ. Tria tp̃a ante legẽ, ſub lege et tp̃e Euãgelij & gratię. Quę grã tanq; nubes B
cęleſtis protegit, quos fides trinitatis dirigit. Vñ ſequitur: Nubes q̃q; dñi ſup eos erat, Cũ incederet. Predierũ pccẽ ... cõuerſando & predicãdo pęnitẽtiã & remiſſionẽ pctorũ, p.pe.2.
ceſſit aũt & xp̃s Eccleſiam ſuã via triũ dierũ, ... die preceſſit moriẽdo preceſſit et.3. die reſurgẽs a mortuis nou⁹ hõ, vt et nos iux Rom.6.
& regnũ cęlorũ imitare. 2. die ... ambulem⁹. Preceſſit ergo eos dñs cõuerſando moriẽdo & reſurgẽdo. Sed tñ quidã ta apl'uz in nouitate vitę ... dubitauerũt, putãtes ſe ſpũ videre, vt ſupra. Quã ẽ illorũ cũctabũda fides ſatis pfe Ioan.20.
ex ijs qui eũ viderũt ... certitudinẽ, ſicut patet ex facto Thomę apl'i, qui iuſſus eſt immittere manũ in vulnus late eſt ad fidei nrẽ certitudinẽ ... inquit phs. tactũ certior ... oib⁹ animãtibus. Si dicas, cũ dñs mãdauerit apl'is: vt abi
ris xp̃i, quia habem⁹ ... ibi precederet eos reſurgẽs. Quomodo primũ apparuit illis cõtinẽtib⁹ ſe intra conclaue rẽt in galilęã: qm̃ ... Ioãnẽ & Lucã? Dicẽdũ quod id quidẽ dñs mãdarat apoſtolis ſed illis metu intra domũ in Hieruſalẽ iuxta ... primo ſe obtulit, poſtea vero cõfirmatis animis, in galilęã ſe cõtulerũt ſicut refert Match. Vel
ſe cõtinẽtib⁹ primo ... in mõte plures fuerũt: ſicut dicit Ambro. Quidã inquit dubitauerũt. Augu. C Auguſt.
forte intra cõclaue pauciores ... reſurrectiõnẽ negãt: quod vehemẽti⁹ admirãdũ ẽ, in corpore eos animos Cur.n. nõ admirãtur, qui corporũ ... corporib⁹ alligariq; corpora licet terrena ſedibus q̃uis cęleſtibus/tñ corpo
cęleſti corpore potiores terrenis ... illud vero nõ dũ ſum⁹, nec aliquãdo ad hue reis ſublimari? Niſi quia hoc videre cõſueuim⁹/quod et ... in cęlũ: ſi.n. tãtũ modo eſſemus, in Cęlo ſine
vidimus. Viderũt eñ quibus dictũ ẽ viri Galilęi quid aſpicitis ĩ cęlũ ... ſuturũ diceretur, vt terrenis corporibus ani- Actu.1.
vllo corpe habitãtes, terrena habitacula neſciremus. Nobis q̃ futurũ diceretur ... argumentaremur, id credere recuſan-
mãdis quoddã vinculo admirabili neſceremur: nonne multo fortius ... ligamẽto corporeo vinciretur, & tñ plena eſt trã ve
teſtis & diceremus, naturã non pati, vt res incorporea ... mẽbra terrena miro modo ſunt cõnexa & implicita. Si impoſſibile eſt, mun-
gerẽtib⁹ animis, quibus hęc ... predicantibus nõ litteratis ſed idiotis iuxta ſapientiam ſeculi. Et nunc viden
dus hoc incredibile credidit, ... ipſam veritatẽ dicẽtem. Ego ipſe ſum, quidã nõ crediderũt. Vide.2. Mach.7
tes & palpantes, & audientes ... Data eſt mihi omnis poteſtas. &c. Hãc poteſtatẽ accepit dñ⁹ q̃ D
Et accedẽs ieſus, loquutus eſt eis dicens, ... merito preuio (loquor de dño ieſu iuxta q̃ formam ſerui accepit) vſus eſt
verbũ caro factũ eſt, ſine omni ... reſtituendo defunctos, cõmutando elementa, impe-
aũt ea, quoties voluit, & ſe ipſum ... donãdo pctã, vitę ... excitando a mortuis. Dicit tamẽ apoſtolus ſuper exaltatũ dei filiũ vſq; ad
rando dęmonibus, & accepiſſe nomẽ ſuper omnẽ nomẽ, quia factus eſt obediens vſq; ad mortem cru
dexterã paternę glorię: & accepiſſe chriſtum dñm a modo poteſtatem in cęlo & in terra, quia ... ignomini Phil.2
cis. Poteſt autẽ dici hoc. Accepiſſe ... immortalitatis. Nam ante ſuppliciũ crucis mortalis ... , ſed mors ... crucẽ ... Theophy
am mortis venit ad gloriam ... Rom.6. Hoc quatũ ad illud: data eſt mihi omnis po ... in terra, Accepit etiam a
vltra non dominabit. ... quia poſt.40. dies reſurrectionis ſuę videntibus ſuis, aſſumptus eſt in cęlũ. Theoph.
morte poteſtatẽ in Cęlo, Quia humana natura prius ſeruiebat: & nunc in xp̃o imperat omnibus. Vel ſic. Ha-
Data eſt mihi. &c. Quia ... opifex poteſtatem omnium, ſed voluntariam ſubiectionẽ nõ habui/quã nũc ha-
bui quidẽ ſicut deus & ... proprijs meis certaminibus & laboribus ſeruaui homines, & facti ſunt mihi ſubiecti
biturus ſum. Dicit ergo, ... Docete oẽs gẽtes. Baptizãtes eas in nomine patris et filij et ſp̃s ſcti. Et q̃a baptiſ
tẽ et inpeculiarẽ populũ. ... Exuto vetere ... cũ lepra ſua
mus pctã tãtũ preterita delet, ſequitur mod⁹ quo vita noua inchoetur. ... Ad hec Hierony⁹ ſup Eſai.p. Cap. Si fuerĩ Hierony.
ſeptẽplici: Docẽtes eos ſeruare oia quęcũq; mãdaui vobis. ... ĩ alterã v̄ſa naturã, q̃ſi nix ẽ alba E
pctã v̄ra vt coccinũ tenacia, et ineterata ex diutina cõſuetudine ... Vñde illud Exo.14. Nec vn⁹ ex eis ſup fuit quia oia in baptiſ
bãtur in ſãguine agni qui tollit pctũ mũdi, ... diaboli ſimul ſubmerſa. Aug. Arcã aũt Noe figurã fuiſſe eccl'ie nẽo nr̃m Auguſt.
mate pctã donata ſũt, & potẽtia ... vniuerſa genera aialiũ, niſi ĩ illa vnitate cõpaginis oẽs gẽtes ſignificarẽt ẽ q̃s
dubitat, inq̃ nõ i ... cluderẽtur ... ſi oia talia pẽit⁹ diluuio delerẽtur, ẽ futurũ fuiſſe deo ptãtẽ iubẽdi, vt Figura.
dicit. Eũtes. &c. Niſi forte putam⁹ ... ſicut pmo v̄bo ſuo ea pduxerat. Nõ ergo fruſtra nõ temere nõ aliq̃ indigẽtia dei Vel inopia
terram pduceres ea ſurſũ ...

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

pia poteſtatis iuſſa ſunt animalia illa in arca includi, vt per aquam ſalua fieret, cum autem venit tempus, vt illud quod fuerat in arca prefiguratum, iam in Eccleſia compleretur. Petrus apoſtolus dubitans dare ſacramentum baptiſmatis gentibus incircunciſis, imo non dubitemus, ſed omnino dandum eſſe non putās, quodam die eſuriens, cum prandere vellet, aſcendit vt oraret, inter orandum autem facta eſt illi mentis alienatio (grçce extaſis) & vidit quoddam vas veluti linteum, quatuor lineis ſubmitti de Cçlo vbi erāt animalia omnigena. &c. Videtextū Actu. Cap. 10. Diſcus qui quatuor lineis continebatur, orbis terrarū erat in, 4 partibꝫ et ideo quia totꝰ orbis terrarū per Euangeliū vocabatur, 4. Euangelia cōſcripta ſunt. Ter aūt miſſū vas d Cçlo, hoc ſignificat qd dictū eſt apl'is, ite baptizate oēs Gentes in nomine patris et filij & ſpiritꝰ ſcti oēs igitur erāt in arca, oēs in linteo: oēs iubetur mactare & manducare Petrꝰ, quia oēs qui credere voluerint & baptizari, ſalui erunt. Docentes eos ſeruarç omnia quç mandaui vobis. Quorū ſumma continetur in ſanctis quattuor Euangelijs & apoſtolicis epiſtolis. Et multa alia quç Apoſtoli [illegible] tradiderunt viuç vocis oraculo, iuxta illud. p̄. Cor. 11. Laudo vos fratres, ꝙ omnia mea memoria tenetis: &c. Iten illud. Apoc. 3. in mente habe qualiter acceperis, & audieris et ſerua. Ecce ego vobiſcum ſum vſqꝫ ad conſūmationē ſeculi. Quid hoc ad precedētia habēt conſequētiç? Multū. Nam cū inſtituto ſacramento baptiſmatis & pçnitentiç, Euacuata ſit circunciſio, & tota lex Moſaica. Quç tot retro ſeculis, tot confirmata fuerat ſignis, manifeſtam apoſtoli contra ſe ipſos excitabant iudçorum perſequutionē iuxta illud ex actis, homo iſte non ceſſat loqui verba aduerſus locum ſanctum & legem. &c. Vnde exclamantes voce magna, continuerunt aures ſuas in morem aſpidum, & impetum fecerunt in eum. &c. Nā ꝙ gentes vocarent paulum nouorum dçmoniorum anuntiatorem: quia reſurrectionē predicabat ex mortuis alias diximus. Et ſicut alias dictum ē. (Matth. 10.) venit chriſtus mittere in terram non pacem ſed gladium, & ſeparare filium a patre, & fratrem a ſorore: & nurum a ſocru, & huius diſcordiç & ſimultatum inter domeſticos apoſtoli erant autores. ſed mementote ſermonis mei: ſi me perſequuti ſunt, & vos perſequentur. Ioan. 15. quia non eſt ſeruus maior domino ſuo. Confidite tamen, quia Ego vici mundum, non armis ſed patientia; & adero vobis imo vobiſcum ſum pugnantibus in Euangelico ſtadio adero autem preſentia ſpiritus: qui cito ablaturus erat ab eis corpus ſuum. Nouiſſime autem recumbentibus vndecim diſcipulis, aparuit illis Ieſus, & exprobauit incredulitatem illorum & duritiā cordis, quia ijs qui viderant eum reſurrexiſſe a mortuis non crediderant. Sco. in. 4. diſt. 4. q. p̄. A. et. q. 2. Et dixit eis, Euntes in mundum vniuerſum, predicate Euangelium omni creaturç. Qui crediderit & baptizatus fuerit, ſaluus erit, Qui vero non crediderit. Condemnabitur. De hac apparitione dictum ē ſupra iuxta Matthçū hoc excepto: ꝙ Matthçus non dixit. Increpatam duritiam eorum qui non crediderant ijs qui viderant dominum reſurrexiſſe a mortuis. Et tamen iuxta Gregorium ꝙ reſurrectionem dominicam diſcipuli cunctantes crediderunt, nō tam illorum infirmitas, ꝙ̄ noſtra vt ita dicam futura firmitas fuit. Verba increpationis huiꝰ acrimonia plena, illa ſunt. O ſtulti & tardi corde ad credendum omnibus, quç de ſacramento reſurrectionis prçlocuti ſunt prophetç. Si enim omnes fidem exhibetis grçcam cum Thoma, oportebat me ſçpe ſçpius pati ab origine mūdi. Nū in cçteris veracē me pbaſtis: & in vno hoc tātū mēdacē? potuit deꝰ Cçto precipere vt Ionā euomeret, nō potuit vnigenitū ſuū excitare poſt trinē dētratiā & lōgū ſoporē, vel crapulā ab aceto & felle? Verū duritia hec nō ab infidelitate erat, ſed ab ignorātia ſcripturarum. Sicut Ioannes dicit. Cap. 20. Digni tñ exprobratione erāt illi, qui poſt tot & tāta argumēta p dies, 40. Academicorū more de hoc ſacramento ad huc vacillabant, ſed audi vnum ex his qui verba mulierum de reſurrectione chriſti deliramenta putabant: contionantem ad populum, ſuſcitauit deus dominum Ieſum a mortuis, iuxta quod impoſſibile erat teneri illum a doloribus inferni. Vidiſti vim verborū petri qui impoſſibile putabat dñm a mortuis reſurgere impoſſibile aſſeuerat eū apud inferos detineri, pter verba dauid dicētis de reſurrectione xp̄i. Nō derelinques aīam meā in inferno, nec dabis ſctū tuū videre corruptionē. Ad hec chryſo. Quid ē ſolutis inferni doloribꝰ? Quē admodū qui cibū cōtinere nō poſunt, ſi aliū accipiāt, & illū ejciūt, & quē ante comederūt: ita in xp̄i morte vſu venit. Mors cū corpus xp̄i quod corrūpere non poterat, accepiſſet, etiā & illa [illegible] quç cōprehēderūt. Si quidē cū xp̄m haberet, dolebat & affligebatur, donec ip̄m euomuit [illegible] quç filiū parit, ita dolet, vt illa cū corpus dominicū cōprehendiſſet, diſtrahebatur, lacerabatur. Et quod [illegible] babylonico dracone factū eſt, quādo accepto cibo crepuit mediꝰ, idē in hoc vſu venit. Non. n. per os [illegible] xp̄s rurſus erupit, ſed medio draconis ventre rupto, quia impoſſibile erat inquit petrus: eum detineri vltra triduum apud inferos. Tu nūc & dubita de myſterio reſurrectionis, cū dicat petrus, impoſſibile erat aliter fieri. Et dixit eis. Euntes in mundū vniuerſū, predicate. &c. dictū fuerat apl'is ante crucis diſpēſationē, in viā Gētiū ne abieritis. &c. Matth. 10. Nūc poſt ꝙ̄ vera pax per ſanguinē crucis ſuç pacificauit omnia, & fecit vtraqꝫ vnū, & ſignū Iuda & Ephraim vna dei manu cōtinētur, eūtes inquit in mūdū vniuerſū pdicate Euāgeliū omni creaturç. Vt aūt via pedeſtris pateret apl'is per orbē, diuina puidētia pax data ē Romano imperio ſub Auguſto. C. In initio naſcentis eccleſiç. Qui crediderit & baptizatꝰ fuerit, ſaluus erit. Siue credant aūt ſiue nō credāt vos ſoluite oſtiū vr̄m, vnus quiſqꝫ. n. mercedē accipiet iuxta ſuum laborē. Qui. n. Aethiopē inuitat ad balenas, & ſi nigredinē nō auferat illi, nec de eiꝰ candore gaudeat, certe mercedam accipiet impenſi in eum laboris. Legimus in Ruth. Cap. p̄. De duabus nuribus Noemi, quarum altera ideſt orpha mortuo viro: reuerſa eſt ad deos ſuos, altera obſtinato animo adhçſit Noemi ſocrui ſuç. Multi. n. pcepta grā fidei & baptiſmatis ad Errores priſtinos reuertūtur, aſpicientes retro, ſemel miſſa manu ad aratrum. Luc. 9. Alij autem diffinito conſilio, quod ſemel cçperunt: continenter ſeruant: donec vocentur ad coronam, a dicente, requieſcant a laboribus ſuis. De paruulis. ita dicit

Marginal notes (left): Actu. 6. — Actuū. 17 — Ioan. 16. — Marci. 16 — Gregoriꝰ — Actu. 2. — p̄s. 1 — Chryſoſt — Dani. 14. — Ephe. 2. — Ezech. 37. — p̄. Cor. 3. — Chryſoſt — Figura.

Section letters (right margin): F — G — H — I — K

Auguſtinus

Fondo Reservado de ... Colegio de Jalisco

Auguſtinus, Quis neſciat credere eſſe infantibus baptizari, non credere autem/non baptizari: Dicit autē Auguſti.
Al. Ales. 4. p. q. 17. Membro. 3. Qui capite tantum nati, propter periculum baptizantur, plene nati, nō vi A. Ales.
detur, q̄ iterum rebaptizentur: ſed ſupplenda ſunt ſacramentalia cetera. Quod ſi in manu vel pede tinga-
tur quis, & poſt edatur, baptizetur iterum ſub conditione. Dicit hic doctor: q̄ limbus puerorum magis
dicit differentiam pœnę q̄ loci cum damnatis. Dicit autem Auguſtinus, Contra donatiſtas lib. 4. Cap. 2d Auguſti.
Quod valeat ipſum ſacramentum per ſe ipſum in paruulis quę corde non credunt, nec ore confitentur, in Exo. 4.
ſilio Moſi per angelum manifeſtatum eſt, qui cum incircuncīſus deferretur preſēti & euidēti periculo/vt
circūcideretur exactum ē: & cum factum eſſet: depulſa ē pernities. Dicit autem & hoc, q̄ ſicut in Abra Actu. 10.
am preceſſit fidei iuſtitia, & acceſſit circunciſio ſignaculum iuſticię fidei: ita in cornelio preceſſit ſanctifi-
tio ſpiritus in dono ſpiritus ſancti & acceſſit ſacramentum generationis in lauacro baptiſmatis, ſi requi-
A ras quod eſt Euangelium quod apoſtoli iubentur predicare omni creaturę, cum illo tempore nullum ex
quatuor ſcriptum eſſet. Reſpondemus de mente Ruffini presbyteri in expoſitione ſymboli ad Laurentiū Ruſinus.
papam. Tradunt inquit maiores noſtri, q̄ poſt aſcenſionem domini cum per aduentum ſpiritus. ſo... uer
ſis & varijs linguis loquerentur apoſtoli, per quod eis nulla gens extranea/nulla linguę barbaries in aceſ
ſa videretur & inuia preceptum eis a domino datum ad predicandum dei verbum ad ſingulas quemq̄
ficiſci nationes. Oēs igitur in vno loco poſiti, & ſpiritu ſancto repleti, breue iſtud futurum ſibi predica-
tionis indicium in vnum conferendo/quod ſentiebat vnusquiſq̄ componunt, atq̄ hanc credentibus da-
tam eſſe regulam ſtatuunt. Symbolum autem hoc multis & iuſtiſſimis ex cauſis appellari voluerūt. Sim
bolum enim grece & indicium dici poteſt & collatio, hoc eſt quod plures in vnum cōferunt. Id .n. fecerūt
apoſtoli in his ſermonibus: in vnū conferendo quod vnusquiſq̄ ſenſit. Indicium autem vel ſignū id circo Gala. 2.
dicitur, quia in illo tempore ſicut in actis legitur multi ex circumuenientibus iudęis ſimulabant ſe apoſto-
B los chriſti, & lucri alicuius vel ventris gr̄a ad predicandum proficiſcebantur. Idcirco illud indicium poſue
runt, per quod agnoſceretur is qui chriſtum vere iuxta apoſtolicas regulas predicaret. Denique & in bellis
ciuilibus hoc obſeruari ferunt: quoniam & armorum habitus par & mos vnus eſt, atq̄ eadem iuſti inſ-
tituta bellandi, ne qua belli ſubreptio fiat: ſymbola diſtincta vnus quiſq̄ dux ſuis militibus tradit, quę ſa
tinę ſigna vel indicia nuncupantur. vt ſi forte occurrerit quis, de quo dubitetur ſymbolū prodat ſi ſit hoſ-
tis vel ſocius. Quod igitur fertur (idq̄ a magnis viris) q̄ in ſimbolo apoſtolorum vnus quiſq̄ ſuam par
ticulam contulerit, neq̄ eſt credibile/neq̄ veriſimile. In ijs enim quę multorum decreto conſtituuntur, non
vnus quiſq̄ ſuum verbum ſiue orationem dicit, vt in quaſi ſenatus conſultum conficiatur, ſed omnes eā
dem rem ſentiunt: aut vno ſententiam dicente, Ceteri pedibus manibus q̄ in eandem ſententiā eunt. Hec
ille, referente Antonio Nebriſſenſi: viro omniū calculo ſapientiſſimo. Signa autem eos qui crediderint hęc ſequentur. In nomine meo demonia eijcient. Linguis loquentur nouis, ſer-
C pentes tollent. Et ſi mortiferum quid biberint: non eis nocebit, ſuper ęgrotos manus imponent: & bene habebunt. Videbatur requirendū quare dominus cū in priori parte propoſitio-
nis ſuperioris dixerit duo, videlicet qui crediderit, & baptizatus fuerit, in poſteriore autem vnum tantum
intulerit, dicens. Qui vero non crediderit. Nec ſubiunxit, neque baptizatus fuerit, cōdemnabitur. Summa Hebreo. 11
ſolutionis hęc eſt. Sine fide quidem impoſſibile eſt placere deo iuxta paulum/in eis qui poſſunt corde cre-
dere & ore confiteri, aut ſalutem ſignis & ... fidem ſiue proteſtari, ſicut dicit Hiero Hierony.
nymus. In his enim non generatur fides ex ... in maius mutus a natura/ſit etiam ſurdus, Ceterū ſine bap Rom. 10.
tiſmo aquę poſſe ſalum fieri hominem. In caſu neceſſitatis nullus ... Auguſtinus lib. 4. Cōtra do Auguſti.
natiſtas. Baptiſmi vim aliquando ſupplere paſſionē, de latrone illo ... non baptizato/dictum eſt hodie
mecum eris in paradiſo/Beatus ciprianus non leue documentum aſſumit. Et addit, Quod etiam atq̄ etiā
conſiderans, inuenio/non tantum paſſionem pro nomine chriſti id quod ex baptiſmo deerat poſſe ſuple-
D re, ſed etiam fidem conuerſionem q̄ cordis ſi forte ad celebrandum myſterium baptiſmi in anguſtijs tem-
porum ſuccurre non poteſt. Tunc enim impletur inuiſibiliter, Cum miſterium baptiſmi non contemptus
religionis ſed articulus neceſſitatis excludit Dominus .n. nō ſubijcitur ſacramētis, neq̄ hominem ad impo Marię
ſibile obligauit/quod eſſet impium dicere, cum iugum ſuū ſuaue dicat & verum dicat. De ... vide lib. 2.
Cap. 12. & Cap. 13. Quod autē dixit Auguſtinus de latrone (niſi inſaniter videor) ... ... eſſet efficax, ali Scotus.
monitū eſt, qm̄ per id tēporis ſacramētū baptiſmi nō erat neceſſariū ad ſalutem ... vide ſi libet docto
quo .n. tempore indifferenter currebat apud iudeos cū circūciſione baptiſmus ... udierāt: donec dictū
rē nr̄m in. 4. diſtin. 3. q. quarta. Gentes aūt eo tēpore nihil de ſacramēto baptiſmatis audierāt: donec dictū
ē, predicate Euāgeliū omni creaturę racionali, qui crediderit & baptiſat⁹ fuerit, &c. Ex eo igitur tēpore tā
tū cuiq̄ ex iudeis cępit antiqua obſeruatio nō valere, & nō baptizat⁹ noui pcepti reus exiſtere, ex quo
pceptū ſacramēti noui inexcuſabiliter ad eius potuit puenire noticiā, fermonē pdicatorū ſuorū dn̄o cōfir-
mante ſequētibus ſignis. Sane paruulis & nec dū ratione vtētibus, quia ſola nocere creditur pctī originalis
E cōtagio/nō etiā mādati preuaricatio ... Ecce ſequitur vide Epla. 77. Bernard⁹
nō fuiſſe cōſtiterint, an vero vltra. penes deū ē nō meū diffinire. Hęc Bernard⁹ Epla. 77: Et ſequitur vide
caā/ne forte ob hoc dn̄s cum diceret, qui crediderit & baptizat⁹ fuerit ſalu⁹ erit, caute & vigilāter nō repe
tierit, qui vero baptizat⁹ nō fuerit, ſed tm̄, qui vero nō crediderit condēnabitur. Nimirū in nuenēs ſolam
inter dū fidem ſufficere ad ſalutem, & ſine ipſa ſufficere nihil. Qua propter & ſi martyrium vicem ſupplec
baptiſmi vt predictum eſt: non hoc facit pęna ſed ipſa fides. Nam & baptiſmus detracta fide ſuſcipientis
& tingentis, quid eſt; niſi aqua? bene ergo dictum eſt, qui crediderit & baptizatus fuerit ſaluus erit.
Quod ſi innocentia ... & remiſſionem omnium peccatorum) quis per ſequens peccatum Iaco. 2.
mortale

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

mortale excluſerit, iam ex tūc fides ſine operibus & fructibus dignis pœnitentia/mortua eſt. Cęterū pecca
tum mortale non tantum committitur tranſgreſſione preceptorum quę dicuntur negatiua ſicut nō occides
non fureris, ſed & omiſſione affirmatiuorū: ſicut honora parētes. diliges dn̄m deum tuū nō ergo exiſtimet
Iaco. 2. [illegible] no ſeruare innocēti[illegible] qua donatus eſt in baptiſmate, quia nihil mali agit. ſed diuerte a malo & fac
bonum. ps. 33. & illud, quid hic ſtatis tota die ocioſi? Matth. 20. Signa aūt eos qui crediderint. Auguſti.
cum enim. Eccleſia per totum orbem diffuſa atq; fundata ſit, miracula iſta in noſtra vſq; tempora durare
permiſſa non ſunt: ne animus ſemper viſibilia quęreret: & eorum conſuetidine frigeſceret genus humanū
Auguſti. quorum nouitate flagrauit. Vt enim ad fidem creſceret Eccleſia inquit Gregorius miraculis fuerat nutri-
enda. Quia & nos cum arbuſta plantamus, tandiu eis aquam infundimus, quo vſq; ea in terra conualuiſ F
Gregoriꝰ ſe videamus. At ſi ſemel radices fixerint. Irrigantur quidem, ſed non ita frequenter. Sequitur de Auguſtino
Eſt autem miraculum. quicquid arduum aut inſolitum ſupra ſpem vel facultatem mirantis apparet. Cur
Auguſti. hęc [illegible]do non fiunt? Quia non mouerent niſi mira eſſent, at ſi ſolita eſſent: mira non eſſent Quid mira
bilius inter mirabilia opera dei, ſacramento ſummę pacis? & tamen quia cotidie celebrantur miſteria illa
diuina, adoramus quidem, non tamen per inde miramur. Nam diei & noctis vices & conſtantiſſimū or-
dinem rerum celeſtium, annorum quadrifariam conuerſionem decedentes redeuntes q; frondes arboribus
infinitam vim ſeminum, pulchritudinem lucis, colorum, ſonorum/odorum/ſaporum q; varietates, da qui
primum videat at q; ſenciat. Cum quo tamen loqui poſſimus hec belcis obruitur q; miraculis nos vero
hec omnia non cognoſcēdi facilitate (quid enim cauſis horum obſcurius?) ſed certe ſentiendi aſſiduitate
cōtemnimus Hęc ille. In [n]omine meo demonia ejiciēt, de quo plenę ſunt hiſtorię ſanctorū. vide ſi libet in
hiſtoria ſancti Hilarionis Abbatis [l]inguis loquentur nouis. Vide in actis. Cap. 2. Dicamus de Saulo G
qui & Paulo / qui momento temporis linguam loquutus eſt nouam/ſicut ſcriptum eſt: continuo ingreſ
ſus ſinagogas predicabat. Quem? Num Moſen? predicabat dominum Ieſum chriſtum crucifixum. Vide ex
tum in actis. Cap. 9. De hoc dictum eſt ſuper illud, loquutus eſt mutus. Luc. 11. Serpentes tollent. Vide hiſ
toriam ſancti philippi appoſtoli. Vide itē hiſtoriā. S. Marthę ſororis Marię & Lazari. Vide in actis Cap.
28. De vipera mordente manum pauli apoſtoli. Ad hec plinius libro. 28. Cap. 3. Quorundam hominum
Plinius. tota corpora proſunt contra venena, vt ex ijs familijs quę ſūt terrori ſerpentibus, tactu enim ipſo leuant
percuſſos, ſuctu ve modico. Quorum ę genere ſūt pſilli M[arſi] q;, & qui ophiogenes vocantur in inſula cy
pro. Ex qua familia legatus hexagon nomine a conſulibus Romę in dolium ſerpentium coniectus. Ex
perimenti cauſa circum mulcentibus linguis miraculum prebuit. Horum etiam ſudor medebatur, nō mo
do ſaliua. Nam in inſula Nili Tentiry naſcentes tanto ſunt crocodilis terrori, vt vocem quoq; eorum fu-
giant. Dicitur autem q; qui ſemel ſunt a ſcorpione percuſſi nunq; poſtea a crabonibus veſpis apibus ve ſe
riuntur. Contra ſerpentes ſucco fraxini expreſſo ad potum, & impoſita vlceribus opifera / ac nihil ęque
reperitur. Tanta q; eſt vis, vt ne matutinas quidem occidentes ve vmbras q̄uis ſint longiſſimę ſerpens H
arboris huius attingat, adeo ipſum procul fuga[t]. Experta prodimus, ſi fronde ea gyro claudatur ignis &
ſerpens, in ignes potius q; in fraginū fugere ſerpentem. Mira naturę benignitas, prius q; ſerpentes prode
am florere fraxinū: nec ante cōditas folia dimittere. Lib. 16. Ca[p]. 14. Si hęc igitur habent homines iſti a na-
tura, non mireris ſi ſimilia contulit dominus predicato[ribus e]uāgelicis ad cōfirmationē doctrinę ſuę. Et
ſi mortiferum quid biberint: nō [n]eis nocebit: quod fe[cit] & tāta [de]t Ioannē euangeliſtā. Val. Maximus. lib. 2.
Cap. 2. Venenum cicuta temperatum apud Maſſilienſes publice cuſtoditur, quod datur ei, qui cauſas ſex-
centis (id [e]ſt ſenatus eius nomen eſt) [e]xhibuit, propter quas mors ſit illi ex optanda cognitione virili bene
uolentia temperata, quę neq; egredi vita temere patitur, & ſapienter excedere cupienti, celerem fati viam
prębet, vt vel proſpera nimis vſi fortuna vel aduerſa (quia illa poteſt deſtituere, hęc vero perſeuerare) cō-
Plinius. probato exitu terminetur, ſicut autem dicit Plinius lib. 11. Cap. 52. Elephantorum anima ſerpentes extra
hit, Ceruorum iten vrit. Quin & ſuibus ſerpentes in pabulo ſunt, & alijs venenum ſunt. Quę in ſecta ap
pellamus: omnia olei aſperſione necantur. Vultures vnguento fugantur. Quoſdam ſerpentes ſcorpio I
occidit. Scythe ſagittarum vngunt aciem viperina ſanie & humane ſanguine: irremediabile id ſcelus mor
tem illico [illegible] tactu. Veſpere ſerpētes auide veſcuntur, quo alimento mortiferos ictus faciunt. Le-
[la]cerabat Henrico [i]mperatore: qui dum florentinis immineret qui iam de ſalute deſperauerant, veneno in
Heſ Rex q[illegible] Euchariſtia dato: dien[illegible] anno imperij ſui quinto. Mitthidrates Rex proficiſcens ad bellum quoddā
proximo cuiq; ex ſuis [illegible]us ferre venenum dederit vt nemo niſi voluntarius in poteſtatem hoſtium
veniret. Hęc Rex iſte militibus ſuis viatica & munimēta dedit, quo maturius ſi res ferret, manus hoſtium
effugientes, inciderent in ſcyllam orci/cupiēntes vitare Charybdim. Dominus autem Ieſus de ſuis tyroni
bus ſi mortiferum inquit aliquid biberint: non eis nocebit, nec oportet alijs premuniri antidotis q; fide. E[r]
Britanicꝰ at autem malum hoc tam frequens olim Romę, vt iuxta Tranquillum Imperator Nero cuidam feminę
venenorum confectrici: pro nauata opera contra vnum ex Romanis / impunitatem predia q; ampla, ſed
& diſcipulos dederit. Val. M. lib. 2. Veneficij quęſtio & moribus & legibus Romanis ignota, complurium
matronarum patefacto ſcelerę orta eſt. Quę cum viros ſuos clandeſtinis inſidijs veneno perimerēt, vnius K
ancillę indicio protracte, pars capitali iudicio damnatę. 170. numerum complectuerunt. Super ęgrotos ma
nus imponent & bene habebunt, de quo vide in actis. Cap. 5. Cap. 8. Cap. 19. Refert Plutar. de Pyrrho
Pyrrhus. Rege, q; ſplene laborantibus mederi videbatur. galli ſacrificio albi facto: & reſupini[illegible]

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

pus crematum eſſet, digitus ille integer illeſus q ab igne permanſit. Vnde digitus ille cōditus eſt loculo in
templo, teſte plinio. Lib. 7. Cap. 2. Has & huiuſmodi gratias (cum ſiunt gratis datę) nemo miretur infi-
delibus datas, quia ſcriptum eſt ſi habuero omnem fidem ita vt montes transferam, charitatem autem nō
habeam, nihil ſum .i. Cor. 13. Vos autem ſedete in ciuitate, quo ad vſq; induamini virtu[illegible]
ex alto. Luce. Cap. 24. Aggreſſuri enim erat opus plenum laboris & vires humanas omnino exced[illegible] Sco. 4. di.
duodecim homines inermes illiterati, iudęi (gens vbiq; terrarum odioſa) contra tot cateruas dęmonū qui 3. 4. 4. [illegible]
tribus cornibus ventilabant orbem / ſicut olim domum Iob. Aut iuxta apoc. Cap. 13. beſtia illa quę aſcen
dit de mari capita. 7. Habebat & cornua decem, & non erat poteſtas quę ſuper terram cum illa conferre Iob. 41.
poſſet pedem. Plato cum aquodam viro ſapienti carperetur, q non minus in diſcendo ſtudioſus ac ſedu- Plato.
lus eſſet, & quo ad diſcipulus eſſe vellet interroganti, quo ad inquit meliorem at q peritiorem eſſe me nō
A penitebit. Vos igitur ſedete tanq diſcipuli ſpūs ſancti, donec doceamini quid docturi eſtis: ſicut ſcriptum
eſt, fili hominis aperi os tuū, & comede quęcūq; ego dabo tibi. Et ecce manus miſſa ē ad me, in q[illegible]
lutus erat liber, & expandit illum coram me, hoc eſt legendum agnoſcendum q prebuit. De hoc [illegible]ſtimo- Ezech. 2.
nio alias diximus. Venit igitur ſpūs ſanctus ſuper apoſtolos (ſicut ignis in rubo: non comburens ſed illumi
nans tres pueros in fornace) venit autem in forma ignis propter velocem mentis ſuſceptionem. Quam pri Dani. 3.
mum enim. Eos attigit. Docuit, & contra omnia ſeculi territamenta intrepidos reddidit. Sylla dux Ro- Sylla.
manus conatus eſt / & tempore magno aduxit copias, vt Archelai turrem vnam quam ille interpoſu-
it ligneam / incenderet. Venit, acceſſit: ligna ſubdidit, ſubmouit grecos, ignem admouit, ſatis ſunt diu co-
nati, nunq quiuerunt incendere, ita Archelaus omnem materiā obliuerat alu[illegible]ine, quod ſylla at q mi-
lites mirabātur. Ea eſt vis aluminis vt ignem fuget. Apoſtoli itaq; r[illegible]leti & induti virtute ſpiritus ſancti
(ſpūs. S ignis eſt, amor eſt) tanq alumine cęleſti perfuſi, non magi[illegible] imebant ignes & tormenta, q ru-
B bus ille flāmas, ſed ibant gaudentes a conſpectu conciliorum: imo & interdum choros ducebāt: ſicut tres Alumen.
pueri in fornace. Et ſicut refert. A. gell. lib. 17. Cap. 16. Mithridates Rex ſolus mortalium duabus & . 20. lin Actu. 5
guis loquutus traditur Nec de ſubiectis gentibus vllum hominem per interpretem appellauit. Annis ſex A. gellius
& . 50. quibus regnauit, oues ſuas vocans nominatim. Si id potuit induſtria & labor improbus, vt vnus
homo tot linguas perdiſceret, nulli iam mirum videbitur, ſi ſpiritus ſanctus predicatores ſuos tot donaue-
rit linguis, in quot Euāgeliū ſemē ſpargēdū [illegible]at vt illud. Leui. 8. Septē dieb9 finitur cōſecratio die ac no Figura.
cte manebitis in tabernaculo ne moriamini ſeptem in ſe multiplicatum, ſiunt. 49. quo numero explere a
reſurrectione dñi, ſpūs. S. datur apſis: per quem conſecrati ſunt ſacerdotes. Interim autem ſedete in ciui-
tate donec induamini virtute ex alto. Qua virtute? ſignum magnum apparuit in cęlo, mul[illegible] amicta ſo- Apoc. 12.
le (ipſa eſt Eccleſia) & luna ſub pedibus ſuis. Eduxit autem eos foras in Bethaniam, & eleua-
tis manibus ſuis benedixit eis Et factum eſt dum benediceret illis, ferebatur & aſſū Luce. 24.
C ptus eſt in cęlum: & ſedet a dextris dei. Et ipſi adorantes, regreſſi ſunt hieruſalem cū
gaudio magno, & erant ſemper in templo lau[illegible]antes & benedicentes deum. de conſe. Mar. 16.
diſt. 2. Cap. primo. Benedictionem hanc non minoris efficatię credendum eſt fuiſſe: quam illam de qua di Gene. 8.
citur, creſcite & multiplicamini: & replete terram. Creuit igitur Eccleſia, ſinapis euaſit in arborem, & la
pillus in montem. Dani. 2. & arca in orbem. Quis audiuit vnq tale / aut quis vidit huic ſimile? Nunquid
parietur Gens. &c. Quia peperit ſion filios ſuos. Ante inquit q parturi[illegible] et peperit. Eſai. 66. Hieronimus Hierony.
Non enim multo tempore vt populus iudęorum per Abraam Iſ[illegible]c & Iacob & . 12. patriarchas, & rurſus
per liberos eorum ac nepotes Eccleſia creuit in maius, ſed ad Eu[illegible] licam predicationem ſt[illegible]im omnis
mundus concepit & peperit maſculum: quem Pharao & meretrix & Herodes cōnabantur ocidere. Pe- Eſai. 30.
perit igitur ſion hoc eſt apoſtolorum & credentium fides maſculum dominum ſaluatorem, qui in toto ſi Ioann. 19.
mul orbe generatus eſt quod nullus audiuit / nulla narrat hiſtoria, vt omnes in breui tempore crederent na Eccle. 1.
D tiones, id operante benedictione cęleſti eius qui dato ſynagogę libello apoſtaſie, que clamauit: non habe
mus Regem preter Cęſarem. Eccleſiam ſibi aptauit ex Gentibus. Et factum eſt: dum benediceret illis fe-
rebatur. &c. Ferebatur non gradiens nec volans. Oritur enim ſol & occidit, & ad locum ſuum reuertitur
deſcenderat enim per decem lineas in horologio Achaz. Eſai. 38. Quod ſi gaudium eſt [illegible] de vno pec-
catore penitētiam agente: quanto magis de tanto paſtore, qui cum duabu[illegible] cum gaudio mag Ge
illas. 99. quas in mōtibus reliquerat? Merito igitur adorantes, regreſſi ſunt [illegible]udio hominis reparati I
no, Chriſoſto. ſiquidem & quando dominus natus eſt: angeli cecinerunt [illegible]antur, terram recepiſſe, que bona
Gloria inquit in excelſis deo. Luc. 2. Vt diſcas q ideo glorificant: qu[illegible] noſtra bona ſua exiſtimabant? Aſcendebā
ſunt. Vis autem diſcere, q cum aſcendebat, gratulabantur: & noſtra bona ſua exiſtimabant? Aſcendebā
& deſcendebant frequenter et hoc proprium eſt videre cupientium inopinatum ſpectaculum: aſcender
terram ſuper celum. Quod vt ſic factum credas, audi dominum dicentem, videbitis angelos aſcendente
E & deſcendentes ſuper filiū hominis. Et quidem quando natus eſt dominus, angeli eius o[illegible] nunciant
quia erat ortus ignotus & ſecretus & nouus. Sed cum aſcendit, omnes viderunt eum euntem, & tamē an
geli non potuerunt celare gaudium quod habebant: ſed ecce duo ex ipſis apparent, cęteri omnes domini
comitantur. Stant autem, vt aſcenſionis teſtificiam regreſſionis commemorationę conſolentur. Nos igitur Chryſoſt.
qui ab irrationabilibus ſup[illegible]abamur, que deſpectui eramus, ſermonem quo dicam non inuenio / nam frag
lis & contemnenda [illegible]mnibus monſtrata deterior, omnia vicit, omnia ſuperauit & omnibus hodierna die
celſior reperitur. Hodie quia angeli vota diu deſiderata receperunt, & ſi eos natura humana largite[illegible]
honore ſuperabat, attamē noſtris beneficijs gratulabātur. Nam noſtris dolebāt ſupplicijs ſi ita di[illegible]ce
[illegible] paradiſu[illegible] [illegible] ſupplicijs triſtabātur, ſicut bonus ſeruus cum a

Fondo Reservado de EL COLEGIO de JALISCO

cuſtodiendum conſeruum acceperit: ſatiſfacit dominicę iuſſioni, ſed tamen pęna conſerui nimio dolore
Exo. 32. conteritur. Hec Chriſoſtomi verba per hyperbolem dicta accipiantur, ſic dolebat & Moſes poſt idoli
a[illegible] Cerimoniam, qui domino dicebat, aut dimitte eis, &c. Ego quidem inquit doleo quia digne crucian
tu[illegible] quia video contumatiã populi, & quia ipſi ſunt ſibi ipſis cauſa ſupplicij, tamen niſi dimittas eis de
Gene. 6. le m[illegible] de libro tuo. Homo inquam de quo dictum eſt, delebo hominem quem creaui/a facie terrę: colloca
tur ad patris dexteram, quod nulli angelorum datum eſt. In tantum inquit humanum genus peſſime con
uerſabatur, vt ipſius terrę habitatione carere ſperaretur. Et nos qui terram videbamur indigni. Eleuamur
in cęlum. Hodie igitur primitias naturę noſtrę patri filius dei obtulit. Et ſicut de ſegetibus decoratis cam
pis quia collectas ſpicas obtulerit deo, omnem campo benedictionem reportare perſpicitur, ſic & chriſtus
per illud corpus fecit benedici naturam noſtram. Ita oblatum domum miratus eſt pater, quod & tãta dig F
[illegible]as offerebat: & quod offerebatur nulla macula fędabat, iuxta illud. Ecce odor filij mei, ſicut odor agri
pleni [illegible] benedixit deus. Genes. 27. Ita q̃ ſuſcepit pater ſuis manibus oblatum munus, & ſuę ſedis fecit
Sco. 4. di. participem, & quod plus eſt, ad dexteram ſuam collocauit, hoc eſt in ſecundo loco iuxta morem Genti
49. 4. 14. 1 um dequo vide. 2. q̃. 2. Aſcendente itaq̃ domino. Coronam carnis noſtrę ferens in capite ſuo: precedunt
Canti. 3. milia milium & decies centena milia lętantium atq̃ dicentium: tollite portas principes. Si quidem iuxta
ps. 23. diſpenſationem carnis myſteriũ & victoriam crucis, maior regreditur ad cęlos q̃ ad terras venerat: Re
uertitur deus homo: natante ferro. 4. q̃. 6. & in ſuum reſtituto locum vnde exciderat. Vtrum autem aſcen
Sco. in. 4. derit ſuper conuexum vltimi Cęli, vel ad concauum tantum, video. Philo. n. dicit, q̃ extra celũ nõ eſt lo
di. 49. q. 16 cus. Plato ita dicit in phedro. Locũ extra celũ vbi anime vitã ducũt beatã cõſiſtẽtes in ei9 dorſo. Ibiq̃ a
Plato. circũferẽtia Cęli circulatę intuẽtes [illegible] ſũt extra cęlũ, nullus quiſq̃ laudauit hucuſq̃ noſtrorũ poetarũ ne G
q̃ vnq̃ prodignitate laudabit. Habet ſe vero in hũc modum. Sine colore, ſine figura, ſine tactu (& putes
platonẽ ita loquentẽ, raptum fuiſſe cũ paulo non in tertium ſed in octauũ cęlũ: & vidiſſe quę nobis nar
rat) eſſentia vero exiſtens, animę gubernatore ſolo intellectu contemplante vtitur circa quam vere ſcię
[illegible] genus habet locum. Hęc ille. Aſſumpto igitur domino: regreſſi ſunt ſui in hieruſalem cũ Gaudio, pro
Candela. candelabro collocato ad dexteram patris, & aduocato tali ac tanto qui oſtẽdat patri vulnera, de quibus
Eſai. 49. ipſe, nunq̃ inquit tui obliuiſcar. Ecce in manibus meis deſcripſi te, interim dicente ad eũ ſponſa, fuge dile
Canti. 8. cte mi: & aſſimilare caprę, tamen trahe me poſt te: & curremus. Canti. p. Hec aũt vox ad litteram ſina
gogę eſt, vix per vim eductę de Aegypto, vbi iam diu radices miſerat. et extẽderat pro pagines ſuas. Per
fectorũ aũt eſt id quod ſequitur: Curremus. Et erant ſemper in tẽplo laudantes & benedicẽtes deũ, donec
repleti cęleſti dono ſpũs. S. paracleti. profecti predicauerunt vbi q̃. Ideſt circunquaq̃ forte enim
nec noſtra ętate vbiq̃ predicatũ eſt Euangeliũ, domino cooperante, & ſermonẽ confirmante H
ſequentibus ſignis. Marci. 16. Neq̃. n. de vno tantũ paulo dictũ eſt a dño: vas electionis eſt mihi iſ
te, hoc eſt idoneus miniſterio verbi/clato q̃ facinori ſuſtinendo. Actu. 9. & qui domino cooperante (gra
dei mecum. (p. Co. 15.) Vbiq̃ triunphabit de prin[illegible]ipe tenebr[illegible]um, & odorem noticię xp̃i ſparget in omni
loco. Nam & de apoſtolis ſcriptũ eſt: qui ſunt iſti qui vt n[illegible] volant, & quaſi colũbę ad feneſtras. Cre
gorius. Videt propheta apoſtolos in ſpiritum terre [illegible] deſo[illegible]re, mente eos cęleſtibus propinquare, do
Eſai. 60. ctrina pluere, miraculis coruſcare. Et quaſi colũ[illegible] nihil in hoc mũdo concupiſcũt: et oĩa ſimpli
Gregorio ci oculo cõſpiciũt, & in his quę vident, [illegible] [illegible]ahuntur. Septuaginta dixerunt. Et ſicut
columbę cum pullis ad me. Hieronymus [illegible] a de circunciſionis primum populo congregata
Hierony. predicantibus apoſtolis: vocare ad ſe[illegible] [illegible] o orbe terrarũ, & aſſumptis ſancti ſpiritus alis
Ioſue. 2. feſtinare ad feneſtras ſuas, vt ingrediantur eccleſiam: in [illegible] is feneſtra coccus pendet pro ſigno. Sed quia
Prouerbi. non ſuo id Marte actũ eſt: ſed Minerua comite, ſequitur, [illegible] domino coo[illegible]ãte, ſequentibus ſignis. Sequitur
ex Ioanne concluſio. Sunt autem & alia multa qu[illegible] fecit ieſus. Quę ſi ſcribantur per ſin
gula, nec ipſum arbitror mundũ capere [illegible] e, eos qui ſcribendi ſunt libros. Ioann. 21.
[illegible] 9 Capite. Iuxta ſenſum litteralem ly capere, de capacitate loci ſentiendũ eſt. Eſt. n. Gręcis verbũ, Chorese I
[illegible] 10 quod de ſpacio loci propie dicitur, ſicut dictum eſt ibi, non omnes cãpiunt verbũ hoc. Niſi ergo ſermo hic
hyperbole [illegible] [illegible] poſſent in explicãdis omnibus geſtis ſaluatoris noſtri Ieſu xp̃i. Cum. n. tam
He[illegible] [illegible]ẽs libr[illegible] [illegible]erint a principio predicationis euãgelicę vſq̃ ad hunc annũ a natiuitate
Rex q[illegible] multa doctores litteris [illegible] acceperit a ſuo Egregio autore). 1550. Vix ſcintillã operum eius audiuimus iux
chriſti (Quo hic liber f[illegible] pluresq̃ libros nõ eſt finis inquit eccleſiaſtes.
ta Iob. Cap. 26. Faciendi enim

Britanic[illegible] ¶ LIBER DVODECIMVS VL
TIMVS QVE IN HOC
OPERE FELICITER
EXPLICITVR. K

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

No. DE ADQ. 35523
Fecha 18 II 98
Clasificación

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

Fondo Reservado de
EL COLEGIO
de
JALISCO

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO

Fondo Reservado de
EL COLEGIO de JALISCO